

**TELEMARK UTVIKLINGSFOND
TUF**

**Saksliste styremøte nr 1-2017
21.03.2017**

TELEMARK UTVIKLINGSFOND

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

INNHOLDSFORTEGNELSE

1.	SAK NR 1 REFERATER FRÅ TIDLIGERE MØTER.....	5
1.1.	Forslag til vedtak	5
1.2.	Vedtak i styre	5
2.	SAK NR 2 REKNESKAP 2016	5
2.1.	Forslag til vedtak	5
2.2.	Vurdering av daglig leder	5
2.3.	Vedtak i styret.....	5
3.	SAK NR 3 ÅRSMELDING FOR 2016	5
3.1.	Forslag til vedtak	5
3.2.	Vurdering av daglig leder	5
3.3.	Vedtak i styret.....	5
4.	SAK NR 4 RAPPORT FRÅ REVISJON	6
4.1.	Forslag til vedtak	6
4.2.	Vurdering av daglig leder	6
4.2.1.	Kontrollutvalgets behandling	6
4.2.2.	Kontrollutvalgets forståelse av TUF sin organisering	7
4.2.3.	Revisors rapport	8
4.2.4.	Nærmere om avtalen med Norges Skiforbund.....	9
4.3.	Daglig leder sitt hørings svar	10
4.3.1.	Rapporten.....	10
4.3.2.	Sammendrag av hørings svar fra daglig leder	11
4.3.3.	Er vedtak om tildeling av TUF midler forsvarlig saksbehandlet?	11
4.3.4.	Habilitet fast punkt i rutiner og saksbehandling.....	11
4.3.5.	Saksutredningen omhandler i for liten grad grunnlag for tildeling	11
4.3.6.	Rom for å styrke likebehandling	12
4.3.7.	Styret gir ikke god nok begrunnelse for vedtak som avviker fra innstillingen.....	12
4.3.8.	Følger TUF prosessuelle regler for tildeling av offentlig støtte.	12
4.3.9.	Saksutredningen i avtalen med NSF gir ikke tilstrekkelig informasjon.....	12
4.3.10.	Oppfølging av samarbeidsavtalen med NSF	13
4.3.11.	TUF midler til fylkeskommunen	13
4.4.	Sammendrag av revisors rapport	13
4.1.	Vedtak i styret.....	14
5.	SAK NR 5 SØKNAD FRA NOTODDEN KOMMUNE.....	15
5.1.	Forslag til vedtak	15
5.2.	Vurdering av daglig leder	15
5.3.	Vurdering av habilitet.....	15
5.4.	Brev fra søker	15
5.4.1.	Kort beskrivelse	15
5.4.2.	Sammendrag	16
5.5.	Vedtak i styret.....	16
6.	SAK NR 6 SØKNAD FRA GAIA	17
6.1.	Forslag til vedtak	17
6.2.	Vurdering av daglig leder	17
6.3.	Vurdering av habilitet.....	17

TELEMARK UTVIKLINGSFOND

TUF

6.4.	Vurdering i forhold til TUF sitt formål.....	17
6.5.	Vurdering i forhold til planstrategier.....	18
6.6.	Forhold til ESAS støttereglement.....	18
6.7.	Beskrivelse av prosjektet fra søker	18
6.7.1.	Kort beskrivelse	18
6.7.2.	Prosjektbeskrivelse.....	18
6.7.3.	Kostnadsplan	21
6.7.4.	Finansieringsplan	22
6.8.	Vedtak i styret.....	22
7.	SAK NR 7 SØKNAD FRA TELEMARKS VEKA.....	23
7.1.	Forslag til vedtak	23
7.2.	Vurdering av daglig leder	23
7.3.	Vurdering av habilitet.....	24
7.4.	Vurdering i forhold til TUF sitt formål.....	24
7.5.	Vurdering i forhold til planstrategier.....	24
7.6.	Forhold til ESAS støttereglement.....	24
7.7.	Beskrivelse av prosjektet fra søker	25
7.7.1.	Prosjektbeskrivelse.....	25
7.7.2.	Prosjekt mål.....	25
7.7.3.	Kostnadsplan	26
7.7.4.	Finansieringsplan	27
7.8.	Vedtak i styret.....	27
8.	SAK NR 8 SØKNAD FRA PORSGRUNN KOMMUNE.....	28
8.1.	Forslag til vedtak	28
8.2.	Vurdering av daglig leder	28
8.3.	Vurdering av habilitet.....	28
8.4.	Forklaring fra Porsgrunn Kommune	29
8.5.	Vedtak i styret.....	30
9.	SAK NR 9 SØKNAD FRA 24SEVEN OFFICE.....	30
9.1.	Forslag til vedtak	30
9.2.	Vurdering av daglig leder	30
9.3.	Vurdering av habilitet.....	31
9.4.	Vurdering i forhold til TUF sitt formål.....	31
9.5.	Vurdering i forhold til planstrategier.....	31
9.6.	Forhold til ESAS støttereglement.....	31
9.7.	Beskrivelse av prosjektet fra søker	31
9.7.1.	Kort beskrivelse	31
9.7.2.	Prosjektbeskrivelse.....	32
9.7.3.	Prosjekt mål.....	32
9.7.4.	Kostnadsplan	33
9.7.5.	Finansieringsplan	33
9.8.	Vedtak i styret.....	33
10.	SAK NR 10 SØKNAD FRA TELEMARK IDRETTSKRETS.....	34
10.1.	Forslag til vedtak	34
10.2.	Vurdering av daglig leder	34
10.3.	Vurdering av habilitet.....	34
10.4.	Vurdering i forhold til TUF sitt formål.....	35
10.5.	Vurdering i forhold til planstrategier.....	35
10.6.	Forhold til ESAS støttereglement.....	35
10.7.	Beskrivelse av prosjektet fra søker	35
10.7.1.	Kort beskrivelse	35
10.7.2.	Prosjektbeskrivelse.....	35

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

10.7.3.	Prosjektmål.....	36
10.7.4.	Kostnadsplan.....	37
10.7.5.	Finansieringsplan	37
10.8.	Vedtak i styret.....	37
11.	SAK NR11 SØKNAD FRA VINJE KOMMUNE.....	38
11.1.	Forslag til vedtak	38
11.2.	Vurdering av daglig leder	38
11.3.	Vurdering av habilitet.....	39
11.4.	Vurdering i forhold til TUF sitt formål.....	39
11.5.	Vurdering i forhold til planstrategier.....	39
11.6.	Forhold til ESAS støttereglement	40
11.7.	Beskrivelse av prosjektet fra søker	40
11.7.1.	Kort beskrivelse	40
11.7.2.	Prosjektbeskrivelse.....	40
11.7.3.	Sysselsettingseffekt.....	41
11.7.4.	Kostnadsplan	41
11.7.5.	Finansieringsplan	42
11.8.	Vedtak i styret.....	42
12.	SAK NR12 SØKNAD FRA BIOGREN	43
12.1.	Forslag til vedtak	43
12.2.	Vurdering av daglig leder	43
12.3.	Vurdering av habilitet.....	44
12.4.	Dokumentasjon fra BioGren	45
12.5.	Vedtak i styret.....	45

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

1. SAK NR 1 REFERATER FRÅ TIDLIGERE MØTER

1.1. Forslag til vedtak

Det utsendte referatet fra møte nr 7 i 2016 godkjennes

1.2. Vedtak i styre

2. SAK NR 2 REKNESKAP 2016

2.1. Forslag til vedtak

Det fremlagte årsregnskapet som viser et regnskapsmessig mindre forbruk på kr 1.369.443,- vedtas som TUF sitt årsregnskap for 2016.

Det vedtas at det regnskapsmessige mindre forbruket på kr 1.369.443,- avsettes og tilføres disposisjonsfondet.

2.2. Vurdering av daglig leder

Det vedlagte årsregnskapet gir etter daglig lederes syn tilstrekkelig informasjon til styret.

2.3. Vedtak i styret

3. SAK NR 3 ÅRSMELDING FOR 2016

3.1. Forslag til vedtak

Det fremlagte utkastet til årsmelding vedtas som styret sin årsmelding for 2016.

3.2. Vurdering av daglig leder

Det vedlagte utkastet til årsmelding gir etter daglig lederes syn tilstrekkelig som årsmelding.

3.3. Vedtak i styret

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

4. SAK NR 4 RAPPORT FRÅ REVISJON

4.1. Forslag til vedtak

Styret ser viktigheten av at det ble gjennomført forvaltningsrevisjon av TUF. Styret vil be daglig leder gjennomføre tiltak som er nevnt i høringsvaret fra daglig leder.

Det er styrets oppfatning at ved å gjennomføre de tiltak daglig leder har beskrevet i sitt hørings svar vil en svare ut de anbefalinger som revisjonen har gitt.

Styret er imidlertid uenige i kontrollutvalgets eget pkt 1, der de indikerer at TUF ikke har hatt kontroll eller drevet forsvarlig saksbehandlingen. Styret er trygg på at vi har forsvarlig saksutredning og at tiltakene styret bevilger støtte til blir forsvarlig fulgt opp.

Styret er imidlertid bekymret for at daglig leder ikke ble gitt anledning til å uttale seg på kontrollutvalgets møte. Det er styrets mening at kontrollutvalget ville ha fått bedre innblikk i TUF sine rutiner, kontrolltiltak og bakgrunn for å inngå en langsiktig avtale med Norges Skiforbund, dersom daglig leder hadde fått kommentert rapporten.

Ved at kontrollutvalget ikke har skaffet seg tilstrekkelig informasjon fra daglig leder mener styret at kontrollutvalgets rapport ikke er tilstrekkelig tillitsvekkende. Styret kan ikke akseptere kontrollutvalgets pkt 1 i tilråding til vedtak.

4.2. Vurdering av daglig leder

4.2.1. Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalget behandlet den 23.02.2017 rapporten om forvaltningsrevisjon av fylkeskommunens næringsarbeid, herunder TUF sitt arbeid.

Daglig leder fikk ingen innkalling til dette møte i kontrollutvalget. Dette har sekretær for kontrollutvalget beklaget.

Daglig leder fikk informasjon om at denne saken skulle opp i kontrollutvalget den 23.02.2017 gjennom artikkel hos NRK. Daglig leder tok kontakt med leder av kontrollutvalget og pekte på at jeg ikke hadde fått innkalling. Daglig leder av kontrollutvalget skulle sørge for at jeg fikk innkalling med nødvendige sakspapirer. Dette skjedde ikke, på eget initiativ ba jeg revisjonen om sakspapirer samt sted og tid for møte. Disse mottok jeg 21.02.2017.

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

Daglig leder er positiv til forvaltningsrevisjon og behandling i kontrollutvalg. Summen av forvaltningsrevisjon og en seriøs gjennomgang i et kontrollutvalg bør danne grunnlag for tilstrekkelige råd om mulige endringer av rutiner.

Daglig leder ble sjokkert over strukturen på møte. Daglig leder ble avbrutt og fikk ikke legge frem sitt syn på revisjonsrapporten. Daglig leders høringskommentarer ble helle ikke gjennomgått på møte.

Det var etter daglig lederes oppfatning ikke interesse fra kontrollutvalget å høre mine kommentarer til revisjonsrapporten. Etter min oppfatning var ikke det medlemmenes ønske, men kontrollutvalgets leder sitt ønske.

Daglig leder ble avbrutt av styrets leder når det ble gjort forsøk på å svare ut revisjonens rapport.

Etter daglig leders syn må dette svekke tilliten til kontrollutvalgets arbeid, og klart svekke kontrollutvalgets vedtak. Kontrollutvalget baserte sitt vedtak kun med bakgrunn i revisors rapport. Etter mitt syn har ikke kontrollutvalget skaffet seg tilstrekkelig med informasjon under behandlingen av saken.

Jeg kjenner ikke til tidligere behandling av andre saker i kontrollutvalget. Dersom andre saker blir behandlet like ustrukturert er jeg bekymret for tilliten til saker som er behandlet i kontrollutvalget.

Med den behandling daglig leder fikk i utvalgsmøte så oppfatter daglig leder at kontrollutvalget retter sterk kritikk av daglig leder i TUF.

Som fylkeskommunalt ansatt og daglig leder i TUF er det min oppfatning at kontrollutvalget ikke har vist meg nødvendig respekt, dette begrunner jeg også med offentlige uttalelser fra styrets leder fra oktober 2016.

Det må presiseres at jeg ikke har noen innvendinger mot revisors gjennomgang eller konklusjon, disse er saklig lagt frem og som jeg har kommentert faglig. Jeg har heller ingen motforestillinger om at saker som angår TUF blir behandlet og konkludert i kontrollutvalget.

Min vurdering av saken er ikke relatert til utvalgsmøtet alene, men til en utvikling over tid.

4.2.2. Kontrollutvalgets forståelse av TUF sin organisering

Kontrollutvalget etterlyste tilstedeværelse fra styrets leder på kontrollutvalgets møte.

Daglig leder mener det er daglig leder sin oppgave å svare ut rapporten fra revisjonen, herunder å legge frem TUF sitt syn i møter.

Daglig leder vil minne på at TUF ikke er et fylkeskommunalt utvalg, hadde det vært det så ville rådmann ha innstilt til styre i alle aktuelle saker. Det har fra

TELEMARK UTVIKLINGSFOND

TUF

TUF ble opprettet vært en forutsetning at TUF skal være et eget selvstendig rettssubjekt skilt ut fra TFK sin myndighet og kontroll.

Daglig leder rapportere til styret, dette blir også gjort i denne saken. Daglig leder vurderer revisors rapport og gir et forslag til styret for det som skal være styrets syn på rapporten.

I denne saken mener daglig leder at det er riktig at han skal svare ut rapporten og delta på eventuelle møter der rapporten skal vurderes. Dersom styret hadde hatt et annet syn ville de ha gitt beskjed om dette.

Daglig leder vil minne om at i vedtektene for fondet så skal styret rapportere årsregnskap og beretning til fylkestinget, dette blir gjennomført hvert år.

Det har ikke vært reist noen spørsmål fra fylkestinget til årsregnskap og beretning. I beretning er det gitt klar informasjon om avtalen med Norges Skiforbund, informasjon har bestått i den totale års bevilgningen på avtalen og at avtalen løper ut vårsesongen 2018. Daglig leder kan ikke tolke dette på annen måte enn at fylkestinget har vært tilstrekkelig informert om avtalen med Norges Skiforbund.

4.2.3. Revisors rapport

Revisor har foretatt forvaltningsrevisjon av TUF, etter anmodning fra kontrollutvalget i Telemark Fylkeskommune.

Revisor har anbefalt TUF å forbedre noen rutiner og saksbehandling. Dette er daglig leder positiv til.

Noen punktene er implementert fra forrige styremøte, fra dette styremøte vil resten bli implementert.

I pkt 4.2.3 har jeg valgt velger jeg å kopiere inn hele høringsvaret til daglig leder.

Jeg velger å lage eget sammendrag av revisors kommentarer til vurdering av avtalen med NSF.

Revisors rapport er vedlagt i sin helhet, merk at en stor del av rapporten inneholder saker som hører inn under ansvarsområde til TFK. Dette har jeg påpekt som en uheldig sammenblanding.

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

4.2.4. Nærmere om avtalen med Norges Skiforbund

Daglig leder ser ikke at revisors rapport er spesielt kritisk i forhold til avtalen med NSF. Etter daglig lederes syn er revisors rapport kommentert tilstrekkelig i høringssvaret, se pkt4.3.

Det ble imidlertid lagt opp til stor dramatik på kontrollutvalget møte. Derfor er daglig leder av den oppfatning at denne delen av rapporten må kommenteres særskilt.

Bakgrunn og planer for avtalen med NSF

Etter et vellykket VM i Telemark på Gaustablikk vinteren 2011 ble det en diskusjon hvordan Telemark profileres som vinterdestinasjon.

Konklusjonen etter disse diskusjonene var at det var en urimelig skeivdeling mellom sommer og vinterprofilering av Telemark.

Ski og fjell er en naturlig del av å profilere Telemark. Daglig leders plan var å sette i gang flere tiltak for å øke turiststrømmen til vinter og fjell Telemark.

Daglig leder hadde klare planer for hva som måtte til, skape profilering med bilder som skulle skape interesse for å besøke Telemark.

I tillegg var det en betydelig satsing på fritidsboliger bl.a. på Haukeli, Rauland og Gaustablikk. Det var under planlegging store tiltak på Gaustatoppen og utvikling av Gvepseborg var under planlegging.

Dette var tiltak som måtte underbygges via felles profilering av vinter og fjellet i Telemark.

Hovedmålet med å sette i gang diverse profileringstiltak var å øke turiststrømmen til Telemark, for å nå disse målene måtte det settes i gang tiltak eller om en vil bygge opp under aktivitet som i sum skulle gi ønsket effekt.

Tiltak som en har vurdert og igangsatt for å bygge opp under vårt hovedmål har vært:

- Telemark 2.0
- NSF – Telemark kjøring
- World Cup Rjukan
- Telemarkhelten
- Gaustatoppen
- Krossobanen
- Seterkultur i Telemark
- Land art Rauland
- Telemark Alpin
- Fjellvåken
- Film produksjon på Rjukan

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

Det er disse vurderingene som var bakgrunnen for å inngå avtale med NSF, avtalen med NSF var et av tiltakene som skulle bygge opp under vårt hovedmål flere turister og dermed flere arbeidsplasser til Telemark.

Dette må en ta inn i vurderingen når en skal dømme om TUF har oppnådd ønsket effekt i forhold til NSF avtalen.

Kontrollutvalget har i sitt pkt 1 i tilråding til fylkestinget tatt inn eget pkt som tilrår fylkestinget til at TUF må :

sikre forsvarleg sakshandsaming, betre avtaleverk og kontroll, unngå for langvarige avtaleforpliktelsar. KU viser til revisjonsrapportens side 36 pkt 7.4 til 7.5, avtale med Norges Skiforbund.

Det er vanskelig å forstå dette på annen måte enn at TUF ikke har forsvarlig saksbehandling og kontroll. Dette vil daglig leder på det sterkeste tilbakevise.

Kontrollutvalget referer til revisorrapport side 36 for å underbygge dette.

Kontrollutvalget har etter daglig lederes syn dratt revisors vurdering i pkt 7.4 og 7.5 for langt. Jeg viser til daglig leders høringsuttalelse, disse forklarer i tilstrekkelig grad realiteten i saken.

Daglig leder er enig i at en burde ha avklart exit muligheter i avtalen. De ber om at det ikke inngås langvarige forpliktelser fremover. Dette vil bli vurdert i forhold til aktuelle saker som vil komme opp. Det kan også i fremtiden være fornuftig å inngå langvarige avtaler dersom dette vil gi ønsket effekt.

4.3. Daglig leder sitt hørings svar

4.3.1. Rapporten

Rapporten er levert som en samlet vurdering av både Fylkeskommunens og TUF sin virksomhet.

Det er viktig å skille mellom disse to virksomhetene, ved å levere en samlet rapport kan det bli et inntrykk av at fylkeskommunen har hatt en direkte påvirkning på saksbehandling i TUF. Det er ikke tilfelle.

Revisor har gjennomført arbeidet i god dialog med daglig leder.

Rapporten må leses med bakgrunnen i hva revisor har oppfattet som sitt oppdrag. En del av fremstillingen kunne vært mere utfyllende for å få frem TUF sin vurderinger. Revisjonen har imidlertid uttalt at det ikke er forvaltningsrevisjonen sin oppgave å vurdere om mål etc er nådd. De lager sin rapport med bakgrunn i det de oppfatter som dokumentasjon etc, i saker.

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

4.3.2. Sammendrag av hørings svar fra daglig leder

I hørings svaret fra daglig leder i TUF er det valgt å kommentere på hovedpunktene i sammendragsrapporten.

I vurderingene fra revisor er det valgt å bruke en del generelle uttrykk som for utenforstående kan tolkes vidt. Jeg er klar over bruken av disse uttrykkene og ser ikke at disse i uttrykkene setter vesentlige spørsmål ved saksbehandlingen i TUF. Der jeg har kommentarer er dette tatt med i spesifisering under.

4.3.3. Er vedtak om tildeling av TUF midler forsvarlig saksbehandlet?

Revisor skriver at vedtakene i hovedsak er forsvarlig saksbehandlet, enkelte forhold kan bidra til å svekke deler av saksbehandlingen. De punktene som revisor refererer til er satt opp i egne bulletspunkt i rapporten.

Jeg kommenter alle punktene.

4.3.4. Habilitet fast punkt i rutiner og saksbehandling

Habilitet er tilstrekkelig behandlet i rutiner og i praksis gjennom saksbehandling og i styrets arbeid. I lovverket er det krav til at habilitet vurderes både i saksbehandlingen og i fora der avgjørelser skal tas. Dette er både styret og daglig leder klar over, dette følges opp.

Revisors merknad vil bli tatt inn som eget punkt i saksbehandlingen fremover. Dette har selvsagt blitt vurdert i alle saker som vi har behandlet.

4.3.5. Saksutredningen omhandler i for liten grad grunnlag for tildeling

Alle søknader blir vurdert i forhold til søknad, det er søknaden som er grunnlaget for tildeling eller avslag på en søknad. Etter min mening vurderes alle vesentlige punkter i søknaden i saksfremlegget.

Revisor skriver at TUF bl.a. ikke vurderer mot kriteriet «Næringssvake kommuner osv». Etter min mening så blander revisor begrepene her.

Hovedformålet til TUF er å bidra til øking i arbeidsplasser og økt bosetting i Telemark. Dette vil gjelde tilnærmet alle søknader vi har behandlet.

I vedtektene er det eget avsnitt som sier «Fondet skal særlig støtte utviklingstiltak i næringssvake kommuner og kommuner med folketallsnedgang»

Det er dette punktet revisor peker på. Min vurdering er at dette punktet er tenkt på når det gjelder støtte til utviklingstiltak i næringssvake kommuner. Dette vil

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

gjelde kommunale infrastruktur tiltak etc. Dette punket må ikke sees i sammenheng med støtte til bedriftsretta tiltak.

4.3.6. Rom for å styrke likebehandling

Alle søknader for en individuell behandling, det er med på å sikre likebehandling av alle søkere. Det er litt vanskelig å se for seg hvordan en kan styrke likebehandling ytterligere. Daglig leder vil ha fokus på dette området.

4.3.7. Styret gir ikke god nok begrunnelse for vedtak som avviker fra innstillingen.

Daglig leder vil passe på at styrets begrunnelse kommer klarere frem i slike saker. Revisor har i sin vurdering listet opp flere saker, disse har jeg ingen kommentarer til.

Revisor skriver videre at det mangler litt lovpålagt informasjon i brev om avslag. Dette gjaldt informasjon om klagebehandling. Dette er nå tatt hensyn til.

4.3.8. Følger TUF prosessuelle regler for tildeling av offentlig støtte.

Revisor skriver at TUF ikke sikrer godt nok at fondet følger de formelle kravene ved tildeling av bagatellmessig støtte.

Det revisor sikter til er at det ikke er innhentet skriftlig melding fra søker om tidligere mottak av støtte, på eget skjema. Daglig leder er enig i denne påpekingen. Rutinene er skjerpet inn, nå må alle søkere som kan komme inn under dette støttebegrepet levere inn signert skjema før saksbehandlingen.

4.3.9. Saksutredningen i avtalen med NSF gir ikke tilstrekkelig informasjon

Revisor påpeker at det i saksbehandlingen ikke var tilstrekkelig vurdert og utredet mht. økonomiske og juridiske konsekvenser for TUF.

Styret har godkjent en langsiktig avtale med NSF, etter min mening bør den juridiske vurderingen av dette være klar for alle. Nå 5 år etter at avtalen ble inngått ser en at en med fordel kunne ha tatt inn flere klausuler om retrett muligheter. Dette ble ikke gjort, med bakgrunn i dette kan en forstå revisors påpeking.

Revisor nevner økonomiske vurderinger herunder kost/nytte beregninger. Avtalen er ikke en avtale om et spesielt produkt som TUF skal dra nytte av. Hovedhensikten med avtalen var å få større oppmerksomhet og dermed økt turisttrafikk for vinter og fjell Telemark. Dette har en lyktes med, her er NSF avtalen sentral sammen med andre prosjekter som TUF har støttet. TUF sin

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

overordna strategi har vært å støtte opp under flere tiltak som i sum skal være positive for vinter og fjell Telemark. Det er viktig ved bedømmelsen av en avtale å se sammenhengen i hele strategien til TUF.

4.3.10. Oppfølging av samarbeidsavtalen med NSF

Revisor skriver i sin vurdering at det ikke i avtalen er tatt inn punkter som sikrer at TUF har tilstrekkelig rett til å få informasjon i løpet av kontraktsperioden.

Det har revisor rett i. Realiteten har imidlertid vært noe annet, dette burde vært tatt med i revisors vurdering.

Daglig leder har hatt tett dialog med NSF gjennom møter, deltagelse på renn, deltagelse på FIS konferanser, oppfølging via sosiale medier og telefon. Disse handlingene viser at daglig leder og NSF har tett dialog gjennom hele avtale perioden.

4.3.11. TUF midler til fylkeskommunen

Kontrollutvalget har bedt om at revisjonen vurderer tre forhold:

1. Er vedtak om tildeling av midler til fylkeskommunen i samsvar med vedtekter for TUF.
2. Har TUF og fylkeskommunen disponert midlene i samsvar med forutsetningene for tildelingsvedtakene.
3. I hvilken grad utløser behandling av søknad om midler til fylkeskommunen habilitetsproblematikk for styret i TUF

Revisjonen har ikke påpekt at vedtak og disponering av midler er i strid med vedtektene til TUF.

Revisjonen har ikke pekt på at styret er inhabile til å behandle søknader fra fylkeskommunen.

Daglig leder har ingen kommentarer til denne konklusjonen.

4.4. Sammendrag av revisors rapport

I hvilken grad følger TUF opp at tildelte midler blir brukt som forutsatt?

TUF har rutiner som bidrar til å sikre kontroll med at midlene blir brukt til det formål som var forutsatt.

Tiltakene i rutineskrivet iverksettes i stor grad overfor støttemottaker gjennom tildelingsbrevene.

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

Flere av vilkårene som gis i tildelingsbrevet gir rom for effektive virkemidler, som at TUF kan avkorte eller stanse utbetalinger.

Det er viktig at alle tilskuddsmottakere mottar tilsagnsbrev hvor vilkår for tildeling er gitt.

I hvilken grad har TUF tiltak for å følge de prosessuelle reglene for tildeling av offentlig støtte?

TUF sikrer ikke godt nok at fondet følger de formelle kravene ved tildeling av bagatellmessig støtte.

Formelle feil kan føre til at støtten anses som ulovlig.

TUF har skrevne rutiner som er egnet til å ivareta formkravene, men har i undersøkelsesperioden ikke etterlevd disse rutinene.

Er avtalen med NSF forsvarlig saksbehandlet og tilstrekkelig fulgt opp?

Innholdet i avtalen er vurdert opp mot TUFs vedtekter, men saksutredningen gir ikke tilstrekkelig informasjon om økonomiske og juridiske konsekvenser, risiko for manglende måloppnåelse mv.

Reglene om offentlig støtte og offentlige anskaffelser er heller ikke vurdert. Vi mener derfor at saken ikke fullt ut er forsvarlig utredet.

I denne saken har TUF valgt å tildele midler gjennom avtale i stedet for gjennom vedtak om tilskudd. Ved ordinær tildeling av tilskudd stiller TUF vilkår om rapportering og eventuell tilbakebetaling av tilskudd. TUF har ikke sikret seg denne muligheten i avtalen med NSF, til tross for at avtalen går over 8 år.

Anbefalinger

Vi mener at TUF bør

- vurdere å treffe ytterligere tiltak som sikrer likebehandling,
- sikre at styret gir god nok begrunnelse for sine vedtak når de avviker fra innstillingen
- sikre at alle søknader besvares med underretningsbrev og
- sikre at formelle krav for tildeling av bagatellmessig støtte blir fulgt.

4.1. Vedtak i styret

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

5. SAK NR 5 SØKNAD FRA NOTODDEN KOMMUNE

5.1. Forslag til vedtak

Styret opprettholder daglig leder sin vurdering om avkortning av støttebeløp. Det gitte tilsagnet reduseres med kr 768.000,- som satt opp av daglig leder.

5.2. Vurdering av daglig leder

Daglig leder har avkortet utbetalingen av bevilget beløp 15 MNOK til Notodden Kommunen.

Avkortingsbeløpet er beregnet med bakgrunn i mindre kostnader til prosjektet enn forutsatt i søknaden. Det er avkortet med 5,12 % lik kr 768.000,-.

Kommunen oppgir at grunnen til mindre kostnader er moms refusjon, dette betrakter de som del av kommunens egenfinansiering.

Daglig leder har vurdert netto kostnader i forhold til revidert regnskap. Ved behandling av søknaden la daglig leder til grunn at det var netto kostnader som var budsjettert. I den forbindelse er det netto kostnader etter refusjon av merverdiavgift.

Daglig leder er klar over at det kan være vanlig i offentlige sammenhenger å vurdere merverdiavgift som en del av kommunens egenfinansiering. Daglig leder finner en slik vurdering underlig.

Daglig leder finner det ikke riktig at en skal kunne nytte brutto driftsutgifter når det er netto kostnader som blir lagt frem som byggregnskap

5.3. Vurdering av habilitet

Daglig leder har ingen relasjoner til søker som skulle tilsi at han ikke er habil til å behandle søknaden.

Daglig leder kjenner ikke til forhold der noen i styret bør kjenne seg inhabil til å behandle søknaden. Styrets medlemmer vil vurdere habilitet om det skulle være nødvendig.

5.4. Brev fra søker

5.4.1. Kort beskrivelse

Notodden kommunes søknad om tilskudd **er** totale byggekostnader angitt til 170 mill. kr. Uten angivelse av merverdiavgift. Det var på dette tidspunktet usikkert hvordan merverdiavgiften på byggeutgiftene ville fordele seg på momskompensasjon og ordinær merverdiavgift. noe som styres av

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

den faktiske bruken av de ulike lokalene.

I kommunestyre sak 1 13/10 er 170 mill. kr. omtalt som estimert totalkostnad. Dette indikerer at både momskompensasjon og ordinær merverdiavgift er inkludert i beløpet.

Gjennom byggeperioden er regelverket for føring av momskompensasjon i investeringsregnskapet endret. Andelen av momskompensasjon som skal inntektsføres i investeringsregnskapet ble økt med 20 % hvert år i perioden 2010-2014. Dette medfører en lavere lånefinansiering av investeringene. forutsatt at momskompensasjonen fra investeringer tidligere ble beholdt i driftsregnskapet.

Kommunale regnskapsregler behandler i tillegg momskompensasjon og ordinær merverdiavgift ulikt ved beregning av aktiveringsverdi på investeringen.

Momskompensasjon inngår i anskaffelseskost mens ordinær merverdiavgift ikke inkluderes når investeringen aktiveres.

5.4.2. Sammendrag

Notodden kommune ber om at byggeprosjektets brutto utgifter legges til grunn som prosjektets samlede utgiftsramme, og at total byggekostnad i tilskuddssøknaden måles mot denne.

Brutto utgiftsramme viser en totalkostnad for Bok- og blueshuset som overstiger oppgitt totalkostnad i tilskuddssøknaden med 6,8 mill. kr. På dette grunnlag ber Notodden kommune om at bevilget tilskudd på kr. 15 mill. utbetales i sin helhet

5.5. Vedtak i styret

TELEMARK UTVIKLINGSFOND

TUF

6. SAK NR 6 SØKNAD FRA GAIA

6.1. Forslag til vedtak

Det bevilges kr 200.000,- til Gaia Engineering for å realisere prosjektet.

Styret er klar over at det er stor risiko i prosjektet, etter styrets mening er dette et spennende prosjekt som kan lykkes. Da vil dette skape positive ringvirkninger i Telemark.

6.2. Vurdering av daglig leder

Gaia Engineering AS søker om kr 400.000,- i støtte til å utvikle og promotere teknologi som skal kunne skape skyer og regn. Dette er spesielt beregnet på strøk som har behov for dette.

Det er vanskelig for daglig leder å vurdere teknologien, selskapet har tidligere fått støtte fra IN. De er positive til å bli med i et videre løp etter denne fasen.

Det ser ut som Gaia Engineering har fått med seg personer med interessant bakgrunn og som kan være med slik at prosjektet kan lykkes.

Etter daglig leders syn er det stor risiko i prosjektet, men det er et prosjekt med stor mulighet. Etter daglig leder bør muligheten i prosjektet veie opp for risikoen.

Daglig leder vil imidlertid anbefale at TUF bevilger kr 200.000,- til prosjektet, grunnen til dette er at søker blander inn en del gjennomførte aktiviteter tidligere i prosjektet.

6.3. Vurdering av habilitet

Daglig leder har ingen relasjoner til søker som skulle tilsi at han ikke er habil til å behandle søknaden.

Daglig leder kjenner ikke til forhold der noen i styret bør kjenne seg inhabil til å behandle søknaden. Styrets medlemmer vil vurdere habilitet om det skulle være nødvendig.

6.4. Vurdering i forhold til TUF sitt formål

Dersom Gaia Engineering lykkes med dette prosjektet vil det bli skapt arbeidsplasser og vil dermed være innenfor TUF sitt formål.

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

6.5. Vurdering i forhold til planstrategier

Planstrategier for TFK omhandler det å skape flere arbeidsplasser, dersom prosjektet lykkes vil det bli skapt arbeidsplasser. Tiltaket er således innenfor vedtatte planstrategier.

6.6. Forhold til ESAS støttereglement

Bevilgningen vil bli gitt innenfor regelverket om bagatellmessig støtte. Søker har opplyst at de har mottatt kr 805.000 i tidligere støtte, tilsvarende ca 90.000€ Med denne bevilgningen har søker mottatt kr 1.050.000 i støtte tilsvarende ca 116.000€ de siste tre år. Det er således rom for å yte støtte innenfor regelverket om bagatellmessig støtte.

6.7. Beskrivelse av prosjektet fra søker

6.7.1. Kort beskrivelse

Gaia Engineering AS utvikler to komplementære teknologier som kan 1. skape skyer som gir skygge og nedkjøling (Cloud Machine Generation - CMG teknologi)

2. skape regn (Acoustic Rain Generator - ARG teknologi).

Disse to teknologiene kan sammen skape følgende verdier: 1. nedkjøling / air-condition / skygge fra skyer 2. nedbørskontroll ved vanning av jordbruk / skoger / slukke branner / forhindre flom

3. bruke regn til å fjerne luftforurensing / sand / støv

4. Generere økt luftfuktighet / grunnvann

6.7.2. Prosjektbeskrivelse

Med økende globale megatrender slik som global oppvarming, urbanisering, befolkningsvekst og økt press på naturlige ressurser som ferskvann, skoger, dyrkbar jord, og så videre, står verden ovenfor enorme utfordringer utover i det 21 århundret, særlig i tropiske og sub-tropiske strøk av verden.

Ved å lage menneskeskapte lavtliggende skyer, kan man tilby byer, jordbruksområder, skoger og korallrev skygge og nedkjøling ved å forhindre solstråler å treffe bakken / havet.

Dette kan kutte kostnader til air-condition, vanning, avsaltingsanlegg, samt øke produktiviteten til jordbruk og redde heteutsatte skoger fra uttørking/skogbranner og korallrev fra bleking.

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

Hvis man i tillegg kan få skyene til å regne der man ønsker, kan man fylle opp vannreservoarer, elver, dammer og grunnvann, vanne jordbruk og skoger, forhindre flom, slukke skogbranner, rense byer for luftforurensing, sand og støv, og skape større luftfuktighet og binde opp store mengder CO₂ i biomasse, biokull og jordsmonnet.

Selve kjernen til problemene menneskeheten står ovenfor, er antageligvis global oppvarming og klimaendringer.

Ved å skape menneskeskapt skyer som gir kontrollerbare mengder skygge og regn der vi ønsker det, kan vi potensielt sett løse klimakrisen ved å dyrke opp massivt med biomasse som for eksempel bambus på megaplantasjer i ørkenområder, omdanne biomassen til biokull som vi deretter begraver i jorda (BIOCCS).

Biokull av biomasse er en karbonnegativ teknologi som trekker karbon direkte ut av atmosfæren, og begraver karbonet stabilt i jorda, der biokullet dessuten øker planters produktivitet og jordsmonnets evne til å holde på vann - særlig hvis vi kombinerer biokullet med dyremøkk etc.

(<https://www.youtube.com/watch?v=Z4GgHEPA3Yc>).

Ved siden av karbonnegativ teknologi som BIOCCS, vil en signifikant, global økning av lavtliggende skyer, samt økt fordampning fra planter og jordsmonn virke nedkjølende på planeten som helhet, og dermed potensielt kunne stoppe global oppvarming midlertidig.

Karbonnegativ BIOCCS kan i et hundreårsperspektiv kunne bringe atmosfærisk CO₂ nivå ned på før-industrielt nivå, det vil si under 300 PPM, og dermed løse klimakrisen.

HVORFOR PROSJEKTET ØNSKES VIDEREFØRT OG FORSTERKET VED STØTTE AV TUF:

Vårt kvalifiseringsprosjekt (i samarbeid med Oslojordfondet) går ut på å lage verdens første CMG prototype, og hadde et budsjett på 550.000 kr. CMG prototypen skulle stå ferdig innen 1.1 2017. Men GE erkjenner at prototypen antageligvis ikke blir ferdig før 1 april 2017, kanskje ikke før 1 juli 2017.

Dessuten har kostnadene steget til det dobbelte, anslagsvis 1,1 million kroner. Likevel er det "billig" med tanke på hvilken viktig innovativ teknologi som utvikles, og hva sky-maskin teknologien kan bety med hensyn til nye grønne jobber og grønn verdiskaping i Telemark, Grenland og Kragerø

Dessuten har vi funnet en måte å gjøre "proof of concept" for vår andre komplementære teknologi; Acoustic Rain Generator eller ARG. Her bruker vi lydbølger på mellom 20-30 KHz til å generere en standing wave, som skaper mikro høytrykk og lavtrykk. Ideen er at bittesmå dråper på cirka 20 mikrometer

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

blir presset sammen i mikrolavtrykk til dråper som er så store at de faller ned som regn.

Siden vi allikevel skal generere slike 20 mikrometer dråper ved vår CMG, kan vi teste ut vår ARG teknologi på en effektiv og kostnadsbesparende måte. Vi ønsker å gjøre de første eksperimentene med ARG teknologien, det vil si å gjøre et «prof of concept» med en lufttett kammer fylt av 20 mikrometer dråper og den første ARG prototypen, laget av kommersielle, billige lett tilgjengelige deler (et såkalt «Acoustic Levitation Kit»).

<http://www.soniclevitation.com/product/sonic-levitation-machine/>.

Budsjettet på proof of concept for ARG er kun 20.000,- kr.

NB! Det finnes tradisjonelle måter for å gjøre cloud seeding og skape regn, dels ved bruk av kjemikalier som silveriodide for kalde skyer, eller salt for varme skyer. Hvis ikke vår hypotese om å bruke lydbølger for å skape regn fungerer, kan vi bruke tradisjonelle metoder. Men fordelene med ARG fremfor tradisjonelle metoder, er at vi antar at ARG blir ekstremt mye mer miljøvennlig, langt billigere og dessuten mer effektivt enn eksisterende løsninger.

PROJEKTETS PLASSERING I EN STØRRE PLAN:

Vi ønsker å bruke De Forente Arabiske Emirater (UAE) og Dubai som et teststed, early adaptor og utstillingsvindu for Oasis teknologien (skyer som gir skygge og regn).

GE ser for seg et industrielt samarbeid mellom UAE og Norge for å spre oasis teknologien til resten av verden, med skreddersydde løsninger tilpasset hvert land, by eller regions spesielle behov. Grunnen til at vi mener at både Norge og UAE kan tjene på et slikt partnerskap er:

1. begge er to land med lavt innbyggertall som har blitt rike på olje/gass
2. sterke forsknings- og utviklingsmiljøer
3. sterke og komplementære industribaser
4. store finansielle ressurser
5. storpolitisk komplementaritet med UAE midt mellom øst og vest, nord og sør,

NATO og BRICS. Hvis vi klarer å virkeliggjøre, samt skalere oasis teknologien, kan den generere store inntekter, skape nye grønne arbeidsplasser og grønn vekst i både Norge og UAE. EXPO 2020 er trolig en ideelt lanseringsplattform for oasis teknologien.

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

6.7.3. Kostnadsplan

Budsjettpost	2016	2017	2018	2019	2020	SUM
Det Norske Veritas (DNV GL)		50 000				50 000
Diverse materialer		30 000				30 000
Diverse rør, koblinger og deler	40 000					40 000
Drone m kamera	15 000					15 000
Dronepilot	15 000					15 000
Dyser 200 mikrometer åpning 400 stykker	60 000					60 000
Eksterne tekniske konsulenter	20 000	30 000				50 000
Firmabil, NE 98455	2 000	28 000				30 000
Førsteamanuensis Knut Vågsæther	10 000	10 000				20 000
Honorar til Dag Michelsen, leder av Smia AS	5 000	5 000				10 000
Husleie Smia AS	7 500	45 000				52 500
klimaprofessor Paul Beckwith		12 000				12 000
Konsulenthjelp i 20 uker Paul Åge Ha		100 000				100 000
Konsulenthonorar forsker Barbara Scarnato	10 000	10 000				20 000
Kragerø Sjøtjenester pilot testing på Herøya		50 000				50 000
Lokale innkjøp i Kragerø	10 000	10 000				20 000
Markedsundersøkelser	25 000	75 000				100 000
Materiale fra Kragerø Videregående Skole	10 000	10 000				20 000
Materialer prototype # 2		15 000				15 000
Nex Modelling AS	10 000					10 000
Privat kapital for livets opphold for Knut Tornaas	30 000	180 000				210 000
Revisor	10 500	15 000				25 500
Skatt og avgifter	30 000	70 000				100 000
Tester med Malvern Particle Sizer HSN	10 000	10 000				20 000
Tester UIO Electron Scanning Microscope		10 000				10 000
Utstyrs pakke prototype # 2 (2 acoustic levi. kit)		5 000				5 000
Vernier målestyr for å måle temperatur og albedo	10 000					10 000
SUM kostnader	330 000	770 000				1 100 000

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

6.7.4. Finansieringsplan

Finansieringspost	2016	2017	2018	2019	2020	SUM
01.TUF Finansiering		400 000				400 000
Innovasjon Norge - Markedsavklaringstilskudd		100 000				100 000
03.Privat finansiering	200 000	200 000				400 000
Kragerø Kommunale Næringsfond		100 000				100 000
Oslofjordfondet	100 000					100 000
SUM finansiering	300 000	800 000				1 100 000

6.8. Vedtak i styret

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

7. SAK NR 7 SØKNAD FRA TELEMARKS VEKA

7.1. Forslag til vedtak

Styret bevilger kr 300.000,- til å profilere Telemark under Telemarksveka. Bevilgningen kommer i tillegg til vedtatt bevilgning på kr 200.000,- fra 2015. Det totale tilskuddet er kr 500.000,- fordelt på to vedtak.

Styret ser på tiltaket som en god måte å profilere hele Telemark på.

Det vil ikke bli bevilget enkelt støtte til dette eller lignende arrangement de neste årene. Styret forventer at profilering av Telemark via arrangement må bakes inn i annen samlet profilering av Telemark.

7.2. Vurdering av daglig leder

Telemark Turist søker om en ekstra bevilgning på kr 300.000,- for å gjennomføre Telemarksveka.

Prosjekt er en uke med aktivitet gjennom arrangement samt en uke med TV dekning på TV2.

Det vil bli sendinger fra flere plasser i Telemark, etter daglig lederes syn vil dette skape god profilering av Telemark.

Programmene skal vises over en uke med hovedsending Sankthansaften fra Bø sommerland.

Følgende sendinger er planlagt:

- 5 sendinger under programmet God Morgen Norge, sendingene vil bli produsert fra Hardangervidda, Gaustatoppen og Kragerø. Det jobbes med flere sendesteder
- Sankthansaften fra Bø sommerland vil være et direktesendt underholdningsprogram.
- Rulleskirenn både fra Bø og Kanalrennet langs Telemarkskanalen.

Programmene sendes rett i forkant av hovedsesongen for sommerturisme, dette bør gi positive resultater for besøkende under sommersesongen. Erfaring viser at en stor del av de ferierende bestemmer seg for reisemål tett opp til når ferien skal avholdes.

TELEMARK UTVIKLINGSFOND

TUF

Prosjektmålene som prosjektet har satt opp samsvarer med ønska mål gjennom strategier for Telemark.

Det er et ønske fra TV2 å lage samarbeidsavtale over fem år. TUF bør ikke signalisere støtte over flere år. Dette prosjektet er godt forankret i Visit Telemark og må bli en del av de produktene som skal danne grunnlaget for profilering av Telemark.

Søker er informert om daglig leders mening for felles profilering av Telemark.

Daglig leder vil anbefale at TUF bevilger kr 300.000,- i tillegg til tidligere bevilget støtte til det samme tiltaket. Grunnen til det er tidsaspektet og viktigheten av å få til positive profileringer inn mot sommersesongen 2017

7.3. Vurdering av habilitet

Daglig leder har ingen relasjoner til søker som skulle tilsi at han ikke er habil til å behandle søknaden.

Daglig leder kjenner ikke til forhold der noen i styret bør kjenne seg inhabil til å behandle søknaden. Styrets medlemmer vil vurdere habilitet om det skulle være nødvendig.

7.4. Vurdering i forhold til TUF sitt formål

- Vurdering i forhold til hovedformålet skape vekst og utvikling
Søknaden kan vurderes å være innenfor TUF sitt formål, både ved at det er sannsynlig at det vil bli en økning av antalla arbeidsplasser og at det er tilstrekkelig mulighet til at det kan føre til økt besøk til Telemark.

7.5. Vurdering i forhold til planstrategier

Hovedstrategiene for fylket er å legge til rette for at det skal bli en økning i antall besøkende til Telemark. Profilering er da et nødvendig tiltak.

7.6. Forhold til ESAS støtterelement

Profileringen som det er snakk om i dette prosjektet er ikke relatert til enkelt bedrifter. Det vil bli en generell profilering av Telemark som region og reisemål. Det presiseres fra TUF sin side at dette er støtte til generell profilering av Telemark som region. Dette er da vurdert som lovlig støtte innenfor ESAS støtterelement.

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

7.7. Beskrivelse av prosjektet fra søker

Under er det klipt ut hovedpunkter i søknaden, komplett søknaden er vedlagt til saken.

7.7.1. Prosjektbeskrivelse

Søknad om støtte til gjennomføring av TV-produksjon og utvikling av «Telemarksveka» 26. januar ble det lansert en innholdsrik avtale med TV2 for Telemark. Denne inkluderer en hel uke med tv-sendinger fra Telemark i perioden 19-25.juni.

God Morgen Norge vil besøke utvalgte destinasjoner 5 dager, og Bø Sommarland får stort direktesendt familieshow på St. Hansaften.

Sommarland Skifestival sine konkurranser i Bø og Lunde, med hele norgeseliten i langrenn på startstreken, vil også sendes i beste sendetid på TV2's hovedkanal.

Telemarksveka ble lansert samme dag og denne vil gi hele Telemark muligheten til å bygge opp et stort, felles arrangement/merkenavn i samarbeid med TV2. Avtalen med TV2 er 5 årig, og de skal være med å bygge opp dette til å bli et nasjonalt begrep.

Dette er et prosjekt som handler om hele Telemark, og Visit Telemark er en avgjørende partner. Telemarksveka inngår nå i markedsplanen til Visit Telemark, og integreres med flere av de andre parallelle tiltakene i markedsplanen.

Direktør i Visit Telemark er med i styringsgruppen til prosjektet. Prosjektet innehar mange vinklinger og muligheter, og vi mener det vil gi påvirke både besøksattraktivitet, bosetting- og bedriftsattraktivitet, selv om prosjektet har et spesielt reiselivsfokus.

Vi ber Telemark Utviklingsfond om å delta i tilretteleggingen av et prosjekt som gir et nettverk ressurser til å gjennomføre de nevnte muligheter. Beløpet vi ber Telemark Utviklingsfond om å støtte, er for den rene TV-produksjonen. 35% av selve produksjonskostnaden med TV er på 1 450 000, som gir etter vår forståelse mulighet til å søke om en støtte på 500 000.

Nettverket av bedrifter er positive til å bidra med finansielle midler og stor egeninnsats

7.7.2. Prosjekt mål

Regionrettet mål:

- Skape vekst i reiseliv og næringsliv i Telemark.
- Øke antall gjestedøgn i Telemark i perioden 2017 -2019.

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

- Bedre kjennskap og økt attraktivitet for Telemark som bosted og studiested.
- Det er hovedsakelig det nasjonale ferie-/fritid markedet som er nedslagsfeltet. Det er også et internasjonalt potensiale hvor riktig innhold kan distribueres, eksempelvis til Tyskland, Sverige, Finland. Der man ser det interessant ut i fra budskap og målgrupper for Telemark.

Mål knyttet til arrangement utvikling:

- «Telemarksveka» skal bli et nasjonalt begrep som setter Telemark på kartet i forbindelse med en rekke aktiviteter.
- Det inviteres til nyutvikling av arrangement i hele Telemark den samme uken. Det vil være mange fordeler å dra nytte av å ligge under felles paraplyen «Telemarksveka».

7.7.3. Kostnadsplan

Kostnadsplan

Tittel	2017	2018	2019	SUM
Bø Hotell, overnatting/mat	150 000			150 000
Diverse	50 000			50 000
EQ timing	40 000			40 000

Gjennomføring Bø Sommarland	120 000			120 000
Innkjøpt tjeneste: Film/Siesta	30 000			30 000
Innkjøpt tjeneste: TV-produksjon, TV2/NEP	1 450 000			1 450 000
Kanalrennet (promo)	50 000			50 000
Kick off	50 000			50 000
Lyd/lys	75 000			75 000
Markedsføring	50 000			50 000
Matugifter (TV-crew, sponsorer)	10 000			10 000
Prosjektstyring	300 000			300 000
Sikkerhetsmargin	250 000			250 000
Sommarland sprinten (promo)	50 000			50 000
Storskjerm, gjennomføring	70 000			70 000
Underholdning	100 000			100 000
Sum kostnad	2 845 000			2 845 000

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

7.7.4. Finansieringsplan

Finansieringsplan				
Tittel	2017	2018	2019	SUM
				0
Bilsenteret/Volvo As	150 000			150 000
Bø kommune	150 000			150 000
Bø Sommarland	120 000			120 000
Coop Telemark	150 000			150 000
Diverse Arenareklame	50 000			50 000
Dyrskun	100 000			100 000
Midt-Telemark Energi	50 000			50 000
Midt-Telemark Regnskap	25 000			25 000
MTNU/Midt-Telemark fondet	100 000			100 000
Nome kommune	100 000			100 000
Sauherad kommune	100 000			100 000
Seljord Kommune og næringslag	100 000			100 000
Sentrumsringen i Bø	100 000			100 000
Skade/Skarphedin	50 000			50 000
Sparebank 1 Telemark	75 000			75 000
Sparebanken Din	75 000			75 000
Sparebanken Din	75 000			75 000
Sparebankstiftelsen Nome/Holla	100 000			100 000
Sparebankstiftelsen Sparebanken Din	100 000			100 000
Systemblokk	100 000			100 000
Telemark Turist AS m/medlemmer	150 000			150 000
TUF Finansiering	500 000			500 000
Visit Telemark med 3 lokale-destinasjoner	400 000			400 000
Sum finansiering	2 845 000			2 845 000

7.8. Vedtak i styret

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

8. SAK NR 8 SØKNAD FRA PORSGRUNN KOMMUNE

8.1. Forslag til vedtak

Styret vedtar at bevilgning 18 i 2013 til Porsgrunn Kommune avkortes med kr 932.000,- i samsvar med daglig leders oppstilling.

8.2. Vurdering av daglig leder

Daglig leder har informert Porsgrunn Kommune at tilsagnsbeløpet vil bli avkortet med kr 932.203,-. Grunnen til dette er at Porsgrunn Kommune kun har hatt kostnader tilsvarende 62,7% av det som ble angitt i søknaden.

I våre betingelser som Porsgrunn Kommune har fått gjennom eget tilsagnsbrev er det spesifisert klart at dersom søker har mindre kostnader enn oppgitt i søknaden vil tilskuddsbeløpet bli redusert tilsvarende.

Den 15.02. var daglig leder på møte med Porsgrunn Kommune der reduksjon av tilskuddsbeløp ble diskutert. Det kom overaskende på dem at det var en slik klausul i tilsagnet.

De hevdet at prosjektet var gjennomført i henhold til planene, kostnadene var imidlertid tatt inn i Telemark Museum sitt regnskap. Telemark Museum har finansiert disse kostnadene ved hjelp av egne midler. Porsgrunn Kommune har ikke bidratt med finansiering av disse kostnadene.

Porsgrunn Kommune mener at TUF bør utbetale hele tilsagnsbrevet da de har regnet med dette.

Daglig leder finner ingen argumenter eller noe grunnlag for at TUF skal utbetale hele tilskuddsbeløpet når Porsgrunn Kommune ikke har hatt kostnader i forhold til budsjett og søknad,

8.3. Vurdering av habilitet

Daglig leder har ingen relasjoner til søker som skulle tilsi at han ikke er habil til å behandle søknaden.

Daglig leder kjenner ikke til forhold der noen i styret bør kjenne seg inhabil til å behandle søknaden. Styrets medlemmer vil vurdere habilitet om det skulle være nødvendig.

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

8.4. Forklaring fra Porsgrunn Kommune

Problemstillingen slik vi har forstått den:

«Porsgrunn kommune (PK) har ikke fått utbetalt hele tilskuddet fra TUF fordi PK som prosjekteier ikke har skaffet tilstrekkelig medfinansiering/privat finansiering slik TUF forutsatte i sitt tilsagnsbrev.»

«Senter for porselen og design" i Porsgrunn er et samarbeidsprosjekt mellom Porsgrunn kommune (PK) og Telemark Museum (TM) m.fl
I styringsgruppa for prosjektet har rådmann i PK, museumsdirektør i TM, fylkesrådmann i Telemark, samt daglig leder i Porsgrunds Porselænsfabrik AS sittet.

Prosjekteier og initiativtaker Porsgrunn kommune inviterte TM til å være med i prosjektet. Med bakgrunn i PK sin invitasjon til TM så har:
PK og TM sammen arbeidet for å få etablert forprosjekt og senere hovedprosjektet "Senter for porselen og design".
PK og TM sammen lagt ned et betydelig arbeid med å få på plass en sunn økonomi og dermed tilstrekkelig finansiering av forprosjekt og senere i hovedprosjektet. Da PK i 2014 ba TM om å ta et prosjektetansvar for den museale delen av prosjektet forutsatte prosjekteier at TM skaffet eksterne økonomiske midler tilveie i prosjektet. Prosjektregnskapet fra TM viser at det har de lykkes med. Dette i tillegg til egenfinansiering og en betydelig egeninnsats fra både PK og TM.

Oppsummering:

Både PK og TM har således bidratt til at opprinnelig inntektsplan ved etablering av "Senter for porselen og design" er fulgt opp i henhold til omforent plan.
PK og TM har sammen bidratt til å skaffet tilveie medfinansiering fra både offentlig og privat sektor til prosjektet. PK søkte i første fase av hovedprosjektet om ekstern midler i form av tilskudd hovedsakelig fra offentlig sektor (TFK og TUF), mens TM på sin side skulle bidra til å følge opp omforent inntektsplan i prosjektet med å sørge for å få på plass sin del av medfinansieringen også fra privat sektor.

Totalt sett har man i hovedprosjektet lykkes med å få på plass ekstern finansiering av "Senter for porselen og design" i henhold til de krav TUF har stilt i sitt tildelingsbrev.

Dette under forutsetning av at "Senter for porselen og design»/ PK får utbetalt manglende restbeløp fra TUF.

Summen av totale inntektene i prosjektet synliggjøres både i PK sitt prosjektregnskap og i TM sitt prosjektregnskap.

PK har i påvente av utbetaling av de resterende omsøkte midlene fra TUF, forskuttert disse. (ref TM prosjektregnskap og PK prosjektregnskap)

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

Det søkes med dette om at resterende tilskudd på kr 1 250 000 utbetales uten varslede avkortning.

8.5. Vedtak i styret

9. SAK NR 9 SØKNAD FRA 24SEVEN OFFICE

9.1. Forslag til vedtak

Styret kan ikke imøtekomme søknaden om støtte. Etter styrets syn må veksten i selskapet finansieres av investorer med egenkapital.

9.2. Vurdering av daglig leder

24Seven Office søker om 1 MNOK i tilskudd for å ansette en ny programvareutvikler.

Selskapet har i dag xx antall ansatte. De skriver selv at de har hatt en årlig vekst på 25%. Denne veksten medfører at de kontinuerlig ansetter flere inn i selskapet.

De ønsker nå i tillegg å satse på det amerikanske markedet.

Utfordringen for selskapet er at veksten binder opp kapital, så selskapet trenger likviditetstilførsel. Veksten som de har medfører kostnader i oppstart mens inntekter vil komme fremover i perioder. Dette er normalt for bedrifter i vekstfaser.

Veksten i selskaper som 24Seven Office burde vært dekket med økning i egenkapital for å finansiere veksten. Det har vært utfordringer for selskapet å få til denne kapitaltilførselen.

Det er vanskelig å se at TUF skal være med på å dekke opp løpende driftskostnader i et normalt utviklingsløp for et selskap.

Daglig leder ser ikke at 1 MNOK i støtte for å ansette en utvikler vil være tilstrekkelig for å bygge opp selskapet med tilfredsstillende likviditet. Daglig leder ser at støtte på 1 MNOK vil sette selskapet i stand til å videreutvikle sin programvare, det er ikke mulig å se at selskapet vil få inn tilstrekkelig kapital i et lengre løp.

Selskapet vil satse i USA, de er av den oppfatning at de vil lykkes og dermed skape interesse hos investorer. Det kan være en riktig strategi, det er imidlertid vanskelig for TUF å bidra til dette.

I det markedet 24Seven Office skal levere er det stor utvikling og vekst, denne utviklingen og veksten må finansieres med tilstrekkelig egenkapital. Etter daglig leders syn vil det være helt avgjørende for å bygge en solid fremtidig bedrift.

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

Det vil være stor risiko å yte støtte på 1 MNOK i en driftsoppbygging som selskapet legger opp til.

Det er av viktighet for Telemark å ha kompetansebedrifter som 24Seven Office. Daglig leder finner det ikke riktig å yte støtte til selskapet.

9.3. Vurdering av habilitet

Daglig leder har ingen relasjoner til søker som skulle tilsi at han ikke er habil til å behandle søknaden.

Daglig leder kjenner ikke til forhold der noen i styret bør kjenne seg inhabil til å behandle søknaden. Styrets medlemmer vil vurdere habilitet om det skulle være nødvendig.

9.4. Vurdering i forhold til TUF sitt formål

- Vurdering i forhold til hovedformålet skape vekst og utvikling
Dersom dette målet nåes kan det bety nye arbeidsplasser i Telemark.
- Vurdering i forhold til utviklingstiltak i næringsssvake kommuner

Det er ikke aktuelt å vurdere prosjektet i forhold til dette punktet.

9.5. Vurdering i forhold til planstrategier

En økning i antalla arbeidsplasser er sentralt i planstrategier for Telemark.

9.6. Forhold til ESAS støttereglement

Det vil være mulig å gi tilskudd innenfor rammen av bagatellmessig støtte. Det må innhentes bekreftelser fra selskapet om tidligere mottatt bagatellmessig støtte.

9.7. Beskrivelse av prosjektet fra søker

9.7.1. Kort beskrivelse

24SevenOffice er Europas ledende aktør innen skybaserte forretningssystemer. Selskapet var det første skybaserte ERP-systemet i Europa og vokser i dag nærmere 30% per år.

24SevenOffice har 20 års erfaring og tilbyr markedets mest komplette og sofistikerte Software as a Service (SaaS)-løsning, også kalt «cloud computing».

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

Vi trenger å styrke utviklingsavdelingen i Skien for å kunne holde veksttakten i Norge, samt ferdigstille Cross Browser versjonen av systemet for Internasjonal lansering.

9.7.2. Prosjektbeskrivelse

Det er kritisk både for 24SevenOffice AS og den internasjonale satsningen å få skrevet om de siste ti prosentene av systemet til Cross Browser så snart som mulig.

Dette vil generere umiddelbart mersalg i både Norge og internasjonalt, samt at det vil redusere kundefrafall. Dette vil bety et betydelig antall nye arbeidsplasser i regionen fremover.

Vi tar allerede supporten i Sverige fra Skien og Notodden, og vil for østkysten av USA ha supporten i Skien for dette også. På denne måten for vi utvidet kundeservice tilbudet her, samt gitt raskere responstid.

Den internasjonale versjonen kjører i felles kildekode og vi vil derfor ansette utviklerne til USA satsningen i Skien. Dette fordi det blir lettere å samkjøre utvikling, men også fordi dyktige utviklere i Norge er vesentlig billigere enn i USA.

Flere utviklere er lønnsomt og en nødvendighet uten internasjonalisering, men dagens likviditet gjør det vanskelig, samtidig som vi skal holde på veksten.

Vi håper med dette at Telemark Utviklingsfond kan gi oss 1 MNOK i støtte til å ansette 1 utvikler asap og ytterligere 1 kort tid etter, som kan jobbe med internasjonaliseringen og dermed også avhjelpe 24SevenOffice hjemme med Cross Browser utfordringen. Dette vil også være en viktig risikoavlastning som gjør sjansen for å lykkes internasjonalt betydelig større, da vi kan bruke mer av våre midler til markedsføring og salg i de nye markedene.

Dette vil ikke bare skape 1 til 2 nye arbeidsplasser umiddelbart, men det vil ved suksess skape betydelig med flere godt betalte kompetansearbeidsplasser i regionen. Det er også viktig at Grenland er verdens krybbe for skybasert ERP system, da 24SevenOffice er det første kjente skybaserte ERP systemet. Dette forplikter oss til å levere noe stort fremover også :)

9.7.3. Prosjekt mål

Det er kritisk både for 24SevenOffice AS og den internasjonale satsningen å få skrevet om de siste ti prosentene av systemet til Cross Browser så snart som mulig.

Dette vil generere umiddelbart mersalg i både Norge og internasjonalt, samt at det vil redusere kundefrafall.

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

9.7.4. Kostnadsplan

Tittel	2017	2018	2019	SUM
01.Personalkost	1 000 000			1 000 000
02.Innkjøpte tjenester				0
03.Utstyr				0
04.Andre kostnader				0
Sum kostnad	1 000 000			1 000 000

Kostnadene er hovedsakelig lønn til nye utviklere i 24SevenOffice i 2017. Vi vil ikke ha behov for å utvide lokaler eller kjøpe inn ny infrastruktur da vi allerede er skalert for dette.

9.7.5. Finansieringsplan

Tittel	2017	2018	2019	SUM
01.TUF Finansiering				0
02.Annen offentlig finansiering				0
03.Privat finansiering				0
Telemark Utviklingsfond	1 000 000			1 000 000
Sum finansiering	1 000 000			1 000 000

9.8. Vedtak i styret

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

10. SAK NR 10 SØKNAD FRA TELEMARK IDRETTSKRETS

10.1. Forslag til vedtak

Styret finner ikke å kunne imøtekomme søknaden om støtte til investering i testlab. Etter styrets mening er dette utenfor det som TUF skal støtte.

10.2. Vurdering av daglig leder

Telemark Idrettskrets søker om tilskudd på kr 1.750.000,- for å investere i testlab i tilknytning til regionalt kompetansesenter i regi av Olympiatoppen.

Søknadsbeløpet tilsvarer 35,6% av oppgitt kostnadsramme.

Testlaben skal eies av Telemark Idrettskrets og stilles til fri disposisjon for Olympiatoppen Sørøst sin virksomhet.

Det har vært et ønske fra et bredt spekter av interessenter for at det skulle etableres et eget senter for Olympiatoppen i Telemark. Senteret er vedtatt bygd i Drammen med en co lokasjon i Telemark.

Daglig leder hadde forventet at ved etablering av senteret i Skien så var all nødvendig infrastruktur finansiert.

Det vil utvilsomt være bra for brukere av senteret at alle moderne fasiliteter er satt opp i tilknytning til Olympiatoppen. Dette kan være med å utvikle ferdigheter for våre toppidrettsutøvere. Det kan også være av stor betydning for å holde våre utøvere i distriktet, som vil være positivt for Telemark.

Daglig leder finner ikke tilstrekkelig grunnlag i TUF sine vedtekter eller prioriteringer til å foreslå at TUF skal bevilge støtte til dette tiltaket.

Investeringer som dette bør dekkes opp av de interessenter som står bak etableringen eventuelt med støtte fra diverse stiftelser.

10.3. Vurdering av habilitet

Daglig leder har ingen relasjoner til søker som skulle tilsi at han ikke er habil til å behandle søknaden.

Daglig leder kjenner ikke til forhold der noen i styret bør kjenne seg inhabil til å behandle søknaden. Styrets medlemmer vil vurdere habilitet om det skulle være nødvendig.

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

10.4. Vurdering i forhold til TUF sitt formål

- Vurdering i forhold til hovedformålet skape vekst og utvikling
Dersom de lykkes kan denne investeringen være med på å sikre de arbeidsplassene som skal være ved senteret, og vil således være innenfor formålet til TUF.
- Vurdering i forhold til utviklingstiltak i næringssvake kommuner
Det er ikke aktuelt å vurdere prosjektet i forhold til dette punktet.

10.5. Vurdering i forhold til planstrategier

Etableringen i Telemark/Skien er i samsvar med vedtatt fylkeskommunal strategi for idrett, friluftsliv og folkehelse. En må anta at støtte til denne investeringen også faller inn under de samme planene.

10.6. Forhold til ESAS støttereglement

Investeringen skal stilles til disposisjon for driften av senteret. Det kan reises diskusjoner om støtte til dette vil komme inn under begrepet ulovlig støtte. Dersom TUF ønsker å bevilge støtte til senteret bør det bevilges under begrepet bagatelmessig støtte. Det må da undersøkes og skaffes dokumentasjon på at søker ikke har mottatt støtte ut over regelverket. Det betyr en grense på 200.000€ de siste tre år.

10.7. Beskrivelse av prosjektet fra søker

10.7.1. Kort beskrivelse

Olympiatoppen etablerer nå sitt syvende regionale kompetansesenter som skal dekke Buskerud, Telemark og Vestfold.

Telemark Idrettskrets målsetting er å eie og finansiere en testlab, kostnadsberegnet til 4.910.000 som plasseres i senteretableringen i Skien Fritidspark, og som skal stilles til fri disposisjon for Olympiatoppen Sørøst sin virksomhet.

10.7.2. Prosjektbeskrivelse

Norges Idrettsforbund / Olympiatoppen har seks regionale kompetansesentra for toppidrett i dag, og har vedtatt å opprette to nye. Ett av dem er Olympiatoppen Sørøst som skal dekke regionen Buskerud, Telemark og Vestfold.

Det er vedtatt en nettverksmodell med virksomhet i Drammen (Marienlyst), Skien (Skien Fritidspark) og Horten (Bakkenteigen).

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

Driften finansieres av Norges Idrettsforbund, de tre fylkeskommunene og vertskommunene. Budsjettet er på 3,9 mill. i 2017, 4.950.000 i 2018 og 5.050.000 fra og med 2019.

De tre fylkeskommunene og Drammen kommune har fattet positive vedtak. Driftstilskudd fra Telemark FK er på 800.000 i 2017 og 750.000 for hvert av de to neste årene.

Virksomheten er primært rettet mot støtte- og utviklingsfunksjoner for morgendagens toppidrettsutøvere mellom 18 - 23 år og deres støtteapparat av klubber og trenere, men inkluderer også samarbeidsavtaler med utdanningsinstitusjoner slik at talentene kan kombinere toppidrettssatsing og utdanning i sine egne regioner.

Selve hjertet i virksomheten vil være knyttet til kursvirksomhet, samlinger og individuelle resultatvurderinger i en testlab. Hovedvirksomheten vil bli lagt til Skien Fritidspark og driftet av ansatte fra idrettsstudiet ved Høyskolen Sørøst - avdeling Bø.

10.7.3. Prosjekt mål

Olympiatoppens regionale avdelinger er en strategisk satsing med forankring i NIF sitt idrettspolitiske dokument (IPD) for å gjøre de beste flere!

Forutsetningen for den etableringen som nå er vedtatt er følgende:

- Toppidrettens behov skal stå sentralt med fokus på særidrettens prestasjonsmiljøer (som skal forsterkes og bygges ut).
- Samarbeid med akademia i forhold til FoU, lab/testing og tilrettelegging for toppidrettsutøvere mm.
- Tilgang til og utvikling av anlegg som møter toppidrettens behov.
- Lokalisering i store befolkningskonsentrasjoner med god kommunikasjon (vei/bane).

Regional/lokal vilje og evne til å jobbe langsiktig mot et felles mål i forhold til finansiering, tilrettelegging og utvikling av OLT Sørøst, herunder idrettskretser, fylkeskommuner og kommuner.

Telemark idrettskrets har som mål å være best på tilrettelegging.

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

10.7.4. Kostnadsplan

Tittel	2017	2018	2019	SUM
01. Personalkost				0
02. Innkjøpte tjenester				0
03. Utstyr	4 910 000			4 910 000
04. Andre kostnader				0
Sum kostnad	4 910 000			4 910 000

10.7.5. Finansieringsplan

Tittel	2017	2018	2019	SUM
02. Annen offentlig finansiering				0
Spb. 1 Grenlandsstiftelsen	1 250 000			1 250 000
Spb. 1 Holla/Lundestiftelsen	1 000 000			1 000 000
Telemark Utviklingsfond	1 750 000			1 750 000
TIK. Egenkapital	664 500			664 500
TIK. Refusjon 5% av MVA	245 500			245 500
Sum finansiering	4 910 000			4 910 000

Vi driver profesjonelt og har bygget opp en egenkapital/disposisjonsfond som vi nå nesten bruker opp fordi vi mener dette er strategisk viktig for utvikling av teleidretten. Momskompensasjonen får vi tilbake via den offentlige/nasjonale kompensasjonen som stortinget har vedtatt for frivillige organisasjoner. Søknaden går først til TUF fordi TUF dekker hele fylket og vi har tro på at et positivt tilsagn med forbehold om fullfinansiering vil virke utløsende og positivt inn på saksbehandlingen i det to stiftelsene og Sparebank 1 Telemark. Dersom TUF eksempelvis ønsker å eie deler av utstyret tilsvarende søknadsbeløpet, og lar oss disponere det inntil TUF måtte fatte et annet vedtak, ser vi positivt på det som en garanti for at utstyret i testlabben kommer virksomhet i Telemark til gode.

10.8. Vedtak i styret

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

11. SAK NR11 SØKNAD FRA VINJE KOMMUNE

11.1. Forslag til vedtak

Styret kan ikke imøtekomme søknaden om støtte til Vinjesenteret.

Etter styrets mening er dette utenfor de områdene TUF skal yte støtte, det er styrets mening at i tider med mindre overføringer fra Konesesjonskraftstyret skal TUF ikke yte støtte til museer eller lignende tiltak. Dette gjelder både drift og investeringstilskudd.

Dersom styret skulle yte støtte til Vinjesenteret vil dette skape presedens for lignende søknader, det kan ikke styret legge til rette for.

11.2. Vurdering av daglig leder

Vinje Kommune søker om 2 MNOK i tilskudd til å etablere Vinje senteret.

De ser for seg at det blir etablert fire faste stillinger pluss to deltidsstillinger ved senteret. Dette vil ha betydning for Vinje.

Det vil utvilsomt også ha en positiv virkning på reiselivet, da dette kan bli et nytt stoppunkt for personer på reise gjennom Telemark og Vinje.

Senteret skal være et nasjonalt senter for diktning og journalistikk og vil bli det første journalistmuseet i Norden. Dette vil være positivt for senteret.

Det er Nynorsk kultursentrum som skal drifte Vinje-Senteret saman med Ivar Aasen-tunet og Hauge-senteret.

Disse skal ivareta sterke Norske tradisjoner og bør finansieres av statlige midler eventuelt i samarbeid med Telemark Fylkeskommune.

I prosjektbeskrivelsen er det tatt inn følgende:

Det politiske grunnlaget for å etablere Vinje-senteret kom med budsjettforliket i Stortinget hausten 2016. I budsjettinnstillinga frå familie- og kulturkomiteen i Stortinget 9. desember 2016 heiter det:

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti, i samråd med Venstre, viser til budsjettforliket der det er 1,2 mill. kroner til prosjektoppstart for Vinje-senteret for diktning og journalistikk, et nasjonalt senter som er knyttet til dikteren Aasmund Olavsson Vinje og som er opprettet i et samarbeid mellom Vinje kommune og Stiftinga Nynorsk kultursentrum, som fra før driver Ivar Aasen-tunet i Ørsta og Olav H. Hauge-senteret i Ulvik.

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet støtter opp under arbeidet Telemark fylkeskommune har igangsatt med opprettelse av Vinje-senteret.

I Telemark er det flere prosjekter på gang der det forventes at TUF skal bidra med midler til investeringer og drift, det kan nevnes tiltak for å fremme verdensarv, restaurering av låve i Flatdal osv.

Støtte til museer og sammenlignbare tiltak bør ikke støttes av TU, dette er det etter daglig leders mening støtte i hva styret i TUF tidligere har besluttet. Under tiltak hva fondet ikke skal støtte. Her er det nevnt «Fondet skal ikke støtte bolystprosjekter, byutvikling og stedsutviklingsprosjekter og lignende.»

Søknaden fra Vinje Kommune faller inn under disse begrepene og bør etter daglig leders mening ikke få støtte fra TUF.

Daglig leder ser at det er behov for at styret er enda klarer på at TUF ikke skal inn med støtte til tiltak innen museum eller museumsliknende tiltak. Dette må gjelde både investeringer og drift.

11.3. Vurdering av habilitet

Daglig leder har ingen relasjoner til søker som skulle tilsi at han ikke er habil til å behandle søknaden.

Daglig leder kjenner ikke til forhold der noen i styret bør kjenne seg inhabil til å behandle søknaden. Styrets medlemmer vil vurdere habilitet om det skulle være nødvendig.

11.4. Vurdering i forhold til TUF sitt formål

- Vurdering i forhold til hovedformålet skape vekst og utvikling
Senteret vil skaffe arbeidsplasser til Vinje, innenfor dette kan en si at tilskudd kan ytes innen formålet til TUF
- Vurdering i forhold til utviklingstiltak i næringssvake kommuner
Dette kan også vurderes som utviklingstiltak til næringssvake kommuner

11.5. Vurdering i forhold til planstrategier

Vinjesenteret er nevnt i strategiene for kultur, det er imidlertid ikke et prioritert område for fylkeskommunen etter det daglig leder har sett av uttalelser. Daglig leder kan ikke se at dette prosjektet er i forhold til gjeldende planstrategier. Daglig leder er imidlertid klar over at dette standpunktet kan diskuteres.

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

11.6. Forhold til ESAS støttereglement

Dette vil etter daglig lederes vurdering være tilskudd gitt til kulturformål og vil da kunne ytes innenfor regelverket.

11.7. Beskrivelse av prosjektet fra søker

11.7.1. Kort beskrivelse

Stiftinga Nynorsk kultursentrum jobbar i samarbeid med Vinje kommune for realisering av Vinje-senteret. Nynorsk kultursentrum driftar i dag Ivar Aasen-tunet og Hauge-senteret.

Nynorsk kultursentrum skal også drifte Vinje-senteret, som vil konsolidere dei to andre sentra.

Vinje-senteret skal vere eit nasjonalt senter for diktning og journalistikk. Museet skal vere ein berebjelke for nynorskbruk på Austlandet, og det første journalistmuseet i Norden.

11.7.2. Prosjektbeskrivelse

Senteret skal vere navet i Vinje kulturområde, med særleg vekt på Aasmund O. Vinje, Haldis Moren og Tarjei Vesaas, Aslaug Vaa. Andre store kunstnarar som Harald Kihle og Henrik Sørensen hadde sitt verke i området. Likeeins Odd og Aasmund Nordstoga som har vakse opp på Plassen (same garden som Aa. O. Vinje vaks opp på). Geirr Lystrup og Arve Moen Bergset trådde også sine barnesko her.

Senteret skal styrke nynorsk- og dialektbruk, slik at barn/unge kan vere stolte av språkidentitet og heimstad. Vinje-senteret skal ta vare på og vidareutvikle ein unik nasjonal kulturarv. Juvstøyl, Vesaas si skrivestoge, skal på ny bli ein arnestad for nye unge forfattarar og kunstnarar.

Vinje-senteret vil vere ein fanebærer for Telemarksidentiteten for heile fylket. For å realisere Vinje-senteret står Nynorsk kultursentrum og Vinje kommune foran ei ombygging og utbygging av gamle Vinje skule, som ligg på nabotomta til husmannsplassen Plassen.

Byggeprosjektet er kostnadsrekna til 24 mill kr (sjå vedlegg), og i tillegg kjem utstillingskostnader. Dette er eit tungt økonomisk løft, og ein lyt i stor grad basere seg på eksterne bidrag for å kome i mål. Likevel vil ein hovudsakleg basere seg på eksisterande bygningsmasse, og dagens uteområde med park og parkeringsplassar.

Vinje kommune understrekar at ein ikkje kjem til å søke Telemark fylkeskommune om investeringstilskot.

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

11.7.3. Sysselsettingseffekt

Senteret vil få fire faste heiltidsstillingar og to deltidsstillingar. Det vil likevel saman med generell trafikkauke, ikkje minst når verdsarvturistane inntek øvre Telemark, indirekte generere sysselsetjingseffektar som er langt større.

Nynorsk kultursentrum hadde i 2016 til saman drygt 40.000,- besøkande på dei to sentra og på 71 større og mindre arrangement/utstillingar frå Lenvik i nord til Skien i sør.

Her har Telemark og Vinje ein erfaren og dyktig samarbeidspartner som vil skape store ringverknader i regionen, og samarbeide tett med Vest-Telemark museum og andre aktørar.

I tillegg til dei direkte utviklingsverdiane som ligg i senteret, vil det òg vere noko som får hyttefolk til å vere ein dag lenger på hytta. Nye ringverknadsanalyser i Tinn og Vinje viser kor mykje verdiskaping det er i kommunane frå at hyttefolket er på hytta.

Etasjen under senteret har òg potensialet for å bli eit kulturelt kontorfellesskap som kan bidra positivt til konsolidering og utvikling av kultur som arbeidsplass.

11.7.4. Kostnadsplan

Tittel	2017	2018	2019	SUM
01. Uteområde	664 000			664 000
02. Ombygging	3 716 800			3 716 800
03. Nybygg	6 710 000			6 710 000
04. Inventar	1 505 000			1 505 000
05 Tekniske fag	5 386 640			5 386 640
06. Honorar og reiser	2 652 000			2 652 000
07 Felleskostnader	1 439 000			1 439 000
08. Uføresett	2 208 000			2 208 000
Sum kostnad	24 281 440			24 281 440

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

11.7.5. Finansieringsplan

Tittel	2017	2018	2019	SUM
01.TUF Finansiering				0
02.Annen offentlig finansiering	11 785 432			11 785 432
03.Privat finansiering	10 496 008			10 496 008
Telemark Utviklingsfond	2 000 000			2 000 000
Sum finansiering	24 281 440			24 281 440

11.8. Vedtak i styret

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

12. SAK NR12 SØKNAD FRA BIOGREN

12.1. Forslag til vedtak

Styret ser ikke at BioGren har dokumentert bruk av midler på den måten som tilsagnsbrevet krever.

Styret kan ikke vedta utbetalingen av lån på nåværende tidspunkt.

BioGren må dokumenter bruk av midler og fremdrift i prosjektet, ny søknad om utbetalingen av lån kan bli tatt opp på neste ordinære styremøte.

12.2. Vurdering av daglig leder

Styret bevilget i sak 9/2016 1,5 MNOK som tilskudd og 1,5 MNOK som lån til BioGren.

Tilskuddet er utbetalt, BioGren søker nå om å få utbetalt lånet på 1,5 MNOK i sin helhet.

Det har vært flere møter og telefonsamtaler mellom daglig leder og BioGren. Daglig leder kan ikke se at selskapet har nødvendig fremdrift i sitt arbeid for at en kan si at de er nærmere en realisering av prosjektet. De motforestillinger som daglig leder hadde ved behandling på styremøte den 29.02.2016 har ikke endret seg.

Daglig leder finner det ikke riktig å vurdere om det er rimelig grunn til å anta at BioGren vil lykkes med å etablere en fabrikk i Telemark.

I forhold til tilsagnsbrevet var det sentralt at BioGren skulle dokumentere følgende:

1. Det er en forutsetning at bedriften kan dokumentere en klar fremdrift i forhold til etableringen. Bedriften skal legge frem dokumentasjon høsten 2016, denne dokumentasjonen skal legges frem for styret som endelig avgjør når utbetalingen av lånet kan foregå.

Daglig leder kan ikke se at det er dokumentert en klar fremdrift i forhold til etableringen.

2. Ansettelse av daglig leder/driftsansvarlig så snart som mulig.

Daglig leder ser ikke at det er ansatt daglig leder, det ser ut som det er hovedaksjonær Amalthea Energy AS som gjør dette arbeidet. Det var ikke en del av forutsetningen ved søknaden i 2016.

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

3. Prosjektering fra rådgivende ingeniør av de detaljer som må være på plass før søknader kan behandles av Telemark Fylke og Bamle Kommune.

Daglig leder kan ikke se at dette er gjennomført.

4. Gjennomføring av øvrige hovedaktiviteter som søknad til Enova etc.

Daglig leder ser ikke at det er gjennomført tilstrekkelige tiltak omkring dette punktet. På forespørsel om Enova svarer BioGren følgende:

- Etter nyttår er det ikke lenger mulig å søke om fyring med biomasse i stedet for gass dersom innfyrt termisk energi er mer enn 20 MW. Anlegg over denne størrelsen skal styres av opplegget med klimavoter. BioGren må enten redusere til 20 MW eller droppe denne delen. I praksis kan BioGren med varmegjenvinning dimensjoneres med bio-ovn på 19,5 MW. Swedish Exergy hjelper til med disse beregningene.
- BioGren bør gå mer inn på hvert kostnadselement og angi leverandører med fast pris der det er mulig.
- BioGren har satt 7 % internrente som normalt for interne prosjekter. De foreslåtte tiltakene gir en internrente på 9 %. Da vil Enova redusere støtten slik at internrenten etter støtte blir 7 %.
- BioGren arbeider med et nytt utkast til søknad med henblikk på å levere det denne uken. (13.-17.mars)

Daglig leder har mottatt årsregnskap for 2016, det er ikke mulig å se om midlene fra TUF er brukt i henhold til krav fra styret. Daglig leder har bedt om kontospesifiserte rapporter med spesifisering av leverandører. Dette er ikke mottatt, det vil i tilfelle bli utlevert på styremøte.

Etter daglig ledes mening er det for store mangler i dokumentasjonen fra BioGren til at en kan anbefale styret om å betale ut lånet på 1,5 MNK. Viser til dokumentasjon mottatt fra BioGren som er vedlagt.

12.3. Vurdering av habilitet

Daglig leder har ingen relasjoner til søker som skulle tilsi at han ikke er habil til å behandle søknaden.

Daglig leder kjenner ikke til forhold der noen i styret bør kjenne seg inhabil til å behandle søknaden. Styrets medlemmer vil vurdere habilitet om det skulle være nødvendig.

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

12.4. Dokumentasjon fra BioGren

Det vises til vedlagte årsregnskap, plan for videreutvikling av BioGren datert 20.02, samt plan for mars-juni 2017.

12.5. Vedtak i styret

TELEMARK UTVIKLINGSFOND

TUF

Protokoll fra styremøte nr. 7-2016 i Telemark Utviklingsfond

Dato: 16.desember 2016.

Sted: Fylkeshuset

Deltagere: Sven Tore Løkslid, Styrets leder, Terje Riis Johansen, Eva Markset Lia, Erik Skjervagen, Knut Morten Johansen, Erik Skjervagen deltok pr telefon, Terje Bakka, Sekretær.

Styremøte var satt kl 10.00.

Saker til behandling på styremøte 16. desember 2016.

Sak 37/2016 Referat fra styremøte nr 6 i 2016

Utkast til referat er utsendt til styrets medlemmer

Styrevedtak:

Referat fra styremøte nr 6 i 2016 ble enstemmig godkjent.

Sak 38/2016 Revidert budsjett 21016

Daglig leder la frem utkast til revidert budsjett 2016 som viser et netto driftsresultat på kr 2.201.754,-.

Styrevedtak:

Styret godkjenner det fremlagte reviderte budsjettet for 2016 som viser et netto driftsresultat på kr 2.201.754,-. Videre godkjenner styret det fremlagte budsjett for investeringsregnskap som viser investeringer på kr 7.500.000,-. Dette finansieres med årets netto driftsresultat pluss overføring fra disposisjons fondet med kr 5.298.256,-.

Styret har godkjent det fremlagte budsjettet som er spesifisert på konto nivå.

TELEMARK UTVIKLINGSFOND

TUF

Sak 39 /2016 Budsjett for 2017

Daglig leder la frem utkast til revidert budsjett 2016 som viser et netto driftsresultat på kr 499.5878,-.

Styrevedtak:

Det fremlagte budsjettet baserer seg på overføringer fra KKST på kr 19.500.000,-. Det kan være usikkerhet til om det er mulig for KKST å oppnå et resultat for 2017 som vil medfører denne overføringen.

Overføringen er imidlertid basert på budsjett fra KKST.

Dersom det skulle bli mindre overføringer fra KKST enn budsjettet vil dette føre til at TUF har mindre budsjett for 2017 å fordele til tiltak.

Imidlertid er det ca 10 MNOK fra tidligere års bevilgninger som ikke er fordelt i TUF. Dersom styret ser at det er spesielle prosjekter som bør støttes vil det være mulig å bevilge utover overføringer for 2017.

Sak 40//2016 Rapport etter forvaltningsrevisjon

Daglig leder la frem revisjon rapport etter forvaltningsrevisjon samt daglig leders kommentarer til rapporten

Styrevedtak:

Styret utsatte behandlingen etter opplysninger om at kontrollutvalget hadde sendt rapporten tilbake til revisjon.

Sak 41/2016 Søknad fra Northern Light

Northern Lights as søker om kr 850.000,- i tilskudd fra TUF. De søker om støtte til å innhente kapital for å bringe produktet sitt ut på markedet innen fire år.

Styrevedtak:

Et enstemmig styret vedtok at de ikke imøtekomme søknad om tilskudd. Etter styrets syn vil tilskudd til Northern Light være for risikopreget og dermed ikke i samsvar med de retningslinjer som er vedtatt for fondet.

Etter styrets syn bør selskapet søke opp samarbeidspartnere som kan gå inn i prosjektet med de planer som foreligger på nåværende tidspunkt

TELEMARK UTVIKLINGSFOND

TUF

Sak 42/2016 Søknad fra Telemarkmat

TelemarkMat søker om tilskudd på kr 330.000,- til å starte et hovedprosjekt av et næringsutviklingsprosjekt.

Styrevedtak:

Styret vedtok at de ikke kunne imøtekomme søknaden

Sak 43 /2016 Søknad fra Notodden Utvikling

Notodden Utvikling (NUAS) søker TUF om kr 700.000,- i støtte for å arbeide frem planer og et vedtak om at Notodden skal bli det foretrukne stedet i Telemark for å etablere en åpen straffeinstitusjon.

Styrevedtak:

En enstemmig styre vedtok at de kan ikke imøtekomme søknaden om støtte til videre arbeid med å få etablert en åpen straffeinstitusjon på Notodden.

TUF er inn i en tid der overføringene fra Konesjonskraftstyret vil bli mindre, dette er noe styret vil være oppmerksomme på. Styret vil skjerpe inn de tiltak de skal gi støtte til

Sak 44 /2016 Søknad fra Telemark Teknologipark

TTP søker om kr 250.000,- i støtte til å drive markedsarbeid mot mulige leietaker til planlagt teststasjon

Styrevedtak:

Et enstemmig styret bevilger kr 250.000,- til prosjektet i samsvar med søknaden.

Støtten vil bli gitt som bagatellmessig støtte.

Det er styrets oppfatning at en testhall som beskrevet her vil være med på å løfte Telemark til å bli en attraktiv samarbeidspartner med selskaper som kan bli etablert i Telemark.

TELEMARK UTVIKLINGSFOND

TUF

Sak 45 /2016 Søknad fra Regionalparken Telemarkskanalen

Regionalparken søker om kr 900.000,- i støtte til prosjektet «Vannvegens fortellinger».

Styrevedtak:

Et enstemmig styret vedtok at de ikke kan imøtekomme søknaden om et tilskudd. Styret ser at dette indirekte kan føre til både økt besøk til kanalen og økt omsetning for næringsdrivende på og ved kanalen.

Styret ser ikke at tilskudd til prosjekter som «Vannvegens fortellinger» faller tilstrekkelig innenfor de rammene som TUF skal støtte.

Styret har i forbindelse med saken vurdert at alle styremedlemmer og daglig leder er habile til å vurdere saken og foreta vedtak i saken

Sak 46 /2016 Søknad fra Tinn Kommune

Tinn Kommune søker om 2,5 MNOK i støtte til et fiberprosjekt som er et samarbeidsprosjekt mellom kommunene Tinn, Hjartdal og Notodden

Styrevedtak:

Et enstemmig styret bevilget 1,5 MNOK,- til prosjektet. Styret bevilger til del av prosjektet som gjelder fiber.

Det er styrets mening at dette vil ha stor betydning for å utvide dataindustrien på Rjukan, samtidig som det vil bygge opp sikkerhet i infrastrukturiltak som fiber må oppfattes som.

Styret vektlegger Rjukans spesielle fortrinn innen datalagringsindustrien i større grad enn tradisjonell fiber til ordinær industri og befolkning for øvrig.

Sak 47 /2016 Søknad fra Vi Integrerer

Selskapet søker om kr 500.000,- i støtte til å videreutvikle prosjektet

Styrevedtak:

Et enstemmig styre bevilget kr 200.000,- til prosjektet. Støtten blir bevilget som bagatellmessig støtte.

Støtten blir bevilget som bagatellmessig støtte.

Styret ser med interesse på teknologien som er brukt og potensiale konseptet kan ha utover Telemark.

TELEMARK UTVIKLINGSFOND

TUF

Sak 48/2016 Søknad fra Aasmundsens bakeri

Aasmundsen bakeri søker om 1,7 MNOK i støtte til å effektivisere produksjonen samt etablering av bakeriutsalg.

Styrevedtak:

Et enstemmig styret vedtok å bevilge 1,5 MNOK til å effektivisere produksjonen ved bakeriet i Flatdal. Støtten dekker opp under investeringene til maskiner og utstyr.

Støtten blir bevilget som bagatellmessig støtte.

Sak 49 /2016 Informasjon om Bandak og NSG

Denne saken sto ikke på sakskartet, styret ville ha den opp som en informasjonssak.

Styrevedtak:

Styret tok orientering om Bandak som informasjon.

Styret vil at daglig leder skal lage egen sak om Bandak på neste styremøte. Det gjelder spesielt hvordan TUF skal være representert i styret for Bandak.

Styret tok orienteringen om arbeidet med å reforhandle avtale med NSF som informasjon, styret ber daglig leder arbeide videre med dette.

Skien dd.mm.2017

*Sven Tore Løkslid
Styrets leder*

Terje Riis Johansen

Erik Skjervagen

Eva Markset Lia

Knut Morten Johansen

*Terje Bakka
Sekretær*

Sett:

Gunn Marit Helgesen

Telemark Utviklingsfond

DRIFTSREGNSKAP 2016					
	<i>Note</i>	<i>Regnskap 2016</i>	<i>Revidert budsjett</i>	<i>Opprinnelig budsjett</i>	<i>Regnskap 2015</i>
Driftsinntekter					
Overføringer fra Konesjonskraftstyret i Telemark	1	18 253 603	18 253 603	23 000 000	32 428 404
Andre overføringer		223 328	0	0	346 437
Sum driftsinntekter		18 476 931	18 253 603	23 000 000	32 774 841
Driftsutgifter					
Bevilgninger til tiltak	2	15 112 333	16 442 047	20 953 714	28 035 433
Lønn, styrehonorar, oppgave pl. reisekostnader	2,3	573 510	615 496	640 000	0
Sosiale utgifter	2,3	129 352	145 000	170 000	0
Administrasjonskostnader	2	468 368	229 020	1 116 000	1 436 652
Sum driftsutgifter		16 283 563	17 431 563	22 879 714	29 472 085
Brutto driftsresultat		2 193 368	822 040	120 286	3 302 756
Finansinntekter					
Renteinntekter og utbytte		598 115	600 000	100 000	639 577
Sum eksterne finansinntekter		598 115	600 000	100 000	639 577
Resultat eksterne finanstransaksjoner		598 115	600 000	100 000	639 577
Netto driftsresultat		2 791 483	1 422 040	220 286	3 942 334
Interne finanstransaksjoner					
Bruk av tidligere års regnsk.m. mindreforbruk	5	673 779	673 779	0	1 355 061
Bruk av disposisjonsfond	4	0	0	0	0
Sum bruk av avsetninger		673 779	673 779	0	1 355 061
Overført til inv.regnskapet		1 201 754	1 201 754	0	0
Avsatt til disposisjonsfond	4	894 065	894 065	220 286	4 623 616
Avsatt til bundne fond		0	0	0	0
Sum avsetninger		2 095 819	2 095 819	220 286	4 623 616
Regnskapsmessig mindreforbruk	5	1 369 443	0	0	673 779

Telemark Utviklingsfond

INVESTERINGSREGNSKAP 2016					
	<i>Note</i>	<i>Regnskap 2016</i>	<i>Revidert budsjett</i>	<i>Opprinnelig budsjett</i>	<i>Regnskap 2015</i>
Finanstransaksjoner					
Utlån		0	0	0	0
Kjøp av aksjer og andeler	7	7 500 000	7 500 000	0	0
Sum finanstransaksjoner		7 500 000	7 500 000	0	0
Finansieringsbehov					
<i>Dekket slik:</i>					
Bruk av lån					
Overført fra driftsregnskapet		1 201 754	1 201 754	0	0
Bruk av disposisjonsfond	4	6 298 246	6 298 246	0	0
Sum finansiering		7 500 000	7 500 000	0	0
Udekket/udisponert		0	0	0	0

Telemark Utviklingsfond

BALANSE 31.12.2016

	<i>Note</i>	<i>Regnskap 2016</i>	<i>Regnskap 2015</i>
EIENDELER			
Anleggsmidler		7 500 000	1 500 000
<i>Herav:</i>			
Utlån til private	6	0	1 500 000
Aksjer og andeler	7	7 500 000	0
Omløpsmidler		32 094 606	37 616 054
<i>Herav:</i>			
Kortsiktige fordringer	8	53 088	88 456
Krav på Konesjonskraft	8	4 132 520	6 344 254
Kasse, postgiro, bankinnskudd		27 908 998	31 183 344
SUM EIENDELER		39 594 606	39 116 054
EGENKAPITAL		14 194 036	12 902 553
Egenkapital			
<i>Herav:</i>			
Disposisjonsfond	4	5 324 593	10 728 774
Regnskapsmessig mindreforbruk	5	1 369 443	673 779
Kapitalkonto	9	7 500 000	1 500 000
GJELD			
Kortsiktig gjeld		25 400 570	26 213 501
<i>Herav:</i>			
Periodisering av tilskudd	10	19 982 500	23 264 279
Leverandørgjeld		2 508 070	2 949 222
Annen kortsiktig gjeld	7	2 910 000	0
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		39 594 606	39 116 054
Skien, 31.12.2016/21.03.2017			
Sven Tore Løkslid styreleder	Terje Riis-Johansen styremedlem	Gunn Marit Helgesen styremedlem	
Eva Markset Lia styremedlem	Erik Skjervagen styremedlem	Terje Bakka daglig leder	

Telemark Utviklingsfond

NOTER 2016

Regnskapsprinsipper, vurderingsregler og organisering (jf. KRS 6)

Regnskapet er finansielt orientert, og skal vise alle økonomiske midler som er tilgjengelige i året, og anvendelsen av disse. Inntekter og utgifter skal tidsmessig plasseres i det året som følger av anordningsprinsippet. Anordningsprinsippet betyr at alle kjente utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger i løpet av året som vedrører TUF sin virksomhet skal fremgå av drifts- eller investeringsregnskapet i året enten de er betalt eller ikke.

Regnskapet er avlagt i henhold til god kommunal regnskapskikk, herunder kommunale regnskapsstandarder (GKRS) utgitt av Foreningen for god kommunal regnskapskikk.

Note 1 Overføringer fra Konesjonskraftstyret

Regnskapet viser at TUF er tilført kr 18.253.603,00 fra Konesjonskraftstyret i Telemark. Dette gjelder overskudd fra salg av konesjonskraft, og er et resultat av midler fra 2016 og etteravregning fra 2015. Det vil hvert år bli en avregning fra det siste året, noe som har å gjøre med endelig avregning til kommunene.

Note 2 Overføring mellom selskap og deltakere

	Totalt	Telemark fylkeskomm.	Telemarks-kanalen	Kommuner/andre
Driftsutgifter				
Lønn, styrehonorar og sosiale utgifter	702 862	702 862		
Kjøp av varer og tjenester	20 496	20 496		
Kjøp av fellestjenester fra TFK/IKS	24 000			24 000
Mva-kompensasjon	223 328			223 328
Overføring til kommuner	718 011			718 011
Overføring til andre	7 669 322			7 669 322
Overføring til Telemark fylkeskommune	6 725 000	725 000	6 000 000	
Totale driftsutgifter (sum arter hvd.gr. 3 og 4)	16 083 019	1 448 358	6 000 000	8 634 661

Note 3 Lønn og sosiale utgifter

Telemark utviklingsfond har ingen egne ansatte. Daglig leder leies inn fra Telemark fylkeskommune. Lønnskostnader føres i regnskapet som kjøp av tjenester fra fylkeskommunen. Utgiftene utgjorde i 2016 som følger:

Lønn kr 330 286, Styrehonorar kr 230 000, Sos.utg. kr 129 353, Reiseutgifter/utlegg kr 13 223, Tilsammen kr 702 862

Note 4 Avsetning til og bruk av fond

Disposisjonsfond	2016	2015
Beholdning 1.1.	10 728 774	6 105 158
Bruk av fondet i investeringsregnskapet	-6 298 246	
Avsetninger til fondet	894 065	4 623 616
Beholdning 31.12.	5 324 593	10 728 774

Note 5 Årsresultat

	2016	2015
Driftsregnskapet	1 369 443	673 779
Investeringsregnskapet	0	0

Fjorårets resultat er avsatt disposisjonsfond i sin helhet

Note 6 Utlån

Det ble styresak 11/2014 bevilget et lån på kr 2 mill. til Kongsberg Cable Systems AS. Pr. 31.12.14 var kr. 1,5 mill. utbetalt til selskapet. Lånet ble gitt som usikret lån. Selskapet ble i 2016 begjært konkurs, og lånet er iht KRS nr 9 nedskrevet i sin helhet med kr 1.500.000,-. Nedskriver utlån direkte mot kapitalkonto. Tapet vil således ikke vises i drifts- eller investeringsregnskapet, men kun som redusert egenkapital.

Note 7 Aksjer og andeler

Aksjer og andeler	2016	2015
Beholdning 1.1.	0	0
Kjøp av aksjer og andeler	7 500 000	0
Herav aksjer i Sagamoen Invest AS	4 500 000	0
Herav aksjer i Skagerak Maturo Seed AS	3 000 000	0
Salg av aksjer og andeler	0	0
Beholdning 31.12.	7 500 000	0

Kjøpt aksjer i 2016 i Sagamoen Invest AS og Skagerak Maturo Seed AS (Så Kornfondet). Telemark utviklingsfond har har forpliktet seg til aksjer for 3 millioner kroner i Så Kornfondet. Pr 31.12.16 er kun kr. 90.000 innbetalt og rest på kr. 2.910.000,- er ført som kortsiktig gjeld. Rest kapital blir innkalt løpende og etter stortingets rammer for Så Kornfondet.

Note 8 Kortsiktige fordringer

Kortsiktige fordringer:	Pr. 31.12.16
2131029 Søknad om momskompensasjon	53 088
2136601 Krav på Konesjonskraftstyret	4 132 520
Sum kortsiktige fordringer:	4 185 608

Note 9 Kapitalkonto

	Debet	Kredit
Saldo 01.01.16		1 500 000
Nedskrevet Kongsberg Cable System AS utlån	1 500 000	
Kjøp av aksjer og andeler i 2016		7 500 000
Balanse 31.12.16		7 500 000

Note 10 Ikke utbetalte bevilgninger fra 2012, 2013, 2014, 2015 og 2016.

	Sak nr	Bevilget beløp	Utbetalt tidligere år	Rest utbet 2017
Fra 2012 vedtak				
Land art Rauland	Sak 48/12	1 275 000	637 500	637 500

Avsatt etter bevilgning 2012				637 500
Fra 2013 vedtak				
Porsgrunn Porselen	Sak 18/13	2 500 000	1 250 000	1 250 000
Prosjekt fornybar energi Søve	Sak 36/13	300 000	100 000	200 000
Avsatt etter bevilgning 2013				1 450 000
Fra 2014 vedtak				
Notodden Bok & Blueshus	Sak 2/11	5 000 000	4 232 000	768 000
Kragerø Kommune, næringsområde	Sak 15/14	2 500 000	0	2 500 000
Søve VGS	Sak 18/14	500 000	250 000	250 000
Avsatt etter bevilgning 2014				3 518 000
Fra 2015 vedtak				
Fjellbryggeriet	Sak 11/15	622 000		622 000
Gaustabanen	Sak 18/15	2 000 000	1 000 000	1 000 000
Betanien Hospital	Sak 23/15	560 000		560 000
MSG Deice	Sak 27/15	200 000	100 000	100 000
Lifjell Naturstein	Sak 28/15	400 000		400 000
Avsatt etter bevilgning 2015				2 682 000
Fra 2016 vedtak				
TFK Undervisningsopplegg	Sak 11/16	200 000		200 000
Langøy Utvikling	Sak 12/16	200 000		200 000
TV program fra Bø	Sak 18/16	200 000		200 000
Rok Industries	Sak 30/16	1 000 000		1 000 000
Holte Gård	Sak 31/16	600 000		600 000
TFK Telemarkskanalen	Sak 34/16	6 000 000		6 000 000
Telemark Technologiark	Sak 44/16	250 000		250 000
Tinn Kommune bredbånd	Sak 46/16	1 500 000		1 500 000
Vi Integrerer	Sak 47/16	200 000		200 000
Aasmundsensd Bakeri	Sak 48/16	1 500 000		1 500 000
Sauland Bygdelag	EFDL	20 000		20 000
Souldock	EFDL	25 000		25 000
Avsatt etter bevilgninger 2016				11 695 000
Sum avsatt pr. 31.12.2016				19 982 500

Note 11 Endring i arbeidskapital

Balanseregnskapet:	2016	2015	Endring
Omløpsmidler	32 094 606	37 616 053	-5 521 447
Kortsiktig gjeld	-25 400 570	-26 213 501	812 931
Sum endring i balansen			-4 708 516
Drifts- og investeringsregnskapet:	Fra drift	Fra investering	
Sum inntekter	-18 476 931		
Sum utgifter	16 283 562		
Eksterne finanstransaksjoner	-598 115	7 500 000	
Sum endring i drifts-/investeringsregnskapet	-2 791 484	7 500 000	4 708 516

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

Årsmelding for 2016

TELEMARK UTVIKLINGSFOND

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

INNHOLDSFORTEGNELSE

1.	PARTAR I FORETAKET	4
2.	ORGANISASJON	4
2.1.	Styret for 2016 har hatt fylgjande medlemmar:	4
2.2.	Dagleg leiar/sekretær:	4
2.3.	Revisor:	4
2.4.	Regnskapsfører	4
3.	STYRETS ARBEID	5
4.	SØKNADER BEHANDLA I 2016	5
4.1.	Søknader og vedtak i 2016	5
4.1.1.	Funzionano	5
4.1.2.	BioGren	6
4.1.3.	Telemark Fylkeskommune	6
4.1.4.	Langøy Utvikling	6
4.1.5.	Visit Bø	6
4.1.6.	Eigenkapital Bandak Lunde (Sagamoen Invest)	6
4.1.7.	Tobias Kaasa Fredheim	6
4.1.8.	Idea Vekst AS	6
4.1.9.	Rok Industrier Vinje	6
4.1.10.	Holte Gård	7
4.1.11.	Telemark Fylkeskommune	7
4.1.12.	Skagerak Maturo	7
4.1.13.	Testhall Notodden	7
4.1.14.	Tinn Kommune	7
4.1.15.	Vi Integrerer AS	7
4.1.16.	Åsmundsens Bakeri.....	7
4.1.17.	Løyvingar som er trekt tilbake i 2016	7
4.1.18.	Tap Kongsberg Cable	8
4.1.19.	Mindre løyvingar for 2016.....	8
5.	LØYVINGAR GITT AV STYRET TIDLEGARE ÅR UTBETALA OG BELASTA I 2016	8
5.1.	Regionalt samarbeid i kraftkommunane	8
5.2.	Telemark Fylkeskommune	9
5.3.	Telemark som eigen olympisk øving	9
6.	ØKONOMI	9
7.	BUDSJETT 2017	10
8.	MOGLEGE LØYVINGAR FRAM I TID	10
9.	HONORAR – LØN	11
10.	INTERN KONTROLL	11

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

11. ETISKE RETNINGSLINER 11

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

1. PARTAR I FORETAKET

Telemark Utviklingsfond (TUF) er oppretta av dei 8 kommunane Fyresdal, Hjartdal, Kviteseid, Nissedal, Seljord, Tinn, Tokke og Vinje samt Telemark Fylkeskommune.

Drift og organisering av TUF er basera på avtale om disponering av konsesjonskraft signert den 9. desember 2009 og gjeldande frå 01.januar 2011. Samt eigne vedtekter godkjent av alle partar.

TUF er et eige rettssubjekt med Reg.nr 999 512 690. TUF har kontoradresse: Fylkeshuset, 3715 Skien.

2. ORGANISASJON

Styret er på fem medlemar og følgjer valperioden for kommunane og fylkeskommunen. Det skal veljast personlege vara medlemar. Fire av medlemmane skal veljast av fylkestinget og ein veljast frå dei åtte avtale komunane.

2.1. Styret for 2016 har hatt fylgjande medlemmar:

<i>Sven Tore Løkslid</i>	<i>leiar</i>	<i>Telemark Fylkeskommune</i>
<i>Gunn Marit Helgesen</i>	<i>medlem</i>	<i>Telemark Fylkeskommune</i>
<i>Terje Riis Johansen</i>	<i>medlem</i>	<i>Telemark Fylkeskommune</i>
<i>Eva Markset Lia</i>	<i>medlem</i>	<i>Telemark Fylkeskommune</i>
<i>Erik Skjervagen</i>	<i>medlem</i>	<i>Vinje kommune</i>
Vara medlemmar:		
<i>For Sven Tore Løkslid</i>	<i>Hans Edvard Askjer</i>	<i>Telemark Fylkeskommune</i>
<i>For Gunn Marit Helgesen</i>	<i>Knut Morten Johansen</i>	<i>Telemark Fylkeskommune</i>
<i>For Terje Riis Johansen</i>	<i>Harald Kinch</i>	<i>Telemark Fylkeskommune</i>
<i>For Eva Markset Lia</i>	<i>Karianne Sydtveit Reiten</i>	<i>Telemark Fylkeskommune</i>
<i>For Erik Skjervagen</i>	<i>Jarand Felland</i>	<i>Tokke Kommune</i>

2.2. Dagleg leiar/sekretær:

Terje Bakka

2.3. Revisor:

Telemark kommunerevisjon IKS

2.4. Regnskapsfører

Telemark Fylkeskommune, Økonomiseksjon.

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

3. STYRETS ARBEID

Styret har i 2016 behandla 44 saker i 7 forskjellige styremøte.

Det er behandla 30 nye søknader om tilskott med totalt søknadsbeløp på kr 45.240.000,- av disse er det gitt tilskott til 16 nye søknader med total beløp kr 24.137.000,-. I tillegg kjem løyvingar frå tidlegare år som er vedteke utbetala og belasta 2016 løyving, desse løyvingane utgjør kr 6.062.333,-.

Dei største sakene som er behandla er nærare forklart under.

4. SØKNADER BEHANDLA I 2016

4.1. Søknader og vedtak i 2016

Oversikt over søknader motteke og behandla i 2016. Det er gitt nærare informasjon om dei største løyvingane i egne punkt. Total løyving for 2016 er kr 29.612.333,-. Av dette er det løyvd kr 24.137.000 til nye tiltak.

Søknader behandlet i TUF Styret 2016						
Søknad Behandlet	Saks nr	Søknad fra	Søknaden gjelder	Innvilget år 2016	Avslått/ Redusert	Søknadssum
	Sak 9/11	Bevilget fast til mindre tiltak etter fullmakt	Mindre tiltak	587 000	0	587 000
29.02.2016	Sak 3/2016	Kulturlandskapsenteret	Etablering av bedriftsnettverk	0	100 000	100 000
29.02.2016	Sak 4/2016	Lucky Media AS	Etablering av Sportsmagasin	0	350 000	350 000
29.02.2016	Sak 5/2016	Rønholt Paintballbane	Støtte til diverse utstyr	0	240 000	240 000
29.02.2016	Sak 6/2015	Elkem Solar	Støtte til etablering	0	5 000 000	5 000 000
29.02.2016	Sak 7/2016	Funzonano	Støtte til etablering	800 000	1 200 000	2 000 000
29.02.2016	Sak 8/2016	Rauland Næringsshage	Etablering av Næringsshage	0	2 000 000	2 000 000
29.02.2016	Sak 9/2016	BioGren	Støtte til etablering	3 000 000	3 000 000	6 000 000
29.02.2016	Sak 11/2016	Telemark Fylkeskommune	Udforme undervisningsopplegg verdensarv	200 000	0	200 000
09.03.2016	Sak 12/2016	Langøy Utvikling AS	Utvikle reguleringsplan	200 000	0	200 000
20.05.2016	Sak 18/2016	Telemark Turist/Visit Bø	Støtte til TV produksjon i Bø, Telemarksveka	200 000	0	200 000
29.06.2016	Sak 19/2016	Bandak Lunde	Egenkapital selskapet	4 500 000	0	4 500 000
03.10.2016	Sak 25/2016	Porsgrunn Kommune	Utvikle Meierigården	0	300 000	300 000
03.10.2016	Sak 26/2016	Telemark Turistforening	Bygge ut toalettkapasitet Gaustatoppen	0	800 000	800 000
03.10.2016	Sak 27/2016	Tobias Kaasa Fredheim	Utvikle en app	100 000	0	100 000
03.10.2016	Sak 28/2016	Idea vekst	Utvikle bakerei/konditori konsept	500 000	0	500 000
03.10.2016	Sak 29/2016	Danny Seterdal-Sendingen	Etablere TV-kanal	0	250 000	250 000
03.10.2016	Sak 30/2016	ROK Industri	Etablering av bedrift i Vinje	1 000 000	0	1 000 000
03.10.2016	Sak 31/2016	Holte Gård	Utvide kapasitet produksjon av Økologisk kylling	600 000	0	600 000
03.10.2016	Sak 32/2016	Marispelet	Utvikle og ivareta Marispelet	0	400 000	400 000
03.10.2016	Sak 33/2016	Dyrskun arrangement	Promotere årets arrangement	0	300 000	300 000
03.10.2016	Sak 34/2016	Telemark Fylkeskommune	Dekke diverse fylkeskommunale tilskudd	6 000 000	2 833 000	8 883 000
03.10.2016	Sak 35/2016	Skagerak Matur	Opprettelse av såkornfond	3 000 000	0	3 000 000
16.12.2016	Sak 41/2016	Northern Light	Støtte for å innhente kapital	0	850 000	850 000
16.12.2016	Sak 42/2016	Telemarkmat	Hovedprosjekt næringsutviklingsprosjekt	0	330 000	330 000
16.12.2016	Sak 43/2016	Notodden Utvikling	Planer for etablering av åpen straffeinstitusjon	0	700 000	700 000
16.12.2016	Sak 44/2016	Telemark Teknologipark	Støtte til markedsarbeid etablering av testhall	250 000	0	250 000
16.12.2016	Sak 45/2016	Regionalparken Telemarkskanalen	Utvikle prosjekt Vannvegen fortellinger	0	900 000	900 000
16.12.2016	Sak 46/2016	Tinn Kommune	Fiberprosjekt	1 500 000	1 000 000	2 500 000
16.12.2016	Sak 47/2016	Vf Integrerer	Viderutvikle bedriftskonsept	200 000	300 000	500 000
16.12.2016	Sak 48/2016	Aasmundsens bakeri	Støtte til effektivisering produksjon	1 500 000	200 000	1 700 000
			Sum	24 137 000	21 053 000	45 240 000

4.1.1. Funzionano

Det er løyvd kr 800.000,- for etablering av bedrift. De har utvikla produkt innan nanomateriell. Bedrifta er utspring frå forskarmiljø ved Sintef. Bedrifta er etablert på Herøya.

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

4.1.2. BioGren

Det er løyvd totalt 3 MNOK til bedrifta. Fordelas med 1,5 MNOK som tilskot og 1,5 MNOK som lån. Løyvinga skal dekke opp under kostnader til planlegging og kostnader for å skaffe tilstrekkeleg med eigenkapital. Bedrifta er planlagt etablera på Skjerkøya og skal levere pellets som produkt, basera på trevirke.

4.1.3. Telemark Fylkeskommune

Det er løyvd kr 200.000,- som delfinansiering for å utvikle undervisningsopplegg basera på verdsaven.

4.1.4. Langøy Utvikling

Det er løyvd kr 200.000,- til Langøy Utvikling

Løyvinga skal dekke opp under arbeid med å utvikle reguleringsplan med formål å byggje bru forbinding ut til øya.

4.1.5. Visit Bø

Det er løyvd kr 200.000,- til Visit Bø. Løyvinga skal nyttast til å dekkje kostnader ved TV program frå Telemarksveka.

4.1.6. Eigenkapital Bandak Lunde (Sagamoen Invest)

Det er løyvd 4,5 MNOK som eigenkapital til Bandak Lunde (Sagamoen Invest)

Investeringa utgjer 30% av eigenkapitalen. Styret har investera med klåre planer på at selskapet vil gje eit normalt utbytte av investeringa.

4.1.7. Tobias Kaasa Fredheim

Det er løyvd kr 100.000,- til å utvikle ein eigen app for digital formidlingsplattform.

4.1.8. Idea Vekst AS

Det er løyvd kr 5000.000 til Idea Vekst AS

Dei skal utvikle konditor konseptet sitt.

4.1.9. Rok Industrier Vinje

Det er løyvd eit tilskott på 1 MNOK til Rok Industrier. Dei skal utvikle ein eigen mobil Container for testing av utstyr.

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

4.1.10. Holte Gård

Det er løyvd kr 6000.000,- til Holte Gård

Dei skal utvide den økologiske kyllingproduksjonen i Drangedal.

4.1.11. Telemark Fylkeskommune

Det er løyvd 6 MNOK til Telemark Fylkeskommune. Midlane skal dei bruke til diverse tiltak til Telemarkskanalen..

4.1.12. Skagerak Matur

Det er løyvd 3 MNOK som egenkapital til såkornfondet Skagerak Matur. Såkornfondet skal støtte opp med egenkapital i nystarta bedrifter i bl.a. i Telemark.

4.1.13. Testhall Notodden

Det er løyvd kr 250.000,- til Telemark Teknologipark.

Løyvinga er gitt med bakgrunn i at dei skal marknadsføre bygging av mogleg testhall for industri på Notodden. Dersom dei lukkast med å skaffe interessentar vil Siva være ein av investorane for å byggje denne testhallen.

4.1.14. Tinn Kommune

Det er løyvd 1,5 MNOK til Tinn Kommune.

Løyvinga skal være en deil av finansieringa for å byggje opp kapasitet på datakommunikasjon til området.

4.1.15. Vi Integrerer AS

Det er løyvd kr 200.000 til Vi Integrer AS. Selskapet utviklar modellar for informasjon om aktivitetar i kommunane.

4.1.16. Åsmundsens Bakeri

Det er løyvd 1,5 MNOK til Åsmundsens bakeri. Dei skal modernisere og utvikle produksjonen i Flatdal.

4.1.17. Løyvingar som er trekt tilbake i 2016

Løyving på total 6,5 MNOK til Silmag AS og 4 MNOK til Tinn kommune er trekt tilbake. Grunna at prosjekta ikkje har blitt satt i gang som føreset.

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

4.1.18. Tap Kongsberg Cable

Kongsberg Cable gjekk konkurs i 2016, TUF hadde ytt eit lån på 1,5 MNOK. Dette lånet må reknast som tap. Det er ført som tap i rekneskapen for 2016.

4.1.19. Mindre løyvingar for 2016

Det er gjeve ei rekke løyvingar av mindre størrelsar i 2016, desse er:

Mottakar	Beskriving	Beløp i NOK
Telemark Fylkeskommune	Sti prosjekt	125 000
Skarphedin IL	Bygge skianlegg	12 000
Vikre handel/Idea	Utvikle plastformar for Idea Kompetanse	50 000
Ungt Entreprenørskap	Messe- Innomet	30 000
Sauland Bygdelag	Bygdedag i Sauland	20 000
Ørn IL	Forprosjekt rulleskianlegg	50 000
Rjukan Næringsutvikling	Forprosjekt Akvafarm	50 000
Telemark Fylke	Forprosjekt motorbane	50 000
Storås	Forprosjekt reiselivsprosjekt	50 000
Telemark Fylke	Demola	50 000
Souldock	Utvikle sosial plattform	50 000
Wide Production	Bedriftssamarbeid	50 000
Sum	Bevilget etter fullmakt daglig leder	587 000

5. LØYVINGAR GITT AV STYRET TIDLEGARE ÅR UTBETALA OG BELASTA I 2016

5.1. Regionalt samarbeid i kraftkommunane

Løyvinga for 2016 er på kr 2.904.680,- dette er ein årleg utbetaling og er ein del av vedtektene fastsatt for TUF. Det årlege beløpet skal indeksregulerast med basis i 2011. I samsvar med vedtektene skal fondet dekkje ein del (50 %) av spesifiserte kostnader satt opp som grunnlag for avtala.

Beløpet som årlig blir utbetalt er som vist under:

Vest Telemark Rådet	kr 2.186.669,-	75,3 %
Tinn Kommune	kr 462.399,-	15,9 %
Hjartdal Kommune	kr 255.612,-	8,8 %
Sum	Kr 2.904.680,-	

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

5.2. Telemark Fylkeskommune

I styresak 30/2014 blei det avsett kr 500.000,- som årleg støtte til arrangement i Telemark. Løyvinga gjelder ut 2018.

5.3. Telemark som eigen olympisk øving

Støtte til Norges Ski forbund med formål å få Telemark inn som eigen olympisk øving. Utbetalt kr 2.070.653,- for 2016. Prosjektet varer fram til våren 2018. Den internasjonale ski konferansen i juni 2014 vedtok at dei skal gå vidare med søknad til IOC. Sporten er samstundes demonstrasjon øving under ungdoms OL på Lillehammer i 2016.

Samstundes er Rjukan nå tildela VM i Telemark i 2019.

Styret har vedteke at ein ynskjer å avslutte kontrakten så snart som mogeleg. Forhandlingar om dette har ikkje ført fram, dette med bakgrunn i inngått kontrakt som ikkje er mogleg å seie opp i kontraktperioden.

6. ØKONOMI

Rekneskapen syner at TUF er tilført kr 18.253.603 i overskott frå sal av konsesjonskraft. Dette er eit resultat av overførte midlar frå overskottet i 2016 og etteravrekning frå 2015. Det vil kvart år bli ei avrekning frå det siste året. Dette har med endeleg avrekning til kommunane å gjere.

For 2016 er det eit mindreforbruk på totalt kr 1.369.443,-. Styret vil avsette årets mindreforbruk kr 1.369.443,- til disposisjonsfond. Denne disponeringa vil bli formelt gjennomført på styremøte i 2017. Då vil det være frie midlar på totalt kr 6.694.036,-. Styret kan disponere kr 6.694.036,- til framtidige løyvingar, i tillegg til midlar i den ordinære overføringa for 2017.

Årsrekneskapet viser eit netto driftsresultat på kr 2.791.483,- dette er TUF sitt overskott frå drifta i 2016.

For meir detaljar om rekneskapen så syner ein til det framlagte årsrekneskap.

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

7. BUDSJETT 2017

For 2017 har styret totalt budsjettera med fylgjande til fordeling:

Berekna overskott frå Konesjonskraft for 2016	Kr 19.500.000,-
Frie midlar til disposisjon pr 31.12.2016	<u>Kr 6.694.000,-</u>
Sum til disposisjon for 2017	Kr 26.194.000,-

Fordela gjennom vedtak frå 2011 til 2016 årlig	Kr 6.125.000,-
--	----------------

Budsjettera rest til løyvingar og admin. i 2016	<u>Kr 20.069.000,-</u>
--	-------------------------------

Etter at styret vedtok budsjett for 2017 har straumprisane falt drastisk, ein kan sjå for seg at TUF kan få mindre overført for 2017.

Det kan bli opp mot kr 5.000.000 mindre i overføringar for 2017 enn budsjettera.

8. MOGLEGE LØYVINGAR FRAM I TID

TUF må rekne med mindre overføringar frå Konesjonskraft dei neste åra. Dette vil gjelde frå 2017 og utover. Årsaka til dette er låge kraftprisar og dermed mindre overskott til fordeling frå Konesjonskraft.

Ein ser for seg at overføringar kan kome ned til kr 12.000.000,- årleg. Dette er ein middel berekning. Det er usikkerheit i dette, det kan være forhold som gjer at dette beløpet kan bli halvera og mogleg komme ned mot 0. Samstundes som ein betring i kraftprisane vil gje høgare avkastning for Konesjonskraft.

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

9. HONORAR – LØN

For året 2016 er betalt følgende i honorar og løn.

Styrehonorar	Kr 230.000,-.
Løn dagleg leiar	Kr 330.286,-.
Honorar revisor	Kr 24.000,-.

10. INTERN KONTROLL

TUF har vedteke egne retningslinjer som skal sikre at føretaket har god intern kontroll. Ein syner til desse retningslinjene for å underbygge styret sin vurdering av god intern kontroll.

11. ETISKE RETNINGSLINER

Telemark Utviklingsfond arbeider etter dei same etiske retningslinjene som Telemark Fylkeskommune.

Skien den 31.12.2016/ 21.03.2017

Sven Tore Løkslid
Styreleiar

Gunn Marit Helgesen
Styremedlem

Terje Riis Johansen
Styremedlem

Eva Markset Lia
Styremedlem

Erik Skjervagen
Styremedlem

Terje Bakka
Dagleg leiar

Saksprotokoll

Arkivsak-dok. 16/06071
Arkivkode
Saksbehandler Line Bosnes Hegna

Handsama av	Møtedato	Saknr
1 Telemark kontrollutval	23.02.2017	1/17

Forvaltningsrevisjonsrapport - næringsarbeid i fylkeskommunen

Telemark kontrollutval har handsama saken i møte 23.02.2017 sak I/17

Møtehandsaming

Forvaltningsrevisorane Geir Kaste Dahle og Kirsti Torbjørnson la fram rapporten i møtet. Dagleg leiar TUF Terje Bakka kommenterte rapporten.

Leder Lykke foreslår tilleggspunkt, nytt pkt 1: Sikre forsvarlig saksbehandling, bedre avtaleverk og kontroll, unngå for langvarige avtaleforpliktelsar. KU viser til revisjonsrapportens side 36 pkt 7.4 til 7.5, avtale med Norges Skiforbund.

Votering

Forslag til vedtak med tilleggspunkt enstemmig vedtatt.

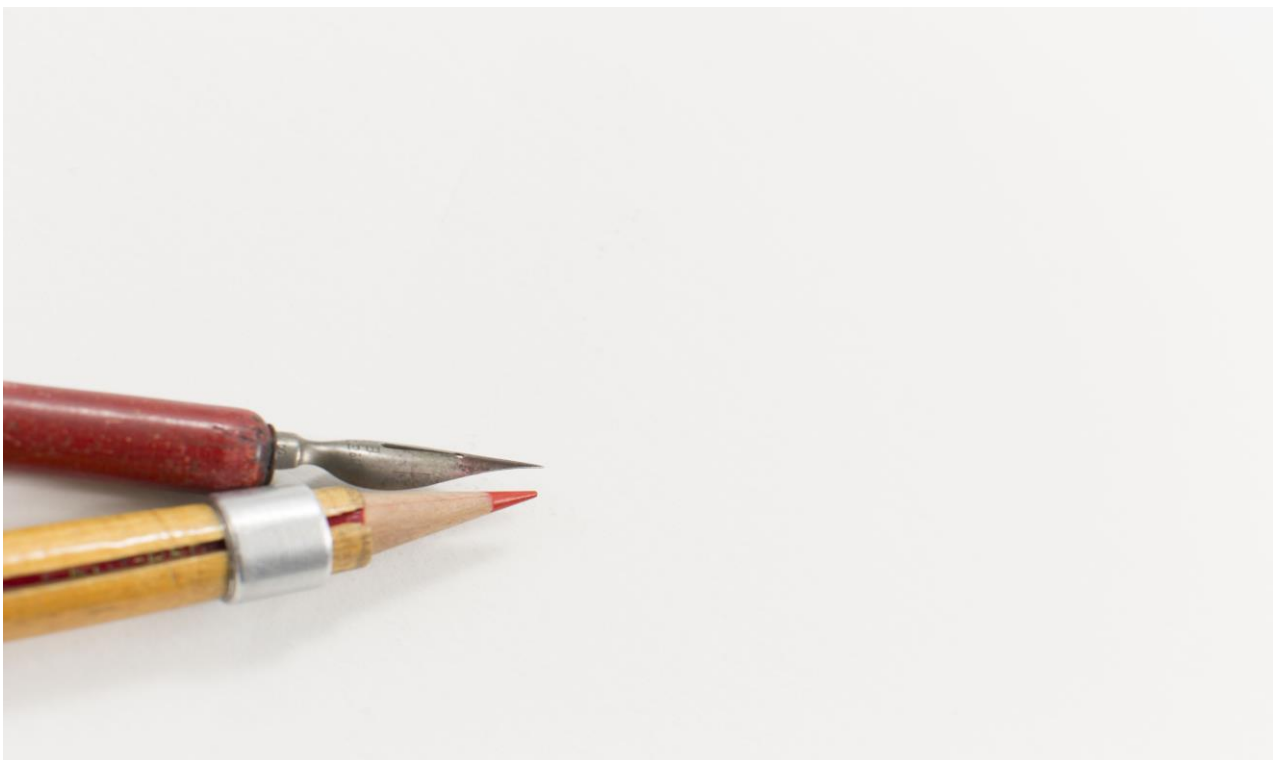
Vedtak

Kontrollutvalet tek rapporten om næringsarbeid i fylkeskommunen til orientering,

Tilråding til fylkestinget:

Fylkestinget tek rapporten om næringsarbeid til orientering og ber TUF følgje opp rapporten sine tilrådingar:

- 1) sikre forsvarleg sakshandsaming, betre avtaleverk og kontroll, unngå for langvarige avtaleforpliktelsar. KU viser til revisjonsrapportens side 36 pkt 7.4 til 7.5, avtale med Norges Skiforbund.
- 2) vurdere å treffe ytterligare tiltak som sikrar likebehandling,
- 3) sikre at styret gir god nok grunngeving for sine vedtak når dei avvik fra innstillinga
- 4) sikre at alle søknader blir svart med underretningsbrev og
- 5) sikre at formelle krav for tildeling av bagatellmessig støtte blir fulgt.

Næringsarbeid

Forvaltningsrevisjon – Telemark fylkeskommune
2016/2017 :: 700 037

Forord

Telemark kommunerevisjon IKS er et av landets største interkommunale revisjonsselskaper. Alle de 18 kommunene i Telemark, kommunene Larvik og Lardal i Vestfold og Telemark fylkeskommune er eiere av selskapet.

Vi utfører revisjon og andre tjenester for våre eiere og andre kommunale/fylkeskommunale aktører. Telemark kommunerevisjon IKS utfører forvaltningsrevisjon innenfor en rekke områder, og med forskjellige innfallsvinkler. Vi gjennomfører oppdragene i samsvar med Norges kommunerevisorforbunds standard for forvaltningsrevisjon ([RSK 001](#)).

Våre ansatte har samfunnsfaglig, økonomisk og juridisk utdanning på mastergradsnivå, og har bred kompetanse innen offentlig forvaltning. Denne forvaltningsrevisjonen er gjennomført av Geir Kastet Dahle, med Kirsti Torbjørnson som oppdragsansvarlig.

Vi samarbeider faglig og administrativt med Buskerud kommunerevisjon IKS og Vestfold kommunerevisjon.

Telemark fylkeskommune har fått følgende rapporter om forvaltningsrevisjon fra 2012:

- 700026 Kvalitet i videregående skole – Styring og oppfølging av skolene
- 700029 Tannhelsetjenesten – Økonomistyring og ressursbruk
- 700030 Forvaltning av tilskot til regional utvikling
- 700031 Tannhelsetjenesten – Avtaler ved Tannklinikken Skien og Spesialistklinikken for kjeveortopedi
- 700032 Fylkesvei – styring, budsjettering og oppfølging
- 700033 Informasjonssikkerhet og personvern
- 700034 Økt gjennomføring i videregående opplæring
- 700036 Ny Skien videregående skole
- Du kan finne alle våre rapporter på vårt nettsted www.tekomrev.no, der du også kan lese mer om forvaltningsrevisjon generelt.

Innhold

Sammendrag	V
1 Innledning	1
1.1 Kontrollutvalgets bestilling	1
1.2 Problemstillinger og revisjonskriterier	1
1.3 Avgrensning	2
1.4 Metode og kvalitetssikring	2
1.5 Høring	3
2 Økonomiske tiltak for næringsutvikling	4
2.1 Næringsrettede midler til regional utvikling, kompensasjon for økt arbeidsgiveravgift	4
2.2 Telemark utviklingsfond	4
2.3 Telemark interkommunale næringsfond	6
3 Oppfølging av fylkestingets vedtak om forvaltning av regionale utviklingsmidler	7
3.1 Revisjonskriterier	7
3.2 Tildeling innenfor det distriktpolitiske virkeområdet	7
3.3 Geografiske virkeområdet	8
3.4 Retningslinjer - målgrupper og tildelingskriterier	9
3.5 Kunngjøring av midlene	10
3.6 Samling og avklaring av ansvar og forbedring av rutiner	10
3.7 Revisors vurdering av fylkeskommunens oppfølging	12
4 TUF – forsvarlig saksbehandling	14
4.1 Revisjonskriterier	14
4.2 Informasjon om støtteordningen	17
4.3 Vurdering av informasjon om støtteordningen	18
4.4 Habilitet i saksbehandlingen	18
4.5 Vurdering av habilitet i saksbehandlingen	18
4.6 Innhold i saksutredningen	18
4.7 Vurdering av saksutredningen	20
4.8 Hindre usaklig forskjellsbehandling	21
4.9 Vurdering av tiltak for å hindre usaklig forskjellsbehandling	25
4.10 Underretning om vedtak	26
4.11 Vurdering av underretning av vedtak	27
5 Oppfølging av tildelte midler	28
5.1 Revisjonskriterier	28
5.2 Tiltak for å følge opp tildelte midler	28
5.1 Revisors vurdering	30
6 Offentlig støtte	31
6.1 Revisjonskriterier	31
6.2 Revisors vurdering	32
7 TUF-midler til Norges skiforbund	33
7.1 Samarbeidsavtalen	33

7.2	Revisjonskriterier	34
7.3	Saksutredningen.....	35
7.4	Vurdering av saksutredningen.....	36
7.5	Oppfølging av samarbeidsavtalen med NSF	36
7.6	Vurdering av oppfølging av samarbeidsavtalen	37
8	TUF-midler til fylkeskommunen	38
8.1	Samsvar med vedtektene.....	38
8.2	Juridisk vurdering av habilitetsproblematikk	46
9	Konklusjoner og anbefalinger	50
9.1	Konklusjon om regionale utviklingsmidler	50
9.2	Anbefalinger.....	52
	Litteratur og kildereferanser	53
	Tabelloversikt.....	54
	Vedlegg 1: Høringsuttalelser	55
	Vedlegg 2: Metode og kvalitetssikring	61
	Vedlegg 4: Vedtekter TUF, hjemmel og formål	64

Foto forside: Danny Twang

Sammendrag

Forvaltningsrevisjonen er bestilt av kontrollutvalget i Telemark fylkeskommunen i sak 6/16. Rapporten er todelt hvor første problemstilling gjelder fylkeskommunen og de resterende fire problemstillingene er rettet mot Telemark utviklingsfond (TUF).

Rapporten handler om følgende problemstillinger:

- *I hvilken grad har administrasjonen gjennomført tiltak som kan bidra til at fylkestingets vedtak i sak 28/13 om forvaltning av regionale utviklingsmidler blir gjennomført?*
- *Er vedtak om tildeling av TUF-midler forsvarlig saksbehandlet?*
- *I hvilken grad følger TUF opp at tildelte midler blir brukt som forutsatt?*
- *I hvilken grad har TUF tiltak for å følge de prosessuelle reglene for tildeling av offentlig støtte?*
- *Er avtalen som er inngått med NSF forsvarlig saksbehandlet og tilstrekkelig fulgt opp?*
- *Er vedtak om tildelinger av midler til fylkeskommunen og til prosjekter som fylkeskommunen er bundet til i samsvar med TUFs vedtekter?*
- *Har TUF og fylkeskommunen disponert midlene i samsvar med forutsetningene for tildelingsvedtakene?*
- *I hvilken grad utløser behandlingen av søknad om midler til fylkeskommunen habilitetsproblematikk for styret i TUF?*

Regionale utviklingsmidler

I hvilken grad har administrasjonen gjennomført tiltak som kan bidra til at fylkestingets vedtak i sak 28/13 om forvaltning av regionale utviklingsmidler blir gjennomført?

Telemark kommunerevisjon IKS gjorde en forvaltningsrevisjon i 2013 om forvaltning av næringsrettede midler til regional utvikling. Rapporten viste flere mangler i fylkeskommunens saksbehandling. Fylkestinget vedtok tiltak for å bedre saksbehandlingen.

Fylkeskommunen har i stor grad gjennomført tiltak som samlet bidrar til bedre saksbehandling og oppfølging av regionale utviklingsmidler. Blant annet har fylkeskommunen

- sikret at søker oppgir geografisk virkeområde
- styrket rutinene gjennom ny mal for saksframlegg, opplæringstiltak og elektronisk saksbehandling,
- samlet fylkeskommunens søknadsordninger på en felles søknadsportal hvor sentral informasjon om ordningen(e) er tilgjengelig,
- kunngjort midlene i relevante aviser og på sentrale nettsteder og
- gjennomført tiltak for å styrke samarbeidet på tvers av fylkeskommunens tilskuddsordninger.

Fortsatt mangler fylkeskommunen en oversikt over hvilke geografiske virkeområder som får støtte over tid.

Telemark utviklingsfond

Er vedtak om tildeling av TUF-midler forsvarlig saksbehandlet?

TUF har utarbeidet en fast mal for saksutredning og vedtakene er i hovedsak forsvarlig saksbehandlet. Enkelte forhold kan bidra til å svekke deler av saksbehandlingen:

- Vi har sett at habilitet har blitt vurdert og håndtert. I et kontrollperspektiv ville det vært en styrke om TUF hadde hatt mer systematiske tiltak (for eksempel som et fast punkt i mal for saksutredning og vedtak og generell omtale i rutineskriv).
- Saksutredningene omhandler i for liten grad grunnlaget for tildelingen og hvordan søknader oppfyller tildelingskriteriene. Blant annet blir ikke søknader vurdert mot kriteriet om prioritering av næringssvake kommuner og kommuner med folketallsnedgang.
- TUF har vedtekter som gir rom for stor grad av skjønnsutøvelse ved tildeling av støtte. Rutineskrivet presiserer praksis på enkelte områder noe, og bidrar til å sikre likebehandling av søknader. Det er rom for å styrke tiltak for likebehandling ytterligere.
- Styret gir ikke god nok begrunnelse for sine vedtak når de avviker fra innstillingen. Øvrige avslag er begrunnet, men begrunnelsene/underretningene mangler noe lovpålagt informasjon til søker.

I hvilken grad følger TUF opp at tildelte midler blir brukt som forutsatt?

TUF har rutiner som bidrar til å sikre kontroll med at midlene blir brukt til det formål som var forutsatt. Tiltakene i rutineskrivet iverksettes i stor grad overfor støttemottaker gjennom tildelingsbrevene. Flere av vilkårene som gis i tildelingsbrevet gir rom for effektive virkemidler, som at TUF kan avkorte eller stanse utbetalinger. Det er viktig at alle tilskuddsmottakere mottar tilsagnsbrev hvor vilkår for tildeling er gitt.

I hvilken grad har TUF tiltak for å følge de prosessuelle reglene for tildeling av offentlig støtte?

TUF sikrer ikke godt nok at fondet følger de formelle kravene ved tildeling av bagatellmessig støtte. Formelle feil kan føre til at støtten anses som ulovlig. TUF har skrevne rutiner som er egnet til å ivareta formkravene, men har i undersøkelsesperioden ikke etterlevd disse rutinene.

Er avtalen med NSF forsvarlig saksbehandlet og tilstrekkelig fulgt opp?

Innholdet i avtalen er vurdert opp mot TUFs vedtekter, men saksutredningen gir ikke tilstrekkelig informasjon om økonomiske og juridiske konsekvenser, risiko for manglende måloppnåelse mv. Reglene om offentlig støtte og offentlige anskaffelser er heller ikke vurdert. Vi mener derfor at saken ikke fullt ut er forsvarlig utredet.

I denne saken har TUF valgt å tildele midler gjennom avtale i stedet for gjennom vedtak om tilskudd. Ved ordinær tildeling av tilskudd stiller TUF vilkår om rapportering og eventuell tilbakebetaling av tilskudd. TUF har ikke sikret seg denne muligheten i avtalen med NSF, til tross for at avtalen går over 8 år.

Er vedtak om tildeling av midler til fylkeskommunen og til prosjekter som fylkeskommunen er bundet til i samsvar med TUFs vedtekter?

Vedtektene for TUF gir få begrensninger for hva og hvor mye støtte TUF kan tildele fylkeskommunen. Vi har undersøkt samtlige støttetildeling til fylkeskommunen. Vi har sett en tildeling som kan være i strid med vedtektene: I følge vedtektene skal tildeling ikke gå til fylkeskommunens lovpålagte oppgaver.

Har TUF og fylkeskommunen disponert midlene i samsvar med forutsetningene for tildelingsvedtakene?

TUF har utbetalt midler i tråd med vedtak. Fylkeskommunens bruk av midler ikke er fullt ut sporbart i alle saker. Det er etter vår vurdering ikke grunn til å tro at fylkeskommunen har disponert midlene i strid med forutsetningene for tildelingene.

I ett tilfelle har TUF stilt krav om årlig rapportering om bruken. Fylkeskommunen har ikke rapportert i samsvar med vedtaket.

I hvilken grad utløser behandlingen av søknad om midler til fylkeskommunen habilitetsproblematikk for styret i TUF?

Habilitetsreglene i forvaltningsloven gjelder for TUFs behandling av tildelinger til fylkeskommunen.

Styremedlemmer som også er fylkestingsmedlemmer, fylkesutvalgsmedlemmer eller hovedutvalgsmedlemmer blir ikke automatisk inhabile etter forvaltningsloven § 6 første ledd bokstav e.

Politiske verv i fylkesting og –utvalg fører ikke i seg selv og alene til inhabilitet etter den skjønnsmessige regelen i forvaltningsloven § 6 andre ledd.

Anbefalinger

Vi mener at TUF bør

- vurdere å treffe ytterligere tiltak som sikrer likebehandling,
- sikre at styret gir god nok begrunnelse for sine vedtak når de avviker fra innstillingen
- sikre at alle søknader besvares med underretningsbrev og
- sikre at formelle krav for tildeling av bagatellmessig støtte blir fulgt.

Sted, 26.01.17

Telemark kommunerevisjon IKS

1 Innledning

1.1 Kontrollutvalgets bestilling

Forvaltningsrevisjonen er bestilt av kontrollutvalget i Telemark fylkeskommunen i sak 6/16. Plan for prosjektet ble godkjent i sak 19/16 og utdypet ved kontrollutvalgets leder i e-post av 24.10.16.

Bakgrunn for forvaltningsrevisjonen er en anbefaling i overordnet analyse for forvaltningsrevisjon i fylkeskommunen. Overordnet analyse peker på at det er en generell risiko for at fylkeskommunens næringspolitiske virkemidler ikke har den effektiviteten man ønsker. I tillegg viste en forvaltningsrevisjon fra 2013 om næringsrettede midler til regional utvikling flere mangler i saksbehandlingen. Kontrollutvalget ønsket at Telemark kommunerevisjon undersøker i hvilken grad administrasjonen har bedret rutinene sine for tildeling av regionale utviklingsmidler i tråd med fylkestingets vedtak i sak 28/13. Det er også ønskelig å undersøke om Telemark utviklingsfond følger saksbehandlingsregler og krav til internkontroll og at vi ser særskilt på samarbeidsavtalen TUF har inngått med Norges skiforbund (NSF). Kontrollutvalget har i sak 41/16 bedt Telemark kommunerevisjon også vurdere om tildelinger til fylkeskommunens drift er i samsvar med fondets vedtekter, og om slike tildelinger utløser habilitetsproblematikk.

Hjemmel for forvaltningsrevisjon er gitt i kommunelovens § 77 nr. 4, jamfør forskrift om kontrollutvalg kapittel 5 og forskrift om revisjon kapittel 3.

1.2 Problemstillinger og revisjonskriterier

Rapporten handler om følgende problemstillinger:

- *I hvilken grad har administrasjonen gjennomført tiltak som kan bidra til at fylkestingets vedtak i sak 28/13 om forvaltning av regionale utviklingsmidler blir gjennomført?*
- *Er vedtak om tildeling av TUF-midler forsvarlig saksbehandlet?*
- *I hvilken grad følger TUF opp at tildelte midler blir brukt som forutsatt?*
- *I hvilken grad har TUF tiltak for å følge de prosessuelle reglene for tildeling av offentlig støtte?*

- *Er avtalen som er inngått med NSF forsvarlig saksbehandlet og tilstrekkelig fulgt opp?*
- *Er vedtak om tildelinger av midler til fylkeskommunen og til prosjekter som fylkeskommunen er bundet til i samsvar med TUFs vedtekter?*
- *Har TUF og fylkeskommunen disponert midlene i samsvar med forutsetningene for tildelingsvedtakene?*
- *I hvilken grad utløser behandlingen av søknad om midler til fylkeskommunen habilitetsproblematikk for styret i TUF?*

Revisjonskriteriene¹ i denne forvaltningsrevisjonen er hovedsakelig utledet fra kommuneloven, forvaltningsloven og reglene om offentlig støtte, samt avtale om og vedtekter for TUF. Kriteriene er omtalt under hver problemstilling.

1.3 Avgrensning

Vi har ikke undersøkt tildelinger fra Telemark interkommunale næringsfond.

Vi undersøker ikke hvordan habilitetsspørsmål knyttet til TUFs styremedlemmer er håndtert ved behandling av saker i fylkeskommunens og deltakerkommunenes egne organer, jf. forvaltningsloven § 6 første ledd bokstav e) og § 6 andre ledd.

Vi har ikke undersøkt klagemuligheter og klagebehandling for vedtak fra TUF.

Daglig leder i TUF har i løpet av undersøkelsesperioden fått fullmakt til å tildele beløp under kr 50 000 til tiltak som etter søknad blir fordelt til lag og organisasjoner. Vi har avgrenset undersøkelsen mot slike tildelinger.

1.4 Metode og kvalitetssikring

Fakta er i hovedsak innhentet gjennom intervjuer, dokumentgjennomgang og dokumentanalyse. Valg av metode og tiltak for kvalitetssikring er beskrevet i vedlegg 2 til rapporten.

¹ Revisjonskriterier er en samlebetegnelse på de regler og normer som gjelder innenfor det området som skal undersøkes. Revisjonskriteriene er basis for de analyser og vurderinger som revisjonen foretar, konklusjonene som trekkes, og de er et viktig grunnlag for å kunne dokumentere samsvar, avvik eller svakheter.

1.5 Høring

Utkast til rapport er den 15.11.16 sendt på høring til fylkesrådmann og til daglig leder for TUF. Fylkesrådmann har svart på problemstillingen knyttet til regionale utviklingsmidler og daglig leder TUF har svart på problemstillinger knyttet til TUF. Som følge av høringsdialogen med TUF er det foretatt enkelte endringer i rapporten. Det har ikke blitt foretatt endringer i rapporten som følge av endelige hørings svar. Hørings svarene ligger i vedlegg 1.

Nytt kapittel 8 og tilhørende endringer i andre kapitler er sendt på høring til TUF og fylkesrådmannen 18.01.17. Fylkesrådmann og daglig leder for TUF hadde ingen kommentarer til dette.

2 Økonomiske tiltak for næringsutvikling

Telemark fylkeskommunes næringsarbeid er relatert til tre økonomiske ordninger, hvor allmenheten kan søke om støtte til næringsrelatert aktivitet. Disse er

- næringsrettede midler til regional utvikling, kompensasjon for økt arbeidsgiveravgift,
- Telemark utviklingsfond og
- Telemark interkommunale næringsfond.

2.1 Næringsrettede midler til regional utvikling, kompensasjon for økt arbeidsgiveravgift

Telemark fylkeskommune mottar årlig et tilsagnsbrev fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) (tidligere kommunal- og regionaldepartementet). I 2016 fikk fylkeskommunen en ramme på kr 54,59 mill. kroner. Av disse er kr 4 mill. øremerket til omstilling², mens kr 2,5 mill. er satt av til Interreg³. Resten av beløpet skal fylkeskommunen benytte til formål som er forenlig med de føringer staten gir.

I følge tildelingsbrevet fra 2016 er målet i regional- og distriktpolitikken å *«oppretholde hovudtrekka i busetjingsmønsteret, ta i bruk dei menneskelege og naturgjevne ressursane i heile landet for størst mogleg nasjonal verdiskaping, sikre likeverdige levekår og gje alle reell fridom til å busetje seg der dei vil»*.

2.2 Telemark utviklingsfond

Organisering

Telemark utviklingsfond (TUF) forvalter offentlige midler med hjemmel i fondets vedtekter. Vedtektene er fastsatt av fylkestinget i Telemark. Fondets kapital og inntekter kommer fra Telemark fylkeskommunes forvaltning av den fylkeskommunale

² Skjønnstildeling til fylker med regioner og lokalsamfunn med store omstillingsutfordringer.

³ Skjønnstildeling til europeisk territorielt samarbeid (Interreg).

konsesjonskraften⁴, slik det er regulert i avtale om disponering av konsesjonskraft mellom fylkeskommunen og åtte kommuner i Telemark⁵.

TUF er et selvstendig rettssubjekt, registrert i foretaksregisteret som «Annen juridisk person». Rammene for virksomheten er i hovedsak regulert av vedtektene. På grunn av organisasjonsformen har ikke kontrollutvalget og kommunens revisor innsynsrett i TUF etter kommuneloven. Organisasjonen faller i prinsippet utenfor området både for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll, jf. kommuneloven § 78 og § 80 og kontrollutvalgets tilsynsansvar etter loven. Det går imidlertid fram av fondets vedtekter at regnskapet skal revideres etter de regler og retningslinjer som gjelder for revisjon av kommunale regnskaper. Vi legger til grunn at fondets årsmøte dermed har ønsket vanlig regnskaps- og revisjonskontroll av TUF. Annen kontroll er ikke omtalt i vedtektene, og må dermed skje på frivillig grunnlag fra fondets side. Revisjonens innsyn for denne forvaltningsrevisjonen er avklart med styreleder og daglig leder.

Økonomi

Siden opprettelsen i 2011 har TUF bevilget rundt 180 millioner kroner til næringsformål. I 2011 vedtok styret (sak 1/11) å disponere rundt 9 millioner kroner årlig til følgende formål for en fem-års periode (2011-2015):

- Administrasjonskostnader TUF
- Utbetalt til regionalt samarbeid, kraftkommuner
- Driftstilskudd Telemarkskanalen
- Dekking sluseavgifter kanalen
- Geoparken
- Regionalpark Telemarkskanalen

I 2011 utgjorde overføringer til disse formålene ca. 12 millioner kroner. I sak 30/15 innvilget styret i TUF en søknad fra fylkeskommunen om å forlenge bidraget fra TUF med ett år. Daglig leder uttrykker bekymring for at fondet fremover blir drastisk redusert som følge av fallende strømpriser og dermed fallende inntekter. I sak 3/15 om inntektsutviklingen fremover mot 2020 skisseres et bilde hvor fondet frem mot 2020 trolig halveres.

⁴ Konsesjonskraft er den kraft større vannverk, i henhold til konsesjonen, plikter å levere til de kommuner som er berørt av kraftutbyggingen. Den delen av konsesjonskraften som kommunene ikke bruker, tildeles det fylket hvor kraftverket ligger for salg. Hjemmelsgrunnlaget er vassdragsreguleringsloven § 12, nr. 15. (NVE – FAKTA nr. 1/2004)

⁵ Fyresdal, Hjartdal, Kviteseid, Nissedal, Seljord, Tinn, Tokke og Vinje kommune.

TUF har vedtatt at TUF/Telemark fylkeskommune må gå gjennom hvordan virkemiddelapparatet i Telemark innrettes⁶. I vedtaket står det at styret ser behov for en sterkere samkjøring av virkemiddelapparatet i Telemark og at daglig leder skal legge fram en ny strategisk plan for TUF i oktober 2016. I vedtaket påpekes det at TUF i mange tilfeller har delfinansiert tiltak som fylkeskommunen har et ansvar for. Inntil innretningen av virkemiddelapparatet er avklart, ønsker styret kun å behandle søknader av spesiell og stor betydning.

2.3 Telemark interkommunale næringsfond

Telemark interkommunale næringsfond (TIN) ble etablert på 1990-tallet etter et initiativ fra KS. I TINs årsberetning for 2015 betegnes TIN som et spleiselag mellom kommunene i Telemark og Telemark fylkeskommune. Siden 2013 har Siljan, Fyresdal, Bamble og Kragerø kommune meldt seg ut av samarbeidet.

Det framgår av vedtektene at fondet eies av fylkeskommunen og medlemskommunene. Samarbeidet er ikke organisert etter kommuneloven § 27 eller som et eget rettssubjekt, men er en del av fylkeskommunen. TIN har vedtekter som fastsettes av årsmøtet. Det framgår ikke av vedtektene hvem som er stemmeberettiget på årsmøtet og hvordan stemme vektet i forhold til eierandelene. TIN har et styre som består av seks medlemmer.

I følge vedtektene skal inntil 40 % av de årlige tilskuddsmidlene gis som tilskudd til Telemark reiselivsråd og inntil 30 % til Telemarkskanalen. Resten av midlene kan benyttes til delfinansiering av utviklingsprosjekter i kommuner som deltar i samarbeidet. Utlysning og behandling av søknader skjer en gang i året. Fondet administreres av fylkeskommunen.

TUF bidrar årlig med en stor del av fondets disponible midler. I 2015 bidro TUF med kr 3 201 800 (65 %), mens medlemskommunene bidro med kr 1 464 100 (35 %). Telemark fylkeskommune bidrar ikke med egne midler, men står for administrasjonen av fondet.

I 2015 er det i tillegg til de to hovedstøtteformålene gitt støtte til «*Telemarksvegen hovedvegen til det norske eventyr*⁷».

⁶ Sak 10/16

⁷ Tiltak for å fremme Riksvei 41 fra Kristiansand til Brunkeberg i Kviteseid som turistvei.

3 Oppfølging av fylkestingets vedtak om forvaltning av regionale utviklingsmidler

I hvilken grad har administrasjonen gjennomført tiltak som kan bidra til at fylkestingets vedtak i sak 28/13 om forvaltning av regionale utviklingsmidler blir gjennomført?

3.1 Revisjonskriterier

På oppdrag fra kontrollutvalget gjennomførte Telemark kommunerevisjon i 2013 en forvaltningsrevisjon av fylkeskommunens forvaltning av regionale utviklingsmidler. Rapporten viste at det var flere mangler ved tildelingen av regionale utviklingsmidler. Fylkestinget vedtok 16.04.13, sak 28/13 fem tiltak som de ber administrasjonen jobbe videre med. Dette vedtaket ligger til grunn for revisjonskriteriene.

Revisjonskriterier:

- *Telemark fylkeskommune skal i større grad ta hensyn til at tildeling av midler som hovedregel skal skje innenfor det distriktpolitiske virkeområdet.*
- *Det geografiske virkeområdet for den enkelte søknad skal gå frem av saksutredningen.*
- *Telemark fylkeskommune skal utarbeide retningslinjer som definerer målgruppe (geografiske soneinndelinger og unntak) og tildelingskriterium for midlene.*
- *Telemark fylkeskommune skal kunngjøre midlene.*
- *Telemark fylkeskommune må vurdere å samle, avklare ansvar og forbedre sine rutiner med forvaltningen av midlene. Det bør særlig legges et fokus på å bedre oppfølgingen av resultater hos tilskuddsmottaker.*

3.2 Tildeling innenfor det distriktpolitiske virkeområdet

Telemark fylkeskommune skal i større grad ta hensyn til at tildeling av midler som hovedregel skal skje innenfor det distriktpolitiske virkeområdet.

I følge oppdragsbrevet fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet for 2016 om tildeling fra avsnitt 551, post 60, skal midlene i hovedsak benyttes innenfor det distriktpolitiske virkeområdet. I Telemark er Skien, Porsgrunn og Siljan regnet som område 1, Bamble som område 2 og resten av fylket som område 3. Område 2 og 3 utgjør det distriktpolitiske området. Oppdragsbrevet presiserer at fylkeskommunen også har et regionalpolitisk oppdrag og at noen av midlene derfor kan brukes utenfor

virkeområdet for på den måten å utløse det «*regionale verdiskapingspotensialet og utvikle attraktive regioner og senter for folk og næringsliv i hele landet*». Denne ordlyden er noe annerledes enn den som lå til grunn for fylkestingets vedtak i 2013. I ordlyden i tildelingsbrevet fra 2012/13 står det at støtten som hovedregel bare skal tildeles i det distriktpolitiske virkeområdet. Fylkesrådmann oppfatter de nye føringene som positive til at midler brukes utenfor det distriktpolitiske virkeområdet, men at tiltaket må ha en regional betydning.

I følge utviklingssjefen har fylkeskommunen gjort grep som bidrar til mer bevisstgjøring rundt hvorvidt en søknad er innenfor det distriktpolitiske området eller ikke. Blant annet har fylkeskommunen informert alle kommuner i Telemark om hvilke kommuner som er innenfor det distriktpolitiske virkeområdet.

Alle som søker om midler søker nå elektronisk gjennom regionalforvaltning.no. Dette er en nasjonal inngangsportale som i større grad enn tidligere søknadsmaler får søker til å vurdere geografisk område for tiltaket. Det er laget en egen veileder for utfylling av søknader. Av veilederen fremkommer det at søker skal krysse av for hvilke(n) kommune(r) som aktiviteten skal foregå i. Søker skal angi hvilket geografisk område som vil ha *effekt* av tiltaket.

Utviklingssjefen sier i intervju at dersom søknaden er utenfor det geografiske virkeområdet og tiltaket ikke har en regional betydning så vil det få avslag.

Fylkeskommunen har ikke systematisert informasjon om hvordan støtten fordeler seg geografisk over tid. Utviklingssjefen begrunner dette med at fokus har vært på innhold og i mindre grad på geografi.

3.3 Geografiske virkeområdet

Det geografiske virkeområdet for den enkelte søknad skal gå frem av saksutredningen.

Fylkeskommunen har utarbeidet ny mal for saksutredning. Siste versjon er fra våren 2016. I vurderingsdelen av malen står følgende standardtekst: «*Søknaden omhandler <tema/aktivitet> i <geografisk område> og er derfor innen det distriktpolitiske virkeområdet*».

Malen inneholder ikke standardtekst for om tiltaket har regional betydning. Dersom søkeren er utenfor det distriktpolitiske virkeområdet legger malen opp til at

saksbehandler må redegjøre for om tiltaket har en regional betydning. I følge utviklingssjefen er dette normal praksis.

3.4 Retningslinjer - målgrupper og tildelingskriterier

Telemark fylkeskommune skal utarbeide retningslinjer som definerer målgruppe (geografiske soneinndelinger og unntak) og tildelingskriterium for midlene.

I 2013 hadde fylkeskommunen startet et arbeid for å definere målgrupper og rammer. Dette arbeidet har resultert i at man har utarbeidet årlige handlingsprogram for næringsutvikling, sist for 2016. Handlingsprogrammet tar utgangspunkt i regional plan for nyskaping og næringsutvikling i Telemark (2011) og regional plan for reiseliv og opplevelser konkretiserer innsatsområder. Handlingsprogrammet som legges til grunn for tildeling av regionale utviklingsmidler blir politisk vedtatt av hovedutvalg for næringsutvikling. For 2016 foreligger foreløpig kun et utkast som i følge fylkeskommunens nettsider fortsatt er på høring. I følge utviklingssjef er handlingsprogrammet et bedre verktøy for administrasjonen, men kunne vært ytterligere konkretisert. Målgrupper er ikke definert i handlingsplan.

I følge utviklingssjefen legger fylkeskommunen inn føringer fra handlingsprogrammet for hva slags tiltak som prioriteres på regionalforvaltning.no. Per 24.10.16 var informasjon om de regionale utviklingsmidlene ikke tilgjengelig på søkeportalen. Informasjon blir gjort tilgjengelig en viss periode før hver av de tre søknadsfristene⁸. Vi har derfor ikke sett denne teksten. Utviklingssjefen viser for øvrig til fylkeskommunens nettsider⁹ som også gir informasjon om ordningen. Her står det at

«Under hvert satsingsområde står det nærmere beskrevet hvilke prosjekter og tiltak som vil bli prioritert i 2016. Det er derfor viktig i søknaden under «forankring» tydelig vise til hvilket satsingsområde og underpunkt(er) prosjektet vil bidra til å realisere».

⁸ 01.04.16, 03.08.16 og 23.09.16

⁹ <https://www.telemark.no/Vaare-tjenester/Naeringsutvikling/Regionale-utviklingsmidler>

I følge utviklingssjefen er det som fremkommer på regionalforvaltning.no en ytterligere konkretisering av handlingsprogrammet. Konkretiseringen skjer i dialog med hovedutvalg for næringsutvikling, men er ikke forankret i vedtak.

3.5 Kunngjøring av midlene

Telemark fylkeskommune skal kunngjøre midlene.

I 2012 var det i tildelingsbrevet fra departementet et krav om at ordningen måtte kunngjøres på en slik måte at hele målgruppen blir nådd. Forvaltningsrevisjonen fra 2013 viste at midlene ikke ble kunngjort. I 2013, 2014 og 2015 er midlene kunngjort i fylkesavisene. I 2016 er dette ikke gjort, noe utviklingssjefen betegner som en glipp. For 2017 er det planlagt kunngjøring i fellesannonse med andre tiltak som fylkeskommunen ønsker å informere om.

I departementets tildelingsbrev for 2016 står det at tilskuddsordningen skal kunngjøres på regionalforvaltning.no. Dette har fylkeskommunen gjort siden 2013. I tillegg informerer fylkeskommunen om søkeordningen på sine nettsider.

3.6 Samling og avklaring av ansvar og forbedring av rutiner

Telemark fylkeskommune må vurdere å samle, avklare ansvar og forbedre sine rutiner med forvaltningen av midlene. Det bør særlig legges et fokus på å bedre oppfølgingen av resultater hos tilskuddsmottaker.

Vurdering av organisering og ansvar

Saksbehandlingen av regionale utviklingsmidler omfatter flere fagområder i fylkeskommunen og flere avdelinger og team er derfor involvert. Team næring er det teamet som mottar flest søknader og de har derfor hovedansvaret for tildelingen.

For 2016 har fylkeskommunen utarbeidet et felles handlingsprogram som henter aktiviteter og tiltak fra fem fylkeskommunale strategidokumenter:

- Regional plan for nyskaping og næringsutvikling,
- Regional plan for reiseliv og opplevelser,
- strategi for kultur og kulturarv,
- foU-strategi for Telemark og
- internasjonal strategi mot 2020.

Fylkeskommunens tilskuddsordninger er nå samlet på regionalforvaltning.no. Her blir informasjon om de ulike søkeordningene gjort tilgjengelig, både krav til søknad og henvisning til handlingsprogram for næringsutvikling og hvilke søkeprosedyrer som gjelder.

Det har 2016 vært dialog mellom TUF og fylkeskommunen hvor målet har vært å samordne tilskuddsordningene. Begge parter opplyser at de har et godt samarbeid, men at det er rom for ytterligere forbedringer, særlig på områder hvor begge parter tildeler støtte.

Fylkeskommunen har gjennom prosjektet «regionalt partnerskap» igangsatt et arbeid for å øke samarbeidet på tvers av kommuner i fylket. I hovedutvalg for næringsutvikling sak 61/16, er det vedtatt at administrasjonen skal vente med arbeidet fram til fylkesordfører får avklart de politiske rammene for videre samarbeid i fylket. I følge administrasjonens skriftlige redegjørelse til utvalgsmøtet er videre mål for samarbeidet *«å skape flere arbeidsplasser og samordne virkemiddelapparatet gjennom å forenkle, koordinere, posisjonere og profilere næringsarbeidet på en meir effektiv måte»*.

Forbedring av rutiner

Søknader om støtte fra de regionale utviklingsmidlene sorteres og fordeles av et team som er satt sammen fra de berørte avdelingene og teamene: avdelingsleder, leder for team næring, leder for team kultur og leder for team folkehelse, idrett og friluftsliv og saksbehandlerne i de aktuelle team (team næring, team kultur, team kulturarv, team folkehelse og fra avdeling for areal og transport),

I følge utviklingssjefen er det et stort fokus på å øke kvaliteten i saksbehandlingen. I november 2016 ble det arrangert et obligatorisk saksbehandlerkurs for alle som behandler søknader om tilskudd og for berørte ledere. Kurset var på seks timer, og omhandler det rettslige grunnlaget for midlene, bagatellmessig støtte, kontroll og håndheving, og saksbehandlingsprosessen. Et tilsvarende kurs ble arrangert i 2013.

I følge utviklingssjefen har saksbehandlingsprosessen blir mer gjennomiktig med en elektronisk søknadsportal. Alle søknader kommer inn via portalen og blir automatisk lagret i 360 (fylkeskommunens saksbehandlerverktøy/arkivsystem). Søknadsskjemaet der bidrar til at søknadene blir likere når det gjelder hva slags informasjon som gis.

Det er utarbeidet en mal for innstillingen, se avsnitt 3.3

Rapporteringsrutiner

Vedlagt alle tilsagnsbrev følger et vedlegg med generelle vilkår for tilsagnet. I følge vilkårene skal prosjekter gjennomføres i samsvar med planer og det kostnadsoverslag som ligger til grunn for tilsagnet. Endringer må godkjennes av fylkeskommunen. Det er et vilkår for utbetaling at søker innrapporterer status for prosjektet på regionalforvaltning ved utbetalingsanmodninger, årlig rapportering og ved avslutning av prosjektet. Fylkeskommunen må godkjenne sluttrapport og spesifisert regnskap. Før første utbetaling må tilskuddsmottaker sende en bekreftelse på aksept av vilkår til fylkeskommunen.

Fylkeskommunen har utarbeidet et veiledningsdokument som beskriver hvordan prosjektene som har fått tilskudd skal *rapportere*. Blant annet skal eventuelle avvik fra prosjektplan og hvilke tiltak som er iverksatt for å lukke avvikene beskrives. Veiledningen beskriver hvordan støttemottaker skal beskrive status i forhold til planlagte mål. Alle statusrapporter skal vurderes av ansvarlig rådgiver og godkjennes av teamleder. Dette gjøres på et skjema hvor saksbehandler tar stilling til om vilkårene for utbetaling er tilstede.

3.7 Revisors vurdering av fylkeskommunens oppfølging

I hvilken grad har administrasjonen gjennomført tiltak som kan bidra til at fylkestingets vedtak i sak 28/13 om forvaltning av regionale utviklingsmidler blir gjennomført?

Telemark fylkeskommune har i stor grad gjort tiltak som kan bidra til at vedtak 28/13 blir gjennomført. Vi har funnet følgende:

- Administrasjonen har laget rutiner som sikrer at man i større grad vurderer om midlene benyttes innenfor eller utenfor det geografiske virkeområdet. Administrasjonen opplyser at alle tildelinger til tiltak utenfor det regionalpolitiske må ha en regional betydning. Fylkeskommunen har ikke oversikt over hvilke geografiske virkeområder som får støtte over tid, men er klar på at hoveddelen blir brukt på tildelinger innenfor det geografiske virkeområdet.
- Fylkeskommune har truffet tiltak som sikrer at geografiske virkeområde fremkommer i søknad om støtte.

- Fylkeskommunen utarbeider årlige handlingsplaner med oversikt over innsatsområder og typer tiltak som vil bli prioritert. Selv om målgrupper ikke er definert, er intensjonen om en spissing og konkretisering av innsats innfridd.
- Fylkeskommunen har tiltak som sikrer at midlene blir kunngjort.
- Fylkeskommunen har gjort vurderinger om å samle og avklare ansvar for tildeling av regionale utviklingsmidler. Som følge av dette er det gjort organisatoriske grep og tiltak for å samordne handlingsplaner for ulike forvaltningsfraksjoner. Fylkeskommunen har gjort flere grep for å styrke rutineene, også når det gjelder oppfølging av resultater hos tilskuddsmottaker.

4 TUF – forsvarlig saksbehandling

Er vedtak om tildeling av TUF-midler forsvarlig saksbehandlet?

4.1 Revisjonskriterier

4.1.1 Saksbehandlingsregler - grunnlag

TUF er et forvaltningsorgan, jf. forvaltningsloven § 1.

Vedtektene regulerer ikke kunngjøring av midlene, men i et internt rutineskriv vedtatt av styret står det at «*kunngjøring av midlene må foretas på en slik måte at man når hele målgruppen*».

4.1.2 Krav til saksforberedelse

Vedtak om tildeling av økonomisk støtte er ikke alltid enkeltvedtak, men vil ofte være det, jf. forvaltningsloven § 2. Typisk hvis det gis støtte fra et fond som er avsatt til et bestemt formål, hvis tildelingen er en del av en etablert praksis eller fast ordning, eller hvis det kunngjøres at det kan søkes om støtte. Avgjørende for vurderingen er om det foreligger en berettiget forventning om at det kan søkes om støtte. I tillegg til det interne kravet om kunngjøring for målgruppen, er søkemuligheten til TUF formalisert gjennom en søknadsportal på nettet. Daglig leder opplyser at TUF anser vedtak om støtte som enkeltvedtak. Vi legger derfor til grunn for revisjonskriteriene at tildeling av støtte fra TUF som hovedregel er enkeltvedtak, jf. forvaltningsloven § 2 og forvaltningsloven kapittel IV-VI.

TUF skal forvalte midlene i samsvar med det formål midlene er avsatt til, jf. vedtektene. TUF må sikre at saksbehandlingen for tildeling er forsvarlig, slik at avgjørelsene blir riktige: at sakene som fondet behandler er forsvarlig utredet, at det ikke foreligger inhabilitet ved forberedelse og avgjørelse og at andre prosessuelle regler følges.

For å bidra til likebehandling bør informasjon om søknadsmuligheten være tilgjengelig for allmenheten, ved regelmessige kunngjøringer eller på annen måte. Støtteformål, tildelingskriterier og tidsfrister for å søke bør fremgå av informasjonen.

Saken skal være så godt opplyst som mulig før vedtak treffes, jf. forvaltningsloven § 17. Kravene til vedtaket framgår av forvaltningsloven kapittel V. Saksutredning og vedtak

om tildeling fra TUF bør gjøre rede for det rettslige handlingsrommet (de regler som gjelder for ordningen), de faktiske forhold som legges til grunn for avgjørelsen og de hovedhensyn som kan tillegges vekt (saksframlegg).

Det bør foreligge rutiner som sikrer at habilitet blir vurdert og håndtert i alle ledd av saksbehandlingen, jf. forvaltningsloven kapittel II.

Tildeling av TUF-midler skal skje i samsvar med reglene om offentlig støtte. Forholdet til reglene om offentlig støtte skal framgå av tildelingsaken og vedtaket, jf. vedtektene § 5 fjerde ledd.

4.1.3 Vern mot usaklig forskjellsbehandling

Likhetsprinsippet i forvaltningen innebærer at like tilfeller skal behandles likt. Det kan være utfordrende å avgjøre hva som er «like tilfeller». Ofte omtales derfor likhetsprinsippet som et forbud mot *usaklig* forskjellsbehandling. Dette kan sees i sammenheng med forbudet mot å ta utenforliggende eller usaklige hensyn ved utøving av skjønn. Forbudet mot usaklig forskjellsbehandling innebærer også at saksbehandlingen må være saklig og objektiv. Forvaltningsorganet bør treffe tiltak for å sikre at saksbehandlingen er uhildet og at den er skriftlig slik at den kan etterprøves.

Systematiske tiltak som er egnet til å hindre usaklig forskjellsbehandling kan være retningslinjer for skjønnsutøvelsen og rutiner som sikrer at fakta vurderes opp mot retningslinjene.

4.1.4 Krav til vedtaket

Enkeltvedtak skal som hovedregel grunngis, jf. forvaltningsloven § 24.

Forvaltningsorganet kan la være å gi samtidig begrunnelse dersom det innvilger en søknad, og det ikke er grunn til å tro at noen part vil være misfornøyd med vedtaket, jf. forvaltningsloven § 24. Begrunnens innhold er regulert i forvaltningsloven § 25, hvor det står følgende:

I begrunnelsen skal vises til de regler vedtaket bygger på, med mindre parten kjenner regelen. I den utstrekning det er nødvendig for å sette parten i stand til å forstå vedtaket, skal begrunnelsen også gjengi innholdet av regelen eller den problemstilling vedtaket bygger på.

I begrunnelsen skal dessuten nevnes de faktiske forhold som vedtaket bygger på. Er de faktiske forhold beskrevet av parten selv eller i et dokument som er gjort kjent for parten, er en henvisning til tidligere framstilling tilstrekkelig. I tilfelle skal det i

underretningen til parten vedlegges kopi av fremstillingen.

De hovedhensyn som har vært avgjørende ved utøving av forvaltningsmessig skjønn, bør nevnes. Er det gitt retningslinjer for skjønnsutøvingen, vil i alminnelighet en henvisning til retningslinjene være tilstrekkelig.

4.1.5 Krav til underretning om vedtak

Den vanlige framgangsmåten er å informere om vedtaket og begrunnelsen for vedtaket i en underretning til parten. Det forvaltningsorganet som har truffet vedtak skal sørge for at partene får underretning om vedtaket så snart som mulig etter at vedtak er truffet. I regelen gis underretning skriftlig. Er det særlig byrdefullt for forvaltningsorganet eller hvis saken haster, kan underretning gis muntlig eller på annen måte. Underretning om vedtaket kan helt unnlates når det må anses åpenbart unødvendig, og vedtaket ikke medfører skade eller ulempe for vedkommende part, jf. forvaltningsloven § 27 første ledd.

I underretningen skal det gis opplysning om vedtakets innhold og begrunnelsen for vedtaket, jf. forvaltningsloven § 24. Det skal også opplyses om klageadgang, klagefrist, klageinstans og den nærmere fremgangsmåte ved klage, samt om retten til å se sakens dokumenter. Dersom vedtaket kan være til skade for parten før klagesaken er avgjort, skal det også gjøres oppmerksom på adgangen til å be om at gjennomføringen utsettes. Det kan også være saker hvor det er aktuelt å gi informasjon om fri rettshjelp, veiledningsplikten og mulighet for å få tilkjent saksomkostninger, jf. forvaltningsloven § 27 fjerde ledd.

Revisjonskriterier:

- *TUF bør sørge for at informasjon om midlene og støtteordning er tilgjengelig for allmennheten.*
- *TUF bør ha tiltak som sikrer at habilitet blir vurdert i alle ledd i saksbehandlingen*
- *Saksutredning om tildeling av midler bør omtale*
 - *tildelingskriterier, herunder handlingsrommet for offentlig støtte,*
 - *de faktiske forholda som vedtaket bygger på, herunder hvordan søknaden oppfyller tildelingskriteriene og*
 - *hovedhensyn for avgjørelsen.*
- *TUF bør ha systematiske tiltak som er egnet til å hindre usaklig forskjellsbehandling av søknader om støtte.*
- *TUF bør ha rutiner som sikrer at kravene til underretning blir fulgt.*
- *Underretning om vedtak skal gi informasjon om*
 - *hva vedtaket går ut på,*

- *begrunnelsen for vedtaket, herunder regler, faktiske forhold og hovedhensyn,*
- *partens rettigheter i tilknytning til saksbehandlingen.*

4.2 Informasjon om støtteordningen

TUF bør sørge for at informasjon om midlene og støtteordningen er tilgjengelig for allmennheten.

Styret i TUF har 26.04.11 vedtatt «strategi – handlingsplan – rutine for styret i Telemark utviklingsfond», heretter kalt *rutinedokumentet*. Dokumentet er gjeldende fra 01.01.13. Det fremgår av rutinedokumentet at kunngjøring av midlene må foretas på en slik måte at man når hele målgruppen.

Informasjon om ordningen og hvordan man søker er tilgjengelig på Telemarkutviklingsfond.no. På nettsiden står det at fylkeskommunen, kommuner, regionale offentlige sammenslutninger, lag og organisasjoner, samt private selskaper kan søke om støtte fra TUF. Videre er det informasjon om ordningen på den nasjonale portalen regionalforvaltning.no.

På fylkeskommunens nettsider er det under næringsutvikling/virkemidler linket til TUFs nettside.

Ved å søke etter næringsfond eller næringsstøtte kombinert med Telemark får man opp informasjon om TUF på enten fylkeskommunens nettsider eller regionalforvaltning.no. Herfra er det enkelt å finne mer informasjon om TUF. Søker man på Telemark næringsfond får man opp TUFs egne nettsider.

Vekst i Grenland har på sine nettsider informert om ulike fond, herunder er det lenket til TUF/regionalstotte.no

TUF har ikke annonsert tilskuddsordningen i aviser eller på lignende arenaer. Daglig leder tror ikke det ville hatt særlig effekt. Han tror ordningen er relativt kjent og at firmaer som ønsker å støtte i utgangspunktet har et virkemiddelapparat rundt seg som samlet har kunnskap om støtteordningen.

TUF har ved enkelte anledninger informert om ordningen. Eksempel på dette er at daglig leder informerte om ordningen på Vest-Telemark konferansen i 2012.

4.3 Vurdering av informasjon om støtteordningen

TUF har tiltak som sikrer at informasjon om støtteordningen er gjort kjent for allmenheten.

4.4 Habilitet i saksbehandlingen

TUF bør ha tiltak som sikrer at habilitet blir vurdert i alle ledd i saksbehandlingen

Rutineskrivet og malene for saksframlegg og vedtak omtaler ikke vurdering av habilitet verken for daglig leder eller for styrets medlemmer. I følge daglig leder er praksis at styret «stort sett» diskuterer habiliteten for de tilstedeværende før det fattes vedtak.

Daglig leder sier han aldri har vært vurdert inhabil. Han viser til én sak hvor han stilte spørsmål ved egen habilitet, men hvor styret mente at han var habil. Styret har vurdert enkeltmedlemmer som inhabile i enkeltsaker. Disse har da fratrudd. Inhabiliteten blir beskrevet i vedtaket.

Vi har gjennomgått alle vedtak om støtte som er gjort i 2015 og på første styremøte i 2016, totalt 30 vedtak. Verken vedtak eller saksforberedelse til de 30 vedtakene omtaler habiliteten til daglig leder eller de stemmeberettigede. Daglig leder mener ingen har blitt vurdert inhabile i disse sakene. Vi har blitt forelagt to eksempler på at habilitet er vurdert og håndtert¹⁰.

4.5 Vurdering av habilitet i saksbehandlingen

Vi har sett at habilitet har blitt vurdert og håndtert. I et kontrollperspektiv ville det vært en styrke om TUF hadde hatt mer systematiske tiltak (for eksempel som et fast punkt i mal for saksutredning og vedtak og generell omtale i rutineskriv).

4.6 Innhold i saksutredningen

- **Saksutredning om tildeling av midler bør omtale**
 - **tildelingskriterier, herunder handlingsrommet for offentlig støtte,**

¹⁰ Sak 14/14 om søknad fra landslaget for Telemarksfe og sak fra 2014 søknad fra Devotek AS.

- **de faktiske forholda som vedtaket bygger på, herunder hvordan søknaden oppfyller tildelingskriteriene og**
- **hovedhensyn for innstillingen**

4.6.1 Oppbygging av saksutredning

TUF har utarbeidet en mal for saksutredning med faste overskrifter. Malen har vært brukt i alle de 30 vedtakene vi har undersøkt¹¹. Faste punkter i malen er forslag til vedtak, vurdering fra daglig leder *herunder vurdering opp mot TUF sitt formål, planstrategier og ESAs støttereglement* (reglene om offentlig støtte) og en beskrivelse av prosjektet fra søker.

Tildelingskriterier er ikke beskrevet generelt i saksutredningen, men deler av tildelingskriteriene er nevnt i enkelte vurderinger. Det er ikke vist til alle tildelingskriteriene slik de er gitt i vedtekter og rutineskriv.

De 30 saksutredningene vi har undersøkt inneholder alle en beskrivelse av de faktiske forholdene. Beskrivelsen inneholder i stor grad søknaden i sin helhet slik den har blitt lagt inn elektronisk på søknadsportalen. Områder som er omtalt er blant annet mål, organisering, tidsplan, budsjett og finansieringsplan.

Saksframstillingen inneholder i varierende grad en beskrivelse av hvordan de faktiske forholdene oppfyller tildelingskriteriene. En del formuleringer er av typen «*tiltaket er i tråd med hovedformålet for TUF*» og «*er i tråd med planstrategi.....*», uten å beskrive hvordan den oppfyller kravet.

4.6.2 Næringssvake kommuner og kommuner med folketallsnedgang

I vedtektene står det at fondet skal særlig støtte utviklingstiltak i næringssvake kommuner og kommuner med folketallsnedgang. Videre står det at «dette er en intensjon og føring for de prioriteringer av tiltak som skal foretas på lang sikt». I de sakene vi har undersøkt er ikke søknaden vurdert opp mot dette kriteriet. Daglig leder mener at det er vanskelig å måle kommunene opp mot hverandre og at det er relativt små forskjeller mellom kommunene. Det er også vanskelig å vurdere hva som er «lang

¹¹ Av de 30 vedtakene vi har vurdert har 19 ført til tildeling av midler. Alle vedtakene er gitt som tilskudd. I et av vedtakene er halvparten av tilskuddet gitt som lån. Alle vedtakene er vurdert som i tråd med støttereglene. 15 av 19 vedtak er rettet mot næringssvake kommuner. 17 av 19 vedtak om støtte er rettet mot private virksomheter, 1 er rettet mot fylkeskommunen og 1 er rettet mot et interkommunalt prosjekt hvor fylkeskommunen er med.

sikt» i denne sammenhengen. Generelt mener han at hele Telemark er å regne som en nærings svak region og hvor befolkningsutviklingen er svak.

Kommunal- og næringsdepartement har i tidligere retningslinjer operasjonalisert nærings svake kommuner som det distriktspolitiske virkeområdet. I Telemark er kun Skien, Porsgrunn og Siljan utenfor det distriktspolitiske virkeområdet. Øvrige kommuner er derfor ansett som nærings svake.

Samme departementet benytter et tiårsperspektiv for å vurdere om en kommune har folketallsnedgang eller oppgang. Dersom dette legges til grunn har Tokke, Tinn, Kviteseid, Fyresdal, Vinje og Drangedal negativ befolkningsutvikling. Øvrige kommuner har enten befolkningsvekst eller ingen endring i perioden 2005-2015.

Daglig leder opplyser under høringen at TUF vurderer å spesifisere punktet om nærings svake kommuner bedre i rutinene.

4.6.3 Regler om offentlig støtte

Alle innstillingene inneholder et avsnitt hvor daglig leder vurderer om eventuell tildeling er i tråd med ESAs støttereglement (reglene om offentlig støtte). Vi har funnet at slik vurdering er gjort i alle sakene som vi har sett på.

4.6.4 Vektlegging av hovedhensyn

En innstilling skal gi informasjon om hvilke hovedsyn som er vektlagt, enten det innstilles på avslag eller på tilsagn. Som det fremgår av avsnitt 4.6.1 så inneholder alle innstillinger en vurdering av om søknaden oppfyller hovedformålet for TUF, planstrategier og ESAs støttereglement. I saker der innstillingen *ikke* er i tråd med vurderinger opp mot de tre områdene er det særlig viktig at hovedhensyn for avgjørelsen fremkommer. Totalt har vi funnet fire slike innstillinger. Alle fire innstillingene beskriver hvilke hovedsyn som har vært avgjørende for at det likevel ble avslag.

4.7 Vurdering av saksutredningen

TUF har utarbeidet en fast mal for saksutredning. Malen har faste overskrifter, blant annet om handlingsrom for offentlig støtte og faktiske forhold. Tildelingskriteriene er ikke gjengitt i malen, men de er tematisk berørt under faste overskrifter for hvordan søknaden oppfyller tildelingskriteriene.

TUF vurderer ikke søknadene mot kriteriet om prioritering av næringsssvake kommuner og kommuner med folketallsnedgang og vurderer å endre rutinene på dette punktet. En del innstillinger vurderer ikke *hvordan* søknaden oppfyller kriteriene, men slår fast at det er oppfylt.

Vår gjennomgang viser at hovedhensyn som er vektlagt fremgår av innstillingen.

4.8 Hindre usaklig forskjellsbehandling

- **TUF bør ha systematiske tiltak som er egnet til å hindre usaklig forskjellsbehandling av søknader om støtte.**

4.8.1 Føringer i vedtekter, rutineskriv og enkeltvedtak

Det er naturlig å anta at jo mer konkrete rutiner man har å saksbehandle etter, jo større er muligheten for å forebygge usaklig forskjellsbehandling av søknader. Vedtektene som ligger til grunn for TUF inneholder informasjon om hva midlene skal benyttes til. Daglig leder opplever vedtektene som runde og krevende å bruke. Det er benyttet ord som «*primært brukes til*» og «*skal særlig støtte*», noe som åpner for at støtte også kan gis utenfor de føringer som er gitt. Hovedformål er samfunnsutvikling i et langsiktig perspektiv.

I rutineskrivet står det at «*for å sikre likebehandling skal det utarbeides informasjonsmateriell slik at alle potensielle søkere innenfor målgruppen kan nås*».

Rutineskrivet som er utarbeidet gjengir de føringer som er gitt i vedtektene. Videre står det at fondets virkeområde skal være i samsvar med overordnede strategier og planer vedtatt av Telemark fylkesting, herunder vedtatte regionale og lokale planer i tilhørende fora. Det står også at TUF vil prioritere støtte *innen næring- og industriutvikling, næringsutvikling innen naturbasert næring og næringsutvikling innen reiseliv og turistnæring*.

I følge vedtektene skal fondets midler brukes på en best mulig måte for å nå TUFs overordnede formål. I rutineskrivet står det at «*det er styrets intensjon å bevilge midler på en slik måte at det får størst mulig effekt. Styret vil prioritere større utviklingsprosjekter som kan skape langsiktige effekter*».

Rutineskrivet lister opp noen områder som ikke skal gis støtte. Dette er blant annet bolystprosjekter, turistkontorer og markedsselskap. Støtte skal heller ikke gis til tiltak som tar over offentlige organers lovpålagte ansvar og forpliktelser.

I følge rutineskrivet skal en stor del av fondet gis som direkte støtte eller tilskudd, men det kan også gis støtte som lån. Rutineskrivet gir ikke føringer for når det skal gis lån i stedet for støtte.

I vedtektene står det at fondet særlig skal støtte utviklingstiltak i næringssvake kommuner og kommuner med folketallsnedgang. Rutineskrivet konkretiserer ikke hvordan dette skal tolkes eller vektlegges.

Rutineskrivet har et eget avsnitt om utmåling av støttebeløp. Det er ikke konkretisert hvordan man skal vurdere størrelsen på støtten.

Ved gjennomgang av enkeltsaker har vi sett at innstillingen kan ha formuleringer som er generelle og som bør være førende for framtidig behandling av likeartede søknader. Eksempler på dette har vi sett for eksempel i sak 5/15 hvor det «*styret i TUF vil ikke signalisere at de vil gi økonomisk støtte til nye næringshager*» og i sak 7/15 hvor det innstilles på avslag fordi eventuell støtte kan virke konkurransevridende og kan skape presedens ved at andre søker om tilsvarende støtte. Slike føringer er ikke samlet eller beskrevet, ut over daglig leders kunnskap om sakene.

Det foreligger ikke rutiner for vurdering av relevans og vektlegging av opplysningene om søker ved skjønnsutøvelse.

I følge daglig leder er det ikke gjennomført tiltak som kan gi veiledning til styremedlemmer om skjønnsutøvelsen og gjeldende praksis etter vedtektene og retningslinjene.

4.8.2 Nytt rutineskriv oktober 2016

Det er utarbeidet et nytt rutineskriv som gjelder fra oktober 2016. Oppbyggingen av rutineskrivet er relativ lik rutineskrivet fra 2013. Det er foretatt noen mindre innholdsmessige endringer. Endringene påvirker i liten grad det som er hentet ut fra forrige rutineskriv og som er omtalt i avsnitt 4.8.1.

4.8.3 Saker som belyser utfordringer knyttet til likebehandling

Det er stor ulikhet i hva det søkes om støtte til og det er generelt få like saker. Alle de sakene vi har undersøkt har skriftlige vedtak. Vedtakene er i varierende grad begrunnet, men alle *innstillingene* til vedtak inneholder begrunnelse for forslaget i innstillingen.

Dersom styret treffer vedtak som avviker fra innstillingen kan det være risiko for at begrunnelsen for styrets vedtak ikke er tilstrekkelig. Vi har undersøkt fire slike saker.

Støtte til Biogren

Biogren har søkt om støtte i 2015 (sak 26/15) og i 2016 (sak 9/16) om oppstart av pelletsfabrikk. Det ble i innstilling og vedtak i 2015 trukket fram at det var behov for å klargjøre en del viktige forutsetninger, blant annet at bedre dokumentasjon av markedsmuligheter og avtaler med investorer som kan bidra finansielt. Det ble derfor gitt avslag. I avslaget står det:

«Styret er av den oppfatning at prosjektet må klargjøre en del viktige forutsetninger. Markedet må kunne beskrives og dokumenteres på en bedre måte, videre må det være en forutsetning at selskapet kan vise til forpliktene avtaler med investorer som er villige til å gå inn med frisk kapital».

I innstilling til vedtak ved ny søknad i 2016 står det at Biogren ikke har oppfylt forutsetningene slik de er gitt i avslaget over. Daglig leder innstiller derfor på avslag. Styret vedtar likevel å innvilge kr 1 500 000 i støtte og kr 1 500 000 i lån. I vedtaket er det ikke redegjort for status for de forutsetninger som ble gitt i avslaget i 2015 eller gitt annen begrunnelse for vedtaket.

Støtte til Groven Camping

Groven camping har søkt om 1 000 000 i støtte i 2015 (sak 7/15) for å bygge bobilcamping. I innstillingen står det man er positiv til tiltaket, men at man ikke vil gi støtte da det kan virke konkurransevridende i forhold til andre bobilcamper i fylket. Det er også beskrevet at dette kan føre til en presedens overfor andre potensielle søkere. Daglig leder har vært i kontakt med andre interessenter i fylket med lignende planer. Daglig leder vurderer at dette er tilskudd som bør behandles av Innovasjon Norge sammen med kommunale tilskudd.

Styret vedtar å innvilge kr 500 000 i tilskudd til bygging av bobilcamping. I vedtaket står det at styret håper at dette kan gi en positiv læring for andre tiltak og at *«styret er av den oppfatning at dette vedtaket ikke vil føre til presedens for lignende tiltak».*

Avslag til Rønholt paintball

Rønholt paintballklubb har i 2016 søkt om kr 240 000 til innkjøp av diverse utstyr (sak 5/16). Daglig leder innstiller på at det innvilges kr 240 000. Han mener at tilskuddet kan være med på å skape en ny arena for profilering av Telemark, samtidig som man

legger til rette for aktiviteter utenom det ordinære idrettstilbudet. Tiltaket vurderes i innstillingen å være i tråd med de føringer som er gitt i vedtekter og retningslinjer.

Styret skriver i vedtaket at de er positive til tiltaket, men at det gis avslag med tre mot to stemmer. Det gis ingen begrunnelse utover det.

Avslag til Elkem Solar

Elkem Solar har i 2016 søkt om kr 5 000 000 i støtte til drift og vedlikeholdskostnader i forbindelse med oppstart av bedriften (sak 6/16). Daglig leder innstiller på at det innvilges kr 1 900 000 til dette formålet. Det trekkes fram at etableringen vil ha stor betydning for Telemark i et sysselsettingsperspektiv. Daglig leder trekker også fram at TUF kan få en stor profilerings-effekt og en mulighet til å komme i tettere dialog med en stor internasjonal aktør.

Styret skriver i avslaget at det ikke er riktig å støtte med midler til driftsoppstart for Elkem Solar. Det vises til at Enova har tatt på seg ansvaret for å yte offentlige midler til oppstart (innvilget kr 72 000 000) og at dette bør være innenfor de rammer det offentlige bør bidra med i en slik etablering. Videre står det at TUF har reduserte midler til disposisjon og at det ikke vil være riktig å bruke disse til Elkem Solar.

4.8.4 Enkeltvedtak som belyser utfordringer knyttet til utmåling av stønadsbeløp

Det gis få føringer for hvor stort støttebeløp som skal gis til ulike formål. I rutineskrivet står det at TUF som hovedregel *ikke* skal gi støtte dersom egenfinansieringen er lavere enn 50 % av totalkostnaden. I rutineskrivet står det at dette kan avvikes der styret har en klar formening om at det vil skape ønsket utvikling.

Vi har sett nærmere på fire av vedtakene hvor alle har fått avkortet støttebeløp og undersøkt om og i så fall hvordan avkortningen har blitt begrunnet.

Søknad fra Gaustabanen

I sak 18/15 om søknad fra Gaustabanen søkes det om kr 3 140 000 til utbygging av toalettforhold samt utvidelse av banekapasitet. I søknaden er det skissert kr 4 600 000 i privat finansiering og kr 1 000 000 i annen offentlig finansiering. I innstillingen fra daglig leder anbefales styret å innvilge inntil det beløpet det søkes om. Daglig skriver at han vil undersøke muligheten for annen offentlig finansiering slik at TUF sitt bidrag kan reduseres.

I vedtaket står det at det innvilges kr 2 000 000 og at søker må skaffe til veie nødvendig restfinansiering.

Søknad fra Telemark Alpin

I sak 19/15 om søknad fra Telemark Alpin søkes det om kr 1 500 000 til markedsføringstiltak for diverse skidestinasjoner i Telemark. Daglig leder innstiller på kr 900 000 og argumenterer i innstillingen for at det innvilges et lavere beløp enn hva det søkes om. I vedtaket er det ikke begrunnet hvorfor stønadsbeløpet er ytterligere avkortet til kr 750 000. Egenfinansieringen er mer enn 50 %.

Betanien hospital

I sak 23/15 om søknad fra Betanien hospital søkes det om kr 1 489 000. Egenfinansiering er i søknaden beregnet til kr 400 000. I innstillingen fremgår det at virkemiddelapparatet har hatt flere møter i forbindelse med denne søknaden og at søkesummen dekkes inn gjennom bidrag og lån fra flere ulike offentlige bidragsytere. Det innstilles på og vedtas et støttebeløp på kr 560 000.

MCG Deice AS

I sak 27/15 om søknad fra MCG Deice AS søkes det om kr 400 000. I innstillingen foreslås det å redusere støtten til kr 200 000. Det begrunnes med at selskapet er i dialog med Vekst i Grenland og at prosjektet bør samfinansieres med miljøet rundt Vekst i Grenland. Vedtaket innvilger i tråd med innstillingen og presiserer at resten av finansieringsbehovet dekkes andre støttegivere samt egenkapital. Egenfinansieringen er mer enn 50 %.

4.9 Vurdering av tiltak for å hindre usaklig forskjellsbehandling

TUF har vedtekter som gir rom for stor grad av skjønnsutøvelse ved tildeling av støtte. Rutineskrivet presiserer praksis på enkelte områder noe, og er et tiltak som kan bidra til likebehandling av søknader. Likeså publiseringen av innstilling/tildelinger på TUFs nettsider. Vi mener likevel at TUFs retningslinjer kan styrkes ytterligere for eksempel ved å gi føringer for når det skal gis lån i stedet for støtte, konkretisere forståelsen og vektleggingen av næringssvake kommuner og kommuner med folketallsnedgang og gi føringer for hvordan man skal vurdere størrelsen på støtten.

Det at innstillinger er tilgjengelig på TUF sine nettsider er med på å sikre informasjon om praksis og bidrar til gjennomsiktighet og etterprøvbarehet.

Denne praksisen fra tidligere avgjørelser kan gi forutsigbare føringer for skjønnsutøvelsen, og kunne med fordel vært samlet og beskrevet i rutineskrivet eller på annen måte.

Styret gir ikke god nok begrunnelse for sine vedtak når de avviker fra innstillingen.

4.10 Underretning om vedtak

- **TUF bør ha rutiner som sikrer at kravene til underretning blir fulgt.**
- **Underretning om vedtak skal gi informasjon om**
 - **hva vedtaket går ut på,**
 - **Begrunnelsen for vedtaket, herunder regler og faktiske forhold,**
 - **Partens rettigheter i tilknytning til saksbehandlingen.**

Det framgår av rutineskrivet at avgjørelser av søknader skal være skriftlig dokumentert i form av et tilsagnsbrev. Avslag skal være dokumentert *med* begrunnelse for avslag. Det er laget en mal for tilsagn- og avslagsbrev. Ingen av malene legger opp til at begrunnelse gis, eller at det vises til vedtak/innstilling til vedtak. Alle vedtak og innstillinger til vedtak er tilgjengelige på TUF sine nettsider.

Malen for underretning har blitt brukt som grunnlag i 25 av 30 saker. Tre av disse sakene er i varierende grad et samarbeid med fylkeskommunen. Daglig leder vurderer at det burde vært sendt tildelingsbrev i disse sakene. En av sakene er et avslag sendt per e-post og et tilsagn hvor brev ikke har blitt sendt av forglemmelse.

De underretningsbrev vi har gjennomgått inneholder alle informasjon om hva vedtaket går ut på. Alle avslagsbrev beskriver hva som har vært avgjørende for avslaget. Dette er ikke gjort i tilsagnsbrevene. Det er ikke beskrevet hva som er faktiske forhold og hvilke regler som har vært gjeldende. Det er ikke vist til nærmere redegjørelse i vedtak og innstilling på TUF sine nettsider.

Underretningsbrevene vi har undersøkt inneholder ikke informasjon om klagemuligheter og klagebehandling. I følge daglig leder er dette tatt inn fra oktober 2016.

4.11 Vurdering av underretning av vedtak

TUF har skriftlige rutiner og maler for at det skal underrettes skriftlig og at avslag skal begrunnes. Underretningsbrev er ikke sendt i alle saker.

Alle avslag er begrunnet, men regler, faktiske forhold og klageinformasjon er ikke nevnt i underretningen, og det er heller ikke vist til innstilling eller vedtak der dette er beskrevet.

5 Oppfølging av tildelte midler

I hvilken grad følger TUF opp at tildelte midler blir brukt som forutsatt?

5.1 Revisjonskriterier

Det er en alminnelig forutsetning at de kommunale og fylkeskommunale fellesinteressene skal forvaltes rasjonelt og effektivt, jf. kommuneloven § 1. TUF bør ut fra et internkontrollperspektiv gjøre tiltak som ivaretar dette formålet, herunder se til at tildelte TUF-midler blir brukt som forutsatt, at målene med tildelingen nås og at forutsetninger for tildelingen for øvrig er oppfylt.

TUF bør sikre seg rett til å kreve rapportering og å føre kontroll med bruken av midlene og eventuelt å kreve tilbakebetaling av tildelte midler.

Revisjonskriterium

TUF bør ha tiltak som sikrer at midlene er brukt som forutsatt og ha rutiner for å håndtere der dette ikke er tilfelle

5.2 Tiltak for å følge opp tildelte midler

TUF bør ha tiltak som sikrer at midlene er brukt som forutsatt og ha rutiner for å håndtere der dette ikke er tilfelle

Rammer og tiltak for oppfølging av tildelte midler framgår av rutineskrivet. Ifølge rutineskrivet skal TUF kreve at mottaker rapporterer om hvordan tildelte midler blir brukt. Daglig leder har ansvar for å sørge for at alle som mottar støtte fra fondet rapporterer i henhold til kravene.

I rutineskrivet står det at rapporteringen kan være «*løpende under prosjektets gang, årlig samt i etterkant av prosjektperioden*». Utbetalingsrutiner skal være i samsvar med øvrig fylkeskommunal virksomhet.

Tilsagnsmalen inneholder en del krav/vilkår som er relevante for oppfølgingen av bruken av støttemidlene. Tabell 1 viser de mest sentrale kravene og hvordan kravene i praksis følges opp av daglig leder.

Tabell 1 Krav i tildelingsbrev og daglig leders vurdering av gjennomføring

Vilkår	Vurdering av daglig leder
<p>Prosjektet må gjennomføres i samsvar med de planer og det kostnadsoverslag som ligger til grunn for tilsagnet. Endring i prosjektets innhold etter at tilsagn er gitt, skal godkjennes av Telemark Utviklingsfond.</p> <p>TUF skal holdes orientert om utviklingen av tiltaket, og har til enhver tid anledning til å kontrollere at vilkåra for tilskudd blir overholdt. Mottaker må til enhver tid gi de opplysningene som TUF krever.</p>	<p>Daglig leder utbetaler støtte først etter at sluttrapport er mottatt. Han vurderer da sluttrapporten opp mot de planer og kostnadsoverslag som lå til grunn for tilsagnet. Det er ingen mal for hvordan en sluttrapport skal utformes og de varierer derfor i formen.</p> <p>Det forventes ikke at støttmottaker rapporterer på resultater og effekter av tiltaket.</p> <p>Daglig leder har også en del muntlig og skriftlig dialog med støttmottaker, men denne informasjonsinnhenting er ikke systematisert. Generelt får større tiltak tettere oppfølging enn små tiltak. Daglig leder mener at han har god oversikt over de fleste prosjektene.</p>
Det skal føres spesifisert regnskap som settes opp slik at det kan sammenlignes med kostnadsoverslaget som ligger til grunn for tilsagnet.	Daglig leder innhenter alltid spesifisert regnskap som kan sammenlignes med kostnadsoverslaget som ligger til grunn.
Prosjektregnskapet skal sendes til Telemark Utviklingsfond. For tilsagn over kr 250.000- skal regnskapet være signert av revisor eller autorisert regnskapsfører.	Daglig leder bekrefter at alle regnskap for tilsagn over kr 250 000 er signert av revisor eller autorisert regnskapsfører.
Dersom prosjektet blir rimeligere/ redusert omfang, vil tilsagnet bli redusert tilsvarende. Dersom prosjektet ikke er påbegynt innen ett år fra tilsagnet er gitt, blir hele tilsagnet automatisk trukket tilbake uten nærmere orientering.	Daglig leder undersøker om midlene er brukt som forutsatt gjennom sluttrapporter og regnskap. I følge daglig leder er ett tiltak avkortet som følge av informasjon gitt i sluttrapporten. Enkelte tilsagn har i følge daglig blitt trukket tilbake som følge av at tiltaket aldri har kommet i gang.
Tilskudd skal som hovedregel utbetales i to terminer. Første del (50%) kan utbetales når prosjektet er fullfinansiert og prosjektet har kommet i gang. I særskilte tilfeller kan ytterligere 25 % utbetales før arbeidet er fullført, men behovet må begrunnes før utbetaling gis.	Ca. halvparten av de som har fått støtte har søkt om å få underveisutbetaling. Daglig leder krever skriftlig statusrapport med begrunnelse før underveisutbetaling gis. Denne er alltid på 25 %.
Det er et krav at tiltaket må være i regionen i minst tre år. Ved utflytting fra regionen kan TUF kreve hele støttebeløpet tilbakebetalt.	Det er ikke utarbeidet et eget rapporteringssystem som sikrer at dette kravet er oppfylt. Daglig leder mener at han har tilstrekkelig oversikt over prosjektene slik at dette ville ha blitt fanget opp dersom vilkåret skulle komme til anvendelse. Han vurderer de fleste tiltakene til å være stedbundne og vilkåret har til nå ikke kommet til anvendelse.

Av de 19 undersøkte tiltakene som *har* fått støtte, har 4 mottakere ikke fått tildelingsbrev, med tilhørende krav til rapportering.

Alle fakturaer blir skannet inn i TUFs regnskap og anvist av daglig leder før utbetaling.

Styreleder opplyser at han gjerne skulle hatt mer informasjon om status for tiltak som tidligere har mottatt støtte. Styret får normalt ikke informasjon om status på tidligere prosjekter. Han er klar over at det kan være vanskelig å måle effekten av tidligere tiltak.

5.1 Revisors vurdering

TUF har rutiner som bidrar til å sikre kontroll med at midlene blir brukt til det formål som var forutsatt. Tiltakene i rutineskrivet iverksettes i stor grad overfor støttemottaker gjennom tildelingsbrev. Flere av vilkårene som gis i tildelingsbrevet gir rom for at TUF kan avkorte eller stanse utbetalinger.

6 Offentlig støtte

I hvilken grad har TUF tiltak for å følge de prosessuelle reglene for tildeling av offentlig støtte?

6.1 Revisjonskriterier

EØS-avtalens regler om offentlig støtte er gjennomført i norsk rett ved lov 27. november 1992 nr. 117 om offentlig støtte, med tilhørende forskrifter. Hovedregelen i EØS-avtalen art. 61 er at offentlig støtte som vrir eller truer med å vri konkurransen ved å begunstige enkelte foretak, og som påvirker samhandelen mellom EØS-landene, er forbudt, med mindre den er tillatt etter unntakene i avtalen.

Støtte må enten gis som bagatellmessig støtte, være omfattet av gruppeunntaka eller være forhåndsvarslet til ESA. Når det gjelder støtte fra TUF er det unntaket for bagatellmessig støtte som er mest relevant.

Maksimalt samlet bagatellmessig støttebeløp er kr. 1 792 286¹² (200 000 euro) over tre år fra alle støttegivere til sammen. Den som gir bagatellmessig støtte (i dette tilfellet fylkeskommunen) er pliktig til å gjøre støttemottaker kjent med hvor stor støtte som gis og at den blir gitt som bagatellmessig støtte. Dette framgår av reglene om offentlig støtte, og er nærmere omtalt i departementets veileder om offentlig støtte fra 2011.¹³

Støttegiver må også sikre seg skriftlig bekreftelse fra støttemottaker om eventuell annen bagatellmessig støtte tiltaket har mottatt i de to forutgående budsjettår, samt inneværende budsjettår. Departementet har laget et forslag til hvordan et tildelingsbrev kan ivareta dette aspektet¹⁴.

Revisjonskriterium

TUF bør ha rutiner som sikrer at fondet innhenter informasjon fra støttemottaker og at støttemottaker får informasjon om at det gis bagatellmessig støtte.

¹² Omregnet 20.10.16

¹³ Veilederen er ikke oppdatert etter regelendringer i 2014, og må leses i sammenheng med regelendringene og annen informasjon.

¹⁴ <https://www.regjeringen.no/no/tema/naringsliv/konkurransopolitikk/regler-om-offentlig-stotte-listeside/bagatellmessig-stotte/tildelingsbrev---bagatellmessig-stotte/id2412716/>

6.1.1 Kontroll av støttebeløp mot bagatellmessig støtte

Av de 19 tiltakene som har fått støtte har 8 fått dette innvilget som bagatellmessig støtte. Samtlige har fått tildelingsbrev. 7 av 8 brev informerer ikke om at støtten er gitt som bagatellmessig støtte. Ingen av brevene gir generell informasjon om bagatellmessig støtte eller de plikter som påhviler støttemottaker. I ny mal for tildelingsbrev er det lagt inn en standardtekst som gir referanser til informasjon om bagatellmessig støtte samt en utregningsmal som er egnet til å få fram om støtten er innenfor rammen av bagatellmessig støtte.

I følge rutineskrivet skal mottaker av bagatellmessig støtte sende inn en oppstilling der søker bekrefter hva som er mottatt av offentlig støtte fra andre støttegivere. Daglig leder opplyser at fra oktober må alle som kommer inn under regelverket levere eget skjema som viser summen av bagatellmessig støtte de har mottatt. Tidligere ble ikke dette dokumentert.

6.2 Revisors vurdering

TUF har rutiner som er egnet til å sikre at reglene om bagatellmessig støtte følges. Disse rutineene er fram til oktober 2016 ikke etterlevd godt nok når det gjelder de formelle kravene til tildeling av bagatellmessig støtte: innhenting av informasjon om annen bagatellmessig støtte og informasjon til støttemottaker om at det er bagatellmessig støtte som er tildelt.

7 TUF-midler til Norges skiforbund

Er avtalen med NSF forsvarlig saksbehandlet og tilstrekkelig fulgt opp?

7.1 Samarbeidsavtalen

TUF inngikk en samarbeidsavtale med Norges Skiforbund (NSF) 21.12.11 om skigrenen telemarkskjøring. Bakgrunnen for avtalen var to tidligere støtteformål som begge hadde som formål å bidra til å løfte Telemark fram som en vintersportsdestinasjon (sak 10/11 og 11/11). Avtalen beskriver to formål: Hoveddelen er at TUF yter tilskudd til NSF for å bidra til å forsterke trenerapparatet, drive internasjonalt arbeid for å heve telemarsportens anseelse og å sørge for tiltak ved å få sporten inn som egen olympisk øvelse. Den andre delen er at TUF sponser telemarkslandslaget på samme måte som næringsdrivende sponsorer, ved å betale for definerte motytelser fra NSF, som profilering av TUF m.m.

Avtalen binder TUF til å årlig utbetale støtte til NSF Telemark (forbund under NSF) fra sesongen 2011/2012 til 2017/2018, totalt syv sesonger.

7.1.1 Innhold i samarbeidsavtalen.

I samarbeidsavtalen med NSF vises det til tildelingsbrev fra TUF av 05.12.11. Her står det at tildelingen gjøres todelt, ved at kr 1 750 000 er tilskudd til NSF Telemark. De resterende kr 200 000 av tildelingen er betaling for sponsortjenester. Støtten har blitt indeksjustert årlig, se tabell 2.

Tabell 2 Årlig støtte til NSF

År	Støttebeløp
2011 ¹⁵	1 000 000
2012	1 950 000
2013	1 973 000
2014	2 043 313
2015	2 044 442
2016	2 044 442
SUM	11 055 197

¹⁵ Det er gitt halvt tilskudd i 2011.

Tilskudd til NSF Telemark skal benyttes på følgende måte, se tabell 3.

Tabell 3 Tilskuddsformål, støtte til NSF

Tilskuddsformål	Støttebeløp
Tilskudd til trenerapparat for laget	Kr 550 000
Tilskudd til internasjonalt arbeid	Kr 400 000
Tilskudd til breddeaktiviteter	Kr 400 000
Tilskudd til å produsere TV og filmer fra WC-renn	Kr 200 000
Tilskudd til prosjektet telemarksnedslaget	Kr 200 000
Totalt	Kr 1 750 000

I avtalen står det at «TUF kjøper markedsrettigheter for å utnytte disse. Disse markedsrettighetene kan TUF bruke til å profilere Telemark som region med forskjellige temaer». Avtalen regulerer nærmere hvilke rettigheter TUF har ved kjøp av sponsortjenester. Dette er blant annet

- bruk av navnet Telemark, sammen med annen benevnelse, eks Vinter Telemark, Sommer Telemark etc,
- logoeksponering på landslagsdrakter,
- annen eksponering av logo, eksempelvis på pressevegger, biler nettsider etc,
- rett til å bruke NSF's logo,
- billetter til World Cup renn etter nærmere avtale med NSF og
- arenareklame.

Daglig leder er kontaktperson for avtalen.

Avtalen er signert av styreleder for TUF og skipresident i NSF.

7.2 Revisjonskriterier

I motsetning til et ensidig enkeltvedtak om tildeling av tilskudd, er en avtale om tilskudd en gjensidig forpliktende rettsakt. Det innebærer at TUF ikke ensidig kan sette vilkår og stille krav overfor avtaleparten (NSF), med mindre det er forhandlet fram hjemmel for det i avtalen.

Kilde for revisjonskriteriene er TUFs vedtekter, det alminnelige forvaltningsrettslige prinsipp om forsvarlig saksutredning samt regler om offentlig støtte og offentlige anskaffelser.

Revisjonskriterier

- *Saksutredningen om avtaleinngåelsen bør omtale*
 - *de faktiske forholdene rundt avtalen – innhold, økonomiske og juridiske konsekvenser, risiko ved gjennomføring m.v.*
 - *handlingsrommet som fondets vedtekter gir for en avtaleinngåelse,*
 - *handlingsrommet innenfor reglene om offentlig støtte og offentlige anskaffelser.*
- TUF må ha tiltak for å følge opp at avtalen blir fulgt og at midlene blir brukt som forutsatt.

7.3 Saksutredningen

- **Saksutredningen om avtaleinngåelsen bør omtale**
 - **de faktiske forholdene rundt avtalen – innhold, økonomiske og juridiske konsekvenser, risiko ved gjennomføring m.v.**
 - **handlingsrommet som fondets vedtekter gir for en avtaleinngåelse,**
 - **handlingsrommet innenfor reglene om offentlig støtte og offentlige anskaffelser.**

Det foreligger en skriftlig innstilling til vedtak i saken. Innstillingen gjengir et sammendrag av søknaden fra NSF. Her står det at hovedmål er telemark som OL-gren i 2018. Delmål er ungdoms-OL i 2016. I vurdering fra daglig leder står det at «NSF ønsker å tegne en langsiktig sponsoravtale med TUF med formål å få Telemark inn som egen OL-øvelse.» Mål om deltakelse i OL er ikke beskrevet ytterligere. Elementer i samarbeidsavtalen, profileringsmuligheter for TUF og skiaktiviteter i fylket er beskrevet i innstillingen.

Innstillingen redegjør ikke for juridiske konsekvenser av å inngå en langsiktig og uoppsigelig avtale i stedet for å tildele tilskudd gjennom enkeltvedtak.

Innstillingen viser til at TUF tidligere har innvilget kr 250 000 til et forprosjekt «Telemark 2018» i regi av Rjukan Næringsutvikling (sak 11/11). I tilknyttet vedtak står det at

«ved å gi støtte til forprosjektet signaliserer TUF at de også vil være med på hele prosjektperioden frem til en avgjørelse mot at programmet er tatt in som olympisk aktivitet i 2018 eller at avgjørelsen om dette blir tatt i 2018».

Daglig leder vurderer i innstillingen at inngåelse av en avtale med NSF er i tråd med vedtektenes formål om at fondet skal bidra til samfunnsutvikling i Telemark i et langsiktig perspektiv. Det vises til at det lenge har vært etterlyst en felles arena for profilering av fylket og at en slik avtale vil kunne bidra positivt. Det er ikke redegjort for de økonomiske konsekvenser en slik bindende langtidsavtale innebærer for TUF, eller gjort avveininger mellom kost/nytte og risiko knyttet til avtalen og målsetningene.

Vi kan ikke se av innstillingen om avtaleutkast er lagt fram for styret. I forslag til vedtak gis styreleder fullmakt til å signere en samarbeidsavtale med NSF.

Avtalen er todelt, hvor den ene delen er en forpliktelse for TUF til å yte tilskudd, mens den øvrige delen er kjøp av sponsorytelser. Innstillingen redegjør ikke for forholdet til reglene om offentlig støtte og offentlige anskaffelser.

7.4 Vurdering av saksutredningen

Saksutredningen gir en fylldig beskrivelse av avtalens innhold. Saksutredningen gir ikke tilstrekkelig informasjon om de økonomiske og juridiske konsekvenser for TUF, risiko for manglende måloppnåelse, kost/nytte m.v. rundt avtalen. Det er heller ikke redegjort for handlingsrommet innenfor reglene om offentlig støtte og offentlige anskaffelser. Utredningen mangler dermed vesentlig informasjon som er relevant når man skal vurdere å inngå en forpliktende og langsiktig samarbeidsavtale. Vi mener derfor at avtaleinngåelsen ikke var forsvarlig utredet.

7.5 Oppfølging av samarbeidsavtalen med NSF

TUF må ha tiltak for å følge opp at avtalen blir etterlevd og at tilskuddsmidlene blir brukt som forutsatt.

7.5.1 Tiltak for oppfølging

Avtalen med NSF, både støttedelen og sponsordelen, har en varighet på 7 år, og er uoppsigelig i avtaleperioden, bortsett fra ved alvorlig mislighold (doping o.l.). Det er ikke lagt inn mulighet for evaluering eller reforhandling i avtaleperioden på grunn av endrede eller uforutsette forhold.

Manglende eller for sen utbetaling fra TUF til NSF regnes som mislighold, og det skal beregnes rente etter morarentelovens bestemmelser.

Avtalen inneholder ikke krav om rapportering eller andre tiltak som kan dokumentere at tilskuddsdelen av midlene nyttes i tråd med avtalte forutsetninger. Dette er heller ikke regulert overfor NSF på annen måte.

Daglig leder opplyser at han i avtaleperioden har hatt tett kontakt med NSF Telemark.

7.5.2 Aktuell rapportering

På forespørsel fra daglig leder i 2016 har NSF Telemark sendt inn en rapport som beskriver aktiviteter knyttet til telemark-sporten. Rapporten ble lagt fram for styret i sak 36/16. Styret var fornøyd med rapporten og tok den til etterretning.

Styresaken viser hvor mye NSF Telemark har brukt av midler til de formål samarbeidsavtalen regulerer. Sammenstillingen er gjort for perioden 2011 – 2015. NSF Telemark har for alle formålene et høyere forbruk enn hva TUF har tildelt.

Rapporten beskriver hovedsakelig aktiviteter som er gjennomført i 2015 og 2016, og fokuserer på hvordan ulike aktiviteter knyttet til landslaget er relevante for å markedsføre Telemark.

7.5.3 TUFs oppfølging av rapporteringen

Et enstemmig styre var ikke fornøyd med resultatet av avtalen, jf. sak 36/16. Styret ser at målet om å etablere telemark som egen OL-gren ikke er nådd og at det er rimelig å anta at dette heller ikke vil skje innen nær framtid. Styret har bedt daglig leder iverksette tiltak for å terminere samarbeidsavtalen med NSF.

Daglig leder har sendt en forespørsel til NSF om å terminere avtalen. Foreløpig svar fra NSF er negativt.

7.6 Vurdering av oppfølging av samarbeidsavtalen

Verken avtalen eller tildelingsbrevet som avtalen viser til inneholder krav om rapportering eller mulighet for tilbakeholdelse av tilskudd. Dermed er TUF avhengig av frivillighet fra NSF's side for å føre tilsyn med bruken av tilskuddsmidlene. Det er ikke tatt forbehold i avtalen om tilbakeholdelse eller tilbakebetaling dersom midlene ikke brukes som avtalt. TUF har dermed ikke sørget for tiltak som kan sikre TUF mulighet til en forsvarlig oppfølging av tilskuddsdelen i avtalen med NSF.

Rapporteringen NSF Telemark har sendt inn i 2016 viser at tilskuddsmidlene er benyttet i tråd med samarbeidsavtalen, men at et av målene med midlene ikke er mulig å nå.

8 TUF-midler til fylkeskommunen

Problemstillinger:

Er vedtak om tildeling av midler til fylkeskommunen og til prosjekter som fylkeskommunen er bundet til i samsvar med TUFs vedtekter?

Har TUF og fylkeskommunen disponert midlene i samsvar med forutsetningene for tildelingsvedtakene?

I hvilken grad utløser behandlingen av søknad om midler til fylkeskommunen habilitetsproblematikk for styret i TUF?

8.1 Samsvar med vedtektene

8.1.1 Revisjonskriterier

Avtalen mellom Telemark fylkeskommune og de åtte kommunene om disponering av konsesjonskraft gir føringer for avsetting av midler til fond, styring av fondet og hvordan fondet skal disponeres, se kapittel 2.2 i rapporten her.

Det følger av avtalen at

Partane utarbeider i felleskap vedtekter for Telemark utviklingsfond innafor ramma av denne avtala. Vedtektene skal handsamast av årsmøtet i 8-kommunararmøtet før endeleg vedtak i Telemark fylkesting.

Fondets vedtekter er fastsatt av fylkestinget i sak 40/10. Pkt. 2 i vedtektene regulerer hva som er formålet med fondet, dvs hva fondet kan brukes til. Hovedformålet med avtalen er gjengitt i vedtektene: at midlene skal nyttes til *samfunnsutviklingsformål i Telemark i et langsiktig perspektiv*. Dette er et svært vidtrekkende formål, og er ikke egnet som operativt virkeområde.

Formålsparagrafen gir videre føringer for prioriteringer innenfor hovedformålet. Det framgår at fondet skal være et virkemiddel for å skape og underbygge en positiv befolkningsutvikling og næringsutvikling i alle deler av Telemark fylke, og realisering av målsettinger i Regionale planstrategi for Telemark fylke og tilhørende regionale planer. Fondet skal særlig støtte utviklingstiltak i næringssvake kommuner og kommuner med folketallsnedgang og skal bidra til forutsigbar og stabil driftsfinansiering av tiltak av stor historisk, kulturell og næringsmessig verdi og betydning for Telemark, men som ikke inngår som fylkeskommunens lovpålagte oppgaver, jf. vedtektene § 2.

I forkant av at vedtektene ble vedtatt var det meningsforskjeller mellom de åtte kommunene og fylkeskommunen. Et punkt med meningsforskjeller var spørsmålet om en beløpsgrense på hvor mye fondet skal kunne gi i støtte til fylkeskommunen, jf. brev fra de åtte kommunene til fylkeskommunen, datert 24.09.10. Av brevet framgår det at kommunene ønsker en øvre beløpsgrense for bruk av fondsmidler til fylkeskommunen. Et annet innspill fra de åtte kommunene var kostnadsdekning av det regionale samarbeidet i avtalekommunene. Kostnadsdekning av det regionale samarbeidet ble tatt inn i vedtektene i samsvar med forslag fra de åtte kommunene. I saksframlegget til fylkestinget gav fylkesrådmannen en tilråding om å ikke sette en beløpsgrense for fondets støtte til fylkeskommunen:

Fylkesrådmannen finn det ikkje tilrådeleg å avgrense verkeområdet for fondet på dette punktet. Dei tiltaka det her refererast til er mellom anna driftsstøtte til Telemarkskanalen FKF, Telemarkskanalen Regionalpark og Telemark interkommunale næringsfond (TIN). Gjennom eigarskapen til Telemarkskanalen har Telemark som einaste fylkeskommune eigaransvaret for å drifte, vedlikehalde og utvikle ein unik infrastruktur av internasjonal og høg nasjonal verd. Mykje av reiselivssatsinga i Telemark er knytt til Telemarkskanalen. Telemark fylkeskommune stør marknadsføringa av Telemark som reiselivsprodukt gjennom TIN. Ved etableringa av Telemarkskanalen Regionalpark ser fylkesrådmannen for seg at fylkeskommunens del av driftskostnadane dekkjast over Telemark utviklingsfond. Dermed kan alle desse områda sikrast stabile og forutsigbare inntekter. Felles for alle desse kostnadsområda, er at dei tilgodeser og skaper verdiar i store delar av Telemark, og kjem alle avtalekommunane til gode. Formuleringa på dette punktet i vedtektene tek og høgde for at andre tiltak kan kome inn under denne kategorien, og soleis kan vurderast dekt over fondet.

Følgende avsnitt i formålsparagrafen ble vedtatt:

Fondet bidrar til forutsigbar og stabil driftsfinansiering av tiltak av stor historisk, kulturell og næringsmessig verdi og betydning for Telemark, men som ikke inngår som fylkeskommunens lovpålagte oppgaver.

Det ble ikke satt noen beløpsgrense for slike overføringer fra fondet til fylkeskommunen.

Vi tolker ordlyden i vedtektene slik at TUF kan tildele støtte til fylkeskommunen innenfor hovedformålet om næringsutvikling, og at TUF bør bidra til forutsigbar og stabil driftsfinansiering av tiltak som har stor historisk, kulturell og næringsmessig verdi og betydning for Telemark. Vi forstår vedtektene slik at det ikke skal gis støtte til fylkeskommunens lovpålagte oppgaver.

Revisjonskriterium:

*Støtten som TUF tildeler fylkeskommunen skal være i tråd med vedtektene
Støtten som TUF tildeler fylkeskommunen skal disponeres i henhold til vedtak.*

8.1.2 Tildelinger til fylkeskommunen - oversikt

Fra 2011 til 2017 er det fattet vedtak om støtte til fylkeskommunen for totalt 65 millioner kroner. Tabell 4 viser hvordan midlene fordeler seg på år og formål.

Tabell 4 Tilskudd fra TUF til fylkeskommunen, fordelt på formål og år, tall i tusen.

Formål	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Driftstilskudd Telemarkskanalen FKF (5 års vedtak)	2600	2614	2648	2708	2764	1350	6000 ¹⁶
Dekking av sluseavgift i Telemarkskanalen (5 års vedtak)	1300	1307	1324	1354	1382		
Geoparken (5 års vedtak)	1191	1230	1212	1354	1348		
Regionalparken Telemarkskanalen (5 års vedtak)	900	905	916	917	935	450	
Regionale planprosesser	400 ¹⁷	400 ¹⁸					
Tiltak reiseliv og markedsføring i Telemark	2000						
Støtte til Midwest USA 2013-2015		1200	1200	1200			
Utnyttelse av merkevareprosjekt			750 ¹⁹				

¹⁶ Støttebeløpet skal dekke driftstilskudd til Telemarkskanalen, dekking av sluseavgift og TINs støtte til Telemarkskanalen.

¹⁷ I oversikt fra TUF står det at støtten skal gå til planarbeid relatert til reiseliv og nyskaping, mens det i vedtaket står at støtte skal bidra til arbeid med havneplan.

¹⁸ Arbeid med havneplan

¹⁹ Sak 30/13

Arrangement TFK, årlig bidrag (5 års vedtak)				500 ²⁰	500		
TIN (fordelt på Telemarkskanalen og Telemark reiselivsråd)	3202	3265	3261	3202	3202	2200	
Sum støtte til fylkeskommunen perioden 2011 - 2017	11593	10921	11311	11235	10131	4000	6000
%-andel støtte som har gått til fylkeskommunen²¹	48 %	26 %	31 %	32 %	41 %	57 %	

Informasjon om støttetiltakene

TUF har gitt støtte til Telemarkskanalen FKF, Telemarkskanalen regionalpark og Telemark interkommunale næringsfond (TIN). Dette er støttetiltakene som er nevnt som eksempel på tiltak som TUF bidrar til forutsigbar finansiering av i saksframlegget i fylkestingssak 40/10 om TUFs vedtekter.

Støtte til Geoparken

Tuf har gitt støtte til dekning av fylkeskommunens driftstilskudd til Gea Norvegica geopark IKS. Dette er et interkommunalt selskap som er eid av Telemark fylkeskommune i fellesskap med Vestfold fylkeskommune, og kommunene Nome, Bamble, Kragerø, Porsgrunn, Skien, Siljan og Larvik. Fylkeskommunens eierandel i selskapet er 34,40 %. Selskapets drift er finansiert av eierne. Eiernes driftstilskudd er regulert i selskapsavtalen og samsvarer med eierandelen.

Fra selskapets formål har vi hentet følgende informasjon:

Selskapet har som formål, gjennom en felles organisasjon, å tilrettelegge og forestå en god og informativ presentasjon av områdets geologiske naturarv. Dette omfatter også å vise sammenhenger mellom geologisk mangfold og betydningen dette har for menneskene i dag, i fortid og i framtid (herunder biologisk mangfold, miljøforhold, samfunnsutvikling, kultur, jordbruk, utnyttelse av geologiske naturressurser m.m.)..... Stimulere til lokal næringsutvikling med basis i muligheter som geologien i området gir. Bidra til markedsføring / "branding" av regionen internasjonalt.

Dekning av sluseavgift 2011-2015

TUF har årlig gitt støtte til Telemarkskanalen FKF for å dekke opp et inntektstap ved å ikke kreve sluseavgift fra rutegående båter. Formålet med tiltaket er å forbedre en vanskelig økonomiske situasjonen for turistbåtene. Tiltaket kan alternativt anses som støtte til Telemarkskanalen.

Støtte til regionale planprosesser 2011-2012

²⁰ Sak 30/14

²¹ Administrasjonskostnader holdt utenfor. Tall hentet fra TUFs nettsider.

I 2011 og 2012 ble det gitt støtte til fylkeskommunens arbeid med regionale planprosesser. I saksframlegget (sak 1/11) står det at beløpet skal være et bidrag til havneplan. Det er innvilget samme støttebeløp i 2012 (sak 41/12).

Reiseliv og markedsføring av Telemark

Det ble i vedtak 1/11 fattet vedtak om støtte til fylkeskommunens arbeid med reiseliv og markedsføring. Tiltaket er ikke konkretisert i saksframlegg eller vedtak. I følge daglig leder var tildelingen tiltenkt TIN, som skulle bruke midlene på profilering. Dette fremgår ikke av vedtaket. Det er vedtatt tildelinger for fem år, men støtten er kun gitt i 2011. I følge daglig leder falt støtten fra 2012 inn under vedtak om støtte til TIN i sak 6 /11. Dette var også et vedtak om støtte i fem år.

Støtte til Midwest USA 2013-2015

Tiltaket er et samarbeidsprosjekt som finansieres av blant annet TUF, Telemark fylkeskommune og Høgskolen i Telemark. I søknaden beskrives tre satsingsområder for prosjektet: Næringsutvikling, kulturarv/museum- og attraksjonsutvikling og utdanning. En sentral del i prosjektet er en delegasjonstur til USA.

Fylkesrådmannen har i søknaden, gjengitt i saksframlegget, trukket fram at fylkeskommunen har en egen internasjonal strategi som blant annet fokuserer på møtearenaer og døråpner-funksjon.

Utnyttelse av merkevareprosjekt, 2013

TUF har i 2013 gitt kr 750 000 i støtte til utnyttelse av et merkevareprosjekt som fylkeskommunen har hatt. I vedtaket (sak 30/13) står det følgende:

Daglig leder har fullmakt til å starte opp planlegging av utvidet profilering av Telemark. Dette skal være et samarbeidsprosjekt med Fylkeskommunen, med en gjennomføringsplan som skissert i sammendraget. Det foreslåtte beløpet på 0,75 MNOK kan benyttes til dette formålet.

Støtten har blitt brukt til markedsføringskampanje av Telemark som destinasjon med bruk av ny logo. Kampanjen innebar reklame for Telemark på 600 steder i Norge i uke 27, 28 og 29 i 2014.

Arrangement TFK, årlig bidrag

TUF har vedtatt (sak 30/14) å utbetale støtte til fylkeskommunen med et beløp de tidligere har utbetalt selv til ulike arrangement. I saksframlegget står det:

Telemark fylkeskommune mottar jevnlig søknader om økonomisk støtte til arrangementer som bidrar til å profilere Telemark. Flere av de eksterne arrangementene søker både Telemark fylkeskommune og TUF om støtte. Dette er arrangementer som ut i fra profilerings- og markedsføringshensyn bør få sin støtte fra Telemark fylkeskommune. Den økonomiske situasjonen til Telemark fylkeskommune tilsier at det kan bli vanskelig å kunne støtte slike arrangementer fullt ut med egne midler og søker dermed TUF om bidrag for å kunne støtte viktige arrangementer. Ved å kunne bidra med støtte til gjennomføringen av arrangement vil Telemark fylkeskommune, ved hjelp av TUF, bli en aktiv medspiller som det er naturlig å henvende seg til. På denne måten blir det mulig å se de regionale virkemiddelaktørene i fylket i en sammenheng som bidragsytere til positive tiltak. Arrangementer det er naturlig å støtte opp kan være Fotavtrykk, VM i Telemarkskjøring i 2017, lokale Open Days arrangement og andre nasjonale /internasjonale arrangementer.

8.1.3 Vurdering av samsvar med vedtektene

Støtteformål avklart av fylkestinget i sak 40/10

Støtte til driftstilskudd for Telemarkskanalen, TIN og Telemarkskalen Regionalpark er nevnt i saksframlegget da vedtektene ble fastsatt av fylkestinget. Saksutredningen eksemplifiserer hva som kan anses som formål med *stor historisk, kulturell og næringsmessig verdi og betydning for Telemark, men som ikke inngår som fylkeskommunens lovpålagte oppgaver*. Tildelinger til disse konkrete formålene er etter vår vurdering klart i samsvar med vedtektene for TUF.

Andre støtteformål

I saksframlegget står det at også andre tiltak i fylkeskommunen kan komme inn under kategorien *stor historisk, kulturell og næringsmessig verdi og betydning for Telemark, men som ikke inngår som fylkeskommunens lovpålagte oppgaver*. Tildelinger til fylkeskommunen som er omfattet av denne rammen er etter vår vurdering klart innenfor vedtektenes formål.

Geoparken, 2011-2015

Gea Norvegica geopark IKS har både historiske, kulturelle og næringsmessig formål, jf. selskapets vedtekter og fylkeskommunens eierskapsmelding.

Støtteformålet er ikke en lovpålagt oppgave for fylkeskommunen.

Støtte til å dekke sluseavgift, 2011-2015

Tiltaket har både historisk, kulturell og næringsmessig verdi og betydning for Telemark, enten en vurderer tiltaket som støtte til kanalbåtene eller til Telemarkskanalen FKF. Støtteformålet er ikke en lovpålagt oppgave for fylkeskommunen.

Støtte til regionale planprosesser 2011-2012

En regional havneplan må anses å ha stor næringsmessig betydning for Telemark, og er på den måten dekket av hovedformålet om tiltak som kan bidra til å skape og underbygge en positiv befolkningsutvikling og næringsutvikling i alle deler av Telemark fylke, og realisere målsettinger i Regional planstrategi. Som planmyndighet har fylkeskommunen ansvar for at planer og beslutninger er basert på et godt og oppdatert kunnskapsgrunnlag, og ivaretar nasjonale og viktige regionale interesser. Fylkeskommunen skal utarbeide regionale planer etter behov, og prosessen er regulert i plan- og bygningsloven. Dette tiltaket er dermed en lovpålagt oppgave for fylkeskommunen. Vi forstår vedtektene slik at TUF ikke skal gi støtte til fylkeskommunens lovpålagte oppgaver.

Reiseliv og markedsføring av Telemark

Det er ikke åpenbart at tiltaket har en stor historisk, kulturell og næringsmessig verdi for Telemark. Støtten kan imidlertid ha bidratt til økt reiseliv, og kan på den måten ha hatt en næringsmessig verdi. Støtteformålet er dermed ikke i strid med hovedformålet til TUF. Støtteformålet er ikke en lovpålagt oppgave for fylkeskommunen.

Støtte til Midwest USA 2013-2015

Det er ikke åpenbart at tiltaket har en stor historisk, kulturell og næringsmessig verdi for Telemark. Støtten kan imidlertid ha bidratt til økt reiseliv eller næringslivssatsing i fylket, og kan på den måten ha hatt en næringsmessig verdi. Tiltaket er ikke i strid med hovedformålet til TUF. Støtteformålet er ikke en lovpålagt oppgave for fylkeskommunen.

Utnyttelse av merkevareprosjekt, 2013

Det er ikke åpenbart at tiltaket har en stor historisk, kulturell og næringsmessig verdi for Telemark. Støtten kan imidlertid ha bidratt til økt reiseliv, og kan på den måten ha hatt en næringsmessig verdi. Støtteformålet er ikke i strid med hovedformålet til TUF. Støtteformålet er ikke en lovpålagt oppgave for fylkeskommunen.

Arrangement TFK, årlig bidrag

Selve tildelingsvedtaket setter ikke begrensninger for hva fylkeskommunen kan bruke midlene til. Forutsetningen i saksutredningen er at støtten skal brukes til arrangement som kan ha betydning for reiseliv, og dermed også for næringsutvikling. Støtten er ikke

i strid med hovedformålet til TUF. Tiltaket er ikke en lovpålagte oppgave for fylkeskommunen.

8.1.4 Disponering av tildelt støtte

De midler som fylkeskommunen har mottatt fra TUF skal disponeres i henhold til vedtak. Tabell 5 gir en oversikt over de funn vi har gjort når vi har undersøkt om midlene er brukt i henhold til vedtak.

Tabell 5 Ulike støtteformål og om støtten er utbetalt i henhold til vedtak

Formål	Om støtten er utbetalt i henhold til vedtak
Driftstilskudd Telemarkskanalen	Støtten har blitt utbetalt direkte fra TUF til Telemarkskanalen FKF i henhold til vedtak.
Dekking av sluseavgift i Telemarkskanalen	Støtten er utbetalt direkte til Telemarkskanalen i henhold til vedtak.
Geoparken	Støtte er utbetalt til fylkeskommunen, som igjen har betalt støtten videre til Gea Norvegica Geopark IKS i henhold til vedtak. Støttebeløpet er i tråd med hva fylkeskommunen i henhold til selskapsavtalen skal betale i driftstilskudd til selskapet.
Regionalparken Telemarkskanalen	Støtten er utbetalt direkte til fylkeskommunen som igjen har betalt støtten videre til Regionalparken, i henhold til vedtak.
Regionale planprosesser	Støtten er utbetalt til fylkeskommunen i henhold til vedtak. Det er ikke sporbart i fylkeskommunens regnskap om midlene er brukt i tråd med vedtak.
Tiltak reiseliv og markedsføring i Telemark	Støtten er utbetalt til fylkeskommunen. Støtten er utbetalt til Telemarkstreiser i tråd med vedtak.
Støtte til Midwest USA 2013-2015	Støtten er utbetalt til fylkeskommunen for de aktuelle årene. Siste del av beløpet er utbetalt fylkeskommunen i 2016. Støtten er brukt i henhold til vedtak.
Utnyttelse av merkevareprosjekt	Støtten er utbetalt Visit Telemark i henhold til vedtak.
Arrangement TFK, årlig bidrag	Støtten har i 2014 og 2015 blitt utbetalt direkte til fylkeskommunen og i sin helhet satt på bunden driftskonto. Det vil bli utbetalt støtte på tilsvarende måte for 2016. I følge økonomiavdelingen i fylkeskommunen er midlene planlagt brukt til medfinansiering av VM i telemarkskjøring i 2019. Fylkeskommunen har forpliktet seg til å være med på finansieringen. TUF har i vedtaket stilt krav om årlige rapporter på bruken av midlene. Fylkeskommunen har ikke rapportert til TUF i samsvar med vedtaket.
TIN (fordelt på Telemarkskanalen og Telemark reiselivsråd)	Støtten er utbetalt direkte til fylkeskommunen som igjen har betalt støtten videre til TIN, i henhold til vedtak.

8.1.5 Vurdering av disponering av tildelt støtte

Støtten som TUF tildeler fylkeskommunen skal disponeres i henhold til vedtak.

TUF har utbetalt midler i tråd med vedtak. Fylkeskommunens bruk av midler ikke er fullt ut sporbart i alle saker, på grunn av hvordan regnskapet er innrettet, men det er etter vår vurdering ikke grunn til å tro at fylkeskommunen har disponert midlene i strid med forutsetningene for tildelingene.

I ett tilfelle har TUF stilt krav om årlig rapportering om bruken. Fylkeskommunen har ikke rapportert i samsvar med vedtaket.

8.2 Juridisk vurdering av habilitetsproblematikk

Det er reist spørsmål ved om fylkestingspolitikere blir inhabile som styremedlemmer i TUF ved tildelinger fra fondet til fylkeskommunen, herunder til fylkeskommunale foretak, eller til tiltak som fylkeskommunen er bundet til å finansiere. Til denne problemstillingen har vi ikke utledet revisjonskriterier.

Verken TUFs vedtekter eller den bakenforliggende avtalen begrenser hvem som kan velges som styremedlemmer i TUF. Det er gitt veiledende føringer for sammensetning av styret i fylkeskommunens eierskapsmelding.²² I praksis har fylkestinget valgt fylkestingspolitikere som fylkeskommunens representanter til styret i TUF.

8.2.1 Gjelder forvaltningslovens habilitetsregler for TUF?

TUF forvalter offentlige midler på grunnlag av en avtale mellom fylkeskommunen og åtte kommuner i Telemark. TUF er dermed et forvaltningsorgan, jf. forvaltningsloven § 1.²³ Det innebærer at forvaltningslovens regler gjelder for vurderingen av habilitet, jf. forvaltningsloven § 10.

²² Styresammensetning er omtalt i kapittel 2 i eierskapsmeldingen av 2016. Her framgår det blant annet at styremedlemmer i fylkeskommunens eierskap generelt bør være uavhengige av fylkestinget. Dette har sin bakgrunn i roller og ansvar for styremedlemmer, samt behovet for å begrense inhabilitet i fylkestinget. TUF er ikke noe selskap, men står listet i eierskapsmeldingens oversikt over fylkeskommunens eierskap. Eierskapsmeldingen ble vedtatt av fylkestinget 28. april 2016. Eierskapsmeldingen fra 2012 hadde tilsvarende tekst i kapittel 3, og ble vedtatt av fylkestinget 15. juni 2012.

²³ TUFs organisasjonsform er uregulert, bortsett fra vedtektene. Man kan argumentere for at styret i TUF er et folkevalgt organ, jf. kommuneloven § 29 nr. 3. Det innebærer i så fall at habilitetsreglene i

8.2.2 Automatisk inhabilitet – tilknytning til part?

Den som skal forberede eller avgjøre en sak blir alltid inhabil dersom vedkommende har ledende stilling eller sitter i styre for et samvirkeforetak, forening, stiftelse eller selskap som er part i saken, jf. forvaltningsloven § 6 første ledd bokstav e. Opplistingen i paragrafen er uttømmende. Fylkeskommunen er ikke blant den type rettssubjekt som er nevnt i paragrafen.

Enkelte av tildelingene til fylkeskommunen kommer andre organisasjoner til gode, bl.a. Telemarkskanalen FKF, Gea Norvegica geopark IKS. Ingen av styremedlemmene i TUF har etter det vi kjenner til styreverv i de aktuelle organene.

8.2.3 Konklusjon – ikke automatisk inhabilitet

Forvaltningsloven § 6 første ledd fører ikke til at styremedlemmer i TUF som også sitter i fylkestinget eller fylkesutvalget av den grunn blir inhabile til å behandle søknad fra fylkeskommunen om tildeling av midler fra TUF.

8.2.4 Skjønsmessig vurdering av inhabilitet

Forvaltningsloven § 6 andre ledd har følgende ordlyd:

Likeså er han ugild når andre særegne forhold foreligger som er egnet til å svekke tilliten til hans upartiskhet; blant annet skal legges vekt på om avgjørelsen i saken kan innebære særlig fordel, tap eller ulempe for ham selv eller noen som han har nær personlig tilknytning til.

Spørsmålet er om det foreligger «særegne forhold» når personer som sitter i fylkeskommunens øverste styrende organ (fylkestinget) skal ta stilling til om TUF skal tildele midler som kommer fylkeskommunen til gode. Videre om dette forholdet er «egnet til å svekke tilliten» til upartiskheten.

Særegne forhold

De forholdene som kan føre til inhabilitet må være særegne for den som skal avgjøre eller forberede saken. Dersom avgjørelsen får samme virkning for de fleste andre i samme situasjon, blir man normalt ikke inhabil. Typisk blir man ikke inhabil til å behandle et reglement for vann- og avløpsgebyr selv om man på linje med andre innbyggere i kommunen eier en eiendom som skal belastes med gebyr.

kommuneloven § 40 nr. 3 gjelder for organet. Denne bestemmelsen har ikke praktisk betydning for den habilitetsvurderingen vi skal gjøre her, og vi har derfor ikke funnet det nødvendig å ta stilling til om styret i TUF er et folkevalgt organ eller ikke.

I vurderingen av om forholdet er «særegent» skal det legges vekt på om avgjørelsen innebærer særlig fordel, tap eller ulempe for ham selv eller noen som han har nær personlig tilknytning til. Tildelingen av midler fra TUF til de aktuelle formålene i fylkeskommunen innebærer ikke noen personlig fordel, tap eller ulempe for fylkestingsrepresentantene selv.

Normalt foreligger det ikke særegne forhold dersom man ikke har rent personlige interesser i saken. Faglige, profesjonelle eller politiske interesser fører sjelden til inhabilitet etter § 6 andre ledd. Tildelingen av midler fra TUF innebærer en fordel for fylkeskommunen som organisasjon. Denne fordelene gjelder etter det vi kan se like mye for alle innbyggerne i fylket som for fylkestingets politikere, og er ikke et *særegent forhold* for den enkelte fylkestingspolitiker.

Styremedlemmene i TUF har også verv i fylkeskommunens hovedutvalg for næring, og to av dem sitter i fylkesutvalget. Vi har vurdert om disse vervene kan stille representantene i en særstilling, og på den måten innebære «særegne forhold». Dette er en politisk oppgave, og vi kan ikke se at den slår igjennom for det alminnelige prinsippet om at faglige, profesjonelle eller politiske interesser normalt ikke medfører inhabilitet.

I lovforarbeidene til forvaltningsloven framgår det at primærkommunenes representanter i fylkestinget ikke blir inhabile til å behandle en sak i fylkeskommunen, selv om saken berører deres egen kommune på en særlig måte. Også i andre sammenhenger er det antatt i forvaltningspraksis at verv som kommunestyremedlem i seg selv ikke fører til inhabilitet i saker der den aktuelle kommunen er part, f.eks. i en tilsynssak. Det må foreligge omstendigheter i tillegg som gjør forholdet særegent.

Vi har sett ovenfor at den som er styremedlem i et selskap, blir inhabil til å behandle saker der selskapet er part. Det kan være nærliggende å spørre hva som skiller det å være fylkestingsrepresentant fra å være styremedlem i et selskap når det gjelder spørsmål om habilitet. En viktig forskjell er at styremedlemmer har et personlig, rettslig ansvar som gjør at tilknytningen mellom deres personlige interesser og selskapets interesser blir tettere enn mellom et fylkestingsmedlem og fylkeskommunen. Det er også alminnelig antatt at det må foreligge noe særegent for at tilfeller som faller utenfor de absolutte inhabilitetsreglene i § 6 første ledd skal bli omfattet av den skjønnsmessige i § 6 andre ledd.

Egnet til å svekke tilliten?

TUFs vedtekter er fastsatt av fylkestinget etter en forhandlingsprosess med de åtte avtalekommunene. Kongsjanskraftstyret²⁴ tildeler de midlene som TUF forvalter fra år til år. TUF er et eget rettssubjekt, eid av fylkeskommunen.

Vedtektene gir styret i TUF et stort handlingsrom når det gjelder hvilke formål som kan tilgodeses. Om det skal tildeles midler innenfor formålet beror på styrets skjønnsmessige vurdering av hva som er hensiktsmessig. Det innebærer at terskelen for at særegne forhold er egnet til å svekke tilliten til upartiskheten er lavere enn i saker der det skal utøves lite skjønn.

Det er vårt inntrykk at valgordningen for styremedlemmer slik den framgår av vedtektene for TUF, har som formål å sikre fylkeskommunen og avtalekommunene representativitet i styret, og dermed en påvirkning på forvaltningen av midlene.

Det er alminnelig antatt i teori og rettspraksis at gruppe- og interesserepresentanter normalt ikke blir inhabile til å ivareta de interessene de representerer eller er satt til å ivareta.²⁵ Vi kan derfor ikke se at det er egnet til å svekke tilliten til forvaltningen av disse midlene at beslutning om fordeling tas av personer som også har sentrale verv i styringen av fylkeskommunen, selv om fylkeskommunen på grunn av den valgte konstruksjonen formelt sett blir part i saker om tildeling av midler.

8.2.5 Konklusjon – fvl § 6 andre ledd

Styremedlemmer i TUF som har tilknytning til fylkestinget, blir ikke inhabile etter forvaltningsloven § 6 andre ledd ved saksbehandling og vedtak om tildeling av midler fra TUF til fylkeskommunen alene på grunn av slike verv.

²⁴ Se pkt. 2.2.

²⁵ Ot. Prp. nr. 27 (1968-69) s. 39 og Grimstad/Halvorsen: Forvaltningsloven i kommunene (2011) s. 189

9 Konklusjoner og anbefalinger

9.1 Konklusjon om regionale utviklingsmidler

I hvilken grad har administrasjonen gjennomført tiltak som kan bidra til at fylkestingets vedtak i sak 28/13 om forvaltning av regionale utviklingsmidler blir gjennomført?

Fylkeskommunen har i stor grad gjennomført tiltak som samlet bidrar til bedre saksbehandling og oppfølging av regionale utviklingsmidler. Blant annet har fylkeskommunen

- sikret at søker oppgir geografisk virkeområde
- styrket rutinene gjennom ny mal for saksframlegg, opplæringstiltak og elektronisk saksbehandling,
- samlet fylkeskommunens søknadsordninger på en felles søknadsportal hvor sentral informasjon om ordningen(e) er tilgjengelig,
- kunngjort midlene i relevante aviser og på sentrale nettsteder og
- gjennomført tiltak for å styrke samarbeidet på tvers av fylkeskommunens tilskuddsordninger.

Fortsatt mangler fylkeskommunen en oversikt over hvilke geografiske virkeområder som får støtte over tid.

Er vedtak om tildeling av TUF-midler forsvarlig saksbehandlet?

TUF har utarbeidet en fast mal for saksutredning og vedtakene er i hovedsak forsvarlig saksbehandlet. Enkelte forhold kan bidra til å svekke deler av saksbehandlingen:

- Vi har sett at habilitet har blitt vurdert og håndtert. I et kontrollperspektiv ville det vært en styrke om TUF hadde hatt mer systematiske tiltak (for eksempel som et fast punkt i mal for saksutredning og vedtak og generell omtale i rutineskriv).
- Saksutredningene omhandler i for liten grad grunnlaget for tildelingen og hvordan søknader oppfyller tildelingskriteriene. Blant annet blir ikke søknader vurdert mot kriteriet om prioritering av næringssvake kommuner og kommuner med folketallsnedgang.
- TUF har vedtekter som gir rom for stor grad av skjønnsutøvelse ved tildeling av støtte. Rutineskrivet presiserer praksis på enkelte områder noe, og bidrar til å

sikre likebehandling av søknader. Det er rom for å styrke tiltak for likebehandling ytterligere.

- Styret gir ikke god nok begrunnelse for sine vedtak når de avviker fra innstillingen. Øvrige avslag er begrunnet, men begrunnelsene/underretningene mangler noe lovpålagt informasjon til søker.

I hvilken grad følger TUF opp at tildelte midler blir brukt som forutsatt?

TUF har rutiner som bidrar til å sikre kontroll med at midlene blir brukt til det formål som var forutsatt. Tiltakene i rutineskrivet iverksettes i stor grad overfor støttemottaker gjennom tildelingsbrevene. Flere av vilkårene som gis i tildelingsbrevet gir rom for effektive virkemidler, som at TUF kan avkorte eller stanse utbetalinger. Det er viktig at alle tilskuddsmottakere mottar tilsagnsbrev hvor vilkår for tildeling er gitt.

I hvilken grad har TUF tiltak for å følge de prosessuelle reglene for tildeling av offentlig støtte?

TUF sikrer ikke godt nok at fondet følger de formelle kravene ved tildeling av bagatellmessig støtte. Formelle feil kan føre til at støtten anses som ulovlig. TUF har skrevne rutiner som er egnet til å ivareta formkravene, men har i undersøkelsesperioden ikke etterlevd disse rutinene.

Er avtalen med NSF forsvarlig saksbehandlet og tilstrekkelig fulgt opp?

Innholdet i avtalen er vurdert opp mot TUFs vedtekter men saksutredningen gir ikke tilstrekkelig informasjon om økonomiske og juridiske konsekvenser, risiko for manglende måloppnåelse mv. Reglene om offentlig støtte og offentlige anskaffelser er heller ikke vurdert. Vi mener derfor at saken ikke fullt ut er forsvarlig utredet.

I denne saken har TUF valgt å tildele midler gjennom avtale i stedet for gjennom vedtak om tilskudd. Ved ordinær tildeling av tilskudd stiller TUF vilkår om rapportering og eventuell tilbakebetaling av tilskudd. TUF har ikke sikret seg denne muligheten i avtalen med NSF, til tross for at avtalen går over 8 år.

Er vedtak om tildelinger av midler til fylkeskommunen og til prosjekter som fylkeskommunen er bundet til i samsvar med TUFs vedtekter?

Vedtektene for TUF gir få begrensninger for hva og hvor mye støtte TUF kan tildele fylkeskommunen. Vi har undersøkt samtlige støttetildelinger til fylkeskommunen. Vi

har sett en tildeling som kan være i strid med vedtektene: I følge vedtektene skal tildelinger ikke gå til fylkeskommunens lovpålagte oppgaver.

Har TUF og fylkeskommunen disponert midlene i samsvar med forutsetningene for tildelingsvedtakene?

TUF har utbetalt midler i tråd med vedtak. Fylkeskommunens bruk av midler ikke er fullt ut sporbart i alle saker. Det er etter vår vurdering ikke grunn til å tro at fylkeskommunen har disponert midlene i strid med forutsetningene for tildelingene.

I ett tilfelle har TUF stilt krav om årlig rapportering om bruken. Fylkeskommunen har ikke rapportert i samsvar med vedtaket.

I hvilken grad utløser behandlingen av søknad om midler til fylkeskommunen habilitetsproblematikk for styret i TUF?

Habilitetsreglene i forvaltningsloven gjelder for TUFs behandling av tildelinger til fylkeskommunen.

Styremedlemmer som også er fylkestingsmedlemmer, fylkesutvalgsmedlemmer eller hovedutvalgsmedlemmer blir ikke automatisk inhabile etter forvaltningsloven § 6 første ledd bokstav e.

Politiske verv i fylkesting og –utvalg fører ikke i seg selv og alene til inhabilitet etter den skjønnsmessige regelen i forvaltningsloven § 6 andre ledd.

9.2 Anbefalinger

Vi mener at TUF bør

- vurdere å treffe ytterligere tiltak som sikrer likebehandling,
- sikre at styret gir god nok begrunnelse for sine vedtak når de avviker fra innstillingen
- sikre at alle søknader besvares med underretningsbrev og
- sikre at formelle krav for tildeling av bagatellmessig støtte blir fulgt.

Litteratur og kildereferanser

Lover og forskrifter:

- Lov 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven).
- Forskrift 15. juni 2004 nr. 905 om revisjon i kommuner og fylkeskommuner mv.

- Lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven)

- Lov 27. november 1992 nr. 109 om gjennomføring i norsk rett av hoveddelen i avtale om Det europeiske økonomiske samarbeidsområde (EØS) m.v. (EØS-loven).
- Lov 27. november 1992 nr. 117 om offentlig støtte
- [Forskrift om offentlig støtte 4. desember 1992 nr. 0907](#)
- [Forskrift om EØS-prosedyreregler for offentlig støtte av 30. oktober 2009](#)
- [Forskrift om unntak fra notifikasjonsplikt for offentlig støtte 14. november 2008 nr. 1213](#)
- EØS-avtalen art. 61
- ESAs retningslinjer for statsstøtte (<http://www.eftasurv.int/state-aid/legal-framework/state-aid-guidelines/>)

Bøker:

- Eckhoff, Torstein og Smith, Eivind (2006): Forvaltningsrett, 8. utgave, Universitetsforlaget
- Bernt, Jan Fridtjof m.fl. (2005): Kommunalrett, 4. utgave, Universitetsforlaget
- Grimstad, Kyrre og Halvorsen, Siri (2011): Forvaltningsloven i kommunene, Kommuneforlaget

Offentlige dokument:

- Prop. 152 L (2009-2010) Endringer i kommuneloven (møteoffentlighet)
- NOU 2016:4 om ny kommunelov
- FAD: Veileder om offentlig støtte (2011)
- FAD: Veileder om offentlige anskaffelser

Tabelloversikt

Tabell 1 Krav i tildelingsbrev og daglig leders vurdering av gjennomføring	29
Tabell 2 Årlig støtte til NSF	33
Tabell 3 Tilskuddsformål, støtte til NSF	34
Tabell 4 Tilskudd fra TUF til fylkeskommunen, fordelt på formål og år, tall i tusen.....	40
Tabell 5 Ulike støtteformål og om støtten er utbetalt i henhold til vedtak.....	45

Vedlegg

Vedlegg 1: Høringsuttalelse fra administrasjonssjefen/fylkesrådmann og TUF

Vedlegg 2: Revisjonskriterier

Vedlegg 3: Metode og kvalitetssikring

Vedlegg 1: Høringsuttalelser

Telemark kommunerevisjon IKS
Postboks 2805
3702 SKIEN

/Fylkesrådmann

Vår dato 18.11.2016
Deres dato 2016-11-15T00:00:00

Høringsvar - forvaltningsrevisjonsrapport - Næringsarbeid

Det vises til deres brev av 15.11.16 vedlagt utkast til rapport om næringsarbeid.

Fylkesrådmannen er fornøyd med samarbeidet og gjennomgangen som er foretatt, og merker seg revisors konklusjon om at fylkeskommunen i stor grad har gjennomført tiltak som samlet bidrar til bedre saksbehandling og oppfølging av regionale utviklingsmidler. Denne type gjennomgang er nyttig, og vil benyttes i det videre næringsarbeidet.

Avdeling for regional utvikling vil se på mulighetene for, og hensiktsmessigheten av, å få generert rapporter som viser oversikt over hvilke geografiske virksområder som får støtte over tid. Fokuset har hele veien vært på innholdet, hovedregelen om at støtten skal tildeles i det distriktpolitiske virksområdet og at tiltak må være av regional betydning.

Når det gjelder forholdet til TUF så deltar daglig leder i teammøtene til team næring og innovasjon for gjensidig utveksling, og innhenting, av informasjon. Fram til dags dato har det vært praksis at det ikke fremmes kultursaker i TUF uten at saken først har vært behandlet i hovedutvalg for kultur eller avklart med administrasjonen.

Med vennlig hilsen

Evy-Anni Evensen
Fylkesrådmann

Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.

Postadresse:	Besøksadresse:	Sentralbord	Foretaksregisteret: 940 192 226
Postboks 2844	Fylkesbakken	35 91 70 00	Bankkonto: 5083 05 42083
3702 Skien	3715 SKIEN		www.telemark.no

TELEMARK UTVIKLINGSFOND
TUF

Hørings svar til revisjonsrapport

TELEMARK UTVIKLINGSFOND

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

INNHALDSFORTEGNELSE

1.	GJENNOMFØRING AV REVISJON	3
1.1.	Rapporten.....	3
2.	SAMMENDRSG AV RAPPORTEN	3
2.1.	Sammendrag	3
2.2.	Er vedtak om tildeling av TUF midler forsvarlig saksbehandlet?	3
2.2.1.	Habilitet fast punkt i rutiner og saksbehandling.....	4
2.2.2.	Saksutredningen omhandler I for liten grad grunnlag for tildeling.....	4
2.2.3.	Rom for å styrke likebehandling	4
2.3.	Styret gir ikke god nok begrunnelse for vedtak som avviker fra innstillingen.....	4
2.4.	Følger TUF prosessuelle regler for tildeling av offentlig støtte.	5
2.5.	Saksutredningen i avtalen med NSF gir ikke tilstrekkelig informasjon.....	5
2.6.	Oppfølging av samarbeidsavtalen med NSF	5

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

1. GJENNOMFØRING AV REVISJON

1.1. Rapporten

Rapporten er levert som en samlet vurdering av både Fylkeskommunens og TUF sin virksomhet.

Det er viktig å skille mellom disse to virksomhetene, ved å levere en samlet rapport kan det bli et inntrykk av at fylkeskommunen har hatt en direkte påvirkning på saksbehandling i TUF. Det er ikke tilfelle.

Revisor har gjennomført arbeidet i god dialog med daglig leder.

Rapporten må leses med bakgrunnen i hva revisor har oppfattet som sitt oppdrag. En del av fremstillingen kunne vært litt mere utfyllende for å få frem TUF sin vurderinger.

Daglig leder vil ikke kommentere revisor sine vurderinger nærmere, men aksepterer at revisors merknader er gitt med bakgrunn i konkrete punkter som revisor mener en burde/bør ta hensyn til

2. SAMMENDRSG AV RAPPORTEN

2.1. Sammendrag

I høringssvaret fra daglig leder i TUF er det valgt å kommentere på hovedpunktene i sammendragsrapporten.

I vurderingene fra revisor er det valgt å bruke en del generelle uttrykk som for utenforstående kan tolkes vidt. Jeg er klar over bruken av disse uttrykkene og ser ikke at disse i uttrykkene setter vesentlige spørsmål ved saksbehandlingen i TUF. Der jeg har kommentarer er dette tatt med i spesifikasjon under.

2.2. Er vedtak om tildeling av TUF midler forsvarlig saksbehandlet?

Revisor skriver at vedtakene i hovedsak er forsvarlig saksbehandlet, enkelte forhold kan bidra til å svekke deler av saksbehandlingen. De punktene som revisor refererer til er satt opp i egne bulletspunkt i rapporten.

Jeg kommenter alle punktene.

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

2.2.1. Habilitet fast punkt i rutiner og saksbehandling

Habilitet er tilstrekkelig behandlet i rutiner og i praksis gjennom saksbehandling og i styrets arbeid. I lovverket er det krav til at habilitet vurderes både i saksbehandlingen og i fora der avgjørelser skal tas. Dette er både styret og daglig leder klar over, dette følges opp.

Revisors merknad vil bli tatt inn som eget punkt i saksbehandlingen og i styrets vedtak fremover. Dette har selvsagt blitt vurdert i alle saker som vi har behandlet.

2.2.2. Saksutredningen omhandler i for liten grad grunnlag for tildeling

Alle søknader blir vurdert i forhold til søknad, det er søknaden som er grunnlaget for tildeling eller avslag på en søknad. Etter min mening vurderes alle vesentlige punkter i søknaden i saksfremlegget.

Revisor skriver at TUF bl.a. ikke vurderer mot kriteriet «Næringssvake kommuner osv». Etter min mening så blander revisor begrepene her.

Hovedformålet til TUF er å bidra til øking i arbeidsplasser og økt bosetting i Telemark. Dette vil gjelde tilnærmet alle søknader vi har behandlet.

I vedtektene er det eget avsnitt som sier «Fondet skal særlig støtte utviklingstiltak i næringssvake kommuner og kommuner med folketallsnedgang»

Det er dette punktet revisor peker på. Min vurdering er at dette punktet er tenkt på når det gjelder støtte til utviklingstiltak i næringssvake kommuner. Dette vil gjelde kommunale infrastruktur tiltak etc. Dette punktet må ikke sees i sammenheng med støtte til bedriftsretta tiltak.

2.2.3. Rom for å styrke likebehandling

Alle søknader for en individuell behandling, det er med på å sikre likebehandling av alle søkere. Det er litt vanskelig å se for seg hvordan en kan styrke likebehandling ytterligere. Daglig leder vil ha fokus på dette området.

2.3. Styret gir ikke god nok begrunnelse for vedtak som avviker fra innstillingen.

Daglig leder vil passer på at styrets begrunnelse kommer klarere frem i slike saker. Revisor har i sin vurdering listet opp flere saker, disse har jeg ingen kommentarer til.

Revisor skriver videre at det mangler litt lovpålagt informasjon i brev om avslag. Dette gjaldt informasjon om klagebehandling. Dette er nå tatt hensyn til.

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

2.4. Følger TUF prosessuelle regler for tildeling av offentlig støtte.

Revisor skriver at TUF ikke sikrer godt nok at fondet følger de formelle kravene ved tildeling av bagatellmessig støtte.

Det revisor sikter til er at det ikke er innhentet skriftlig melding fra søker om tidligere mottak av støtte, på eget skjema. Daglig leder er enig i denne påpekingen. Rutinene er skjerpet inn, nå må alle søkere som kan komme inn under dette støttebegrepet levere inn signert skjema før saksbehandlingen.

2.5. Saksutredningen i avtalen med NSF gir ikke tilstrekkelig informasjon

Revisor påpeker at det i saksbehandlingen ikke var tilstrekkelig vurdert og utredet mht. økonomiske og juridiske konsekvenser for TUF.

Styret har godkjent en langsiktig avtale med NSF, etter min mening bør den juridiske vurderingen av dette være klar for alle. Nå 5 år etter at avtalen ble inngått ser en at en med fordel kunne ha tatt inn flere klausuler om retrett muligheter. Dette ble ikke gjort, med bakgrunn i dette kan en forstå revisors påpeking.

Revisor nevner økonomiske vurderinger herunder kost/nytte beregninger. Avtalen er ikke en avtale om et spesielt produkt som TUF skal dra nytte av. Hovedhensikten med avtalen var å få større oppmerksomhet og dermed økt turisttrafikk for vinter og fjell Telemark. Dette har en lyktes med, her er NSF avtalen sentral sammen med andre prosjekter som TUF har støttet. TUF sin overordna strategi har vært å støtte opp under flere tiltak som i sum skal være positive for vinter og fjell Telemark. Det er viktig ved bedømmelsen av en avtale å se sammenhengen i hele strategien til TUF.

2.6. Oppfølging av samarbeidsavtalen med NSF

Revisor skriver i sin vurdering at det ikke i avtalen er tatt inn punkter som sikrer at TUF har tilstrekkelig rett til å få informasjon i løpet av kontraktsperioden.

Det har revisor rett i.

Daglig leder har hatt tett dialog med NSF gjennom møter, deltagelse på renn, deltagelse på FIS konferanser, oppfølging via sosiale medier og telefon. Disse handlingene viser at daglig leder og NSF har tett dialog gjennom hele avtale perioden.

Terje Bakka
Daglig leder

Vedlegg 2: Metode og kvalitetssikring

Den praktiske gjennomføringen

Forvaltningsrevisjonen startet opp ved oppstartbrev til rådmann i fylkeskommunen 10.08.16 og til styreleder for Telemark utviklingsfond 24.08.16. Vi har innhentet informasjon om fylkeskommunen og TUF gjennom intervjuer og dokumentgjennomgang.

Innsamling og bearbeiding av data

Bestillingen fra kontrollutvalget når det gjelder de regionale utviklingsmidlene er å undersøke i hvilken grad administrasjonen har bedret rutinene sine.

For å få informasjon om fylkeskommunens arbeid med å iverksette tiltak i tråd med fylkestingets vedtak fra 16.04.13 har vi gjennomført intervjuer. I oppstartsmøte hadde vi samtale med fylkesrådmann og utviklingssjef og vi har senere hatt fellesintervju med utviklingssjef, næringssjef, kultursjef og en saksbehandler på næring. Vi har også gjennomgått planer, maler og rutineskriv som er utviklet etter 2013.

Når det gjelder TUF har vi undersøkt om de følger saksbehandlingsregler og krav til internkontroll.

For å få informasjon om TUF sitt arbeid har vi hatt flere intervjuer av daglig leder. Vi har også hatt et møte med styreleder for TUF. Sentrale dokumenter vi har undersøkt er vedtekter, rutiner og maler.

For å få informasjon om saksbehandling av enkeltsaker i TUF, har vi undersøkt alle søknader om støtte som har vært tatt opp i styremøter i 2015 og i første styremøte i 2016, totalt fire møter. Totalt ble det behandlet 30 søknader hvorav 19 har fått innvilget støtte. Vi har undersøkt både innstilling til vedtak, vedtak og underretningsbrev. I saker der det ikke er sendt underretningsbrev har vi fått tilgang på e-postkorrespondanse. Vi mener dette faktagrunnlaget er tilstrekkelig for å vurdere saksbehandlingspraksis i TUF.

For å beskrive saksbehandlingspraksis har vi hatt behov å synliggjøre tekst både fra innstilling og vedtak og i mange tilfeller har vi synliggjort hvem som er søker. Alle søknader og innstillinger er offentlige dokumenter som er tilgjengelige på TUFs egne nettsider (<http://telemarkutviklingsfond.no/>).

For å undersøke økonomisk støtte fra TUF til fylkeskommunen har vi undersøkt regnskapstall både i TUF og i fylkeskommunen. Vi har også innhentet informasjon fra regnskapsavdelingen i fylkeskommunen og fra daglig leder i TUF.

Pålitelighet og relevans

Forvaltningsrevisjoner skal gjennomføres på en måte som sikrer at informasjon i rapporten er pålitelig og relevant. Dataene som er samlet inn skal være relevante for de forhold som problemstillingene skal avklare og datainnsamlingen skal skje på en mest mulig nøyaktig måte (pålitelig).

Vi mener at det datagrunnlaget vi har benyttet er *relevant* for rapporten. Saksfeltet er relativt beskjedent, slik at det som foreligger av rutiner, maler og strategidokumenter er synlig og enkelt tilgjengelig. Vi har også intervjuet det som er av nøkkelpersoner på området.

Vi har flere tiltak som sikrer at datagrunnlaget er *pålitelig*. I forkant av intervjuene innhentet vi skriftlig tillatelse til å bruke lydopptaker i intervjuene. Informasjon fra intervjuet er verifisert av opphavsperson.

Vi har gått gjennom 30 søknader. Det mener vi er tilstrekkelig for å kunne si noe generelt om hvordan TUF behandler søknader om støtte. Selv om det var stort sprik i ulike støtteformål var saksbehandlerpraksisen relativt stabil. Mangler og funn vi gjorde var synlig i flere saker og kunne ofte relateres til hvordan rutiner og maler er utformet. Vi mener at dette styrker både pålitelighet og relevans i vårt datagrunnlag.

God kommunal revisjonsskikk - kvalitetssikring

Forvaltningsrevisjon skal gjennomføres og rapporteres i henhold til god kommunal revisjonsskikk og etablerte og anerkjente standarder på området, jf. forskrift om revisjon § 7. Denne rapporten er utarbeidet med grunnlag i RSK 001 Standard for forvaltningsrevisjon²⁶.

²⁶ Gjeldende RSK 001 er fastsatt av Norges Kommunerevisorforbunds styre med virkning fra 1 februar 2011, og er gjeldende som god kommunal revisjonsskikk. Standarden bygger på norsk regelverk og internasjonale prinsipper og standarder som er fastsatt av International Organization of Supreme Audit Institutions (INTOSAI) og Institute of Internal Auditors (IIA).

RSK 001 krever at forvaltningsrevisjon skal kvalitetssikres. Kvalitetssikring skal sikre at undersøkelsen og rapporten har nødvendig faglig og metodisk kvalitet. Videre skal det sikres at det er konsistens mellom bestilling, problemstillinger, revisjonskriterier, data, vurderinger og konklusjoner.

Telemark kommunerevisjon IKS har utarbeidet et system for kvalitetskontroll som er i samsvar med den internasjonale standarden for kvalitetskontroll – *ISQC 1*
Kvalitetskontroll for revisjonsfirmaer som utfører revisjon og begrenset revisjon av regnskaper samt andre attestasjonsoppdrag og beslektede tjenester. Denne forvaltningsrevisjonen er kvalitetssikret i samsvar med vårt kvalitetskontrollsystem og i samsvar med kravene i RSK 001.

Vedlegg 4: Vedtekter TUF, hjemmel og formål

VEDTEKTER FOR TELEMARKUTVIKLINGSFOND ----000----

§ 1. Hjemmel.

Telemark utviklingsfond er opprettet på grunnlag av konsesjonskraftressursene fra utbygginger i kommunene Fyresdal, Hjartdal, Kviteseid, Nissedal, Seljord, Tinn, Tokke og Vinje, og er opprettet med hjemmel i avtale av 09.12.2009 mellom Telemark fylkeskommune på den ene siden og de 8-kommunene på den andre siden. Ikrafttredelsestidspunkt for avtalen er 1.1.2011. Vedtekter utarbeides i fellesskap i medhold av avtalens pkt. 4.2.10.

§ 2. Formål

Overordnet formål i avtalens pkt. 1.1 og 1.2. er:

”Partene har en felles intensjon om at avtalen skal være med på å sikre konsesjonskraftverdiene som avtalen omfatter, for samfunnsutviklingsformål i Telemark i et langsiktig perspektiv.

Verdien av konsesjonskraften som blir regulert av denne avtalen skal nyttes til formål i det geografiske området som utgjør Telemark fylke på det tidspunkt avtalen er inngått.”

Forvaltningen av konsesjonskraftverdiene skal med dette utgangspunkt optimaliseres og skal nyttes til økt verdiskaping og samfunnsutvikling i Telemark.

Fondet skal være et virkemiddel for å skape og underbygge en positiv befolkningsutvikling og næringsutvikling i alle deler av Telemark fylke, slik dette er geografisk definert i avtalens pkt. 1.2. Fylkeskommunen er gitt en rolle som ressursforvalter i lovgivningen og representerer hele befolkningen innenfor eget geografisk område, hvilket er førende for disponeringer av fondet.

Fondet skal benyttes primært til realisering av målsettinger i Regionale planstrategi for Telemark fylke og tilhørende regionale planer til tiltak som kvalitetsmessig er egnet til å gi formålstjenlig effekt. Fondet bygger på et grunnleggende prinsipp om bærekraftig utvikling.

Fondet skal særlig støtte utviklingstiltak i næringssvake kommuner og kommuner med folketallsnedgang, jf. avtalens pkt. 4.2.6. Dette er en intensjon og føring for de prioriteringer av tiltak som skal foretas på lang sikt.

Fondet yter støtte primært der dette forsterker felles innsats i form av lokal medfinansiering i utviklingstiltak, men unntaksvis også der andre ikke bidrar. Private kan søke fondsstyret om midler til utviklingstiltak.

Fondets økonomiske bidrag er et offentlig virkemiddel og skal ses i sammenheng med det offentlige virkemiddelapparat for øvrig. Fondet skal ikke overta andre offentlige organers lovpålagte ansvar og forpliktelser, men kan bidra ved kontraktsfestet forskottering til utviklingsformål.

Fondet bidrar til forutsigbar og stabil driftsfinansiering av tiltak av stor historisk, kulturell og næringsmessig verdi og betydning for Telemark, men som ikke inngår som fylkeskommunens lovpålagte oppgaver.

Fondet skal medvirke til en påregnelig finansiering av administrasjonskostnadene for det regionale samarbeidet i de 8 konsesjonskraftkommunene, jf. avtalens pkt. 4.2.7. I dette ligger at en grunnfinansiering av disse kostnadene skal ligge fast i avtaleperioden og overføres fra fondet årlig etter søknad med nødvendig dokumentasjon for kostnadene. Fondet dekker en del av avtalekommunenes årlige utgifter til regionalt samarbeid, totalt 2,67 mill. kr. av utgiftene for 2011, fordelt på Vest-Telemark kommunene og Tinn/Hjartdal. Beløpet indeksreguleres med konsumprisindeksen hvert år. For det tilfelle at administrasjonskostnadene reduseres eller bortfaller, vil fondets plikt til å medvirke til finansiering av disse reduseres tilsvarende.

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

Notodden Kommune
Postboks 193
3672 Notodden

Dato 14.06.2011
Deres ref.
Vår arkiv ref. 10/6258
Vår referanse Sak 2/2011

BEVILGNING FRA TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

Telemark Utviklingsfond har i styremøte den 14.02.2011 sak 2/2011 behandlet deres søknad om støtte til Bok & Blueshus Notodden

Telemark Utviklingsfond har fattet vedtak om å innvilge 15 mill kroner som tilskudd til realisering av Bok og Blueshus på Notodden.

Tilskuddet vil bli utbetalt over tre år, for årene 2011, 2012 og 2013.

Det er en forutsetning at kostnaden på totalt 170 mill kroner blir fullfinansiert i samsvar med fremlagt fremdriftsplan.

Det vises for øvrig til vilkår listet opp i dette svarbrevet.

Grunnlaget for bevilgningen er i samsvar med kostnadsoverslag i deres søknad med følgende hovedposter.

Kostnadsoverslag	Mill NOK
Total kostnad	170
Totalt	170

Finansieringsplan	Mill NOK
Notodden kommune	105
Telemark Utviklingsfond	15
Staten v/kulturdepartementet	50
Sum	170

TELEMARK UTVIKLINGSFOND

TUF

For tilsagnet gjelder følgende vilkår:

1. Prosjektet må gjennomføres i samsvar med de planer og det kostnadsoverslag som ligger til grunn for tilsagnet. Endring i prosjektets innhold etter at tilsagn er gitt, skal godkjennes av Telemark Utviklingsfond.
2. Dersom prosjektet blir dyrere enn kostnadsoverslaget viser må prosjekteier selv finansiere kostnadsøkningen.
3. Dersom prosjektet blir rimeligere, eller blir gjennomført i redusert omfang i forhold til den opprinnelige planen, vil tilsagnet bli redusert tilsvarende. Dersom prosjektet ikke er påbegynt innen ett år fra tilsagnet er gitt, blir hele tilsagnet trukket tilbake. Det kan imidlertid søkes til Telemark Utviklingsfond om utsettelse.
4. Det skal føres spesifisert regnskap for prosjektet. Regnskapet skal settes opp slik at det kan sammenlignes med kostnadsoverslaget som ligger til grunn for tilsagnet.
5. Prosjektregnskapet skal sendes til Telemark Utviklingsfond, for tilsagn over kr 100.000- skal regnskapet være signert av revisor.
6. Telemark Utviklingsfond skal holdes orientert om utviklingen av prosjektet/tiltaket, og har til enhver tid anledning til å kontrollere at vilkåra for tilskudd blir overholdt. Mottaker må til enhver tid gi de opplysningane som Telemark Utviklingsfond krever.
7. For byggeprosjekt skal det etableres forsvarlig byggekontroll på stedet.

VILKÅR FOR UTBETALING:

Krav om utbetaling skal sendes Telemark Utviklingsfond, Postboks 2844, 3702 Skien.

Tilskuddet utbetales over tre år fordelt med to årlige terminer. Første utbetaling etter byggestart. De siste 10% utbetales når arbeidet er fullført, sluttrapport med revisorbekreftet regnskap foreligger og vilkår forøvrig er oppfylt.

Ved krav om utbetaling, husk å oppgi tilsagn nr. og bankkonto som tilskuddet skal overføres til.

GNERELLE BESTEMMELSER:

I markedsføringa og informasjon om prosjekt, arrangement og tiltak skal det klart framgå av trykksaker og nettsider at Telemark Utviklingsfond er en samarbeidspartner. Telemark Utviklingsfond skal ha en synlighet som samsvarer med den størrelsen vårt tilskudd utgjør sammenlignet med andre bidragsytere.

Vår logo skal brukes i alle sammenhenger der Telemark Utviklingsfond er bidragsyter.

Med hilsen

Terje Bakka
Telemark Utviklingsfond

Fra: Terje Bakka
Sendt: 18. oktober 2016 12:32
Til: Notodden kommune
Emne: 16/12768-1 - Revisorbekreftet sluttregnskap - Bok- og Blueshus
Vedlegg: Tilsagn Bok og Blueshus Notodden.docx

Jeg har fått sluttregnskapet.

Den viser total kostnad på kr 161.307.511,-. I søknad og tilsagnsbrevet er det lagt opp til kostnader på kr 170.000.000,-. I tilsagnsbrevet er det spesifisert at dersom bygget blir rimeligere vil vi redusere vår støtte tilsvarende.

Jeg har beregnet at kostnaden er 94,88% av de opprinnelige planer.

Vår støtte vil derfor bli redusert med kr 768.000,- i henhold til tilsagnsbrev.

Kopi av tilsagnsbrevet ligger vedlagt.

Med hilsen
Terje Bakka

Telemark Utviklingsfond TUF
Postboks 2844

3702 SKIEN

Vår saksreferanse:

Arkivsak: 10/1458

Løpenr. 14098/16

Vår arkivreferanse:

PRO Bok- og blueshus

Deres referanse:

Vår dato:

01.11.2016

KLAGE - AVKORTING AV TILSKUDDSBELØP - BOK- OG BLUESHUSET

Det vises til e-post fra Terje Bakka 18.10.16 der det varsles at bevilget tilskudd på 15 mill. kr. til realisering av Bok- og blueshus på Notodden vil bli avkortet med kr. 768.000. Begrunnelsen for avkortingen er at tilsagnsbrevet angir samlede kostnader til 170 mill. kr., mens revisorbekreftet sluttregnskap angir prosjektets netto utgifter inkl. momskompensasjon til 161,3 mill. kr. TUF har beregnet byggekostnadene til 94,88 % av opprinnelige planer, og reduserer derfor tilskuddet til 15 mill. kr. x 94,88 % = 14,232 mill. kr.

I Notodden kommunes søknad om tilskudd er totale byggekostnader angitt til 170 mill. kr. uten angivelse av merverdiavgift. Det var på dette tidspunktet usikkert hvordan merverdiavgiften på byggeutgiftene ville fordele seg på momskompensasjon og ordinær merverdiavgift, noe som styres av den faktiske bruken av de ulike lokalene. I kommunestyresak 113/10 er 170 mill. kr. omtalt som estimert totalkostnad. Dette indikerer at både momskompensasjon og ordinær merverdiavgift er inkludert i beløpet.

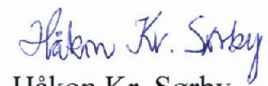
Gjennom byggeperioden er regelverket for føring av momskompensasjon i investeringsregnskapet endret. Andelen av momskompensasjon som skal inntektsføres i investeringsregnskapet ble økt med 20 % hvert år i perioden 2010-2014. Dette medfører en lavere lånefinansiering av investeringene, forutsatt at momskompensasjonen fra investeringer tidligere ble beholdt i driftsregnskapet. Kommunale regnskapsregler behandler i tillegg momskompensasjon og ordinær merverdiavgift ulikt ved beregning av aktiveringsverdi på investeringen. Momskompensasjon inngår i anskaffelseskost, mens ordinær merverdiavgift ikke inkluderes når investeringen aktiveres.

I framstillingen av prosjektregnskapet for Bok- og blueshuset i vårt brev datert 29.9.16 har vi først vist beløp til aktivering 161,3 mill. kr. (som bare omfatter momskompensasjon), og deretter en total utgiftsramme som inkluderer begge merverdiavgiftstypene på 176,8 mill. kr. Både momskompensasjon og ordinær merverdiavgift er utgifter som kommunen får refundert, og som derfor bør behandles likt ved vurdering av total utgiftsramme for byggeprosjektet. All refundert merverdiavgift vil i så fall betraktes som kommunens egen finansiering av investeringsprosjektet.

Notodden kommune ber om at byggeprosjektets brutto utgiftsramme legges til grunn som prosjektets samlede utgiftsramme, og at total byggekostnad i tilskuddssøknaden måles mot denne. Brutto utgiftsramme viser en total kostnad for Bok- og blueshuset som overstiger oppgitt total kostnad i tilskuddssøknaden med 6,8 mill. kr. På dette grunnlag ber Notodden kommune om at bevilget tilskudd på kr. 15 mill. utbetales i sin helhet.

Med hilsen

Håkon Kr. Sørby
økonomisjef

Søknad – Telemark utviklingsfond

Søknadsnr.	2016-0047	Søknadsår	2016	Arkivsak
Støtteordning	Telemark Utviklingsfond			
Prosjektnavn	Støtte til utvikling av innovative klimateknologiske prototyper i Kragerø			

Kort beskrivelse

Gaia Engineering AS utvikler to komplementære teknologier som kan 1. skape skyer som gir skygge og nedkjøling (Cloud Machine Generation - CMG teknologi) 2. skape regn (Acoustic Rain Generator - ARG teknologi). Disse to teknologiene kan sammen skape følgende verdier: 1. nedkjøling / air-condition / skygge fra skyer 2. nedbørskontroll ved vanning av jordbruk / skoger / slukke branner / forhindre flom 3. bruke regn til å fjerne luftforurensing / sand / støv 4. Generere økt luftfuktighet / grunnvann

Prosjektbeskrivelse

BAKGRUNN:

Med økende globale megatrender slik som global oppvarming, urbanisering, befolkningsvekst og økt press på naturlige ressurser som ferskvann, skoger, dyrkbar jord, og så videre, står verden ovenfor enorme utfordringer utover i det 21 århundret, særlig i tropiske og sub-tropiske strøk av verden. Ved å lage menneskeskapt lavtliggende skyer, kan man tilby byer, jordbruksområder, skoger og korallrev skygge og nedkjøling ved å forhindre solstråler å treffe bakken / havet. Dette kan kutte kostnader til air-condition, vanning, avsaltingsanlegg, samt øke produktiviteten til jordbruk og redde heteutsatte skoger fra uttørking/skogbranner og korallrev fra bleking. Hvis man i tillegg kan få skyene til å regne der man ønsker, kan man fylle opp vannreservoarer, elver, dammer og grunnvann, vanne jordbruk og skoger, forhindre flom, slukke skogbranner, rense byer for luftforurensing, sand og støv, og skape større luftfuktighet og så videre.

PROSJEKTMÅL:

PROSJEKTMÅL # 1

Gaia Engineering AS (GE) vil lage verdens første prototype på en sky-maskin som produserer lavtliggende strata cumulus skyer av komprimert sjøvann og luft. 400 ventiler skal spraye en spray med tusen trillioner ekstremt små vanndråper (cirka 10-20 mikrometer i gjennomsnitt) per sekund. Sprayen vil bli løftet 60 – 100 meter opp i lufta av en 15 kilowatts / 20 hestekrefters elektrisk industrivifte. Vannmolekyler vil fordampe fra salt, plankton og andre typer partikler i de bittesmå dråpene (cirka 100 nanometer eller 0,1 mikrometer), og termisk konveksjon generert av store sorte menneskeskapt flater på 10000 m² (100x100m) eller opp til 40000m² (200x200m) vil under gitte forhold føre aerosol partiklene opp til cirka 250 – 3000 meters høyde. Der vil aerosolene tiltrekke seg nye vannmolekyler samt de som finnes i "luftpakken" allerede (og fungere som Cloud Condensation Nuclei CCN) og dermed danne «kunstige», menneskeskapt skyer.

PROSJEKTMÅL # 2

Gaia Engineering AS ønsker å begynne de første forsøkene med en regn-generator vi kaller Acoustic

Rain Generator (ARG). Her bruker vi lydbølger på mellom 20-30 KHz til å generere en standing wave, som skaper mikro høytrykk og lavtrykk. Ideen er at bittesmå dråper på cirka 20 mikrometer blir presset sammen i mikrolavtrykk til dråper som er så store at de faller ned som regn. Siden vi allikevel skal generere slike 20 mikrometer dråper ved vår CMG, kan vi teste ut vår ARG teknologi på en effektiv og kostnadsbesparende måte. Vi ønsker å gjøre de første eksperimentene med ARG teknologien, det vil si å gjøre et «prof of concept» med en lufttett kammer fylt av 20 mikrometer dråper og den første ARG prototypen, laget av kommersielle, billige lett tilgjengelige deler (et såkalt «Acoustic Levitation Kit»). <http://www.soniclevitation.com/product/sonic-levitation-machine/>

FORANKRING:

Utvikling av prototypen på en sky-maskin og en regn-maskin kan åpne opp nye markeder for GE med salg av sky-maskiner, regn-maskiner og sky-maskin relaterte tjenester til hetebølge / varme-utsatte byer over hele verden, forskningsinstitusjoner, samt til matprodusenter. Produksjon av sky-maskiner kan i et 5-10 års perspektiv skape mange nye grønne arbeidsplasser innen industri, forskning og service – alt sammen viktige bidrag inn i det grønne skiftet. Regionen Telemark / Sør-øst Norge kan få til kunnskapsutvikling og forskning på skyer og aerosoler ved hjelp av sky-maskinen.

PROSJEKTORGANISERING:

Vår prosjektgruppe er sammensatt av komplementære og tverrfaglige aktører fra næringsliv, skole, høyskole og universiteter. GE består av 6 medarbeider og holder til i Kragerø. Vi består av CEO og ildsjel (og lærer) Knut Tornaas, personalleder Kirsi Nitschke, ingeniør Terje Johanneessen, og media-ansvarlig Veit Nitschke. Høyskolen i Sørøst Norge ved førsteamanuensis Knut Vågsæther hjelper oss med dyse / ventil teknologien. Forsker Helene Muri ved UIO, geofysisk Institutt leder det vitenskapelige forskningsarbeidet. Nex Modeling ved PhD Jean-Marie Lepioufle står for meteorologitjenestene. Sveiser og elektriker Suphawadee Prayoonsak er med gjør mesteparten av det praktiske arbeidet, sammen med den erfarne sveiseren Tom Rune Olsen. Vi har dessuten med den erfarne offshore ingeniøren Terje Johannesen, verktøymakeren Paul-Åge Hansen, entreprenøren og fagarbeideren Dag Michelsen, faglærer ved Kragerø Videregående Skole Geir Enggrav og skoleelev Birk Jensen Tafjord. Som sekretær har vi Bjørg Skogheim, Viktige ressurspersoner for prosjektgruppa: Tidligere industriminister Finn Kristensen (Arbeiderpartiet) er mentor for CEO Tornaas, og Geir Lia ved Vekst i Grenland (avdeling Vestmar) er en viktig rådgiver for selskapet. Gry Langbakk fra Innovasjon Norge Telemark og Dag Oppen Berntsen fra Forskningsrådet har også bidratt med gode råd og veiledning. Preben Hjallum er mentor for Knut Tornaas med 100 timer, finansiert av Miljøteknologiordningen.

SAMARBEIDSPARTNERE:

1. Høyskolen i Sørøst-Norge med Mary Anderson-Glenna (Senior Advisor EU Funded Research at University College of Southeast Norway) og Knut Vågsæther (Associate Professor at Telemark University College).

2. Universitet i Oslo, Helene (Climate Researcher and Meteorologist at University of Oslo).
3. Kragerø Videregående Skole ved faglærer Geir Enggrav.
4. Smia AS ved Dag Michelsen.
5. Thor Minnesjord Green Business Norway
6. Matteo Chisea – Innovasjon Norge Abu Dahbi

AKTIVITETER:

1. Dra til De Forente Arabiske Emirater (UAE) i slutten av februar 2017 for å gjøre en markedsavklaring i forhold til det vi kaller «oasis technology» (kombinasjonen av CMG og ARG teknologi). Få et relevant letter of intent, samt bygge nettverk og skaffe partnere.
2. Lage ferdig prototypen CMG innen 1 juli 2017.
3. Suksessfull demonstrasjon av CMG prototypen i Norge i juli / august 2017
4. «Prof of concept» for ARG til 1 sept. 2017.
5. Suksessfull demonstrasjon av CMG prototypen i UAE høsten 2017
6. Salgskontrakt med representanter for myndighetene i UAE innen 15 desember 2017.

PROSJEKTMÅL:

Hovedmålet i prosjektperioden er å lage prototypen på en sky-maskin som kan produsere lavtliggende strata cumulus skyer, samt fremskaffe «prof-of-concept» for ARG- teknologien. Delmålene er definert i avsnittet ovenfor under tittelen "aktiviteter".

RESULTAT:

Resultatet er at Gaia Engineering AS og selskapets samarbeidspartnere i inn- og utland kan lage et solid fundamentet for en ny industri vi kan kalle «oasis industry», med mange muligheter og bruksområder. Det viktigste er at Norge sammen med UAE kan posisjonere oss gunstig i forhold til den nye «Oasis Technology», og skape grønn vekst, eksportindustri og nye grønne arbeidsplasser.

EFFEKTER:

Støtte til GE vil kunne vil med hensyn til teknologi føre til teknologisk utvikling og ny kompetanseutvikling innenfor maritim engineering og mikro- og nanoteknologi (ESA). Når det gjelder klima og miljø vil KP utvikle ny climateknologi gjennom et samspill mellom offentlig og privat sektor, og utvikle nye industrielle produksjonsløsninger for produksjon av klimarelaterte og miljørelaterte produkter. Dette kan føre til nye metoder, produkter og tjenester innen klimaforskningen og andre sektorer, og oppdrag for underleverandører i Telemark. Støtte til GE kan føre til GE får utviklet en helt ny sektor som vi gir fellesbetegnelsen "Oasis Industry", med store muligheter innen produktutvikling, industriutvikling, forskning og utvikling, klima -og miljøteknologi og internasjonalt samarbeide. Ved å skape menneskeskapt skyer som gir kontrollerbare mengder skygge og regn, kan vi dyrke opp massivt med biomasse som for eksempel bambus på store plantasjer i ørkenområder, omdanne

biomassen til biokull som vi deretter begraver i jorda (BIOCCS).

MÅLGRUPPE:

Gaia Engineering AS vil tilby menneskeskapt skyer og regn til kunder for nedkjøling og regnkontroll i forhold til byer, skoger, jordbruk, korallrev, renseteknologier, vannforsyning, grunnvann, flom – og brannbekjempelse og så videre.

Kontaktopplysninger

Funksjon	Navn	Adresse/poststed	Mobil
Søker / Prosjekteier	Gaia Engineering AS Org.nr:815790162	Dalaneveien 23, co Smia AS 3770 KRAGERØ	97720027
Kontakt- person	Knut Erik Tornaas, CEO	Dalaneveien 23, co Smia AS 3770 KRAGERØ	97720027
Prosjekt- leder	Knut Erik Tornaas, CEO	Dalaneveien 23, co Smia AS 3770 KRAGERØ	97720027

Mottatt offentlig støtte tidligere: Ja

Innsendte søknader og innvilget:

1. Oslofjordfondet 200.000,- kr i kvalifiseringsstøtte.
2. Innovasjon Norge 105.000,- kr i mentorstøtte.
3. Innovasjon Norge 100.000,- kr i markedsavklaringsstøtte
4. Skattefunn 400.000,- kr i støtte.

Ingen flere søknader er innsendt for Gaia Engineering AS på nåværende tidspunkt. (Vi har fått positivt resultat på alle våre søknader så langt.)

Spesifikasjon

Bakgrunn

BAKGRUNN FOR PROSJEKTET:

Med økende globale megatrender slik som global oppvarming, urbanisering, befolkningsvekst og økt press på naturlige ressurser som ferskvann, skoger, dyrkbar jord, og så videre, står verden ovenfor enorme utfordringer utover i det 21 århundret, særlig i tropiske og sub-tropiske strøk av verden. Ved å lage menneskeskapt lavtliggende skyer, kan man tilby byer, jordbruksområder, skoger og korallrev skygge og nedkjøling ved å forhindre solstråler å treffe bakken / havet. Dette kan kutte kostnader til air-condition, vanning, avsaltingsanlegg, samt øke produktiviteten til jordbruk og redde heteutsatte skoger fra uttørking/skogbranner og korallrev fra bleking. Hvis man i tillegg kan få skyene til å regne der man ønsker, kan man fylle opp vannreservoarer, elver, dammer og grunnvann, vanne jordbruk og skoger, forhindre flom, slukke skogbranner, rense byer for luftforurensing, sand og støv, og skape større luftfuktighet og binde opp store mengder CO2 i biomasse, biokull og jordsmonnet.

Selve kjernen til problemene menneskeheten står ovenfor, er antageligvis global oppvarming og

klimaendringer. Ved å skape menneskeskapt skyer som gir kontrollerbare mengder skygge og regn der vi ønsker det, kan vi potensielt sett løse klimakrisen ved å dyrke opp massivt med biomasse som for eksempel bambus på megaplantasjer i ørkenområder, omdanne biomassen til biokull som vi deretter begraver i jorda (BIOCCS). Biokull av biomasse er en karbonnegativ teknologi som trekker karbon direkte ut av atmosfæren, og begraver karbonet stabilt i jorda, der biokullet dessuten øker planters produktivitet og jordsmonnets evne til å holde på vann - særlig hvis vi kombinerer biokullet med dyremøkk etc. (<https://www.youtube.com/watch?v=Z4GgHEPA3Yc>). Ved siden av karbonnegativ teknologi som BIOCCS, vil en signifikant, global økning av lavtliggende skyer, samt økt fordampning fra planter og jordsmonn virke nedkjølende på planeten som helhet, og dermed potensielt kunne stoppe global oppvarming midlertidig. Karbonnegativ BIOCCS kan i et hundreårsperspektiv kunne bringe atmosfærisk CO₂ nivå ned på før-industrielt nivå, det vil si under 300 PPM, og dermed løse klimakrisen.

HVORFOR PROSJEKTET ØNSKES VIDEREFØRT OG FORSTERKET VED STØTTE AV TUF:

Vårt kvalifiseringsprosjekt (i samarbeid med Oslojordfondet) går ut på å lage verdens første CMG prototype, og hadde et budsjett på 550.000 kr. CMG prototypen skulle stå ferdig innen 1.1 2017. Men GE erkjenner at prototypen antageligvis ikke blir ferdig før 1 april 2017, kanskje ikke før 1 juli 2017. Dessuten har kostnadene steget til det dobbelte, anslagsvis 1,1 million kroner. Likevel er det "billig" med tanke på hvilken viktig innovativ teknologi som utvikles, og hva sky-maskin teknologien kan betyr med hensyn til nye grønne jobber og grønn verdiskaping i Telemark, Grenland og Kragerø. Dessuten har vi funnet en måte å gjøre "proof of concept" for vår andre komplementære teknologi; Acoustic Rain Generator eller ARG. Her bruker vi lydbølger på mellom 20-30 KHz til å generere en standing wave, som skaper mikro høytrykk og lavtrykk. Ideen er at bittesmå dråper på cirka 20 mikrometer blir presset sammen i mikrolavtrykk til dråper som er så store at de faller ned som regn. Siden vi allikevel skal generere slike 20 mikrometer dråper ved vår CMG, kan vi teste ut vår ARG teknologi på en effektiv og kostnadsbesparende måte. Vi ønsker å gjøre de første eksperimentene med ARG teknologien, det vil si å gjøre et «proof of concept» med en lufttett kammer fylt av 20 mikrometer dråper og den første ARG prototypen, laget av kommersielle, billige lett tilgjengelige deler (et såkalt «Acoustic Levitation Kit»).

<http://www.soniclevitation.com/product/sonic-levitation-machine/>. Budsjettet på proof of concept for ARG er kun 20.000,- kr.

NB! Det finnes tradisjonelle måter for å gjøre cloud seeding og skape regn, dels ved bruk av kjemikalier som silveriodide for kalde skyer, eller salt for varme skyer. Hvis ikke vår hypotese om å bruke lydbølger for å skape regn fungerer, kan vi bruke tradisjonelle metoder. Men fordelen med ARG fremfor tradisjonelle metoder, er at vi antar at ARG blir ekstremt mye mer miljøvennlig, langt billigere og dessuten mer effektivt enn eksisterende løsninger.

PROSJEKTETS PLASSERING I EN STØRRE PLAN:

Vi ønsker å bruke De Forente Arabiske Emirater (UAE) og Dubai som et teststed, early adaptor og utstillingsvindu for Oasis teknologien (skyer som gir skygge og regn). GE ser for seg et industrielt samarbeid mellom UAE og Norge for å spre oasis teknologien til resten av verden, med skreddersydde løsninger tilpasset hvert land, by eller regions spesielle behov. Grunnen til at vi mener at både Norge og UAE kan tjene på et slikt partnerskap er: 1. begge er to land med lavt innbyggertall som har blitt rike på olje/gass 2. sterke forsknings- og utviklingsmiljøer 3. sterke og komplementære industribaser 4. store finansielle ressurser 5. storpolitisk komplementaritet med UAE midt mellom øst og vest, nord

og sør, NATO og BRICS. Hvis vi klarer å virkeliggjøre, samt skalere oasis teknologien, kan den generere store inntekter, skape nye grønne arbeidsplasser og grønn vekst i både Norge og UAE. EXPO 2020 er trolig en ideelt lanseringsplattform for oasis teknologien.

Prosjekt mål

VÅRE OVERORDNENDE PROSJEKTMÅL FOR 2017:

1. Dra til De Forente Arabiske Emirater (UAE) i slutten av februar 2017 for å gjøre en markedsavklaring i forhold til det vi kaller «oasis technology» (kombinasjonen av CMG og ARG teknologi). Få et relevant letter of intent, samt bygge nettverk og skaffe partnere.
2. Lage ferdig prototypen CMG innen 1 juli 2017.
3. Suksessfull demonstrasjon av CMG prototypen i Norge i juli / august 2017
4. «Prof of concept» for ARG til 1 sept. 2017.
5. Suksessfull demonstrasjon av CMG prototypen i UAE høsten 2017
6. Salgskontrakt med representanter for myndighetene i UAE innen 15 desember 2017.

FULLFØRE SKY-MASKIN PROTOYPE # 1:

For å si det enkelt skal GE lage en sky-maskin som kan lage små skyer som er synlig for det blotte øyet. Dette er en komplisert prosess, som vi har delt opp i arbeidspakker beskrevet nedenfor. Mens GE lager en fungerende sky-maskin prototype, skal enkelte i selskapet gjøre en markedsavklaring med 100.000,- kr i tilskudd fra Innovasjon Norge (IN). Så skal GE søke om 500.000,- i etablerertilskudd fra IN, for å kunne etablere en betalende kunde for vår CMG teknologi, helst Dubai i de Forente Arabiske Emirater, siden de har et større behov for nedkjøling med skyer enn Paris, og siden Dubai har vist vilje og evne til å være early adaptor på innovative stor skala teknologier som kunstige øyer i havet, innendørs snøanlegg for ski og så videre.

PROSJEKTMÅL # 2

Gaia Engineering AS ønsker å begynne de første forsøkene med en regn-generator vi kaller Acoustic Rain Generator (ARG). Her bruker vi lydbølger på mellom 20-30 KHz til å generere en standing wave, som skaper mikro høytrykk og lavtrykk. Ideen er at bittesmå dråper på cirka 20 mikrometer blir presset sammen i mikrolavtrykk til dråper som er så store at de faller ned som regn. Siden vi allikevel skal generere slike 20 mikrometer dråper ved vår CMG, kan vi teste ut vår ARG teknologi på en effektiv og kostnadsbesparende måte. Vi ønsker å gjøre de første eksperimentene med ARG teknologien, det vil si å gjøre et «prof of concept» med en lufttett kammer fylt av 20 mikrometer dråper og den første ARG prototypen, laget av kommersielle, billige lett tilgjengelige deler (et såkalt «Acoustic Levitation Kit»), med et totalt budsjett på 20.000,- kr.

<http://www.soniclevitation.com/product/sonic-levitation-machine/>

PROSJEKTMÅL DETALJERT / ARBEIDSPAKKER:

DELMÅL # 1: Lage ferdig en velfungerende prototype på en sky-maskin og gjennomføre nødvendige forberedende tester.

DELMÅL # 2: Gjennomføre vitenskapelige tester med prototypen for å produsere skyer på en egnet lokasjon.

DELMÅL # 3: Evaluere fabrikkasjonsprosessen, uttestingen og resultatene, samt foreslå videre bruksområder for sky-maskin prototypen.

Forskningsinnhold

Arbeidspakke 1: Utvikling av dyse/ventil- og løfte teknologi

Problemstilling # 1 (P1) knyttet til delmål # 1:

P 1.1 Hva er riktig dyse- / ventil-åpning for å kunne produsere i gjennomsnitt 65 nanometer saltspray dråper ved hjelp av Effervescent Spray Atomization (ESA) teknologi?

L 1.1 Her skal vi jobbe på Høyskolen i Sørøst Norge sine lokaler i Porsgrunn og låne / leie deres utstyr, i samarbeid med førsteamanuensis Knut Vågsæther og forsker Barbara Scarnato. Vi leier/låner inn instrument TSI NanoScan SMPS Model 3914 (eller tilsvarende) for å måle aerosol dråpene (se referanse nr. 4).

P 1.2 Hva må utformingen og dimensjoneringen være på "stigerøret" og hvilken kapasitet må viften ha for å løfte de produserte aerosolene høyt nok til at de løftes videre opp i atmosfæren slik at skydannelse kan finne sted?

L 1.2 Her skal vi jobbe med førsteamanuensis Knut Vågsæther ved HSN, faglærer på Kragerø Videregående Skole (KVS) Geir Vidar Enggrav og ingeniør i GE Terje Johannessen for å kartlegge dette, på KVS sine lokaler i Kragerø.

Arbeidspakke 2: Analyse av skyer, spray, bølgespray og «den usynlige halen» av partikler

Problemstilling # 2 (P2) knyttet til delmål # 2:

P 2.1 Hvordan er albedo (refleksjonsegenskapene), temperatur, aerosolstørrelse, aerosol-sammensetning og utseende på menneskeskapte skyer sammenlignet med naturlige skyer?

P 2.2 Hvordan er overnevnte parameterne for menneskeskapt spray og sprayens «usynlige hale» av partikler/aerosoler, sammenlignet med naturlig spray fra bølger og sjøsprøyt?

L 2.1/2.2 Vi setter opp prototypen av sky-maskinen i Gvarv, Nesbyen eller Hvitingfoss etc. under ledelse av forsker Barbara Scarnato og produserer menneskeskapt spray, termiske konvektive bobler på en varm sommerdag, og skal ut fra dette skape menneskeskapte skyer.

L 2.3 Vi vil be representanter for Det Norske Veritas om å verifisere gyldigheten av vårt forsøk i Norge, slik at vi får dokumentert resultatene.

Arbeidspakke 3: En sammenfattende analyse av resultatene

Problemstilling # 3 (P3) knyttet til delmål # 3:

P 3.1 Hvordan kan sky-maskin teknologien utvikle og forbedre seg videre? Hvordan kan sky-maskin teknologien påvirke, utvikle og redefinere forskningsfronten på skyer, aerosoler og klima i fremtiden?

L 3.1 Klimaforsker ved UIO Helene Muri skriver en grundig og utførlig engelskspråklig rapport som dokumenterer resultatene, relevant forskningsverdi og teknologiutvikling med hensyn til vårt kvalifiseringsprosjektet. Muri vil dessuten sette vårt kvalifiseringsprosjekt inn i en bredere kontekst med hensyn til forskningsfronten innen internasjonal klimaforskning og geoengineering. Rapporten vil dessuten komme med et utkast til et hovedprosjekt, og kartlegge muligheter for videre forskning med hensyn til sky-maskin teknologien CMG og ARG.

FULLFØRE MARKEDSAVKLARING:

1. Vi vil også i samarbeid med studenter ved NOROFF høyskole i Kristiansand medialinjen lage en 2-3 minutters videosnutt om vår teknologi, slik at den blir lettere å formidle til kunder, partnere, myndigheter, leverandører og så videre.

2. CEO Tornaas, Terje Johanessen, Paul Åge Hansen og Preben Hjallum, min mentor vil dra ned til Dubai i februar 2017 for å selge inn vårt konsept til Dubai. Vi har følgende kontaktnettverk per dags dato:

Innovasjon Norge sin kontakt i Abu Dahbi Matteo Chiesa og CEO i Green Business Norway Thor or Sverre Minnesjord, samt svigerinna til Preben Hjallum som har bodd i Dubai de siste 15 årene.

BESKRIV HVORDAN DERE SKAL FINNE UT HVORDAN DERE NÅR MÅLENE:

Vi har en detaljert fremdriftsplan med klare milepæler som vi må nå innen bestemte tidspunkter i løpet av 2017 (se overordnede mål på toppen av denne seksjonen). Vi vil logge fremgang og også henge opp fremdriften på veggen i vårt lokale, så alle involverte kan se vår fremdrift og at vi når våre mål. Hvis vi merker at vi blir hengende etter, må vi bare jobbe overtid og yte ekstrainsats, slik at vi når våre mål i tide og innen budsjettets rammer.

FORANKRING FR A TELEMAR UTVIKLINGSFOND:

"Telemark Utviklingsfond har som mål at de prosjekter og tiltak fondet støtter skal gi langsiktige effekter. Prosjektene skal bidra til positiv befolknings- og næringslivsutvikling, samt bidra til positiv profilering av Telemark fylke."

1. Kragerø kommune sliter med befolkningsnedgang og tap av private arbeidsplasser, særlig industriarbeidsplasser. GE kan på sikt skape nye arbeidsplasser og befolkningsvekst i Kragerø / Grenland / Telemark.
2. Ny innovativ klimateknologi og utvikling av OASIS TECHNOLOGY løsninger kan sette Telemark på kartet som en innovativ klima-teknologisk aktør. Lykkes vi, kan man knytte bånd fra ny klima-teknologi tilbake til Telemarks stolte historie med Hydro og Birkeland/Eide.

Forankring

FORANKRING FR A TELEMAR UTVIKLINGSFOND:

"Telemark Utviklingsfond har som mål at de prosjekter og tiltak fondet støtter skal gi langsiktige effekter. Prosjektene skal bidra til positiv befolknings- og næringslivsutvikling, samt bidra til positiv profilering av Telemark fylke."

1. Kragerø kommune sliter med befolkningsnedgang og tap av private arbeidsplasser, særlig industriarbeidsplasser. GE kan på sikt skape nye arbeidsplasser og befolkningsvekst i Kragerø / Grenland / Telemark.
2. Ny innovativ klimateknologi og utvikling av OASIS TECHNOLOGY løsninger kan sette Telemark på kartet som en innovativ klima-teknologisk aktør. Lykkes vi, kan man knytte bånd fra ny klima-teknologi tilbake til Telemarks stolte historie med Hydro og Birkeland/Eide.

SPESIFIKK FORANKRING:

Fra bestillingsbrev til Oslofjordfondet (Telemark, Østfold, Vestfold og Buskerud) 2016-2019 side 1:

"Styrke forskning for regional innovasjon og regional utvikling.

- Finansierte forskningsprosjekter av god kvalitet innenfor regionenes prioriterte innsatsområder.

- Medvirke til at bedrifter og offentlige virksomheter øker sin innovasjonsevne, verdiskaping og konkurransekraft ved å initiere og ta i bruk resultater fra FoU.

Stimulere til et tettere samarbeid mellom FoU-institusjoner og styrke koblingene til næringsliv og offentlig sektor i egen region."

Handlingsprogram for næringsutvikling i Telemark:

"Hovedoppgaver på tvers av satsingsområder:

Målet er at:

- Telemark skal ha flere prosjekter med et internasjonalt perspektiv som kvalifiserer til internasjonale søknader.
- Telemark skal ha flere forskningsprosjekter som bidrar til å bringe ny kunnskap og kompetanse til Telemark."

Etter at CMG og ARG prototypene/proof of concept er lagd i 2017, skal GE søke om 2,5 - 4 millioner euro i tilskudd fra EU's Horizon 2020 program, 5 millioner kroner for et hovedprosjekt fra Oslofjordfondet, 5-10 millioner fra Miljøteknologi-ordningen og 1 million kroner fra BIA (Brukerstyrt Innovasjonsarena) i regi av Innovasjon Norge, for å gjøre forskning og utvikling av CMG teknologien, gjennom forskningsprosjektet EUROCCOP (EUROpean Cloud & Ocean Project)

Vekst i Grenland / Kragerø Kommune: Næringsplan 2013-2015

"Følgende 3 mål skal ha det primære fokus i planperioden:

- Økt antall arbeidsplasser
- Økt attraksjonskraft
- Økt kunnskap, forskning og utvikling"

GENERELL FORANKRING:

CMG & ARG prototypene vil med hensyn til teknologi føre til teknologisk utvikling og ny kompetanseutvikling innenfor maritim engineering og mikro- og nanoteknologi (ESA). Når det gjelder klima og miljø vil CMG & ARG prototypene utvikle ny klimateknologi gjennom et samspill mellom offentlig og privat sektor, og utvikle nye industrielle produksjonsløsninger for produksjon av et klimarelatert produkt. Når det gjelder attraksjonskraft fokuserer CMG & ARG prototypene på å utvikle en ny næring ved produksjon av sky-maskinen, som igjen kan skape nye industri- og forskingsarbeidsplasser. Utdanning og forskning blir ivaretatt ved at CMG & ARG prototypene vil føre til kompetanseheving på alle nivåer fra den videregående skolen KVS og høyskolen HSN, til universitetene UO og UiO, samt selskapene GE og Nex Modeling. GE vil samarbeide tverrfaglig i skjæringspunktet mellom engineering, naturvitenskap, entreprenørskap og yrkesfag. CMG & ARG prototypene gir elevene ved KVS en ny læringsarena og tilgang nye læringsverktøy, som for eksempel bruk av droner og avanserte teknologiske instrumenter. Forskningsinnholdet er svært relevant i

forhold til klimaforskning, og sky-maskin teknologien kan bli svært viktig for å forbedre klimamodeller og klimascenarioer. Innovasjonsgraden er høy, da vi vil skape et nytt produkt innenfor en ny sektor i økonomien – den fysiske sky-industrien. Dette kan føre til nye metoder, produkter og tjenester innen klimaforskningen og andre sektorer, og oppdrag for underleverandører i Telemark.

Regional betydning: CMG & ARG prototypene kan gi ny kunnskap og styrke bærekraftig utvikling i Telemark. Skoleelever ved KVS blir gjennom CMG & ARG prototypene verdsatt for sin kunnskapstørst, skapertrang og nysgjerrighet. CMG & ARG prototypene blir en arena for praktisk utdanning til framtidens jobber innen klimateknologi – en bransje vi spår vil oppleve sterk vekst i årene som kommer. GE opplever i samsillet med KVS, HSN, UiO og Oslofjordfondet en næringsvennlig offentlig sektor som vil spille på lag med oss entreprenører. Ved å støtte utviklingen av CMG & ARG prototypene nå, kan offentlig sektor få igjen høyere kvalitet og økt brukernytte på sine klimatjenester senere. CMG & ARG prototypene vil kunne bidra til kunnskapsoppbygging hos HSN, UiO, UO og KVS.

Prosjektorganisering

Prosjektgruppe

Prosjektlederens kompetanse og motivasjon:

CEO Knut Erik Tornaas er leder av prosjektet. Jeg er utdannet almenfag lærer og er en grønn ildsjel som i 30 år har vært brennende engasjert i grønne problemstillinger, særlig klimakrisen. Etter å ha prøvd flere andre muligheter for å skape en reell påvirkning i positiv retning (gjennom politisk arbeid for Miljøpartiet De Grønne, grønne protest sanger og som klima-teknologisk innovatør med kontakt inn mot blant annet Gassnova og Statoil), innså jeg til slutt at den beste organisasjonsformen for meg var å starte mitt eget selskap: Gaia Engineering AS (som jeg startet 23 april 2015.) Dette er ut fra erkjennelsen om at det primært er big business og selskaper som styrer verden, ikke politikere, media eller byråkrater. Vil man virkelig forandre verden, bør man starte et nytt Google, Amazon eller Facebook for å få det til - og derfor startet jeg Gaia Engineering AS.

BESKRIVELSE AV ANDRE MENNESKELIGE RESSURSER (KOMPETANSE, KUNNSKAP, FERDIGHETER, NETTVERK OSV.) SOM ER TENKT BRUKT I PROSJEKTET FOR Å BIDRA TIL GJENNOMFØRING OG MÅLOPPNÅELSE:

Vår prosjektgruppe er sammensatt av komplementære og tverrfaglige aktører fra næringsliv, skole, høyskole og universiteter. GE består av 9 medarbeider (på 4 på heltid, 5 på deltid) og holder til i Kragerø. Vi består av CEO (og lærer) Knut Tornaas, , personalleder Kirsi Nitschke, verktøymaker Paul Åge Hansen, sveiser Tom Rune Olsen, elektriker/sveiser Suphawadee Prayoonsak, rådgiver og eier av Smia AS Dag Michelsen, ingeniør med 30 års offshore erfaring Terje Johanssesen, sekretær Bjørg Skogheim og media-ansvarlig Veit Nitschke. Prototypene lager vi med hjelp fra med 1 elev fra KVS, som går på industriproduksjonslinja. Høyskolen i Sørøst Norge ved førsteamanuensis Knut Vågsæther hjelper oss med dyse / ventil teknologien. Forsker Barbara Scarnato leder det vitenskapelige forskningsarbeidet. Nex Modeling ved PhD Jean-Marie Lepioufle står for meteorologitjenestene. Viktige ressurspersoner for prosjektgruppa: Preben Hjallum gjør en fantastisk god innsats som mentor og samarbeidspartner for CEO Tornaas. Tidligere industriminister Finn Kristensen (Arbeiderpartiet) er mentor for CEO Tornaas, og Geir Lia ved Vekst i Grenland (avdeling Vestmar) er en viktig rådgiver for selskapet. Gry Langbakk og Marte Lønnebakke fra Innovasjon Norge Telemark, Dag Oppen Berntsen

fra Forskningsrådet har også bidratt med gode råd og veiledning, og sist men ikke minst klimaforsker Helene Muri fra UIO Oslo. Mary Anderson-Glenna og Knut Vågsæther fra HSN er også viktige ressurspersoner for GE. GE har også knyttet kontakt med VC partner Espen Kjendsen fra Skagerak Matur AS, Telemark.

Personer med doktorgrad involvert i prosjektet:

1. Barbara Scarnato PHD UIO, tidligere forsker ved NASA
2. Helene Muri UIO
3. Knut Vågsæther førsteamanuensis HSN
4. Jean-Marie Lepioufle, PhD.
5. Mary Anderson-Glenna PhD, HSN

Mastergrad:

6. Preben Hjallum - mentor
7. Geir Enggrav - faglærer ved KVS
8. Terje Johannessen, ingeniør

Bachelornivå:

9. Knut Erik Tornaas CEO, adjunkt med opprykk

Fagbrev:

10. Dag Michelsen SMIA AS, Kragerø, Plastinor AS
11. Jon Arild Alberstsen, Platinor AS
12. Paul Åge Hansen, Plastinor AS
12. Tom Rune Olsen (15 års erfaring fra Tangen verft bl.a, som sveiser)
13. Bjørg Skogheim (sekretærskole)

Praktisk erfaring, skoleelevene ved KVS:

14. Birk Tafjord Jensen
15. Odin Dybdahl Aarlid
16. Suphawadee Prayoosak

Samarbeidspartnere

SØKEREN SKAL VISE HVEM MAN SAMARBEIDER MED, OG HVORDAN PARTENE BIDRAR TIL PROSJEKTET:

Først noen ord om den overordnede strategien bak våre samarbeidspartnere: GE har valgt å jobbe med tre akser samtidig; 1. teknologi-utvikling (prototype), 2. markedsavklaring (business) og 3. forskningsdelen (forprosjektet til Oslofjordfondet og EUROCOP). Dette fordi det ikke holder å "bare" utvikle en ny revolusjonerende teknologi, man må også utvikle et betalingsvillig marked og et relevant forskningsnettverk rundt denne teknologien parallelt. Hvis ikke, vil et sterkere og større selskap raskt kunne kopiere teknologien vår (på tross av all verdens IPR rettigheter og patenter vi måtte ha sikret oss) og skalere opp utenfor GE's rekkevidde. I så tilfelle sitter GE muligens igjen med noe av æren, men vil forblir små og uten signifikante kunder eller relevante forskningsmiljøer, og har ikke maktet å skape nevneverdig mange norsk industriarbeidsplasser. Derfor må vi skape et nettverk og en business

modell som blir svært vanskelig for andre å kopiere NÅ, på samme måte som Google, Microsoft eller for den saks skyld Standard Oil gjorde i sin tid. GE går derfor bredt og grundig frem langs tre akser, mens vi skyr all media-oppmerksomhet, og dermed skaffer oss et forsprang på fremtidige konkurrenter.

Personer bosatt i Skien / Porsgrunn:

Knut Vågsæther førsteamanuensis HSN Porsgrunn er dyse -og ventil ekspert. Han hjelper oss med råd og tips rundt dysene. Dessuten har HSN en Malvern 2000 maskin som vi kan måle saltpartiklene vi skal lage nøyaktig ned til nanometer nivå.

Thor Minnesjord leder Green Business Norway og har godt nettverk i UAE, Abu Dahbi / Dubai. Preben Hjallum og jeg har vært i to møter med han allerede, og skal ta kontakt med han igjen rett over nyttår for å ha et skypemøte med IN sin mann i Abu Dahbi Matteo Chiesa og planlegge markedsavklaringsreisen til UAE i slutten av februar.

<http://www.greenbusiness.no/organisasjon/thor-sverre-minnesjord>

[http://www.innovasjon norge.no/no/Kontorer-i-utlandet/de-forente-arabiske-emirater/ansatte /](http://www.innovasjon norge.no/no/Kontorer-i-utlandet/de-forente-arabiske-emirater/ansatte/)

Mary Anderson-Glenna har vært i flere møter med GE allerede. Hun er spesielt interessert i forsknings- og utviklingsdelen av dette, og kan være med å utvikle hovedprosjektet EUROCOP for oss. EUROCOP er ikke imidlertid ikke noe tungt prioritert anliggende for GE i 2017, da det viktigste er å fullføre kvalifiseringsprosjektet, samt lykkes kommersielt med selskapet. Men hvis vi har tid og ressurser til det, vil vi søke om støtte for å sette i gang med EUROCOP fra 2018, og da gjerne med Mary Anderson Glenna som en ledende person for dette. Grunntanken er at Høyskolen i Sørøst Norge HSN og Masdar Institute i Abu Dahbi kan ha gjensidig nytte av et utstrakt samarbeid.

MARY ANDERSON-GLENNA:

<https://www.usn.no/om-hsn/kontakt-oss/ansatte /mary-anderson-glenna-article182701-6688.html>

MASDAR INSTITUTE:

<https://www.youtube.com/watch?v=EJyZVV33njA>

Personer bosatt i Kragerø:

Geir Enggrav - faglærer ved KVS. Har hjulpet oss med å tilrettelegge for fabrikasjon av ulike deler til prototypen.

Dag Michelsen SMIA AS, Kragerø, Plastinor AS. Dag eier Smia og har mer enn 50 års erfaring med metallarbeid og fabrikasjon og så videre. Han går under tilnavnet "Kragerøs Petter Smart"

Jon Arild Alberstsen, Platinor AS. Sveiser på ekspertnivå.

Paul Åge Hansen, Plastinor AS. "Tryllekunstner" med å lage deler, løse vanskelige tekniske problemer og lage nye redskaper.

Birk Tafjord Jensen. KVS. Dyktig skoleelev 17 år, som vil bli ingeniør.

Odin Dybdahl Aarlid. Lunde/Sannidal. Bondesønn 17 år, politisk aktiv, dronepilot. Kreativ og innovativ.

Terje Johannessen- Ingeniør 58 år, er med som rådgiver på hobbybasis mens han er arbeidsledig på grunn av oljesmellen. Bosatt i Kragerø.

HVILKE ANDRE FINANSIERINGSMULIGHETER SOM ER VURDERT:

GE har vurdert utallige finansieringsmuligheter, med en mengde offentlige ordninger, crowdfunding og private investorer og så videre. Men vi har funnet ut at det egentlig er en relativt enkel vei fremover, som ivaretar alle GE's interesser på en best mulig måte:

1. GE får støtte på 400.000,- kr av TUF og 100.000,- kr av Kommunalt Næringsfond kragerø (ved inntil 100.000,- kr behøver ikke saken tas opp i formannskapet eller komme ut i pressen, men kan bestemmes av ordfører, Geir Lia og rådmann alene. Ordfører Jone Blikra har allerede vært på besøk hos GE). Med de andre midlene vi har til rådighet, får vi da et budsjett på 1,1 million kr for å fullføre målene våre for 2017.

Men teknologiutvikling krever tid, ressurser og ikke minst veldig mye penger... Hvor mye penger er ingen eksakt vitenskap, og derfor har GE som mål og få inn mest mulig penger, men bruke minst mulig, så vi skaffer oss lengst mulig "runway". De neste skrittene for GE er som følger:

2. Få utløst 500.000,- kr i etablerertilskudd fase 2 fra Innovasjon Norge etter vellykket markedsavklaring i UAE i februar. Dette skal brukes til å demonstrere teknologien vellykket i UAE i løpet av høsten 2017.
3. Få 1 million kroner i konvertibelt lån fra Alf Bjørseth (REC, Scatec), som er en personlig venn av Tornaas sin familie våren 2017.
4. få 500.000 USD i seed investment fra Founders Fund, California i løpet av 2017 for 10,1% av aksjene (Tornaas eier per i dag 100% av aksjene i GE).

PETER THIEL - FOUNDERS FUND

<https://www.youtube.com/watch?v=zl7hbEuopLI>

5. 1 million USD i signing fee UAE / Dubai for å utvikle oasis teknologien videre i 2017, med mål om å demonstrere denne teknologien for verden på EXPO 2020.
6. EUROCOP 2018-2020: 2,5 mill EURO fra Horizon 2020, 5 mill kr fra Oslofjordfondet hovedprosjekt, 10 millioner fra miljøteknologiordningen = totalt cirka 4 millioner EURO.

Aktiviteter

BESKRIV AKTIVITETENE SOM SKAL GJENNOMFØRES I PROSJEKTPERIODEN, DVS. HVA SOM SKAL GJØRES MED MIDLENE SOM TILFØRES PROSJEKTET FRA DE ULIKE FINANSIERINGSKILDENE.

VÅRE OVERORDNENDE PROSJEKTMÅL FOR 2017:

1. Dra til De Forente Arabiske Emirater (UAE) i slutten av februar 2017 for å gjøre en markedsavklaring i forhold til det vi kaller «oasis technology» (kombinasjonen av CMG og ARG teknologi). Få et relevant letter of intent, samt bygge nettverk og skaffe partnere.
2. Lage ferdig prototypen CMG innen 1 juli 2017.
3. Suksessfull demonstrasjon av CMG prototypen i Norge i juli / august 2017

4. «Prof of concept» for ARG til 1 sept. 2017.
5. Suksessfull demonstrasjon av CMG prototypen i UAE høsten 2017
6. Salgskontrakt med representanter for myndighetene i UAE innen 15 desember 2017.

FULLFØRE SKY-MASKIN PROTOYPE # 1:

For å si det enkelt skal GE lage en sky-maskin som kan lage små skyer som er synlig for det blotte øyet. Dette er en komplisert prosess, som vi har delt opp i arbeidspakker. Mens GE lager en fungerende sky-maskin prototype, skal enkelte i selskapet gjøre en markedsavklaring med 100.000, kr i tilskudd fra Innovasjon Norge (IN). Så skal GE søke om 500.000,- i etablerertilskudd fra IN, for å kunne etablere en betalende kunde for vår CMG teknologi, helst Dubai i de Forente Arabiske Emirater, siden de har et større behov for skyer for nedkjøling og regn enn Paris, og siden Dubai har vist vilje og evne til å være early adaptor på innovative stor skala teknologier som kunstige øyer i havet, innendørs snøanlegg for ski og så videre.

PROSJEKTMÅL # 2

Gaia Engineering AS ønsker å begynne de første forsøkene med en regn-generator vi kaller Acoustic Rain Generator (ARG). Her bruker vi lydbølger på mellom 20-30 KHz til å generere en standing wave, som skaper mikro høytrykk og lavtrykk. Ideen er at bittesmå dråper på cirka 20 mikrometer blir presset sammen i mikrolavtrykk til dråper som er så store at de faller ned som regn. Siden vi allikevel skal generere slike 20 mikrometer dråper ved vår CMG, kan vi teste ut vår ARG teknologi på en effektiv og kostnadsbesparende måte. Vi ønsker å gjøre de første eksperimentene med ARG teknologien, det vil si å gjøre et «prof of concept» med en lufttett kammer fylt av 20 mikrometer dråper og den første ARG prototypen, laget av kommersielle, billige lett tilgjengelige deler (et såkalt «Acoustic Levitation Kit»), med et totalt budsjett på 20.000,- kr.

<http://www.soniclevitation.com/product/sonic-levitation-machine/>

Knut E Tornaas stiller med totalt 830.000 kr i privat kapital, samt full 100% arbeidsinnsats fra 23 april 2015 til dags dato.

Innovasjon Norge har tildelt 100.000 i til markedsføringstiltak.

GE ønsker å søke om 400.000,- kr fra Telemark Utviklingsfond, og 100.000,- kr fra Kragerø Kommunale Næringsfond.

GE har fått utdelt 100.000,- kr fra Oslofjordfondet som støtte til vårt kvalifiseringsprosjekt. Ved gjennomført prosjekt får vi utbetalt de siste 100.000,- kr (totalt 200.000,- kr), som vi da ønsker å ha som stående som en økonomisk buffer for GE.

Totalt regnskap for GE fra oppstart til nå:

330.000 kr har Knut Tornaas brukt som risikokapital for GE allerede.

100.000 kr har GE fått utbetalt fra Oslofjordfondet (100.000,- til kommer etter at prosjektet er gjennomført).

105.000,- kr har GE fått til mentor ordning

500.000,- kr har Knut Tornaas stilt til rådighet i ytterligere risikokapital.

100.000,- kr har blitt tildelt GE for markedsundersøkelser av Innovasjon Norge

Totalt budsjett til nå: 1.130.000,- kr

Vi søker ytterligere:

100.000,- kr fra Kommunalt Næringsfond Kragerø

400.000,- kr fra Telemark utviklingsfond

Totalt budsjett på utvikling og testing av prototype # 1 samt proof of concept på prototype # 2, samt markedsundersøkelser:

1.100.000,- kroner.

Se for øvrig konkrete poster under seksjonen "økonomi".

AKTIVITETENE SOM GJENNOMFØRES SKAL VÆRE FORANKRET I BAKGRUNN OG PROBLEMSTILLING OG DE SKAL AVSPEILES I KOSTNADSOVERSLAGET:

For å si det enkelt: GE skal forsøke å løse store, viktige problemer knyttet til klima, energi, naturressurser -og miljø - først for UAE og så for verden. Det viktigste for GE er å vise at våre to teknologier fungerer; CMG på prototype stadiet, ARG på proof of concept stadiet. Vi trenger også å utvikle et marked og få en krevende kunde, som vi satser på skal bli UAE / Dubai. De til sammen 500.000,- fra TUF og KKN skal gå til å åpne de første dørene, få på plass et grunnleggende kommersielt fundament for GE. Når GE har lyktes med sine mål for 2017, kan GE i neste omgang kunne gi tilbake til Telemark og Kragerø i form av nye grønne arbeidsplasser, gode skatteinntekter, positiv omtale og så videre, som skal være vel verdt en halv million i investering for 2017.

Målgrupper

Den viktigste målgruppen i forhold til søknadene til TUF og KKN er nok folk i Kragerø / Telemark.

I Kragerø har GE følgende plan på kort til mellomlang sikt:

1. Vi skal skape 10 ordinært betalte heltids industriarbeidsplasser på Smia AS sine lokaler innen industriproduksjon knyttet opp til CMG og ARG teknologiene. Vi er allerede en gruppe på 9 som er involvert til dags dato på heltid og deltid, men nå mye på dugnad, timebetaling og via praksisplasser på NAV.
2. Vi skal skape 5 forskerstillinger tilknyttet GE. De ønsker vi å ha på Torvgata 1 i tredje etasje, der blant annet Naturvernforbundet holder til. Kommunen eier lokalene, og 4 rom står tomme, som kan fylles opp med forskere i et forskningsfellesskap. leder av De grønne Kragerø, kommunestyrerepresentant og ansatt i naturvernforbundet Per-Erik Schulze og jeg har snakket om dette mange ganger, han har selv hatt denne ideen i mange år.
3. GE videreutvikler vårt allerede nære samarbeid med Kragerø Videregående Skole KVS for å opprette industrielle læringsplasser for elever ved TIP linja (industriproduksjon) hos GE. Unge mennesker er generelt sett åpne for ny teknologi, og dette kan være en ypperlig ordning for både GE og KVS.

På lengre sikt:

GE ønsker å etablere drift på nye Tangen. Målet er å bli den største private bedriften i Kragerø, men over 100 ansatte. Kragerø trenger nye industriarbeidsplasser, og det skal GE gi byen.

Telemark:

1. Høyskolen i Sørøst Norge HSN er en naturlig samarbeidspartner for GE.

Studenter ved ulike studieretninger kan bli involvert i GE's prosjekter.

2. Underleverandører: GE har som mål å holde oss lette og fleksible, slik at vi kan takle innovasjoner og omstillinger uten å nedbemanne. Derfor ønsker vi å ha en utstrakt bruk av underleverandører, helst så nær oss geografisk som mulig, noe som gir gode muligheter for leverandører i Telemark.

3. Pga av at vårt marked skal være UAE, vil vi trenge folk med minoritetsbakgrunn som kan arabisk og kjenner arabisk kultur, skikk og bruk osv godt.

Resultat

RESULTATER AV VÅRE AKTIVITETER:

1. Dra til De Forente Arabiske Emirater (UAE) i slutten av februar 2017 for å gjøre en markedsavklaring i forhold til det vi kaller «oasis technology» (kombinasjonen av CMG og ARG teknologi). Få et relevant letter of intent, samt bygge nettverk og skaffe partnere.

RESULTAT:

GE og våre samarbeidspartnere vil ha laget en plattform eller fundament for samarbeid mellom UAE og Norge innen forskning og utvikling, industriutvikling og forretningsutvikling med hensyn til den nye Oasis Teknologien.

Oasis teknologien og GE begynner å få offisiell anerkjennelse fra institusjoner som Innovasjon Norge, Forskningsrådet og så videre, som en "spiller det er verdt å følge med på."

2. Lage ferdig prototypen CMG innen 1 juli 2017, det vil si at prototypen møter våre krav til 100 nanometer CCN partikler i gjennomsnitt fra 400 ventiler, samt en løfteevne på 100 meter for sky-maskinen.

RESULTAT:

GE vil oppnå troverdighet ved å ha fullført den første prototypen for CMG teknologien. Selv om det et ikke vil være noe ferdig utviklet produkt, vil det indikere for investorer og andre stakeholders at GE er i stand til å føre fullt utviklede kommersielle produkter til et betalingsvillig marked.

3. Suksessfull demonstrasjon av CMG prototypen i Norge i juli / august 2017

RESULTATET:

Her vil vi vise at både CMG maskinen og konseptet med termiske bobler fungerer for første gang. Det er en viktig milepæl.

- Dette kan igjen måles konkret med at vi får inn eksterne investorer og penger i GE.

- Det Norske Veritas (DNV GL) verifiserer at CMG teknologien fungerer i Norge.

4. «Prof of concept» for ARG til 1 sept. 2017.

RESULTAT:

Det vil resultere i en økt troverdighet for GE, i og med at det øker sjansene for at GE vil kunne utvikle le både CMG og ARG teknologiene.

- Det Norske Veritas (DNV GL) verifiserer at ARG teknologien fungerer som "proof of concept".

5. Suksessfull demonstrasjon av CMG prototypen i UAE høsten 2017

RESULTAT:

Her vil vi vise at både CMG maskinen og konseptet med termiske bobler fungerer for første gang i

i UAE. Det er en viktig milepæl.

- Det Norske Veritas (DNV GL) verifiserer at CMG teknologien fungerer i UAE.

6. Salgskontrakt med representanter for myndighetene i UAE innen 15 desember 2017.

RESULTAT:

Dette skal være resultatet av et års hardt arbeid for å skape CMG teknologien, samt proof of concept pt på ARG teknologien.

- Vi får inn et "signingfee" for kjøp av fremtidige oasis teknologi tjenester på forhåpentligvis 1 million USD fra UAE.

Effekter

BRUKEREFFEKTER FOR UAE / DUBAI (KUNDEN/BRUKER):

Ved å lage menneskeskapt lavtliggende skyer, kan GE tilby UAE's byer, jordbruksområder og skoger skygge og nedkjøling ved å forhindre solstråler å treffe bakken / havet. Dette kan kutte kostnader til air-condition, vanning, avsaltingsanlegg, samt øke produktiviteten til jordbruk og redde heteutsatte skoger fra uttørking/skogbranner. Hvis GE i tillegg kan få skyene til å regne der man ønsker, kan man fylle opp vannreservoarer, elver, dammer og grunnvann, vanne jordbruk og skoger, forhindre flom, slukke skogbranner, rense byer for luftforurensing, sand og støv, og skape større luftfuktighet og binde opp store mengder CO2 i biomasse, biokull og jordsmonnet.

SAMFUNNSEFFEKTER:

- bedret folkehelse
 - mindre utgifter til air condition
 - minsket bruk av grunnvann og avsaltingsanlegg
 - reduserte klimagass utslipp
 - økt turisme
 - industriutvikling / nye grønne arbeidsplasser
 - positiv medieomtale av UAE / Dubai / Norge / Telemark / Kragerø
 - økt internasjonalt samarbeid (særlig Norge - UAE)
 - styrket forskning -og utviklingsarbeid (særlig Norge - UAE)
- nytt paradigme for klima -og miljødebatten: Istedenfor å ensidig fokusere på å kutte klimautslipp pp ved det såkalte "grønne skiftet", begynner man heller å fokusere på måter å trekke karbon direkte ut av atmosfæren, samt nedkjøle ved skyer, vegetasjon og fordampning.
- økt innovasjon i Norge og UAE

KOMMENTER HVILKE MOMENTER SOM ER AVGJØRENDE FOR DENNE MÅLOPPNÅELEN OG HVOR I PROSJEKTET DET ER STØRST RISIKO FOR AT MÅLENE IKKE NÅS:

For å si det enkelt og greit: De to største risikoene er at vi 1. ikke klarer å bygge vel fungerende produkter av CMG og ARG teknologiene 2. at ingen vil kjøpe de vel fungerende produkter av CMG og ARG teknologien.

MER UTFYLLENDE RISIKOANALYSE FOR GE:

1. TEKNOLOGISK RISIKO:

GE har satt seg fore å bygge to radikalt nye teknologier, CMG for å lage skyer og ARG for å få skyene til å regne. Dette ser i utgangspunktet ut til å være et høyrisikoprojekt. All teknologiutvikling er imidlertid risikofylt. Det er utrolig mange ting som kan gå galt, og stoppe noe som "alle tror vil fungere" (jf "Mongstad").

GE har imidlertid gjort risikoanalyser, og her er våre viktigste funn:

Siden GE kun satser på bio mimicing technology eller etterligning av naturens naturlige prosesser, r, ligger det egentlig et "proof of concept" der allerede: Moder Jord har laget skyer og fått de til å regne siden tidens morgen. Alt vi gjør er å forsterke og konsentrere naturlige prosesser: I stedet for å ha et helt hav som gjennom skummende bølger lager salt partikler (CCN), så lager vi dem konsentrert gjennom 400 ventiler per maskin. I stedet for å ha normal turbulente og kaotiske vinder som løfter opp CCN til høyden der skyer oppstår, har vi industrivifter og menneskeskapte termiske luftbobler fulle av luftfuktighet og CCN. Og istedenfor store lavtrykk fulle av regntunge skyer, skaper vi mikrolavtrykk med lydbølger inni skyene ved vår ARG-teknologi, og dermed regn. Og hvis vår ARG-teknologi ikke skulle vise seg å holde mål, kan vi alltid ty til tradisjonelle cloud seeding teknologier som en plan B (som er antatt dyrere, mindre effektivt og mindre miljøvennlig - men som beviselig fungerer i dag).

Uansett, Moder Jord eller Gaia viser oss vei, alt vi gjøre er å etterligne hennes brillante løsninger. Dette reduserer teknologisk risiko betraktelig. Det mest slående når jeg snakker med ingeniører og fagfolk, er at de blir slått av hvor enkel GE's teknologi er. Det ER selvsagt vanskelig å utvikle vår teknologi, men ikke umulig.

2. MENNESKELIG RISIKO:

Ethvert selskap eller teknologiske utvikling kan bli ødelagt av konflikter, dårlig personkjemi og dårlig ledelse. Så hva skal hindre GE i å lide samme skjebne? For det første har jeg som CEO holdt på i snart 2 år allerede med GE, og lært mye om det å være CEO og management - det har vært en bratt læringskurve. Men nå har vi endt opp med å ha et topp team av svært motiverte mennesker, hvor flere jobber gratis (!), og hvor alle stiller seg helhjertet bak målene våre. Min viktigste jobb som CEO er å sørge for at alle som har med GE og gjøre, får glede, inspirasjon og energi av det - og alt folk ser frem til å komme på jobb. Jeg tror ikke på "micromanagement", men å prøve og inspirere folk til å hente frem det beste i seg selv. Jeg har rekruttert svært kompetente tekniske fagfolk, som jeg er overbevist om vil løse alle tekniske problemer etter hvert som de oppstår. Min jobb er å sørge for et godt arbeidsmiljø, klar ledelse og struktur, samt nok penger og ressurser. Tekniske fagfolk blomstrer opp, når de får klart definerte mål og tilstrekkelige ressurser til å nå målene, men stor frihet og fleksibilitet på hvordan de vil oppnå målene. Da kommer de i kontakt med sin kreativitet og spontanitet, og kommer opp med innovative, smarte løsninger. Dette har jeg erfart mange ganger allerede.

3. MARKEDSRISIKO:

Vil noen kjøpe det GE selger? Ved å ha en markedsavklaring i UAE / Dubai tidlig i 2017, får vi svaret på det spørsmålet antageligvis. Men allerede har vi fått klare signaler fra folk som kjenner UAE om at det er kombinasjonen av CMG og ARG teknologiene som kan bli en virkelig vinner; skyer som gir skygge OG regn.

4. MILJØ -OG KLIMARISIKO:

Hva vil det si og lage kunstige skyer og få dem til å regne? Vil man stjele luftfuktighet som kunne lage

skyer og regn et annet sted? Ved global oppvarming stiger også atmosfærens evne til å holde på luftfuktighet eksponensielt, dermed blir det mer luftfuktighet for alle. Men viktigere enn som så menneskeskapt skyer som gir skygge og regn kan hjelpe til med å gjøre planeten vår grønnere og hjelpe jorda og holde på mer vann, noe som igjen vil skape mer luftfuktighet og skyer og regn. Uansett, i utgangspunktet er det å lage noen få skyer (som regner) omtrent som å putte kunstsne på en skibakke eller kunstig vanning av jordbruksområder - det er akseptabel miljørisiko, før det eventuelt skaleres opp til å få regional, nasjonal og til slutt global påvirkning... Men den eventuelle bekymringen er ikke avgjørende på dette stadiet i oasis teknologiens utvikling.

IPR RISIKO:

Vår teknologi er såpass enkel at vi ikke kan satse på å holde den hemmelig (slik coca cola oppskriften en feks). Vi må isteden lage patenter av alt vi kan, og så få inn investorer med finansielle muskler til å forsvare disse patentene mot de som vil prøve å kopiere oss.

En kanskje enda mer effektiv komplementær strategi er å få til samarbeid med mulige konkurrenter. r. OASIS TECHNOLOGY vil åpne mange markeder på en gang, og GE kan ikke serve alle disse markedene samtidig og skalere dem opp. Så en grunnleggende strategi hver gang det kommer en troverdig trussel, er å kanalisere denne konkurrenten inn på en nisje som vi ikke prioriterer, og la vedkommende produsere på lisens, og med strenge krav til kvalitet etc. Dette er antageligvis en bra deal for konkurrenten også, som får fordelene av vårt samarbeid, fremfor bakdelene av hard konkurranse. GE støtter en business filosofi som unngår konkurranse så mye som mulig, og fremmer samarbeid og partnerskap - noe alle kan tjene på.

DURABILITY RISIKO:

La oss si at GE lykkes med vår første 5 års plan. Men hvordan skal GE vokse og trives om 10 år? 20 år? 50 år? Virkelig verdifulle selskap er det på grunn av antatte inntekter langt inn i fremtiden (forutsett gjennom "discounted cash flow" analyser for eksempel). Et grunnleggende grep for GE er at vi ikke skal selge hardware, men selge tjenester med recurring revenue streams. Kunden betaler et fast beløp i året, med langtidskontrakter, mot å hele tiden få topp oppdatert og moderne utstyr og tjenester. Kort oppsummert; GE vil ha flest mulige kunder og leverandører (for maksimum bargaining power), minst mulig overhead i form av utgifter til lønn, produksjonslokaler osv, mest mulig fleksibilitet og innovasjonskraft.

Tids- og kostnadsplan

Tidsplan

MILEPÆLER FOR GAIA ENGINEERING AS 2017:

1. Dra til De Forente Arabiske Emirater (UAE) i slutten av februar 2017 for å gjøre en markedsavklaring i forhold til det vi kaller «oasis technology» (kombinasjonen av CMG og ARG teknologi). Få et relevant letter of intent, samt bygge nettverk og skaffe partnere.
2. Lage ferdig prototypen CMG innen 1 juli 2017.
3. Suksessfull demonstrasjon av CMG prototypen i Norge i juli / august 2017
4. Frembringe «Prof of concept» for ARG teknologien i Norge innen 1 september 2017.
5. Suksessfull demonstrasjon av CMG prototypen i UAE høsten 2017
6. Salgskontrakt med representanter for myndighetene i UAE innen 15 desember 2017.

Kostnadsplan

Tittel	2016	2017	2018	SUM
Det Norske Veritas (DNV GL)		50 000		50 000
Diverse materialer		30 000		30 000
Diverse rør, koblinger og deler	40 000			40 000
Drone m kamera	15 000			15 000
Dronepilot	15 000			15 000
Dyser 200 mikrometer åpning 400 stykker	60 000			60 000
Eksterne tekniske konsulenter	20 000	30 000		50 000
Firmabil, NE 98455	2 000	28 000		30 000
Førsteamanuensis Knut Vågsæther	10 000	10 000		20 000
Honorar til Dag Michelsen, leder av Smia AS	5 000	5 000		10 000
Husleie Smia AS	7 500	45 000		52 500
klimaprofessor Paul Beckwith		12 000		12 000
Konsulenthjelp i 20 uker Paul Åge Ha		100 000		100 000
Konsulenthonorar forsker Barbara Scarnato	10 000	10 000		20 000
Kragerø Sjøtjenester pilot testing på Herøya		50 000		50 000
Lokale innkjøp i Kragerø	10 000	10 000		20 000
Markedsundersøkelser	25 000	75 000		100 000
Materiale fra Kragerø Videregående Skole	10 000	10 000		20 000
Materialer prototype # 2		15 000		15 000
Nex Modelling AS	10 000			10 000
Privat kapital for livets opphold for Knut Tornaas	30 000	180 000		210 000
Revisor	10 500	15 000		25 500
Skatt og avgifter	30 000	70 000		100 000
Tester med Malvern Particle Sizer HSN	10 000	10 000		20 000
Tester UIO Electron Scanning Microscope		10 000		10 000
Utstyrspakke prototype # 2 (2 acoustic levi. kit)		5 000		5 000
Vernier målestyr for å måle temperatur og albedo	10 000			10 000
Sum kostnad	330 000	770 000		1 100 000

Endel nødvendig utstyr slik som kompressor, pumper, element filter, varmevifter, røykmaskiner, vanntanker, fabrikerte deler osv er allerede innkjøpt.

Finansieringsplan

Tittel	2016	2017	2018	SUM
				0
				0
01.TUF Finansiering		400 000		400 000
03.Privat finansiering	200 000	200 000		400 000
Innovasjon Norge - Markedsavklaringstilskud d		100 000		100 000
Kragerø Kommunale Næringsfond		100 000		100 000
Oslofjordfondet	100 000			100 000
Sum finansiering	300 000	800 000		1 100 000

Knut E Tornaas stiller med totalt 830.000 kr i privat kapital, samt full 100% arbeidsinnsats fra 23 april 2015 til dags dato.

Innovasjon Norge har tildelt 100.000 i til markedsføringstiltak.

GE ønsker å søke om 400.000,- kr fra Telemark Utviklingsfond, og 100.000,- kr fra Kragerø Kommunale Næringsfond.

GE har fått utdelt 100.000,- kr fra Oslofjordfondet som støtte til vårt kvalifiseringsprosjekt. Ved gjennomført prosjekt får vi utbetalt de siste 100.000,- kr (totalt 200.000,- kr), som vi da ønsker å ha som stående som en økonomisk buffer for GE.

Totalt regnskap for GE fra oppstart til nå:

330.000 kr har Knut Tornaas brukt som risikokapital for GE allerede.

100.000 kr har GE fått utbetalt fra Oslofjordfondet (100.000,- til kommer etter at prosjektet er gjennomført).

105.000,- kr har GE fått til mentor ordning

500.000,- kr har Knut Tornaas stilt til rådighet i ytterligere risikokapital.

100.000,- kr har blitt tildelt GE for markedsundersøkelser av Innovasjon Norge

Totalt budsjett til nå: 1.130.000,- kr

Vi søker ytterligere:

100.000,- kr fra Kommunalt Næringsfond Kragerø

400.000,- kr fra Telemark utviklingsfond

Totalt budsjett på utvikling og testing av prototype # 1 samt proof of concept på prototype # 2, samt markedsundersøkelser:

1.100.000,- kroner.

Geografi

815-Kragerø

Vedleggsliste

Dokumentnavn	Filstørrelse	Dato
Cooper_Foster_Galb.pdf	938 927	14.10.2016
ES568360_full - Kopi.pdf	5 826 222	14.10.2016

Prosjektbeskrivelse for Gaia Engineering AS Kvalifiseringsprosjekt Bedrift Oslofjordfondet - Kopi.docx	929 674	14.10.2016
Prosjektbeskrivelse for Gaia Engineering AS Kvalifiseringsprosjekt Bedrift Oslofjordfondet - Kopi.pdf	354 930	14.10.2016
Review_Paper_MCB_2.pdf	2 834 737	30.12.2016
søknad markedsavklaring Gaia	37 495	14.10.2016
UAE Oasis project.pdf	4 648 207	01.01.2017

Søknad om støtte til gjennomføring av TV-produksjon og utvikling av «Telemarksveka»

1.0 Innledning

26. januar ble det lansert en innholdsrik avtale med TV2 for Telemark. Denne inkluderer en hel uke med tv-sendinger fra Telemark i perioden 19-25.juni. God Morgen Norge vil besøke utvalgte destinasjoner 5 dager, og Bø Sommarland får stort direktesendt familieshow på St. Hansaften. Sommarland Skifestival sine konkurranser i Bø og Lunde, med hele norgeseliten i langrenn på startstreken, vil også sendes i beste sendetid på TV2's hovedkanal.

Telemarksveka ble lansert samme dag og denne vil gi hele Telemark muligheten til å bygge opp et stort, felles arrangement/merkenavn i samarbeid med TV2. Avtalen med TV2 er 5 årig, og de skal være med å bygge opp dette til å bli et nasjonalt begrep.

I søknaden nedenfor blir prosjektet beskrevet ytterligere, og argumentert for hvorfor dette er et nyttig prosjekt for hele Telemark.

Vi søker om kr. 500 000 i tilskudd for prosjektår 1 (200 000 av de er allerede vedtatt).

2.0 Presentasjon av konsept

I 2016 ble Sommarland Skifestival og Kanalrennet arrangert med direkte TV dekning fra TV 2. Det har resultert i at Telemark i 2017 står ovenfor en betydelig mediemulighet rett i forkant av høysesong:

- **God morgen Norge** – med det beste fra Telemark, 19. – 23. juni. Det vil være redaksjonelle innslag fra Telemark i fem God Morgen Norge sendinger. Minst fem utvalgte destinasjoner og eller bedrifter blir valgt ut. Dette representerer grunnlaget for et unikt samarbeid innad i Telemark som vil hovedsakelig bli styrt av Visit Telemark.
- **Sankthans aften fra Bø Sommarland** fredag 23. juni. Direktesendt underholdningsprogram, 1,5 timer i beste sendetid.
- **Sommarlandsprinten på rulleski** i Bø, 2-3 timer direktesending lørdag 24.juni
- **Kanalrenn på rulleski i Lunde** 3 timer direktesending søndag 25.juni

Dette er markedsføring av Telemark tilsvarende millionverdier. Vi skal i samarbeid med TV2 skape Telemarks-profilering i beste sendetid. Rekkevidden innen TV-segmentet kan være opptil 2-3 millioner TV-seere gjennom en hel uke. I tillegg kommer all annen oppmerksomhet gjennom andre medier, som aviser og sosiale medier. Vi snakker kanskje om tidenes beste profilering av Telemark som aktivitetsfylke, rett før fellesferien. Resultatet av dette mener vi kan bidra til økt turisme, økt tilflytting, økt studie- og flere arbeidsplasser. I tillegg vil vi for fremtiden ha et velfungerende nettverk på kryss av kommunegrenser, næring, reiseliv, lag og organisasjoner, som vil være betydelig sterkere rustet til å jobbe videre med utvikling og løfte Telemark. TV2 ønsker et langsiktig samarbeid, og ser på modellen som allerede er utviklet i Midt-Telemark i arrangement-utviklingsprosjektet som en interessant arbeidsmodell videre. TV2 har foreslått en 5 årig kontrakt, noe som gjenspeiler både kvalitet og seriøsitet. Vi jobber derfor ut i fra et 5 års perspektiv.

2.1 Telemarksinnhold til de ulike programmene

Vi har nå etablert et prosjektsamarbeid med TV2 som skisserer rammene og mulighetene for visning og sendeflater. Gjennom et felles prosjekt utover vinteren vil destinasjonene i Telemark, de kommersielle samarbeidspartnerne og TV2 utvikle dette til et konkret program som vil profilere aktiviteter, destinasjoner og attraksjoner fra Telemark. TV2 vil alltid være den parten som avgjør hva som er av redaksjonell interesse for sine seere. Men samtidig ønsker TV2 en nær dialog med Telemark som reiselivsdestinasjon for å produsere det beste innholdet, og siden TV2 er en kommersiell kanal kan vi påvirke innholdet i stor grad.

2.1.1 God Morgen Norge: TV2 produserer innhold i samarbeid med våre lokale attraksjoner/destinasjoner. Her må de lokale aktørene stå for kulisser, publikum, lokale deltagere osv. Visit Bø og Visit Telemark jobber derfor ut mot bedrifter og de andre destinasjonene i Telemark, for å selge inn konseptet og for å fylle 5 God morgen Norge sendinger med det beste fra Telemark. Så langt i prosessen er det kun positive tilbakemeldinger fra Telemarksbedriftene, og etter gjennomført gruppearbeid på Visit Telemark sitt medlemsmøte 7. desember er det mye som tyder på at Telemark skal bli profilert med et meget godt innhold. Fra Hardangervidda og Gaustadtoppen til kystdyll i Kragerø, Telemarkskjendiser som Odd Nordstoga og Ingebjørg Bratland, verdensarv og lokal mat og drikke. Dyrskuten vil være en av de sentrale aktørene som pr. 13.12.16 har takket ja til å delta i nettverket med både egeninnsats og finansielle midler. Pr 01.02.17 har også Grenland, Rjukan og Kragerø takket ja til å delta, hvor de samtidig er med med betydelig egenkapital. (NB. Den informasjonen bes behandles konfidensielt av avtalemessige årsaker med Tv2, og markedsstrategi i prosjektet).

2.1.2 Sankthans aften fra Bø Sommarland vil være et direktesendt underholdningsprogram eller «live on tape» midt i beste sendetid fredag kveld, fra kl. 20 – 22.15. TV2 vil være ansvarlig for underholdningen, men med påvirkning fra aktørene i nettverket. Her vil det også være muligheter for andre Telemarksteamer enn bare surfing og magasuet. Skikjendiser som allerede er i området på grunn av Sommarland Skifestival, er viktige for TV2. I tillegg vil TV2 denne kvelden ha reportasjeteam andre steder i Telemark som skal sende direkte fra flere St. hansfeiringer. Av tiltak for å skape mer blest om Telemark, vil en arbeidsgruppe jobbe for et synlig markeditak i selve parken denne dagen, som for eksempel en Telemarksgate hvor alle interesserte Telemarksbedrifter kan delta. Det er allerede tydelig at ett av temaene TV2 ønsker fokus på er kortreist mat og drikke, noe selvsagt aktørene i Telemark kan by på.

2.1.3 Sommarland Sprinten i Bøgata vil arrangeres som den gjorde i 2016, men med mye bedre sendetider på TV2. Det er foreslått fra kl. 19-21, og fra kl.2140 til 2215. (Gjør oppmerksom at sendetider kan endres, men dette er de vi jobber med nå). Det er også muligheter med andre redaksjonelle Telemarksinnslag her.

2.1.4 Kanalrennet langs Telemarkskanalen vil foregå søndag, og det vil være en to timers lang sending som enten går live på dagtid eller i beste sendetid på kvelden kl. 19.00-21.00. Her er det også muligheter for andre redaksjonelle Telemarksinnslag i løpet av sendingen. Eksempelvis var det innslag i fra Norsjø golfbane i sendingen i 2016, samt en mengde informasjon om både Telemarkskanalen, Lunde og omegn. Av erfaring fra 2016 har vi sterk påvirkningskraft på det redaksjonelle innholdet.

3.0 Prosjektmål

Effektmål for hovedprosjektet

3.1 Regionrettet mål:

- Skape vekst i reiseliv og næringsliv i Telemark.
- Øke antall gjestedøgn i Telemark i perioden 2017 -2019.
- Bedre kjennskap og økt attraktivitet for Telemark som bosted og studiested.
- Det er hovedsakelig det nasjonale ferie-/fritid markedet som er nedslagsfeltet. Det er også et internasjonalt potensiale hvor riktig innhold kan distribueres, eksempelvis til Tyskland, Sverige, Finland. Der man ser det interessant ut i fra budskap og målgrupper for Telemark.

3.2 Bedriftsretta mål:

- Bedriftene i et nettverk/samarbeid skal forsterke sine markedsposisjoner og gjestebesøk ved å utnytte TV som virkemiddel. Fyrtårn strategien og kontrast profilen til Telemark vil ligge til grunn for utvalg av bedrifter, samtidig som TV2 skal godkjenne og se TV-potensiale i det som skal bli vist.
- Gjennom innovativ markedsføring utnytte nye markedsføringsmetoder gjennom en mix av mediekkanaler som er i rask endring. Utvikle kompetanse på samarbeid, arrangement og arbeid med TV selskap/mediehus. Flere attraksjoner i Telemark som for eksempel Dyrskuden i september og Bluesfestivalen i august kan være av redaksjonell interesse for TV2. Dette er muligheter som bør påvirkes av bedriftene i prosjektperioden, og forutsetter et tett nettverkssamarbeid.

3.3 Mål knyttet til arrangement utvikling:

- **«Telemarksveka» skal bli et nasjonalt begrep som setter Telemark på kartet i forbindelse med en rekke aktiviteter.** Det inviteres til nyutvikling av arrangement i hele Telemark den samme uken. Det vil være mange fordeler å dra nytte av å ligge under felles paraplyen «Telemarksveka». Det er ikke prosjektledelsen som skal utvikle flere arrangement, men man ønsker flere arrangører i Telemark velkommen.

4.0 Arrangementutvikling og felles markedsføring av Telemark

4.1 Arrangementutvikling under paraplyen «Telemarksveka»

TV2 ønsker å samarbeide i 5 år med utvikling av Telemarksveka. Med et så sterkt innhold i en av landets største TV-kanaler, og med et allerede vel etablert ski-arrangement som samler landets største langrennsstjerner, mener vi at plattformen for å skape enda mer i samme tidsrom ligger til svært godt til rette. Derfor har vi kommet frem til at «Telemarksveka» vil være et samlende og markedsrettet begrep for å skape enda sterkere utvikling i samme tidsrom. Andre bedrifter/arrangører kan inviteres

til å utvikle egne konsept som igjen kan øke total kvaliteten. Temaer kan være både idrett, kultur, folkehelse, politikk og andre eventer. Paralleller kan dras til «Arendalsuka» og «Gotlandsveckan».

Begrepet Telemarksveka har allerede blitt presentert til diverse interessenter. TV2 mener det er et smart grep, og idéer som bakkeløp i Seljord, håndballcup på Ulefoss, salgsmesse hos Volvo på Notodden etc. er diskutert. Arbeidet er bare så vidt påbegynt, og et mål i prosjektet er å undersøke hvilket potensiale dette kan ha, samt invitere til samarbeid og felles utvikling. Etter lansering den 26. januar har det kommet nye forespørslers; Klosterskogen Travbane, Friidrettsgruppa i Bø, Fyresdal Skiskyting. Det er registrert sesongåpning for Wrightegaarden samme helgen, og Ungt Entreprenørskapskolleger fra hele Norge kommer til Telemark 20.- 22. Juni. Dette er alle muligheter som vil bli bearbeidet. I tillegg er det dialog med Norges Idrettsforbund som har meldt interesse for å benytte Telemarksveka som en arena for en årlig konferanse. Telemark Idrettskrets har også meldt interesse. Målsetningen på sikt er å få med hele fylket, uavhengig av kommunegrensene.

4.2 Telemarksprofil og Integrert markeds kommunikasjon med Visit Telemark

I markedsplanen til Visit Telemark, som er førende i Telemark med ansvar for å øke turiststrømmen til fylket, legges det vekt på at det er viktig at Telemark er synlige på mange flater. Å delta i TV produksjoner er ett av de prioriterte virkemidlene for de neste årene. Tiltaket vil integreres med flere andre virkemiddel. Eksempler er prosjektet med mediebyrået Trigger, hvor Farmen og blogger-kjendis, Stine Hartman, er engasjert for å reise rundt i Telemark. Det kan dras paralleller til hennes askeladden-reise i Telemark til God Morgen Norge innslagene. Det skal følges sterkt opp i sosiale medier, både før og etter TV-innslagene, og ukens Telemark-historie vil ha sterk relevans til sendingene. Det vil være drypp på TV, i media og i sosiale medier gjennom hele første halvdel av 2017, Camp senkveld med Thomas og Harald, og Sommertoget til NRK som skal stoppe i Notodden, Bø og Porsgrunn. Ved å jobbe med så proffe mediehus vil kompetansen om kommunikasjon og formidling av Telemark forsterkes. Hva er det som trigger seerne, og hvordan bør historiene formidles. Dette er svært nyttig for omdømme byggingen av Telemark videre.

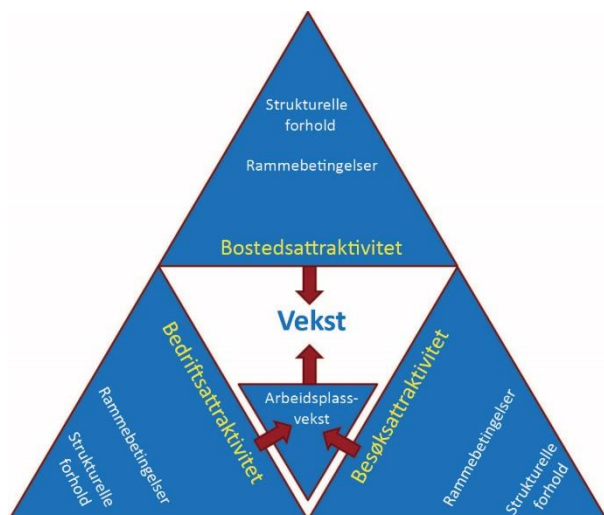
Samtidig er det viktig å se på det som en helhet og ikke bare en ren TV-produksjon da synergiene er mange. Et samarbeid om en så viktig og stor case, gir av erfaring motivasjon og positivitet til å yte ekstra for fellesskapet. Bedriftene og destinasjonene i prosjektet vil styrke samarbeidet, og kunnskapen om hverandre vil øke. Det kan medføre større kreativitet med å pakketere rundreiser, og nye samarbeidsmuligheter kan identifiseres. TV-produksjonene vil eies av Visit Telemark med fri bruk til alle destinasjonene i etterkant.

Prosjektet skal være med på å løfte profilen til Telemark. T-profilen vil bli benyttet i all markedsmateriell. T-virkemidler blir benyttet i alle produksjonene, som T-flagg blant publikum, bannere ved målgang, logo på pressevegger etc. Visit Telemark kommer på reklameplakater før og etter TV-sendingene i helgen, («sponset av Visit Telemark»). Arrangement-nettsiden vil bli en underside av visittelemark.no. I innholds bearbeiding for spesielt God Morgen Norge- sendingene vil kontrast – profilen være førende for de valg som skal tas.

5.0 Prosjektets tilnærming mot reiseliv, næringsliv og bosetting

5.1 Attraktivitet til Telemark

Prosjektet om Telemarksveka handler i stor grad om reiselivsnæringen. Det er reiselivet som hovedsakelig skal friste med sine historier og bilder for å påvirke Norges befolkning til å velge Telemark som sitt feriemål. Parallelt kan det argumenteres for at prosjektet er et virkemiddel for å påvirke både bostedsattraktivitet og bedriftsattraktivitet. Det henvises til modell, Programteori for attraktivitet.

Kilde: Knut Vareide Telemarksforskning, Programteori for attraktivitet.

Bostedsattraktivitet, bedriftsattraktivitet og besøksattraktivitet påvirker et sted sin total attraktivitet og er avgjørende for vekst. Omdømme, stedlig identitet og kultur er eksempel på faktorer som påvirker. Det er viktig å påvirke hva andre mener om et sted, men det er vel så viktig å påvirke hva innbyggerne i Telemark mener om Telemark for å påvirke attraktiviteten. Vi mener at virkemiddel som å komme på nasjonalt TV med positivt Telemarksinnhold i en hel uke, er et sentralt tiltak å utnytte i denne sammenheng. Erfaring fra TV-produksjon under Sommarland Skifestival i 2016, forteller om en økt lokal stolthet, og tilbakemeldingene fra sponsorer fra det private næringsliv er positive. I tillegg til ren profilering for private sponsorer, ligger det også en effekt i økt kompetanse på arrangement gjennomføring, og økt kompetanse i markedsføring for disse. Volvo har for eksempel uttalt at de vil vurdere en egen «salgsmesse» i forbindelse med den mulige nye Telemarksveka. Det betyr at reiselivstiltak også har påvirket bedriftsmarkedet, og mulighetene kan bli flere i 2017 og fremover.

Reiselivsforskning sier at besøksnæringen gir positive ringvirkninger på andre næringer. Dyrsku'n, som skal være med i prosjektet, er både en reiselivsbedrift men det er også direkte næring. 130 000 besøkere Dyrsku'n på 1 helg, og det omsettes for ½ milliard kroner i handel. I tillegg kommer overnatting og handel andre steder i Telemark som følge av alle tilreisende denne helgen. I Bø og Seljord omsettes det for flere millioner kroner i handel, generert av reiselivet. Det er altså tydelig at reiselivet ikke bare generer til en næring.

I Sauherad er Epleblomsten, Telefrukt og pakkeriet produksjonsnæringer i høy grad, samtidig som Fruktbygda formidler gode grunner til å besøke Telemark for å oppleve. Høyskolen i Sør Øst Norge er en partner, og vil bruke Telemarksveka for egen profilering, og som en velegnet case for praksis i flere studier/fag, som idrett, reiseliv, kultur, økonomi og markedsføring. Å delta i påvirkningen for at flere

studenter kan ønske å bli værende i Telemark er viktig. Handelsforeningen i Bø ser også effektene for sine butikker, og vil bidra inn i prosjektet med 100 000 kr. Rekruttering av nye idrettstalent er også med på å påvirke et sted sin attraktivitet. Skarphedin langrenns merker økt rekruttering etter etableringen av Sommarland Skifestival. Eksemplene er fra Midt-Telemark siden det er her prosjektet springer ut i fra. Mulighetene vi står ovenfor i 2017 og fremover dreier seg om hele Telemark. Vi mener at tiltaket vil gi økt besøksattraktivitet, bosetting- og bedriftsattraktivitet, selv om prosjektet har et spesielt reiselivsfokus.

6.0 Organisering og eierskap

Prosjektet er eid av Visit Bø-/Midt-Telemark, destinasjonsselskapet for Midt-Telemark (org. navn Telemark Turist AS), med styret som styringsgruppe. Fra 1. februar er også Seljord definert som en medeier av prosjektet og inviteres inn i styringsgruppen med person fra Dyrsku'n Arrangement AS.

Det er etablert et formelt samarbeid om prosjektet med Visit Telemark as der oppgaver og økonomisk samarbeid er definert. Direktør i Visit Telemark er også en del av styringsgruppen. Om flere aktører/destinasjoner skal med i styringsgruppen må tas stilling til i løpet av utviklingen av prosjektet.

Prosjektet har som nevnt sitt utspring fra det 3-årige arrangement utviklingsprosjektet i Midt-Telemark. I 2016 var Bø og Nome kommune med som finansielle partnere. I løpet av tiden fra gjennomføringen i 2016 og frem til nå, er det jobbet ytterligere for å få med kommunene Sauherad og Seljord. Seljord har bekreftet, og det er positive tilnærminger til Sauherad kommune. Det er viktig for en forankring av prosjektet, og Seljord har arrangørkompetanse dette prosjektet er svært avhengig av. Visit Telemark er organet for å ta med resten av Telemark på innhold og produksjonssiden.

Destinasjonsselskapet brukes som et redskap i prosjektføring. Styringsgruppen er kjent med at prosjektmidler ikke tilfaller destinasjonsselskapet, og regnskapet for prosjektet holdes helt adskilt fra destinasjonsselskapets driftsregnskap. Selskapet har god erfaring i å styre etter prosjektrengskap.

Tormod Hynne er engasjert som prosjektleder. Han var også prosjektleder for Sommarland Skifestival, og har i etterkant jobbet hardt for å utnytte muligheten vi nå står ovenfor i TV2. Dette arbeidet har måttet blitt utført i forkant av prosjekt etablering. Som representant for eierne oppnevnes Marianne Dale som prosjektansvarlig.

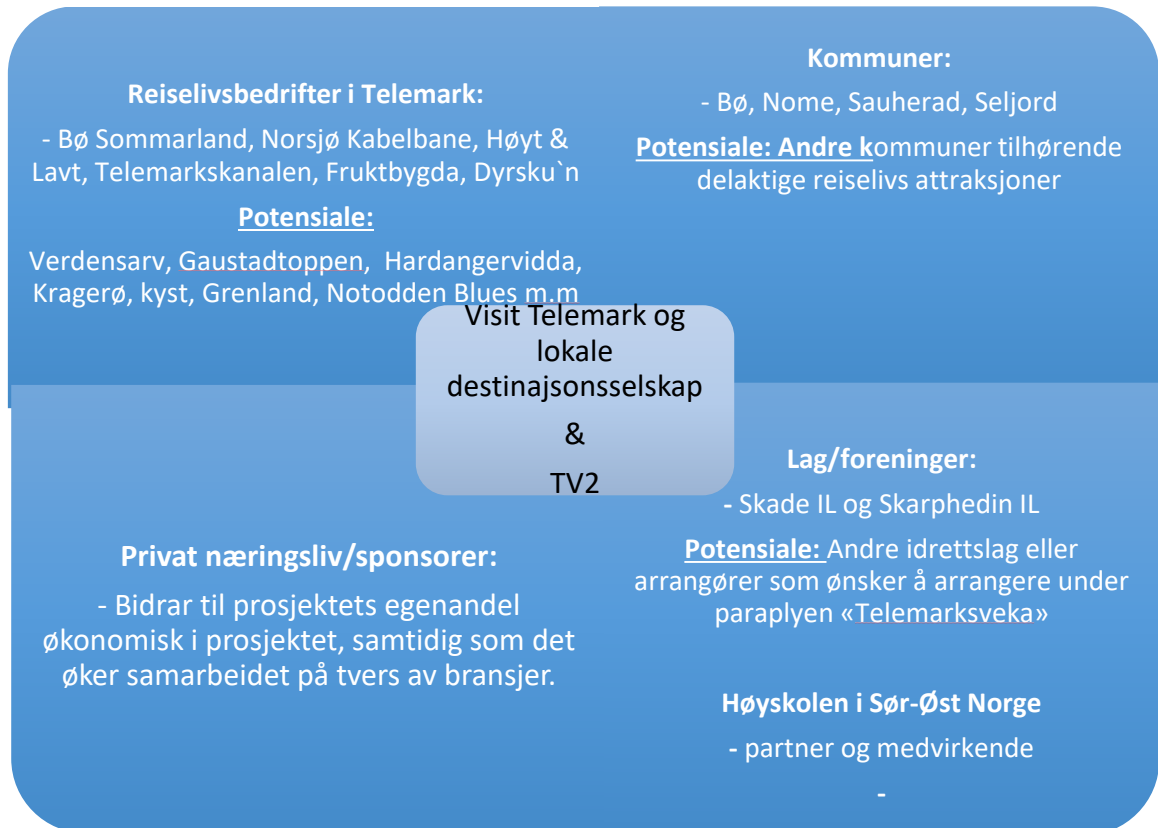
6.1 Nettverksbedrifter

Dyrsku'n og Bø Sommarland er to av de større bedriftene som helt sikkert er med. I tillegg til å få nasjonal oppmerksomhet under Telemarksveka, ønsker Dyrskun'n samtidig å jobbe mot TV for sitt eget arrangement i september. Eierne til Bø Sommarland ser på et langsiktig samarbeid med TV2 som spesielt viktig, og kan være villig til å bidra med mer midler om det blir et langsiktig prosjekt, og ikke bare gjennom 1 sesong.

Telemarkskanalen som attraksjon er også sentral siden Kanalrennet allerede er etablert i Lunde og går langs med kanalen. Andre medlemsbedrifter i Midt-Telemark som allerede har vært deltagende ser potensiale og er med videre med både egeninnsats og finansielle midler. Det viktige arbeidet for å få med andre Telemarksbedrifter fra kyst til fjell, er allerede i gang via Visit Telemark. Signalene er kun positive, og man har mest sannsynlig med destinasjonene Rjukan, Grenland og Kragerø, i tillegg til

Seljord og Midt-Telemark. Det må som nevnt være TV2 som avgjør den redaksjonelle interessen i budskapene Telemark ønsker å formidle. Mulighetene er ekstremt mange, så det vil være et puslespill og en stor del av arbeidet som vil pågå utover vinteren. Frist med endelige kontrakter med bedrifter/destinasjoner er satt til 1. mars 2017. Ut i fra dette blir det dannet ytterligere arbeidsgrupper som skal sørge for maksimal utnyttelse på alle steder.

Illustrasjonsmodell over samarbeidet:

6.0 Avslutning

Vi ber Telemark Utviklingsfond om å delta i tilretteleggingen av et prosjekt som gir et nettverk ressurser til å gjennomføre de nevnte muligheter.

- Fem dager med Telemarksfokus i God Morgen Norge, 19.-23. juni
- Underholdningsprogram med Telemarksfokus og Sankthans feiring i Bø Sommarland
- Direktesendte idrettsarrangement i Bø og Lunde lørdag og søndag.

35% av selve produksjonskostnaden på 1 450 000, gir etter vår forståelse mulighet til å søke om en støtte på 500 000. Nettverket av bedrifter er positive til å bidra med finansielle midler og stor egeninnsats. Det er mange detaljer som skal planlegges sammen med mange aktører frem mot sommeren. En hurtig og positiv avgjørelse på medfinansiering fra TUF er derfor viktig for rett fokus fremover.

Av beløpet det søkes om, er allerede kr. 200 000 formidlet som godkjent av TUF for prosjektår 1.

Måten nettverket vil utvikle seg på kan selvsagt ha betydning for finansieringsplanen videre. Det er nødvendig med et tett samarbeid i et bedriftsnettverk for å optimalisere effekten av profileringen, og for å sikre en langvarig verdiøkning i Telemark. Søknaden er derfor på 5 år, men vi ser selvsagt behovet for å oppdatere og be om ny godkjenning av søknad årlig. I møtet med Visit Telemark og Terje Bakka 2. januar vises det til enighet om å søke om kr. 300 000 for de resterende 4 år.

Dette må sees på som en samlet søknad, det vil ikke komme søknader fra flere aktører knyttet til dette prosjektet. Prisen er for totalproduksjonen. Budsjettet for hele prosjektet med gjennomføring er på ca. 2 800 000 millioner kroner.

- Vedlegg 1. Kostnad og Finansieringsplan (er i regionalforvaltning)
- Vedlegg 2. Fremdriftsplan. Arbeidsplan under utvikling.
- Vedlegg 3. Oversikt over foreslåtte sende tider fra TV2.

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

Porsgrunn kommune
Postboks 128

3901 PORSGRUNN

Dato: 25.06.2013
Deres ref.

Vår ref. 13/2297-2
U01

BEVILGNING FRA TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

Telemark Utviklingsfond har i styremøte den 20.06.2013 sak 18/2013 behandlet deres søknad om støtte til prosjektet Porselen og Design.

Telemark Utviklingsfond har fattet vedtak om å innvilge intill 2,5 MNOK som tilskudd til realisering av prosjektet Porselen og Design.

Det er en forutsetning at kostnaden på blir fullfinansiert i samsvar ned fremlagt splan.

Det vises for øvrig til vilkår listet opp i dette svarbrevet.

Grunnlaget for bevilgningen er i samsvar med kostnadsoverslag og finansieringsplan i deres søknad.

Styret vedtok følgende forutsetninger:

Bevilgningen er en sum til fordeling mellom utstilling og prosjektledelse.

Det bør opprettes en styringsgruppe og prosjektgruppe der det vil være naturlig at Telemark Fylkeskommune og Porsgrunn kommune deltar i.

Styret i Telemark Utviklingsfond forutsetter at Porsgrunn kommune har ansvaret for at dette prosjektet blir gjennomført på en slik måte at ønsket effekt oppnås. Det gjelder spesielt den delen av prosjektet som skal sørge for å bevare og utvikle en levedyktig porselenproduksjon i fabrikkområdet. Styret forutsetter videre at Porsgrunn kommune tar et ansvar med å få dette prosjektet inn i en konkret plan både for utvikling i Porsgrunn og Telemark.

Det er videre en forutsetning at tilskudd til den musiale delen skal sikres for Telemark Museum og skal kunne flyttes til andre lokaler dersom prosjektet ikke realiseres i de tenkte lokaler. Søker må legge frem dokumentasjon på at en avtale er inngått om dette.

For tilsagnet gjelder følgende vilkår:

1. Prosjektet må gjennomføres i samsvar med de planer og det kostnadsoverslag som ligger til grunn for tilsagnet. Endring i prosjektets innhold etter at tilsagn er gitt, skal godkjennes av Telemark Utviklingsfond.
2. Dersom prosjektet blir dyrere enn kostnadsoverslaget viser må prosjekteier selv finansiere kostnadsøkningen.
3. Dersom prosjektet blir rimeligere, eller blir gjennomført i redusert omfang i forhold til den opprinnelige planen, vil tilsagnet bli redusert tilsvarende. Dersom prosjektet ikke er påbegynt innen ett år fra tilsagnet er gitt, blir hele tilsagnet trukket tilbake. Det kan imidlertid søkes til Telemark Utviklingsfond om utsettelse.
4. Det skal føres spesifisert regnskap for prosjektet. Regnskapet skal settes opp slik at det kan sammenlignes med kostnadsoverslaget som ligger til grunn for tilsagnet.
5. Prosjektregnskapet skal sendes til Telemark Utviklingsfond, for tilsagn over kr 250.000- skal regnskapet være signert av revisor.
6. Telemark Utviklingsfond skal holdes orientert om utviklingen av prosjektet/tiltaket, og har til enhver tid anledning til å kontrollere at vilkåra for tilskudd blir overholdt. Mottaker må til enhver tid gi de opplysningane som Telemark Utviklingsfond krever.
7. For byggeprosjekt skal det etableres forsvarlig byggekontroll på stedet.

VILKÅR FOR UTBETALING:

Tilskuddet utbetales i to terminer pr år fordelt over prosjektets løpetid. Beløpet utbetales i samsvar med dokumenterte milepeler..

Krav om utbetaling skal sendes Telemark Utviklingsfond, Postboks 2844, 3702 Skien.

Ved krav om utbetaling, husk å oppgi tilsagn nr. og bankkonto som tilskuddet skal overføres til.

GENERELLE BESTEMMELSER:

I markedsføringa og informasjon om prosjekt, arrangement og tiltak skal det klart framgå av trykksaker og nettsider at Telemark Utviklingsfond er en samarbeidspartner. Telemark Utviklingsfond skal ha en synlighet som samsvarer med den størrelsen vårt tilskudd utgjør sammenlignet med andre bidragsytere. Vår logo skal brukes i alle sammenhenger der Telemark Utviklingsfond er bidragsyter.

Med hilsen

Terje Bakka

Telemark Utviklingsfond

Hovedprosjekt senter for Porselen og design Aktivitetsbudsjett 2013 - 2016

	Tilskudd			Regnskap 2013 - 2016		
	Budsjett	Egeninnsats	Totalt	Regnskap	Egeninnsats	Total
UTGIFTER:						
Lokaler Senter for Porselen og design - Porsgrunn Kommune(PK)		1 500 000	1 500 000		1 500 000	1 500 000
Egeninnsats, driftstilskudd (husleie)		1 500 000			1 500 000	1)
Utvikle og produsere porselensutstilling - Telemark Museum	3 000 000	1 750 000	4 750 000	3 173 044	2 060 350	5 233 394 2) og 3)
Konsulenttenester, utvikling av teknologiske installasjoner	750 000					
Innkjøp av tekniske innstillinger	750 000					
Heldekkende beskyttelseglass med skinnsystem etc	750 000					
Konsulenttenester, innkjøp og montering av lyssetting	250 000					
Konsulenttenester, klargjøring av 400 gjenstander fra to samlinger	200 000					
Podier, hyller etc	150 000					
Snekkerarbeider, tilrettelegging av gulv etc	100 000					
Internalarm	50 000					
Egeninnsats, formidling		250 000				
Egeninnsats, lage innhold og driftsinnsats		1 500 000			2 060 350	3)
Prosjektledelse og fagpersoner	2 400 000	1 450 000	3 850 000	583 399	1 799 000	2 382 399 4) og 5)
Prosjektleder/prosjektledelse hovedprosjekt	1 400 000			583 399		
Fagpersoner organisering, drift, markedsføring	1 000 000					
Egeninnsats Porsgrunn Kommune		1 000 000			1 379 000	5)
Egeninnsats Porsgrunn Kommune, formidling		450 000			420 000	5)
Utvikle og tilrettelegge for turisttrafikk	500 000	1 300 000	1 800 000		596 200	596 200 6)
Konsulenttenester , utvikle fasilitetene for tilrettel for turisme	150 000					
Innkjøp og montering av utstyr, infotavler m.m	250 000					
Snekkerarbeid, tilrettelegging	100 000					
Egeninnsats destinasjonsselskap, utvikle produkter osv/		1 000 000			517 200	6)
Egeninnsats destinasjonsselskap, markedsføring, salg osv		300 000			79 000	6)
Sum	5 900 000	6 000 000	11 900 000	3 756 443	5 955 550	9 711 993
INNTEKTER:						
Egeninnsats PK, TM, Visit Grenland		6 000 000			5 955 550	
Tilskudd Telemark Museum og Telemark Utviklingsfond	5 900 000			3 700 000		
Sum	5 900 000	6 000 000	11 900 000	3 700 000	5 955 550	9 655 550
				62,71 %		
Beløp fra TUF	2 500 000			1 567 797		
Utbetalt				-1 250 000		
Rest utbetaling				317 797		

1) Porsgrunn har bevilget totalt kr 1 500 000 for perioden 2013 - 2016 - driftstilskudd (dekning husleie).

2) Det ble søkt TFK og TUF om kr 5 900 000 til prosjektledelse og

Fra: [Målfrid Hålmoen](#)
Til: [Terje Bakka](#)
Kopi: [Per Wold](#); oyvind.solbakken@porsgrunn.kommune.no
Emne: VS: Senter for Porselen og design - sluttrapport og regnskap - anmodning om utbetaling av resterende tilskudd på kr 1 250 000
Dato: 10. mars 2017 10:52:12

TUF v/ Terje Bakka

Problemstillingen slik vi har forstått den:

«Porsgrunn kommune (PK) har ikke fått utbetalt hele tilskuddet fra TUF fordi PK som prosjekteier ikke har skaffet tilstrekkelig medfinansiering/privat finansiering slik TUF forutsatte i sitt tilsagnsbrev.»

«Senter for porselen og design» i Porsgrunn er et samarbeidsprosjekt mellom Porsgrunn kommune (PK) og Telemark Museum (TM) m.fl. I styringsgruppa for prosjektet har rådmann i PK, museumsdirektør i TM, fylkesrådmann i Telemark, samt daglig leder i Porsgrunds Porselænsfabrik AS sittet.

Prosjekteier og initiativtaker Porsgrunn kommune inviterte TM til å være med i prosjektet. Med bakgrunn i PK sin invitasjon til TM så har: PK og TM sammen arbeidet for å få etablert forprosjekt og senere hovedprosjektet "Senter for porselen og design". PK og TM sammen lagt ned et betydelig arbeid med å få på plass en sunn økonomi og dermed tilstrekkelig finansiering av forprosjekt og senere i hovedprosjektet. Da PK i 2014 ba TM om å ta et prosjektansvar for den museale delen av prosjektet forutsatte prosjekteier at TM skaffet eksterne økonomiske midler tilveie i prosjektet. Prosjektregnskapet fra TM viser at det har de lyktes med. Dette i tillegg til egenfinansiering og en betydelig egeninnsats fra både PK og TM.

Oppsummering:

Både PK og TM har således bidratt til at opprinnelig inntektsplan ved etablering av "Senter for porselen og design" er fulgt opp i henhold til omforent plan. PK og TM har sammen bidratt til å skaffet tilveie medfinansiering fra både offentlig og privat sektor til prosjektet. PK søkte i første fase av hovedprosjektet om ekstern midler i form av tilskudd hovedsakelig fra offentlig sektor (TFK og TUF), mens TM på sin side skulle bidra til å følge opp omforent inntektsplan i prosjektet med å sørge for å få på plass sin del av medfinansieringen også fra privat sektor.

Totalt sett har man i hovedprosjektet lyktes med å få på plass ekstern finansiering av "Senter for porselen og design" i henhold til de krav TUF har stilt i sitt tildelingsbrev. Dette under forutsetning av at "Senter for porselen og design»/ PK får utbetalt manglende restbeløp fra TUF.

Summen av totale inntektene i prosjektet synliggjøres både i PK sitt prosjektregnskap og i TM sitt prosjektregnskap.

PK har i påvente av utbetaling av de resterende omsøkte midlene fra TUF, forskuttert disse. (ref TM prosjektregnskap og PK prosjektregnskap)

Det søkes med dette om at resterende tilskudd på kr 1 250 000 utbetales uten varslede avkortning.

Med vennlig hilsen

Målfrid Hålmoen
Stabsleder
Virksomhet for kultur
malfrid.halimoen@porsgrunn.kommune.no
35 54 72 54/415 415 33

Fra: Terje Bakka [<mailto:Terje.Bakka@t-fk.no>]

Sendt: 9. mars 2017 20:34

Til: Målfrid Hålmoen

Kopi: Øyvind Solbakken

Emne: SV: Senter for Porselen og design - sluttrapport og regnskap - anmodning om utbetaling av resterende tilskudd på kr 1 250 000

Jeg kan ikke se at det er noen søknad med begrunnelse for at vi skal utbetale hele rest beløpet. Dersom dere har noen argumenter må jeg ha det før kl 11.00 i morgen. Dersom jeg ikke får noe mere vil jeg referere til møte vi hadde og dere mener at Telemark Museum har gjennomført prosjektet med egen finansiering.

Med vennlig hilsen

Terje Bakka

Telemark Utviklingsfond

Mob tlf +47 46 85 40 30

Fra: Målfrid Hålmoen [<mailto:malfrid.halimoen@porsgrunn.kommune.no>]

Sendt: 3. mars 2017 16:14

Til: Terje Bakka <Terje.Bakka@t-fk.no>

Kopi: oyvind.solbakken@porsgrunn.kommune.no

Emne: VS: Senter for Porselen og design - sluttrapport og regnskap - anmodning om utbetaling av resterende tilskudd på kr 1 250 000

Til

Telemark Utviklingsfond v/Terje Bakka.

Det vises til møte i Porsgrunn 15.02.17, og som avtalt oversendes delregnskap fra Telemark Museum med kommentarer og revisors beretning.

Med vennlig hilsen

Målfrid Hålmoen
Stabsleder
Virksomhet for kultur
malfrid.halimoen@porsgrunn.kommune.no
35 54 72 54/415 415 33

Fra: Målfrid Hålmoen

Sendt: 10. januar 2017 13:59

Til: terje.bakka@t-fk.no

Kopi: Siv Dyrkolbotn (Siv.Dyrkolbotn@telemark.museum.no); Christine Hermansen (Christine.Hermansen@telemark.museum.no); Mette Weitemeyer; Lars D. Haukvik

(Lars.D.Haukvik@t-fk.no); geir.nordtveit@t-fk.no

Emne: Senter for Porselen og design - sluttrapport og regnskap - anmodning om utbetaling av resterende tilskudd på kr 1 250 000

TUF

v/ Terje Bakka.

Vedlagt følger Sluttrapport og regnskap for det 3- årige hovedprosjektet *Senter for porselen og design 2013 – 2016*

Dokumentene som følger vedlagt:

1. Sluttrapport
2. Regnskap for perioden 2013 – 2016:
Vedlegg som dokumentere egeninnsats og som da ikke er ført over ansvar 2329 i Porsgrunn kommune
 - Dokumentasjon egeninnsats Telemark Museum
 - Dokumentasjon egeninnsats og utgifter Visit Grenland
 - Dokumentasjon egeninnsats Porsgrunn kommune 2013 og 2014
 - Dokumentasjon egeninnsats Porsgrunn Kommune 2015 og 2016
3. Revisors beretning
4. Avtale om eierskap til utstillingsutstyr i Senter for Porselen og design mellom Porsgrunn Kommune og Telemark Museum

Med vennlig hilsen

Målfrid Hålimoen

Stabsleder

Virksomhet for kultur

malfrid.halimoen@porsgrunn.kommune.no

35 54 72 54/415 415 33

Søknad – Telemark utviklingsfond

Søknadsnr.	2017-0009	Søknadsår	2017	Arkivsak
Støtteordning	Telemark Utviklingsfond			
Prosjektnavn	Styrke utviklingsavdelingen i Skien for internasjonalisering av 24SevenOffice			

Kort beskrivelse

24SevenOffice er Europas ledende aktør innen skybaserte forretningssystemer. Selskapet var det første skybaserte ERP-systemet i Europa og vokser i dag nærmere 30% per år. 24SevenOffice har 20 års erfaring og tilbyr markedets mest komplette og sofistikerte Software as a Service (SaaS)-løsning, også kalt «cloud computing». Vi trenger å styrke utviklingsavdelingen i Skien for å kunne holde veksttakten i Norge, samt ferdigstille Cross Browser versjonen av systemet for Internasjonal lansering.

Prosjektbeskrivelse

Det er kritisk både for 24SevenOffice AS og den internasjonale satsningen å få skrevet om de siste ti prosentene av systemet til Cross Browser så snart som mulig. Dette vil generere umiddelbart mersalg i både Norge og internasjonalt, samt at det vil redusere kundefrafall. Dette vil bety et betydelig antall nye arbeidsplasser i regionen fremover. Vi tar allerede supporten i Sverige fra Skien og Notodden, og vil for østkysten av USA ha supporten i Skien for dette også. På denne måten for vi utvidet kundeservice tilbudet her, samt gitt raskere responstid. Den internasjonale versjonen kjører i felles kildekode og vi vil derfor ansette utviklerne til USA satsningen i Skien. Dette fordi det blir lettere å samkjøre utvikling, men også fordi dyktige utviklere i Norge er vesentlig billigere enn i USA.

Flere utviklere er lønnsomt og en nødvendighet uten internasjonalisering, men dagens likviditet gjør det vanskelig, samtidig som vi skal holde på veksten.

Vi håper med dette at Telemark Utviklingsfond kan gi oss 1 MNOK i støtte til å ansette 1 utvikler asap og ytterligere 1 kort tid etter, som kan jobbe med internasjonaliseringen og dermed også avhjelpe 24SevenOffice hjemme med Cross Browser utfordringen. Dette vil også være en viktig risikoavlastning som gjør sjansen for å lykkes internasjonalt betydelig større, da vi kan bruke mer av våre midler til markedsføring og salg i de nye markedene.

Dette vil ikke bare skape 1 til 2 nye arbeidsplasser umiddelbart, men det vil ved suksess skape betydelig med flere godt betalte kompetansearbeidsplasser i regionen. Det er også viktig at Grenland er verdens krybbe for skybasert ERP system, da 24SevenOffice er det første kjente skybaserte ERP systemet. Dette forplikter oss til å levere noe stort fremover også :)

Vedlagt finner dere budsjettet omsetning og vekst i kroner for årene 2017-2019 i 24SevenOffice AS, og vedlagt finner dere forretningsplanen for USA, samt en Power Point presentasjon.

Kontaktopplysninger

Funksjon	Navn	Adresse/poststed	Mobil
Søker / Prosjekteier	Stian Rustad Org.nr:879447992	Uniongata 18, Kunnskapsverkstedet 3732 SKIEN	91663909
Kontakt- person	Stian Rustad	Slemdalsvingen 33D 0776 OSLO	91663909
Prosjekt- leder	Espen Fjeldberg	- 3717 SKIEN	98068949

Mottatt offentlig støtte tidligere: Ja
Skattefunn og IFU i datterselskaper

Spesifikasjon

Bakgrunn

24SevenOffice AS øker veksten betydelig og har de siste årene ligget på nærmere 25% årlig vekst og vi ser nå ut til å takte nærmere 30% vekst. I siste kvartal i 2016 hadde vi en ekstrem vekst med rundt 10,7 millioner i årlig abonnementsvekst.

Denne ekstreme veksten betyr at vi kontinuerlig ansetter flere medarbeidere både i Skien, Notodden og Oslo, men den største veksten av ansatte skjer i Skien og Notodden (Utvikling og kundeservice). Vi har per i dag seks ledige stillinger ute på markedet.

Vekst binder mye kapital generelt, men med SaaS modellen binder vekst spesielt mye kapital siden inntektene er abonnementsbasert og hovedvekten av inntektene kommer i fremtiden, mens salgskostnadene osv oppstår umiddelbart. Likviditeten er derfor stram, men på den positive side under meget god kontroll da vi kan styre markedsførings og salgsaktiviteter etter tilgjengelig likviditet.

Markedet for skybaserte systemer som 24SevenOffice har tatt av i Norge og internasjonalt, men spesielt ser vi nå at de mellomstore bedriftene også velger skybaserte løsninger i stor skala og også til forretningskritiske funksjoner som ERP. 24SevenOffice vil derfor skape mange nye arbeidsplasser i regionen vår fremover uansett, men 24SevenOffice har et betydelig uutnyttet potensiale til å vokse både nasjonalt og internasjonalt.

24SevenOffice har 400 kunder i Sverige og vi sender i dag hjem til Norge ca 4 millioner kroner i året hjem til Norge fra Sverige. I 2017 ønsker vi også å øke satsningen i Sverige noe. Vi ser Sverige er mer modent for skybaserte systemer og veksten noe sterkere enn i Norge. I dag foregår all satsning gjennom partnere og vi får derfor ikke tatt skikkelig del i den betydelige veksten i markedet.

I 2017 skal 24SevenOffice skal også lanseres i USA i samarbeid med nåværende CEO Stian Rustad. Stian slutter som CEO i 24SevenOffice og flytter til USA for å bygge opp 24SevenOffice delvis på egen regning og risiko. Ståle Risa vil ta over som CEO og ledelsen er også ytterligere styrket med Kristijane Cook Hvaal som har en doktorgrad fra NHH og lang ledererfaring fra blant annet PwC Accounting og Amesto. Stian vil etter planen fortsette i styret i selskapet.

24SevenOffice eier 20% av det amerikanske selskapet og har således en sterk interesse av å hjelpe til med denne lanseringen av rent økonomiske grunner, men det er også viktig for 24SevenOffice at vi i

USA skal teste ut en ny forretningsmodell hvor vi gir bort 24SevenOffice til regnskapsbyråene i USA. IT og programvarekostandene kan stå for så mye som 10% av omsetningen og nærmere halvparten av overskuddet til et regnskapsbyrå. Dette vil derfor være et ekstremt kraftig budskap. Vi vil derimot tjene pengene på at regnskapsbyråenes kunder bruker systemet til alt mulig annet som CRM, fakturering, prosjektstyring, attesting, mail, timeregistrering, mobil applikasjon, transaksjoner av elektroniske fakturaer, osv osv.

Vi ser at vi i Norge får vi flere hundre kunder fra våre regnskaps partnere per måned, samt at elektronisk faktura tvinger enda flere av byråenes kunder inn i systemet. USA vil påby elektronisk faktura fra 2018 og derfor er timingen perfekt til å lansere en slik disruptive forretningsmodell. Denne forretningsmodellen kan være malen for videre internasjonal distribusjon. Dette krever derimot at noe utvikling må prioriteres fra 24SevenOffice sin side, men det fine med denne utviklingen er at det hovedsakelig er utbedring av de siste 10% av systemet som ikke er Cross-b Browser basert. Dette er uansett på sikt veldig viktig for 24SevenOffice i det Norske og Svenske markedet, da vi vet at Microsoft vil slutte å støtte gammel funksjonalitet i sine nettlesere innen ikke alt for lang fremtid.

Prosjekt mål

Det er kritisk både for 24SevenOffice AS og den internasjonale satsningen å få skrevet om de siste ti prosentene av systemet til Cross Browser så snart som mulig. Dette vil generere umiddelbart mersalg i både Norge og internasjonalt, samt at det vil redusere kundefrafall. Dette vil bety et betydelig antall nye arbeidsplasser i regionen fremover. Vi tar allerede supporten i Sverige fra Skien og Notodden, og vil for østkysten av USA ha supporten i Skien for dette også. På denne måten for vi utvidet kundeservice tilbudet her, samt gitt raskere responstid. Den internasjonale versjonen kjører i felles kildekode og vi vil derfor ansette utviklerne til USA satsningen i Skien. Dette fordi det blir lettere å samkjøre utvikling, men også fordi dyktige utviklere i Norge er vesentlig billigere enn i USA.

Flere utviklere er lønnsomt og en nødvendighet uten internasjonalisering, men dagens likviditet gjør det vanskelig, samtidig som vi skal holde på veksten.

Dette vil ikke bare skape 1 til 2 nye arbeidsplasser umiddelbart, men det vil ved suksess skape betydelig med flere godt betalte kompetansearbeidsplasser i regionen.

Forankring

Utvikling av Cross Browser og internasjonalisering er høyeste prioritet på styre og ledernivå. 24SevenOffice sin største trussel på kort sikt er at Microsoft slutter å støtte funksjonalitet 24SevenOffice i dag kjører på.

Prosjektorganisering

Prosjektet vil ledes av CEO Stian Rustad, sammen med utviklingssjef Kjell Richard Bjørntvedt og produksjef Espen Fjeldberg.

Samarbeidspartnere

Vi vil samarbeide med 24SevenOffice i USA

Aktiviteter

Prosjektet vil styrke utviklingsavdelingen for å utvikle følgende moduler i 24SevenOffice i Cross Browser versjon:

- Produktregister fullversjon
- Reskonro linking i CRM
- Hovedboksrapporter og flere andre regnskapsrapporter
- Flere andre mindre endringer i systemet som innstillinger osv

Målgrupper

24SevenOffice retter seg mot alle Smb bedrifter i Norge og Sverige i dag og prosjektet vil gjøre det mulig å lansere i andre land. Konkret planlegges en lansering i USA

Resultat

Dette prosjektet er nødvendig både for å sikre 24SevenOffice sin fremtidige relevans, øke veksten i Norge og utlandet og redusere kunde churn. Den umiddelbare effekten vil bli flere kompetansebasert ansatte i regionen, samt øke antall noe enklere stillinger på kundeservice.

Effekter

Lykkes vi med dette vil vi kunne gjøre regionen til en ledende region innen skybasert teknologi.

Tids- og kostnadsplan

Tidsplan

Støtten vil gjøre det mulig for 24SevenOffice å velge bort kortsiktig inntjening på kundeprosjekter og vi vil umiddelbart starte utviklingen av Cross Browser funksjonaliteten med egne ansatte, samtidig som det vil ansettes 2 nye utviklere så snart som mulig. Utviklingen vil være kontinuerlig prosess på alle moduler/funksjoner som skal skrives om. Målsetningen er å ferdigstille alt i løpet av 2017.

Kostnadsplan

Tittel	2017	2018	2019	SUM
01.Personalkost	1 000 000			1 000 000
02.Innkjøpte tjenester				0
03.Utstyr				0
04.Andre kostnader				0
Sum kostnad	1 000 000			1 000 000

Kostnadene er hovedsakelig lønn til nye utviklere i 24SevenOffice i 2017. Vi vil ikke ha behov for å utvide lokaler eller kjøpe inn ny infrastruktur da vi allerede er skalert for dette.

Finansieringsplan

Tittel	2017	2018	2019	SUM
01.TUF Finansiering				0
02.Annen offentlig finansiering				0
03.Privat finansiering				0
Telemark Utviklingsfond	1 000 000			1 000 000
Sum finansiering	1 000 000			1 000 000

Geografi

806-Skien, 807-Notodden

Vedleggsliste

Dokumentnavn	Filstørrelse	Dato
24SevenOffice Pres USA og Canada TU.pptx	1 314 704	05.02.2017
Telemark utviklingsfond 24SevenOffice USA Business Case .docx	1 119 076	05.02.2017

Søknad – Telemark utviklingsfond

Søknadsnr.	2017-0012	Søknadsår	2017	Arkivsak
Støtteordning	Telemark Utviklingsfond			
Prosjektnavn	Finansiering av testlab som Olympiatoppen kan disponere			

Kort beskrivelse

Olympiatoppen etablerer nå sitt syvende regionale kompetansesenter som skal dekke Buskerud, Telemark og Vestfold. Telemark Idrettskrets målsetting er å eie og finansiere en testlab, kostnadsberegnet til 4.910.000 som plasseres i senteretableringen i Skien Fritidspark, og som skal stilles til fri disposisjon for Olympiatoppen Sørøst sin virksomhet.

Prosjektbeskrivelse

Norges Idrettsforbund / Olympiatoppen har seks regionale kompetansesentra for toppidrett i dag, og har vedtatt å opprette to nye. Ett av dem er Olympiatoppen Sørøst som skal dekke regionen Buskerud, Telemark og Vestfold. Det er vedtatt en nettverksmodell med virksomhet i Drammen (Marienlyst), Skien (Skien Fritidspark) og Horten (Bakkenteigen). Driften finansieres av Norges Idrettsforbund, de tre fylkeskommunene og vertskommunene. Budsjettet er på 3,9 mill. i 2017, 4.950.000 i 2018 og 5.050.000 fra og med 2019. De tre fylkeskommunene og Drammen kommune har fattet positive vedtak. Driftstilskudd fra Telemark FK er på 800.000 i 2017 og 750.000 for hvert av de to neste årene. Virksomheten er primært rettet mot støtte- og utviklingsfunksjoner for morgendagens toppidrettsutøvere mellom 18 - 23 år og deres støtteapparat av klubber og trenere, men inkluderer også samarbeidsavtaler med utdanningsinstitusjoner slik at talentene kan kombinere toppidrettssatsing og utdanning i sine egne regioner. Selve hjertet i virksomheten vil være knyttet til kursvirksomhet, samlinger og individuelle resultatvurderinger i en testlab. Hovedvirksomheten vil bli lagt til Skien Fritidspark og driftet av ansatte fra idrettsstudiet ved Høyskolen Sørøst - avdeling Bø.

Kontaktopplysninger

Funksjon	Navn	Adresse/poststed	Mobil
Søker / Prosjekteier	Telemark Idrettskrets Org.nr:971545542	Idrettens Hus. Fritjof Nansens gate 19 c 3722 SKIEN	-
Kontakt- person	Geir Berge Nordtveit (styreleder)	Paul Kohts gt. 5 3714 SKIEN	97561676
Prosjekt- leder	Geir Berge Nordtveit (Styreleder)	Paul Kohts gt. 5 3714 SKIEN	97561676

Mottatt offentlig støtte tidligere: Ja

Telemark idrettskrets har et budsjett på om lag tre mill. 1,6 kommer fra fylkeskommunen og 1,4 fra Norges Idrettsforbund / Kulturdepartementets disponering av statlige spillemidler.

Vi mener at en etablering ikke er konkurransevridende og kan omfattes av unntak fra ESA's regelverk.

Spesifikasjon

Bakgrunn

Dette er det gjort rede for under søknadsopplysninger. Det var sterk politisk vilje til å få lagt hovedsenteret til Telemark og Skien. Den konkurransen tapte vi i forhold til Marienlyst/Drammen. I løpet av prosessen gikk imidlertid Olympiatoppen bort fra målet om ett samlende senter, og landet på en nettverksmodell. Det innebærer at ledelsen (en ansatt) sitter i Drammen, men at aktivitetene er fordelt på Drammen, Skien og Horten. Her kommer Telemark ut som en foreløpig vinner fordi Skien er pekt ut som Campus der mesteparten av aktiviteten skal finne sted med samlingsdøgn, testing og konferanser. Telemark idrettskrets har tatt på seg rollen som tilrettelegger, der vi ser hele OLT-etableringen som strategisk viktig for å etablere selve kraftsenteret i Skien Fritidspark som har den suverent beste anleggssituasjonen og overnattingskapasitet på sportshotellet. Med den nye regionreformen som nå er på gang, har NIF sagt at idrettskretser og særkretser vil følge de nye regiongrensene. Innenfor BTV betyr det at 25-30 årsverk er i spill. Vår ambisjon er at det naturlige valget blir Skien og Telemark. Derfor ønsker vi å etablere et Idrettens hus i Skien Fritidspark der både vi, de nåværende særkretsene vi er samboere med, Olympiatoppen og administrasjonen i Fritidsparken er samlet i et nytt bygg koblet sammen med en basishall/turnhall. Da vil selve infrastrukturen være den beste i Norge. Dette er vi i dialog med Skien kommune om. Kommunen må være byggherre og det vil være deres bidrag. For oss blir det derfor viktig å eie og kunne styre prioriteringen av en profesjonell testlabb. Det vil være virkemiddelet som får resten av snøballen til å rulle. I et eget vedlegg signalisere Høgskolen i Sørøst-Norge sine ambisjoner og er i dialog med Olympiatoppen. De har samtidig en ambisjon om å kunne betjene både resten av idrettsbevegelsen og næringslivet med tjenester og ser også virksomheten sin i et folkehelseperspektiv. Fylkeskommunen har signalisert vilje til å disponere regionale utviklingsmidler til prosjekter og FoU-tiltak. I samarbeid med Skien kommune er det ønskelig å utvikle idrettsmedisinsk kompetanse/fysioterapi og idrettsklinikk i samband med en senteretablering. Denne søknaden gjelder derfor et tiltak/ en testlabb som er satt inn i strategisk sammenheng som vil ha en omfattende utløsende faktor. I dag, 22.02.2017, ble det klart at stortingsflertallet går for en ny region bestående av Vestfold og Telemark. Det kan bety at kompetansesenteret primært skal dekke Telemark og Vestfold. Det gjør det enda viktigere at Telemark er på banen med god tilrettelegging.

Prosjekt mål

Olympiatoppens regionale avdelinger er en strategisk satsing med forankring i NIF sitt idrettspolitiske dokument (IPD) for å gjøre de beste flere!

Forutsetningen for den etableringen som nå er vedtatt er følgende:

Toppidrettens behov skal stå sentralt med fokus på særidrettenes prestasjonsmiljøer (som skal forsterkes og bygges ut).

Samarbeid med akademia i forhold til FoU, lab/testing og tilrettelegging for toppidrettsutøvere mm.

Tilgang til og utvikling av anlegg som møter toppidrettens behov.

Lokalisering i store befolkningskonsentrasjoner med god kommunikasjon (vei/bane).

Regional/lokal vilje og evne til å jobbe langsiktig mot et felles mål i forhold til finansiering, tilrettelegging og utvikling av OLT Sørøst, herunder idrettskretser, fylkeskommuner og kommuner.

Telemark idrettskrets har som mål å være best på tilrettelegging.

Forankring

Modellen er vedtatt av styret i Norges Idrettsforbund og Olympiatoppen som bidrar med all sin kompetanse og et årlig driftstilskudd på en mill. kroner.

De tre fylkeskommunene og Drammen kommune har vedtatt sin delfinansiering. Telemark fylkeskommune foreløpig for tre år 2017 - 2019.

Etableringen i Telemark/Skien er i samsvar med vedtatt fylkeskommunal strategi for idrett, friluftsliv og folkehelse.

Dialogen med Skien kommune er god og oppdatert til en hver tid.

I et eget vedlegg, datert 20.02.17 støtter ni av de større særkretsene både etableringen av OLT Sørøst og søknaden om finansieringen av en testlab. Dette er derfor en søknad som hele teleidretten med sine 65.000 organiserte utøver stiller seg bak.

Prosjektorganisering

Dette har vært en prosjektorganisering ledet av Olympiatoppen og med bidrag fra tre idrettskretser.

Når vedtak er fattet og driften er finansiert, foreløpig for en treårsperiode, daglig leder er tilsatt, er driften av OLT Sørøst styringsmessig en direkte forlengelse av OLT sentralt. Regionale avdelingsledere ansettes i NIF/OLT og rapporterer faglig og administrativt direkte til Olympiatoppens utviklingsjef.

Likevel er det enda ikke finansiert opp noen testlab, bare driften av den. Etablering og lokalisering er derfor vårt prosjekt som vil gi virksomheten i Telemark et stort konkurransefortrinn.

Samarbeidspartnere

NIF/Olympiatoppen.

De tre fylkeskommunene Buskerud, Telemark og Vestfold

Kommunene Drammen, Skien og Horten.

Høgskolen Sørøst.

Idrettskretsene i Buskerud, Telemark og Vestfold.

Aktiviteter

Individuell oppfølging av toppidrettsutøvere 18 - 23 år fra egen region i samarbeid med klubber og særforbund.

Regional oppfølging av etablerte toppidrettsutøvere i deres hjemmemiljø i samarbeid med Olympiatoppen sentralt.

Utvikling og etablering av flere kraftsentra for ulike særidretter.

Samarbeid med videregående skoler, Toppidrettsgymnas og utdanningsinstitusjoner.

Kompetansedeling og utvikling av trenere og andre stab/støttefunksjoner i de lokale klubbmiljøene.

Målgrupper

Ungdommer 18 - 23 år som ønsker å satse på en toppidrettskarriere i kombinasjon med utdanning, og som kan oppnå det i vår egen region.

Etablerte toppidrettsutøvere.

Kompetanseheving og målrettet spissing innenfor økt satsing i alle sær idretter.

Resultat

Innsatsfaktorene er en kombinasjon av å tilby testing, individuell oppfølging, veiledning, samvær med andre likesinnede og oppfølging fra vår ypperste nasjonale kompetanse.

Aktivitetene er stab og støttefunksjoner inklusive sosiale miljø og utdanning som gjør dette mulig.

Produktene er testing og oppfølging som sikrer utvikling og hindrer tretthetsskader og overbelastning.

Brukereffekter er økt mulighet til å kombinere utdanning og idrettssatsing i eget miljø, mindre skader og en naturlig idrettslig progresjon.

Samfunnseffekten er at flere får en sjangsemulighet, har levd ut drømmene sine, men også har tatt en utdanning de falle tilbake på etter den idrettslige karrieren er over.

Effekter

Flere toppidrettsutøvere, nasjonale og internasjonale medaljer til utøvere fra Telemark.

Ikke lenger nødvendig å forlate Telemark for å nå nasjonal og internasjonal elite.

Gode rollemodeller for kommende generasjoner.

En smitteeffekt til andre samfunnsområder. Det er lov å ha ambisjoner og å ville være best,- selv om du er fra Telemark.

Tids- og kostnadsplan

Tidsplan

Den vedlagte milepælsplanen er noe faseforskjøvet. M5 er gjennomført, daglig leder er tilsatt (Jorunn Horgen med 17 internasjonale medaljer og norsk flaggbærer under OL i Barcelona). Det arbeides med M6 og M7/offisiell oppstart er utsatt til 01.06

Kostnadsplan

Tittel	2017	2018	2019	SUM
01.Personalkost				0
02.Innkjøpte tjenester				0
03.Utstyr	4 910 000			4 910 000
04.Andre kostnader				0
Sum kostnad	4 910 000			4 910 000

I henhold til kostnadsoverslag, vedlegg 1, datert Høgskolen i Sørøst-Norge datert Bø 20.01.2017

Finansieringsplan

Tittel	2017	2018	2019	SUM
02. Annen offentlig finansiering				0
Spb. 1 Grenlandsstiftelsen	1 250 000			1 250 000
Spb. 1 Holla/Lundestiftelsen	1 000 000			1 000 000
Telemark Utviklingsfond	1 750 000			1 750 000
TIK. Egenkapital	664 500			664 500
TIK. Refusjon 5% av MVA	245 500			245 500
Sum finansiering	4 910 000			4 910 000

Vi driver profesjonelt og har bygget opp en egenkapital/disposisjonsfond som vi nå nesten bruker opp fordi vi mener dette er strategisk viktig for utvikling av teledretten. Momskompensasjonen får vi tilbake via den offentlige/nasjonale kompensasjonen som stortinget har vedtatt for frivillige organisasjoner. Søknaden går først til TUF fordi TUF dekker hele fylket og vi har tro på at et positivt tilsagn med forbehold om fullfinansiering vil virke utløsende og positivt inn på saksbehandlingen i det to stiftelsene og Sparebank 1 Telemark. Dersom TUF eksempelvis ønsker å eie deler av utstyret tilsvarende søknadsbeløpet, og lar oss disponere det inntil TUF måtte fatte et annet vedtak, ser vi positivt på det som en garanti for at utstyret i testlabben kommer virksomhet i Telemark til gode.

Geografi

800-Telemark

Vedleggsliste

Dokumentnavn	Filstørrelse	Dato
OLT- prosjektplan-milepælsplan.pdf	383 364	22.02.2017
OLT-Kostnadsoverslag av utstyr til testlab.pdf	206 834	21.02.2017
OLT-Støtteskriv særiddretter - Finansiering av utstyret i en testlab).pdf	229 078	21.02.2017

Søknad – Telemark utviklingsfond

Søknadsnr.	2017-0008	Søknadsår	2017	Arkivsak
Støtteordning	Telemark Utviklingsfond			
Prosjektnavn	Søknad om investeringsstøtte til Vinje-senteret			

Kort beskrivelse

Stiftinga Nynorsk kultursentrum jobbar i samarbeid med Vinje kommune for realisering av Vinje-senteret. Nynorsk kultursentrum driftar i dag Ivar Aasen-tunet og Hauge-senteret.

Nynorsk kultursentrum skal også drifte Vinje-senteret, som vil konsolidere dei to andre sentra. Vinje-senteret skal vere eit nasjonalt senter for dikting og journalistikk. Museet skal vere ein berebjelke for nynorskbruk på Austlandet, og det første journalismuseet i Norden.

Prosjektbeskrivelse

Senteret skal vere navet i Vinje kulturområde, med særleg vekt på Aasmund O. Vinje, Haldis Moren og Tarjei Vesaas, Aslaug Vaa. Andre store kunstnarar som Harald Kihle og Henrik Sørensen hadde sitt verke i området. Likeeins Odd og Aasmund Nordstoga som har vakse opp på Plassen (same garden som Aa. O. Vinje vaks opp på). Geirr Lystrup og Arve Moen Bergset trådde også sine barnesko her.

Senteret skal styrke nynorsk- og dialektbruk, slik at barn/unge kan vere stolte av språkidentitet og heimstad. Vinje-senteret skal ta vare på og vidareutvikle ein unik nasjonal kulturarv. Juvstøyl, Vesaas si skrivestoge, skal på ny bli ein arnestad for nye unge forfattarar og kunstnarar. Vinje-senteret vil vere ein fanebærer for Telemarksidentiteten for heile fylket.

Om søkaren

Aasmund Olavsson Vinje frå Vinje er kjent som ein av dei store nasjonsbyggjarane i Noreg, og blir nemnt i same andedrag som Ibsen, Wergeland og Bjørnson. Han var Noregs første moderne journalist. Vinje la grunnlaget for all seinare journalistisk metode og essayistisk journalistikk. Han er og ein av dei mest folkekjære diktarane vi har. Tekstane hans er framført på mange av dei største scenene i verda, akkompagnert av Grieg-komposisjonar. Vidare var Vinje den første som tok i bruk nynorsk skriftmål i heile sin forfattarskap og har vore avgjerande for målsaka.

Aa. O. Vinje har 200 års jubileum i 2018. Vi skal byggje Vinje-senteret, som skal vere eit nasjonalt senter for dikting og journalistikk. Senteret skal både dokumentere det som har vore, og sjå framover ved å legge til rette for forskning og studier, og stimulere til ny skriving. Historien om journalistikkens utvikling frå den moderne journalistikken oppsto i 1858 til den no blir omtalt som den fjerde statsmakt, er enno ikkje fortalt. Denne historia skal vi fortelje. Vi skal fortelje historia om profilerte journalistar og redaktørar, lokalpressa og nynorskavisenes framvekst. Den dag i dag blir det undervist i Vinjes metode på journalisthøgskulen, som m.a. er inndeling i utanriks- og innanrikspolitikk, kulturstoff, vèr og blandingar som t.d. kuriostetar, bybrannar, knivsticking, opning av vassverk og ulvejakt, samt reiseskildringar og essayistisk journalistikk. Dette blir eit eige fagområde på Vinje-senteret.

For å realisere Vinje-senteret står Nynorsk kultursentrum og Vinje kommune foran ei ombygging og utbygging av gamle Vinje skule, som ligg på nabotomta til husmannsplassen Plassen. Byggeprosjektet er kostnadsrekna til 24 mill kr (sjå vedlegg), og i tillegg kjem utstillingskostnader. Dette er eit tungt økonomisk løft, og ein lyt i stor grad basere seg på eksterne bidrag for å kome i mål. Likevel vil ein hovudsakleg basere seg på eksisterande bygningsmasse, og dagens uteområde med park og parkeringsplassar. Vinje kommune understrekar at ein ikkje kjem til å søke Telemark fylkeskommune om investeringstilskot.

Til å vere eit nytt nasjonalt senter, så er det likevel eit nøkternt prosjekt. Ein fullstendig prosjektplan ser ein på www.vinjesenteret.no Vinjesenteret ligg midt i eit blømande kunstnarområde med Smørkleppdalen, Vinje biletgalleri, Mjonøy, Vinjar, Plassen, Vinje kyrkje, Vesaas-garden og Midtbøs bakkar med skrivestoga Juvstøyl ved Vinjevatn.

Sysselsetjingseffekt

Senteret vil få fire faste heiltidsstillingar og to deltidstillingar. Det vil likevel saman med generell trafikkauke, ikkje minst når verdsarvturistane inntek øvre Telemark, indirekte generere sysselsetjingseffektar som er langt større. Nynorsk kultursentrum hadde i 2016 til saman drygt 40 000,- besøkande på dei to sentra og på 71 større og mindre arrangement/utstillingar frå Lenvik i nord til Skien i sør. Her har Telemark og Vinje ein erfaren og dyktig samarbeidspartner som vil skape store ringverknader i regionen, og samarbeide tett med Vest-Telemark museum og andre aktørar.

I tillegg til dei direkte utviklingsverdiane som ligg i senteret, vil det òg vere noko som får hyttefolk til å vere ein dag lenger på hytta. Nye ringverknadsanalyser i Tinn og Vinje viser kor mykje verdiskaping det er i kommunane frå at hyttefolket er på hytta. Etasjen under senteret har òg potensialet for å bli eit kulturelt kontorfellesskap som kan bidra positivt til konsolidering og utvikling av kultur som arbeidsplass.

Kontaktopplysninger

Funksjon	Navn	Adresse/poststed	Mobil
Søker / Prosjekteier	Vinje kommune Org.nr:964964610	Postmottak 3890 VINJE	90028016
Kontakt- person	Jan Myrekrok	Vinjevegen 192 3890 VINJE	90028016
Prosjekt- leder	Jon Rikard Kleven	Vinjevegen 192 3890 VINJE	90970143

Mottatt offentlig støtte tidligere: Nei

Spesifikasjon

Bakgrunn

Sjå vedlegg.

Prosjekt mål

Sjå vedlegg.

Forankring

Sjå vedlegg.

Prosjektorganisering

Sjå vedlegg.

Samarbeidspartnere

Sjå vedlegg.

Aktiviteter

Sjå vedlegg.

Målgrupper

Sjå vedlegg.

Resultat

Sjå vedlegg.

Effekter

Sjå vedlegg.

Tids- og kostnadsplan**Tidsplan****Kostnadsplan**

Tittel	2017	2018	2019	SUM
01.Uteområde	664 000			664 000
02. Ombygging	3 716 800			3 716 800
03. Nybygg	6 710 000			6 710 000
04. Inventar	1 505 000			1 505 000
05 Tekniske fag	5 386 640			5 386 640
06. Honorar og reiser	2 652 000			2 652 000
07 Felleskostnader	1 439 000			1 439 000
08. Uføresett	2 208 000			2 208 000
Sum kostnad	24 281 440			24 281 440

Finansieringsplan

Tittel	2017	2018	2019	SUM
01.TUF Finansiering				0
02. Annen offentlig finansiering	11 785 432			11 785 432
03. Privat finansiering	10 496 008			10 496 008
Telemark Utviklingsfond	2 000 000			2 000 000
Sum finansiering	24 281 440			24 281 440

Sjå vedlegg.

Geografi

800-Telemark

Vedleggsliste

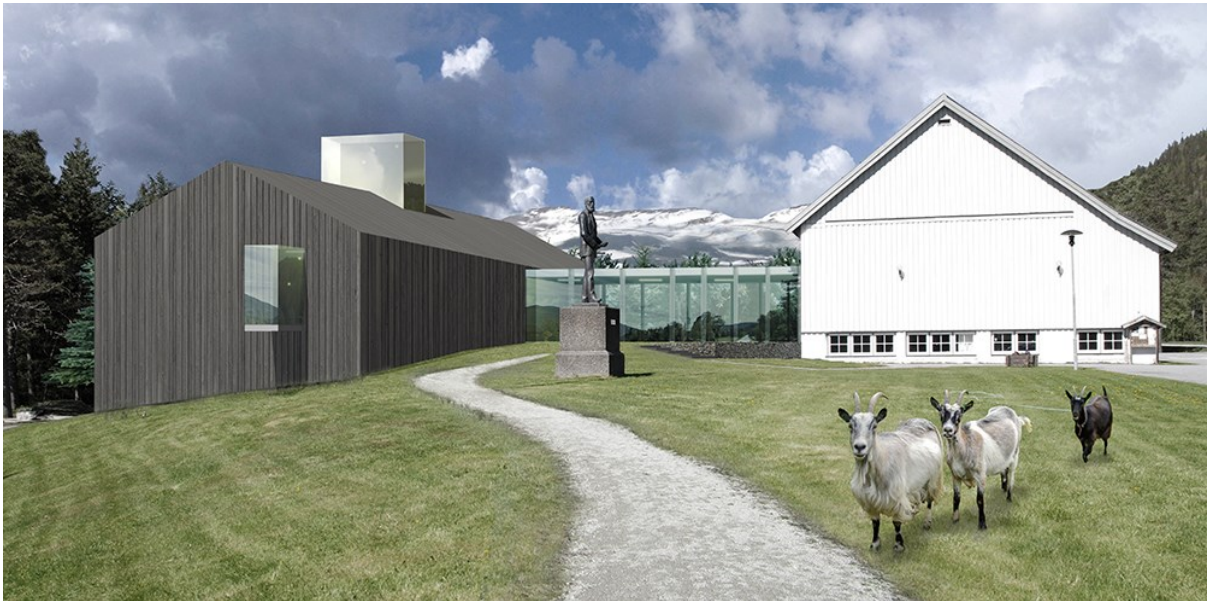
Dokumentnavn	Filstørrelse	Dato
Prosjektpresentasjon.pdf	2 022 868	02.02.2017
Søknad.pdf	439 516	02.02.2017

Nynorsk kultursentrum

Vinje-senteret

for diktning og journalistikk

Forteljingane som vil bli med heim

Prosjektpresentasjon med investeringsbudsjett
31. januar 2017

Innhold

Innhaldet blir større enn kostnaden	4
Det nye kultursenteret midt mellom Oslo og Bergen	5
Velkomen til eit landskap med sterk historie	6
Forteljingane som vil bli med heim	7
Planløysing med dempa, tydeleg form	9
Komplett investeringsbudsjett med god margin	12
Museet som ingen før har laga	13
Vedlegg	
Investeringsbudsjett for ombygging og nybygg	14

Innhaldet blir større enn kostnaden

– Vinje-senteret skal bli eit senter det ikkje finst maken til! sa ordførar Arne Vinje i møte med Kulturdepartementet i Oslo 24. november 2014. – Eg vil gjere det eg kan for at Vinje-senteret kan bli realisert i denne kommunestyreperioden, sa ordførar Jon Rikard Kleven då Kulturdepartementet var på synfaring i Vinje 22. november 2015.

No er Vinje-senteret under etablering. Det første offisielle arrangementet var eit arbeidsseminar med alle tilsette ved Vest-Telemark Museum 19. januar 2017.

Vinje kommune er ein fjellkommune i Vest-Telemark med om lag 3700 innbyggjarar. Ordet *kulturkommune* sit laust mange stader i landet, men Vinje kommune kan trygt bruke nemninga om seg sjølv. Kraftkommunen Vinje er ein kulturell kraftstasjon, og i 2009 kåra Norsk kulturforum Vinje kommune til Noregs kulturkommune.

På 2000-talet har visjonen for Vinje kommune vore «Vinje utfordrar framtida». Det passar for ein kommune som i 2010 klekte ut ideen om eit Vinje-senter. Etter innleiande drøftingar og signert intensjonsavtale mellom Vinje kommune og Nynorsk kultursentrum tok konkretiseringa til. Etter om lag 90 møte la Nynorsk kultursentrum 29. februar 2016 fram *Det rause museet. Prosjektplan for Vinje-senteret*.

Denne prosjektplanen er oppdaterte utdrag frå den prosjektplanen, laga til bruk for søknader om investeringstilskot. Arkitektane Hille & Strandskogen har laga forprosjekt, og byggt teknisk konsulent Ottar M. Skare har levert kalkylane. Nynorsk kultursentrum svarar fullt ut for opplysningar og vurderingar i dokumentet.

Det politiske grunnlaget for å etablere Vinje-senteret kom med budsjettforliket i Stortinget hausten 2016. I budsjettinnstillinga frå familie- og kulturkomiteen i Stortinget 9. desember 2016 heiter det:

«Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti, i samråd med Venstre, viser til budsjettforliket der det er 1,2 mill. kroner til prosjektoppstart for Vinje-senteret for diktning og journalistikk, et nasjonalt senter som er knyttet til dikteren Aasmund Olavsson Vinje og som er opprettet i et samarbeid mellom Vinje kommune og Stiftinga Nynorsk kultursentrum, som fra før driver Ivar Aasen-tunet i Ørsta og Olav H. Hauge-senteret i Ulvik.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet støtter opp under arbeidet Telemark fylkeskommune har igangsatt med opprettelse av Vinje-senteret.»

No blir fleire inviterte med til å realisere ein nasjonal kulturinstitusjon der innhaldet blir større enn kostnaden, i sentrum av den norske kulturhistoria, midt mellom Oslo og Bergen, under ein høgare himmel av diktning og journalistikk.

Ivar Aasen-tunet, 31. januar 2017

Ottar Grepstad
direktør

Det nye kultursenteret midt mellom Oslo og Bergen

Vinje-senteret for dikting og journalistikk skal vere det rause museet som gir publikum meir enn dei ventar og meir enn dei betaler for. Senteret skal dokumentere og formidle prosakunsten i diktinga og forteljingar om journalistikkens rolle i Noreg. Eit slikt museum finst ikkje i Noreg frå før, ikkje i mange andre land heller. Innhaldet blir større enn kostnaden, og Vinje-senteret blir rimelegare enn andre nye kulturinstitusjonar.

Med sans for det lokale og blick for det globale skal Vinje-senteret bli eit nasjonalt dokumentasjons- og formidlingssenter på internasjonalt nivå. Grunnlaget er nynorsk skriftkultur, og Vinje-senteret skal arbeide med dikting og journalistikk på både nynorsk og bokmål med *skriftkultur, minnekultur og demokrati som tre overordna perspektiv*. Vinje-senteret blir eit alternativ til den mentale sentraliseringa i vår tid.

A.O. Vinje voks opp i Vinjestoga like ved, og Vinje-senteret blir såleis knytt til fødestaden for moderne journalistikk på norsk. Få kilometer unna ligg Midtbø, garden og diktarstaden til Tarjei og Halldis Moren Vesaas. Det er blitt skrive verdslitteratur i Vinje, og verdslitteratur har kome til Noreg via Vinje. Dette litterære landskapet rommar ein autentisitet som *gjer Vinje til rette staden* for eit moderne senter om dikting og journalistikk

Dette blir ei avdeling i Nynorsk kultursentrum på linje med Aasen-tunet og Hauge-senteret og dermed *ein del av det største litterære museet i Noreg* og det einaste språkmuseet i Norden. Vinje-senteret styrkjer Aasen-tunet og Hauge-senteret – og omvendt Litteraturdagane i Vinje ønskjer å bli del av Vinje-senteret, og Vest-Telemark Museum og Nynorsk kultursentrum har signert ein samarbeidsavtale 2017–2020.

Vinje-senteret får *fire fulle stillingar og to deltidsstillingar* for avløysarar og omvisarar. Senteret disponerer nær 700 m² i ombygde Vinje skule og bruker Vinjar samfunnshus saman med lokale aktørar. Eit ferdig forprosjekt frå arkitektane Hille & Strandskogen styrkjer det som er og legg til noko nytt som gjer dette til ein god møteplass for fastbuande og gir tilreisande lyst til å stoppe ved det nye kultursenteret midt mellom Oslo og Bergen.

Gravhaugar frå eldre jernalder like ved bygningane krev dispensasjon frå kulturminnevernlova, og fylkeskonservatoren i Telemark har tilrådd dette overfor Triksantikvaren.

Medrekna 10 prosent uføresette kostnader viser eit detaljert byggjebudsjett for forprosjektet at *Vinje-senteret vil koste 24,3 millionar eks. mva* med ombygging og nybygg ved Vinje skule, inventar inkludert.

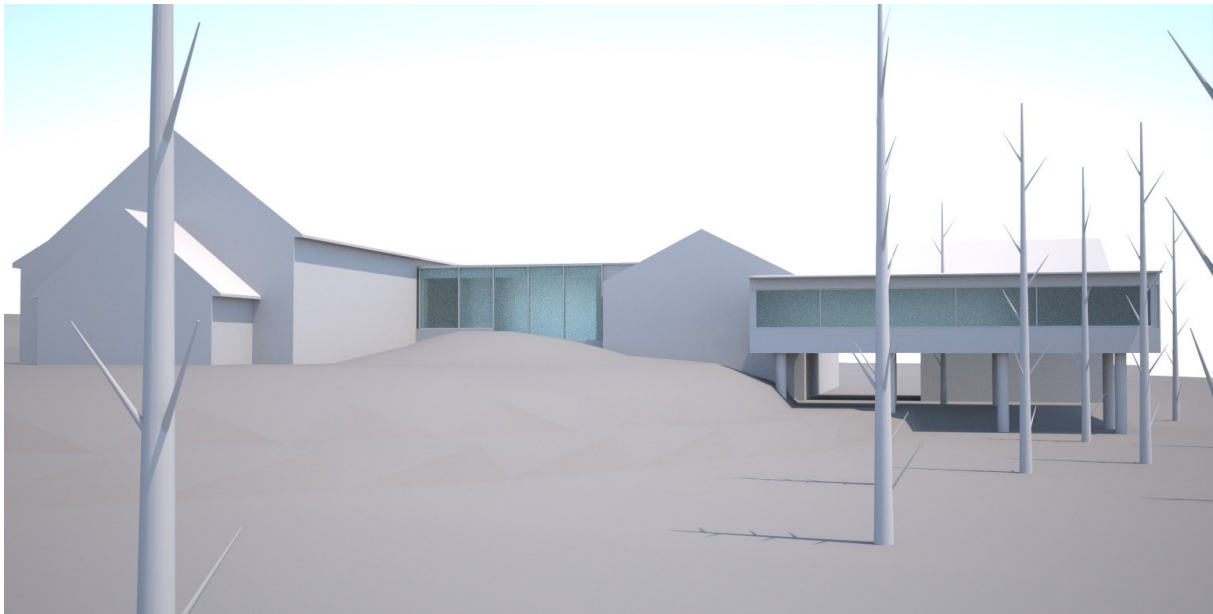
I tillegg kjem det grunnleggjande publikumstilbodet: *Basisutstillinga kostar 6,1 millionar*.

Vinje-senteret blir finansiert ved eit *klassisk norsk spleiselag*. Til og med 2016 har Vinje kommune alt satsa 3,6 millionar i tiltak som fører fram mot Vinje-senteret.

Driftsbudsjetta for åra 2017–2020 aukar frå 2,2 millionar til 6,0 millionar ved full drift. For 2017 har Stortinget løyvt 1,2 millionar og Vinje kommune 1,0 millionar.

Vi er i gang: Vinje-senteret opna *nettstaden Vinjesenteret.no* 29. februar 2016. Denne nettstaden blir sentral under det nasjonale 200-årsjubileet for Aasmund Olavsson Vinje i 2018.

Nynorsk kultursentrum lyser ut stillinga som dagleg leiar i mars 2017.

Velkommen til eit landskap med sterk historie

Kraftkommunen Vinje er ein kulturell kraftstasjon, ein forfattarkommune av dei sjeldne og blei kåra til Noregs kulturkommune i 2009. Vinjestoga og Midtbø er minnestader etter A.O. Vinje, Tarjei Vesaas og Halldis Moren Vesaas, og dei litterære minna i området strekkjer seg langt inn i samtida. Dei geografiske spora etter samtidsforfattarar blir først synlege om lenge.

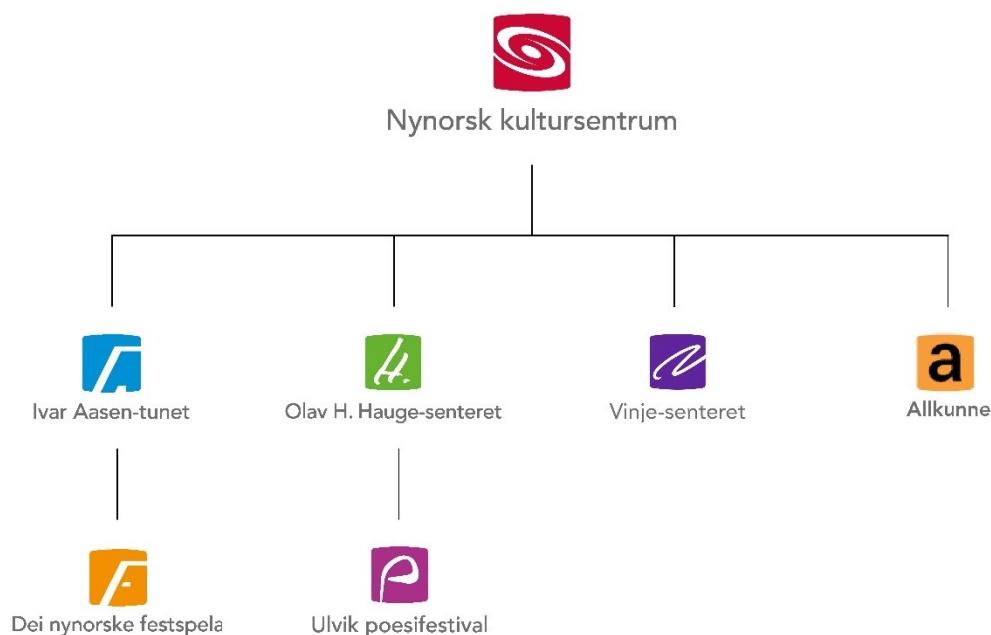
Kommunen har eitt administrativt tyngdepunkt og er delt i mange grender. Tre av desse skil seg ut i kulturhistoria: Edland, Vinje, Rauland. Vinje grend strekkjer seg ut over 25 små kilometer med eit sentrum nær vestenden av Vinjevatnet. I dette området ligg Vinje biletgalleri frå 1991 med verk av både Henrik Sørensen og Harald Kihle, Vinje kyrkje frå 1796 med gravene til Halldis Moren Vesaas og Tarjei Vesaas, heimar deira Midtbø og Vinjestoga der Aasmund Olavsson Vinje voks opp.

På andre sida av E34 ligg Vinjar samfunnshus frå 1959 og Vinje skule frå 1973. Der skal Vinje-senteret for dikting og journalistikk etablerast.

I Vinje er det funne far etter folk gjennom 4000 år, mellom anna fleire gravstader. Grenda Vinje er ein slik minnestad med tre gravhaugar frå eldre jernalder, om lag 2000 år gamle. Desse ligg like vest for Vinjar samfunnshus. Ned mot Vinjevatnet er det også mange kulturminne av typen kokegroper.

A.O. Vinje var fødd like nedanfor prestegarden ved Vinje kyrkje. Familien flytta til Plassen og sette i 1824 opp Vinjestoga der Aasmund voks opp frå han var seks år. Inventaret er det originale, og frå Norsk kulturarv er Vinjestoga tildelt Olavsrosa, kvalitetsmerket for «berekraftig bruk av den nasjonale kulturarven». Garden er i privat eige, og Vinje kommune eig sjølve huset.

Tarjei Vesaas var fødd på garden Vesås. I 1930 kjøpte han garden Midtbø i Særensgrønd lenger nede ved Vinjevatnet av onkelen – kunstnaren og kulturhistorikaren Øystein Vesaas. Fire år seinare gifta Tarjei seg med Halldis Moren, og paret flytta inn på Midtbø våren 1934. Liva ut var Midtbø heimen deira.

Forteljingane som vil bli med heim

Nesten alle litterære museum rundt om i verda handlar om ein forfattar eller ei gruppe av forfattarar, og museum for presse eller journalistikk handlar mest om teknologi og institusjonar. Dei musea Nynorsk kultursentrum driv, arbeider under ein høgare himmel – nynorsk skriftkultur for Aasen-tunet, lyrikk i mange former på tvers av språkgrenser for Hauge-senteret, diktning og journalistikk for Vinje-senteret. Det gir medarbeidarane meir å spele på og publikum meir å oppleve.

Vinje-senteret blir ei driftsavdeling i Nynorsk kultursentrum på linje med Aasen-tunet og Allkunne på Sunnmøre og Hauge-senteret i Hardanger. Det gjer Nynorsk kultursentrum til den einaste institusjonen i Noreg med museumsavdelingar i tre fylke.

Vinje-senteret får faste opningstider og blir planlagd for heilårsdrift.

Samlingsforvaltning handlar om å samle inn, bevare, dokumentere, registrere og gjere tilgjengeleg. Erik Gjestvangs store boksamling på bort imot 300 hyllemeter med svært mykje av norsk diktning gjennom fleire hundre år blir hjernen i samlingane i Vinje-senteret, som elles vil ha lite av tradisjonelle museumsgjenstandar. Mediebransjen har tradisjonelt vore best på munnlege arkiv, og innsamling av munnlege minne blir difor viktig. Dette blir kombinert med kunnskap og forteljingar om profilerte diktarar, redaktørar og journalistar. Sommaren 2016 fekk Vinje-senteret arkivalia og anna snadder frå Vest-Telemark Blad som set oss i sand til å lage ei uvanleg forteljing om ei norsklokalavis.

Nynorsk kultursentrum driv utoverretta og har utforma strategiar for formidling generelt og utstillingar spesielt, der omvisinga er eit grunngrep. Grunntanken om utstillingar er at «vi er analoge der vi kan, og digitale der vi må». Personifisering og andre journalistiske grep vil bli brukte i formidlinga ved Vinje-senteret. Innhaldet blir mest tilpassa norske gjester, men Vinje-senteret skal også ha tilbod for framandspråklege, og basisutstillinga blir teksta på nynorsk og engelsk.

Vinje-senteret skal leite fram det spesielle og det typiske, det uventa og det eineståande, og ikkje ta snarvegen til det openberre. Regelmessige arrangement tilpassa den lokale veke- og årsrytmen og tilbod som alt finst, blir ein viktig del av verksemda i Vinje-senteret.

Slike arrangement kan leggjast til fleire stader. Å utvikle nye elevprogram om dikting og journalistikk for Den kulturelle skulesekken er ei prioritert oppgåve frå første arbeidsdag.

Senteret skal utforme sine *eigne programformat* med dei nye røystene og dei prislønte forfattarane og journalistane: dei fremste. Vi vil snakke om dei litterære vendepunkta hos roman- og novelleforfattarar, dei journalistiske høgdepunkta i mediehistoria, og vi vil leite oss fram til skjeringspunkta mellom fakta og fiksjon, dikt og sanning. Vinje-senteret vil fortelje om korleis pressa, radio og tv har skriva og snakka om dikting og diktarar, og vi vil presentere diktarar og journalistar side om side – Erik Bye og Agnes Ravatn, Olav Duun og Bjørn Bø, Kjartan Fløgstad og Åsne Seierstad, Arve Solstad og Kjetil B. Alstadheim, Halldis Moen Vesaas og Stein Versto.

Litteraturdagane i Vinje er *den eldste litteraturfestivalen i Telemark* og har vore arrangert i august–september sidan 2001. Dette er ein lågbudsjettfestival med høg kvalitet, og det beste i dette må forast vidare. Festivalen er eigd av eit medlemslag, og årsmøtet i laget gav 24. januar 2016 styret fullmakt til å forhandle med Nynorsk kultur-sentrum om at festivalen blir ein del av Vinje-senteret. Ulvik poesifestival har med stort hell vore ein del av Hauge-senteret sidan 2014. Ei slik løysing vil styrkje både senteret og festivalen og føreset ein avtale mellom Litteraturdagane i Vinje og Nynorsk kultursentrum.

Digitale tenester inkluderer *nettstader og sosiale medium*. Nynorsk kultursentrum har satsa mykje på slike tenester like sidan Aasen-tunet blei opna i 2000. Våren 2016 dreiv institusjonen det digitale oppslagsverket Allkunne og åtte andre nettstader og var med det truleg det einaste museet i Noreg med fleire nettstader enn museum. Publikum kunne då velje mellom meir enn 35 000 tekstdokument på desse nettstadene. Nettstaden Vinjesenteret.no blei opna med publisering av *Prosjektplan for Vinje-senteret* og ymse bakgrunnsstoff måndag 29. februar 2016.

Vinje-senteret bør vere ein av dei fem viktigaste aktørane i *200-årsjubileet for A.O Vinje* i 2018.

Vinje-senteret må ta imot gjestene i ein open og innbydande resepsjon. Senteret treng ein *butikk som er ein del av det samla tilbodet* og som kan gi inntekter. Butikken bør vere noko av det første gjestene møter og det siste dei reiser frå. Nynorsk kultursentrum driv då fire butikkar, og det gir mange driftsfordelar i alt frå kompetanse til innkjøp. Nynorsk kultursentrum er eit av få museum i Norden som har satsa på nettbutikk, og Handlenett.no blir felles for alle tre avdelingane.

Eit *serveringstilbod* må der vere, løyst i samarbeid med lokale aktørar som Vinje Gardsmat og Mjonøy.

Summen av alt dette handlar om skriftkultur, og Vinje-senteret vil grave i samanhengane mellom minnepolitikk og demokrati. Minnepolitikk er å bruke fortida til å fremje verdiar og interesser i samtida. Demokrati er å styre eit samfunn slik at innbyggjarane har like rettar til å vere med og påverkar viktige politiske avgjerdsprosessar. I Vinje-senteret møtest desse store linjene i samfunnsutviklinga i forteljingar som er så viktige at dei er verd å hugse.

Når tale blir skrift, og skriftspråk blir utvikla vidare med institusjonar og regelverk, oppstår skriftkulturar. Grunnlaget er nynorsk skriftkultur, og Vinje-senteret skal arbeide med dikting og journalistikk på både nynorsk og bokmål. Visjonen for Nynorsk kultursentrum er «Nynorsk, sjølvsgatt, når som helst og kor som helst», og institusjonen arbeider etter verdiane *open, modig og overraskande*. Det krevjande programmet gjeld også for Vinje-senteret som nynorsk aktør på Austlandet.

Planløsning med ei dempa, tydeleg form

Vinje-senteret får ei dempa, men tydeleg form og utnyttar plassen godt. Det er ein institusjon med mange funksjonar som inneber ein komplisert konstruksjon. Skisse- og forprosjektet frå arkitektane styrkjer det som er, legg til noko nytt i form og innhald og framhevar dei store verdiane i kulturlandskapet i området. Vinje skule blir bygd om med ein nybygd kontorfløy, og mellombygningen til Vinjar samfunnshus blir riven til fordel for eit moderne bygg i glas.

Like ved Vinjar samfunnshus og Vinje skule ligg tre gravhaugar frå eldre jernalder. Det er planlagt ein ny kontorfløy for Vinje-senteret, og fylkeskonservatoren i Telemark fylkeskommune har rådd til Riksantikvaren gir dispensasjon frå kulturminnevernlova.

Med Vinje-senteret blir 2000 år kulturhistorie blir meir synleg og tilgjengeleg for publikum, og området ned mot Vinjevatnet blir ein god stad å vere, ikkje minst for småbarnsfamiliar.

Vinje-senteret blir på 672 m² BTA medrekna nye fellesområde med Vinjar samfunnshus. Med basisutstilling på 209 m² og rom for temautstilling på 25 m² får Vinje-senteret eit samla utstillingsareal på 234 m² BTA.

Ein mellombygning mellom Vinjar samfunnshus og Vinje skule blir riven ned til fundamentet og erstatta med eit moderne bygg i glas for *resepsjon, butikk, kafékrok*, garderobe og vrimeområde. I praksis vil dette ofte truleg også bli inngangen til Vinjar, som blei ferdigstilt i 1959.

Vinje skule frå 1973 blir *etterisolert* utvendig med tradisjonell bordkledning og moderne *utstikkarar i glas*. Vindauga stettar ikkje nye energi- og miljøkrav og blir bygde inne. Utstikkarane i glas skaper liv og dynamikk, styrer dagslys inn i utstillingsromma og knyter bygning og landskap tett saman.

Hovudetasjen i Vinje skule blir brukt til utstillingsrom, magasin, varelager og toalett. Dette gir ei *basisutstilling* på vel 200 m² med eige rom for temautstillingar, bibliotek og eit fleirbruksrom med plass til om lag 30 personar. Det museums- og arkivspesifikke krava til lys, fukt og temperatur blir dekte.

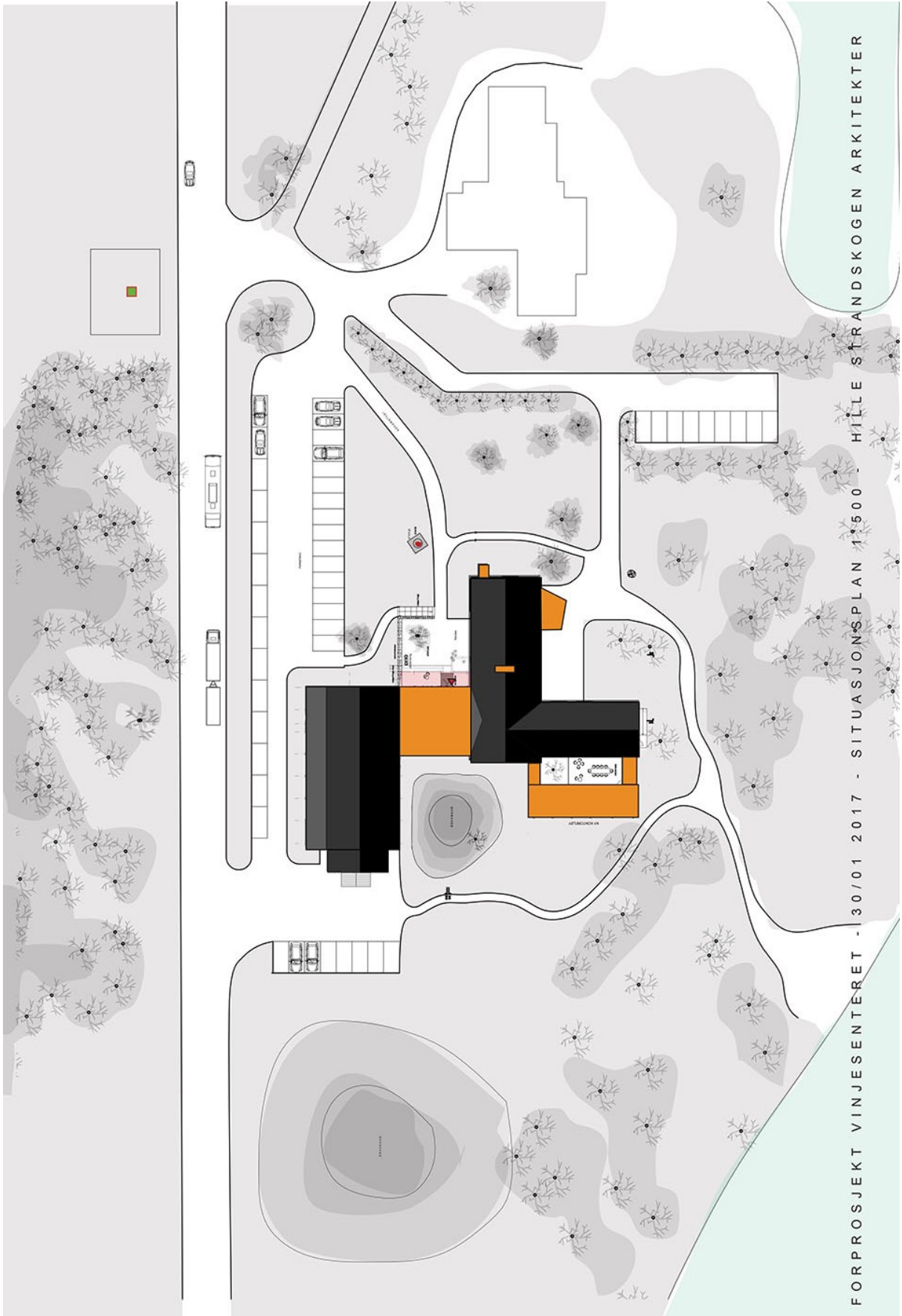
Vinje-senteret skal ha ekstern leverandør av ikt-tenester og leiger plass i det moderne gjenstandsmagasinet ved Vest-Telemark Museum etter behov. Difor blir det brukt lite plass på slike fasilitetar.

Ein ny *kontorfløy* med fire kontor og møterom i massivtre på betongsøyler og med eit atrium inn mot utstillingsdelen. Dette vesle nybygget blir plassert slik at det ikkje rører ved den nærmaste gravhaugen.

Nynorsk kultursentrum har forma eit høgt fagleg ambisjonsnivå for Vinje-senteret. Forprosjektet frå dei framstående arkitektane Hille & Strandskogen byggjer vidare på dette. Med sine mange funksjonar og oppgåver blir Vinje-senteret komplekst å byggje når gjenbruk er ein viktig føresetnad. Dette er ombygging, nybygg og tilbygg i eitt som arkitektonisk tilfører meirverdi til Vinjar samfunnshus, i si tid skapt av Arnstein Arneberg, ein av dei fremste norske arkitektane på 1900-talet.

Slik ser møtet mellom kulturvern og moderne museumsdrift ut, i innhald, form og kroner.

Vinje-senteret blir ein av dei minste nye nasjonale kulturinstitusjonane i Noreg. Det blir også ein av dei rimelegaste.

FORPROSJEKT VINJESENTERET - 30/01 2017 - SITUASJONSPLAN 1:500 - HILLE STRANDSKOGEN ARKITEKTER

Komplett investeringsbudsjett med god margin

Vinje-senteret kostar 24,3 millionar eks. mva. Det inkluderer ombygging og nybygg, alt av inventar, og tilrettelegging av uteområdet ved inngangen. Basisutstillinga er grunnlaget for det komplette publikumstilbodet og vil koste 6,1 millionar. Investeringskalkylane er uvanleg detaljerte og byggjer på gjeldande retningslinjer og eit stort erfaringsmateriale. Korleis byggjemarknaden er, kan ingen vite no.

Ein grundig oppdatert kalkyle frå janar 2017 viser at det vil koste 24,3 millionar 2016-kroner eks. mva å byggje Vinje-senteret. Då er 2,2 millionar eller 10 prosent uføresette kostnader rekna med. Vidare vil basisutstillinga koste om lag 6,1 millionar. Summane er henta frå seks underbudsjett med meir enn 100 postar.

Dei automatisk freda kulturminna i området gjorde det nødvendig å endre planløyisinga og plasseringa av nybygget frå skisseprosjektet i januar 2016. Den nye løysinga inneheld også eit fullgodt sprinklaranlegg. Trass i desse endringane blir byggjeprojektet berre 300 000 eller ein prosent dyrare enn i dei skisseprosjektet som blei presentert i prosjektplanen vinteren 2016.

Til prosjektplanen for Vinje-senteret henta Nynorsk kultursentrum inn tal frå ni museumsbygg og åtte nye basisutstillingar.

Nybygg i seinare år har kosta frå 27 000 til 41 000 kroner per m², ombyggingar frå godt og vel 20 000 kroner per m². Med dei føresetnadene som var kjende per januar 2017, vil Vinje-senteret koste 32 648 per m² BTA. Vinje-senteret er altså eit nøkteent prosjekt.

Det er ein god tommelfingerregel at ein kvadratmeter utstilling kostar om lag like mykje som ein kvadratmeter nybygg. Nokre basiskostnader er om lag dei same anten utstillinga er stor eller liten. Det gjer at kvadratmeterprisen for små utstillingar gjerne blir større enn for store. Dei åtte nye utstillingane har kosta frå merkeleg låge 9500 til uvanleg høge 52 900 kroner. Budsjettet for basisutstillinga i Vinje-senteret føreset ein kvadratmeterpris på 30 000.

Byggjekostnadene varierer frå stad til stad, frå bygning til bygning. Korleis byggjemarknaden er nå anbodet blir lyst ut, kan påverke tala begge vegar. Dei viktigaste føresetnadene er spesifiserte og kommenterte i detalj i *Det rause museet. Prosjektplan for Vinje-senteret*, Ørsta 2016.

I åra 2011–2016 har Vinje kommune investert 3,6 millionar i ulike delprosjekt som byggjer opp under Vinje-senteret. Den satsinga er ikkje med i budsjettet nedanfor.

Samla investeringsbudsjett eks. mva januar 2017

	Forprosjekt janar 2017			Skisse- prosjekt	% endring
	Netto	10 %	I alt		
Ombygging og ny kontorfløy	22 074 000	2 208 000	24 282 000	23 992 000	1,2
Basisutstilling	6 080 000		6 080 000	6 080 000	0
Samla kostnader	28 154 000	2 208 000	30 362 000	30 072 000	1,0

Alle tilsette i Nynorsk kultursentrum ved Vinjesteinen nedanfor Vinjestoga 18. januar 2017. Foto Ottar Grepstad

Museet som ingen før har laga

Vinje-senteret opna det første publikumstilbodet med nettstaden Vinjesenteret.no 29. februar 2016. Med første ordinære driftsløyvingar frå Stortinget og Vinje kommune i 2017 blir stillinga som dagleg leiar lyst ut i mars 2017. Vinje-senteret tilbyd eit eige program alt frå hausten 2017 og blir ein sentral aktør i 200-årsjubileet for A.O. Vinje i 2018. Senteret vil ha eit komplett publikumstilbod frå sommarsesongen i 2020.

Vinje kommune eig Vinjestoga, Vinje skule og Vinjar samfunnshus. Å etablere Vinje-senteret endrar ikkje noko på dette. På grunnlag av intensjonsavtale frå 2014 gjer Vinje kommune og Nynorsk kultursentrum våren 2017 ein overtakings- og driftsavtale. Den avtalen fastset når Nynorsk kultursentrum tek over driftsansvaret for Vinje-senteret og forvaltningsansvaret for Vinjestoga.

Vinje kommune blir byggherre for ombygging og nybygg. Tidsplanen for ombygging og nybygg blir fastsett når finansieringa er avklara.

Nynorsk kultursentrum står for utvikling av innhald og drift. Første stilling, dagleg leiar, blir lyst ut mars 2017. Under føresetnad om nødvendig og sikker finansiering blir medarbeidar i fjerde og siste faste stilling tilsett hausten 2018. Frå hausten 2017 presenterer Vinje-senteret eit kulturprogram. Styret oppnemner i juni 2017 ei utstillingsgruppe som skal ha framlegget sitt til utstillingsplan klart seinsommaren 2018. Etter utlysing som offentleg tilbod i EØS-området vil det seie at utstillingsprodusenten er i gang våren 2019.

Då kan Vinje-senteret opne med eit komplett publikumstilbod våren 2020.

Vedlegg

Investeringsbudsjett for ombygging og nybygg

	Tal kvm	Pris	Sum	I alt
1 Uteområde				664 000
Tørrmur og trapp	120	2 700	324 000	
Heving terreng	120	500	60 000	
Tilkomstveg m.m.	120	2 333	280 000	
2 Ombygging				3 716 800
Etterisolering og ny bordkledning	420	2 098	881 100	
Etterisolering og ny taktekking	420	2 156	905 700	
Gjensjøyping trapp til underetasje skule	10	2 200	22 000	
Utstillingsdel	200	3 740	748 000	
Driftsavdeling	210	5 524	1 160 000	
3 Nybygg				6 710 000
Riving mellombygning	130	1 885	245 000	
Resepsjon, butikk og foajé	130	15 023	1 953 000	
Kontorfløy	98	29 204	2 862 000	
To utstikkarar vegg (utsiktspunkt)	34	39 706	1 350 000	
Glaskasse tak			300 000	
4 Inventar				1 505 000
Rullestolheis butikk og foajé	672	149	100 000	
Innreiing butikk	130	3 846	500 000	
Publikumsgarderobe	130	192	25 000	
Kontorfløy	98	3 469	340 000	
Utstilling	200	0	0	
Driftsavdeling	210	2 571	540 000	
5 Tekniske fag				5 386 640
Rør og sanitær	672	1 949	1 310 000	
Varme, klima, ventilasjon	672	3 099	2 082 400	
Elkraft, tele, automatisering	672	2 968	1 994 240	
6 Honorar og reiser				2 652 000
Byggjeleiing	672	347	233 000	
Arkitektar	672	1 385	931 000	
Tekniske konsulentar inkl. brannkonsept	672	1 384	930 000	
Prosjektleiing offentleg innkjøp	672	415	279 000	
Gebyr og reiser	672	415	279 000	
7 Felleskostnader (rigg og drift)	8 %		1 439 000	1 439 000
Sum			22 074 000	22 074 000
8 Uføresette kostnader	10 %		2 208 000	2 208 000
Samla kostnader Vinje-senteret eks. mva			24 282 000	24 282 000

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

BioGren AS
v/Bjørn Ivar Danielsen
Munkedamsveien 53 B
0250 Oslo

Dato 16.03.2016
Deres ref.
Vår arkiv ref.
Vår referanse Sak 9/2016

BEVILGNING FRA TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

Telemark Utviklingsfond har i styremøte den 29.02.2016 sak 9/2016 behandlet deres søknad om støtte til etablering av BioGren.

Telemark Utviklingsfond har fattet følgende enstemmig vedtak:

Styret er positive til mulighetene for en etablering av pelletsfabrikk i Telemark.

Et enstemmig styret vedtok å yte støtte med totalt 3 MNOK, fordelt med 1,5 MNOK som tilskudd og 1,5 MNOK som lån til etableringen.

Styret vedtok videre at 1,5 MNOK som tilskudd kan utbetales snarest. Lån på 1,5 MNOK bevilges som et rentefritt lån over 8 år og skal senest tilbakebetales innen 01.01.2025. Lånet kan tidligst utbetales 01.01.2017

Det er en forutsetning at bedriften kan dokumentere en klar fremdrift i forhold til etableringen. Bedriften skal legge frem dokumentasjon høsten 2016, denne dokumentasjon skal legges frem for styret som endelig avgjør når utbetalingen av lånet kan foregå.

Det er en forutsetning at tilskudd og lån bevilget fra Telemark Utviklingsfond skal nyttes for å delvis dekke det kortsiktige finansielle behovet for planlegging og kapitalinnhenting som spesifisert under:

- Ansettelse av daglig leder/driftsansvarlig så snart som mulig.
- Prosjektering fra rådgivende ingeniører av de detaljer som må være på plass før søknader kan behandles av Telemark fylke og Bamble kommune.
- Gjennomføring av øvrige hovedaktivitetene som søknad til Enova, fastlegging av potensielle leverandører både for utstyr og for infrastruktur, ferdigstilling av materiale for å innhente tilbud, initiativ for å påvirke politiske rammebetingelser, avklaring av hva BioGren selv skal gjøre i ferdigmarkedet, vurdering av ytterligere kilder for råstoff som kystskogbruket og ferdigstilling av avtaler for råvarer.
- Arbeid med å skaffe investorer til BioGren

TELEMARK UTVIKLINGSFOND

TUF

BioGren sender inn oppdatert kostnadsoversikt over disse aktivitetene snarest. Det vises for øvrig til vilkår listet opp i dette svarbrevet.

Støtten bevilges under unntaksregel og støtte til finansiering av små og mellomstore bedrifter seksjon 3 artikkel 22 i statsstøtterelementet.

For tilsagnet gjelder følgende vilkår:

1. Prosjektet må gjennomføres i samsvar med de planer og det nye kostnadsoverslaget som BioGren må utarbeide. Endring i prosjektets innhold etter at tilsagn er gitt, skal godkjennes av Telemark Utviklingsfond.
2. Dersom prosjektet blir dyrere enn kostnadsoverslaget viser må prosjekteier selv finansiere kostnadsøkningen.
3. Dersom prosjektet blir rimeligere, eller blir gjennomført i redusert omfang i forhold til den opprinnelige planen, vil tilsagnet bli redusert tilsvarende. Dersom prosjektet ikke er påbegynt innen ett år fra tilsagnet er gitt, blir hele tilsagnet automatisk trukket tilbake uten nærmere orientering. Det kan imidlertid søkes om utsettelse.
4. Det skal føres spesifisert regnskap for prosjektet. Regnskapet skal settes opp slik at det kan sammenlignes med kostnadsoverslaget som ligger til grunn for tilsagnet.
5. Prosjektregnskapet skal sendes til Telemark Utviklingsfond, for tilsagn over kr 250.000- skal regnskapet være signert av revisor eller autorisert regnskapsfører.
6. Telemark Utviklingsfond skal holdes orientert om utviklingen av prosjektet/tiltaket, og har til enhver tid anledning til å kontrollere at vilkåra for tilskudd blir overholdt. Mottaker må til enhver tid gi de opplysningene som Telemark Utviklingsfond krever.
7. Mottager av støtte fra Telemark Utviklingsfond må forplikte seg til å bruke den vedtatte Telemarks logoen i profilering av sin bedrift.

VILKÅR FOR UTBETALING:

Tilskudd på 1,5 MNOK utbetales når Telemark utviklingsfond har mottatt revidert kostnadsoverslag.

Innvilget tilsagn om 8 års rente fritt lån på 1,5 MNOK utbetales primo 2017 etter at Telemark utviklingsfond har mottatt detaljert beskrivelse av utført arbeid og videre fremdrift. Status på arbeid med investorer må særlig belyses og dokumenteres. Lånet må innfris i sin helhet senest 01.01.2025

Det er et vilkår at investeringen som gjennomføres og har fått støtte fra Telemark Utviklingsfond må være i regionen i minst ti år. Ved utflytting fra regionen kan Telemark Utviklingsfond kreve hele støttebeløpet tilbakebetalt med tillegg av renter.

Krav om utbetaling skal sendes Telemark Utviklingsfond, Postboks 2844, 3702 Skien. Ved krav om utbetaling, husk å oppgi tilsagn nr. og bankkonto som tilskuddet skal overføres til.

TELEMARK UTVIKLINGSFOND

TUF

GNERELLE BESTEMMELSER:

I markedsføringa og informasjon om prosjekt, arrangement og tiltak skal det klart framgå av trykksaker og nettsider at Telemark Utviklingsfond er en samarbeidspartner. Telemark Utviklingsfond skal ha en synlighet som samsvarer med den størrelsen vårt tilskudd utgjør sammenlignet med andre bidragsytere. Telemarks logo skal brukes i alle sammenhenger der Telemark Utviklingsfond er bidragsyter.

Med vennlig hilsen

Sven Tore Løkslid
Telemark Utviklingsfond
Styrets leder

TELEMARK UTVIKLINGSFOND
TUF

Akseptering av tilbud og betingelser

Firma navn

Organisasjons nr

Aksepterer tilbud om støtte fra Telemark Utvklingsfond med de vilkår som er listet opp i tilsagnsbrevet datert 16.03.2016 med referanse sak nr 09/2016.

Sted/dato

Underskrift 1

Underskrift 2

Navn

Navn

Skjemaet sendes i retur til Telemark Utvklingsfond i signert stand

Årsregnskap

2016

Biogren AS

Org.nr.:912 544 680

Handwritten signature

Styrets årsberetning for 2016 Biogren AS

Virksomhetens art

Virksomheten består av utvikling og drift av bygg og anlegg innen energi. Samt deltakelse i andre selskaper. Selskapet er lokalisert i Oslo kommune.

Fortsatt drift

Årsregnskapet er utarbeidet under forutsetningen om fortsatt drift.
Aksjonærene har tilført nødvendig kapital til å dekke årets underskudd

Arbeidsmiljø/ytre miljø

Det er ikke registrert vesentlig sykefravær eller arbeidsuhell av noen art i 2016 .

Selskapets virksomhet forurensrer ikke det ytre miljø.

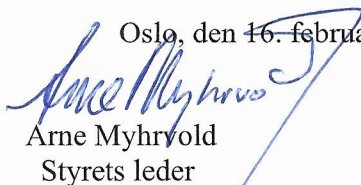
Andre forhold

Det er etter det styret kjenner til ikke inntrådt forhold etter regnskapsårets utgang som har betydning for selskapets stilling og resultat.

Likestilling mv

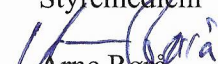
Selskapet har ingen ansatte . Styret består av seks menn. Selskapets policy er eller at det skal herske full likestilling mellom kjønn.

Oslo, den 16. februar 2017

Arne Myhrvold
Styrets leder

Bjørn Ivar Danielsen
Styremedlem

Arne Røra
Styremedlem

Odd Ingar Skaug
Styremedlem

Henrik Sundstrøm
Styremedlem

RESULTATREGNSKAP

BIOGREN AS

DRIFTSINNEKTER OG DRIFTSKOSTNADER	Note	2016	2015
Salgsinntekt		1 552 000	233 600
Sum driftsinntekter		1 552 000	233 600
Lønnskostnad	1	1 051	0
Avskrivning av driftsmidler og immaterielle eiendeler	5	200 000	83 300
Annen driftskostnad		1 791 412	415 138
Sum driftskostnader		1 992 462	498 438
Driftsresultat		-440 462	-264 838
FINANSINNEKTER OG FINANSKOSTNADER			
Annen renteinntekt		315	99
Annen finansinntekt		1 179	0
Resultat av finansposter		1 494	99
Ordinært resultat før skattekostnad	3	-438 968	-264 739
Ordinært resultat		-438 968	-264 739
EKSTRAORDINÆRE INNTEKTER OG KOSTNADER			
Årsresultat		-438 968	-264 739
OVERFØRINGER			
Overført til udekket tap		438 968	264 739
Sum overføringer		-438 968	-264 739

BALANSE**BIOGREN AS**

EIENDELER	Note	2016	2015
ANLEGGSMIDLER			
IMMATERIELLE EIENDELER			
VARIGE DRIFTSMIDLER			
Driftsløsøre, inventar o.a. utstyr	5	716 700	916 700
Sum varige driftsmidler		716 700	916 700
FINANSIELLE ANLEGGSMIDLER			
Sum anleggsmidler		716 700	916 700
OMLØPSMIDLER			
FORDRINGER			
Andre kortsiktige fordringer	4	501 093	110 497
Sum fordringer		501 093	110 497
INVESTERINGER			
Bankinnskudd, kontanter o.l.		823 048	280
Sum omløpsmidler		1 324 141	110 777
Sum eiendeler		2 040 841	1 027 477

BALANSE

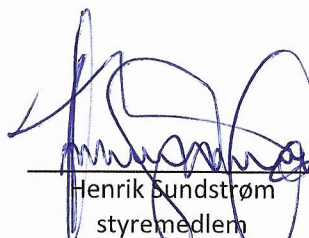
BIOGREN AS

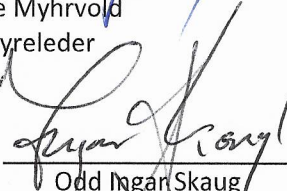
EGENKAPITAL OG GJELD	Note	2016	2015
INNSKUTT EGENKAPITAL			
Aksjekapital	2	37 200	37 200
Overkurs	2	1 192 800	1 192 800
Annen innskutt egenkapital	2	1 496 000	-4 000
Sum innskutt egenkapital		2 726 000	1 226 000
OPPTJENT EGENKAPITAL			
Udekket tap		-907 621	-468 653
Sum opptjent egenkapital		-907 621	-468 653
Sum egenkapital		1 818 379	757 347
GJELD			
AVSETNING FOR FORPLIKTELSER			
ANNEN LANGSIKTIG GJELD			
Gjeld til kredittinstitusjoner		200 000	200 000
Sum annen langsiktig gjeld		200 000	200 000
KORTSIKTIG GJELD			
Leverandørgjeld		1 586	43 313
Annen kortsiktig gjeld		20 876	26 817
Sum kortsiktig gjeld		22 462	70 130
Sum gjeld		222 462	270 130
Sum egenkapital og gjeld		2 040 841	1 027 477

Oslo, 16.02.2017
Styret i Biogren AS

Arne Myhrvold
styreleder

Bjørn Ivar Danielsen
styremedlem

Henrik Sundstrøm
styremedlem

Odd Ingar Skaug
styremedlem

Arne Rørå
styremedlem

Biogren AS

Noter 2016

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk for små foretak..

Hovedregel for vurdering og klassifisering av eiendeler og gjeld

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer som skal tilbakebetales innen et år er klassifisert som omløpsmidler. Ved klassifisering av kortsiktig og langsiktig gjeld er analoge kriterier lagt til grunn.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi når verdifallet forventes ikke å være forbigående. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives planmessig.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt mottatt beløp på etableringstidspunktet.

Skatter

Skattene kostnadsføres når de påløper, dvs. skattekostnaden er knyttet til det regnskapsmessige resultatet før skatter. Skattekostnaden består av betalbar skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt i balansen beregnes på grunnlag av midlertidige forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier. Årsaken til at utsatt skatt/skattefordel oppstår er ulik periodisering av det regnskapsmessige og det skattemessige resultatet.

Enkelte poster er vurdert etter andre regler, og redegjøres for nedenfor.

Biogren AS

Note 1 Lønnskostnader, antall ansatte, godtgjørelser, lån til ansatte m.m.

Lønnskostnader	2016	2015
Lønninger	0	0
Arbeidsgiveravgift	0	0
Pensjonskostnader	0	0
Andre ytelser	1 051	0
Sum	1 051	0

Gjennomsnittlig antall årsverk: 0 Ingen ansatte

Ytelser til ledende personer	Daglig leder	Styre	Bedrifts- forsamling
Lønn			
Pensjonsutgifter			
Annen godtgjørelse			

Det er kun dekket reiseregninger i 2016

Pensjonsforpliktelser

Selskapet er ikke pliktig til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon. Selskapets pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i denne lov.

Revisor

Kostnadsført revisjonshonorar for 2016 utgjør kr 0,-
Fravalgt revisjon

Biogren AS

Note 2 Aksjonærer

Aksjekapitalen i Biogren AS pr. 31.12 består av:

	Antall	Pålydende	Bokført
Ordinære aksjer	1 490	30,00	44 700
Sum	1 490		44 700

Eierstruktur

De største aksjonærene i % pr. 31.12 var:

	Ordinære	Eierandel	Stemmeandel
Amalthea Energy AS	1 000	67,1	67,1
Colina Invest AS	250	16,8	16,8
Abadjom AS	129	8,7	8,7
C M Skaurum AS	65	4,4	4,4
Henrik Sundstrøm	23	1,5	1,5
Martin Haugstvedt	23	1,5	1,5
Totalt antall aksjer	1 490	100,0	100,0

Aksjer og opsjoner eiet av medlemmer i styret og daglig leder:

Navn	Verv	Ordinære
Henrik Sundstrøm	styremedlem	23

Kapitalinnskudd 1 500 000,- for 250 aksjer+overkurs er ikke registrert i foretaksregisteret pr 31.12.2016

Biogren AS

Note 3 Skatt

Årets skattekostnad	2016	2015
Resultatført skatt på ordinært resultat:		
Betalbar skatt	0	0
Endring i utsatt skattefordel	0	0
Skattekostnad ordinært resultat	0	0
Skattepliktig inntekt:		
Ordinært resultat før skatt	-438 968	-264 739
Permanente forskjeller	30 977	5 087
Endring i midlertidige forskjeller	460 000	-16 700
Anvendelse av fremførbart underskudd	-52 009	0
Skattepliktig inntekt	0	-276 352
Betalbar skatt i balansen:		
Betalbar skatt på årets resultat	0	0
Sum betalbar skatt i balansen	0	0

Skatteeffekten av midlertidige forskjeller og underskudd til fremføring som har gitt opphav til utsatt skatt og utsatte skattefordeler, spesifisert på typer av midlertidige forskjeller:

	2016	2015	Endring
Varige driftsmidler	156 700	216 700	60 000
Fordringer	-700 000	-300 000	400 000
Sum	-543 300	-83 300	460 000
Akkumulert fremførbart underskudd	-299 722	-351 731	-52 009
Inngår ikke i beregningen av utsatt skatt	843 022	435 031	-407 991
Grunnlag for beregning av utsatt skatt	0	0	0
Utsatt skatt (24 % / 25 %)	0	0	0

I henhold til God regnskapsskikk for små foretak balanseføres ikke utsatt skattefordel.

Note 4 Fordringer og gjeld

Fordringene på de enkelte selskapene er i hovedsak knyttet til at relevante kostnader for BioGren i perioder ble betalt av de andre selskapene. Ofte mangler det formelle fakturaer. Siden dette er relevante kostnader, brukes tapsavsetning for å få frem et korrekt regnskap. Denne er ikke fradragsberettiget slik at det fremførbare underskuddet blir mindre enn regnskapsført underskudd frem til at fakturaer er regnskapsført.

Biogren AS

Note 5 Anleggsmidler

	Driftsløsøre, inventar ol.	Sum
Anskaffelseskost pr. 01.01.16	1 000 000	1 000 000
= Anskaffelseskost 31.12.16	1 000 000	1 000 000
Akkumulerte avskrivninger 31.12.16	283 300	283 300
= Bokført verdi 31.12.16	716 700	716 700
Årets ordinære avskrivninger	200 000	200 000
Økonomisk levetid	5 år	

Planer for videreutvikling av BioGren AS og bygging av produksjonsanlegget på Skjerkøya. 20170220

Grønt – utført i hovedsak, rødt – nye aktiviteter

Teknisk løsning (Technical solution)

- Avklare dokumentasjon av aktivitetene
- Velge en teknisk løsning for alle områder basert på bruk av utstyr som BioGren kjøper fra BioWood og nytt utstyr
- Lage engelsk funksjonell beskrivelse
- Lage foreløpig løsning for vann, strøm, utslipp, arealer, kai og avfallshåndtering
- Utarbeide foreløpige tekniske løsninger, gitt utstyr fra BioWood, med klare forutsetninger uavhengig av leverandører for:
 - Råvaremottak
 - Mekanisk oppdeling
 - Tørking etter Enova-avklaring
 - Pelletering
 - Kjøling
 - Lagring av pellets
 - Utlasting på båt
- Avklare opsjon for overtakelse av utstyret fra BioWood
- Besøke Averøya for detaljavklaring av hva som skal benyttes av utstyr
- Innhente viktigste tilbud med avklart ansvarsfordeling
- Fastsette løsning for vann, strøm, utslipp, arealer, kai
- Oppdatere masse og energibalanse
- Kvalitetssikre teknisk løsning for å sikre lave driftskostnader og høy stabilitet
- Lag engelsk beskrivelse av hele prosessen med fokus på grensesnitt
- Lage detaljert investeringsbudsjett baser på de foreløpige løsningene
- Avklare alle funksjonelle og tekniske krav til grensesnitt
- Ferdigstille layout, areal, bygg etc.
- Lage detaljert plan for utbygging av anlegget
- Vurdere og eventuelt innarbeide Industry 4.0

Utstyr (Equipment)

- Lage en komplett oversikt over alt viktig utstyr
- Undersøk forskjellige lands ordninger for eksportkreditt via nøkkelleverandører
- Finne frem til sannsynlige leverandører på de fleste områder (2-4 alternativ)
- Forespørre aktuelle leverandører om budsjettall og interesse
- Lage detaljert investeringsbudsjett baser på de foreløpige løsningene
- Spesifiser krav til salgskreditt
- Avklare alle tekniske grensesnitt mellom gitt utstyr
- Oppsøke anlegg hvor leverandører kan vise at utstyr fungerer
- Vurdere muligheter for utvidelse
- Velge leverandører for alt viktig utstyr

- Ajourføre alle investeringsestimater og kredittordninger

Enova (Enova)

- Finne kriterier og muligheter hos Enova
- Lage grovutkast til søknad til Enova.
- Diskutere og avklare søknadsprosessen med Enova (Malvik).
- Fastlegg hva som må foreligge av tilbud fra leverandører
- Avklar referanseløsningen som er pelletsanlegg med gassfyring og uten varmegjenvinning og uten fortørke
- Beregne masse og energibalanse for referanseløsningen
- Fastlegg alle investeringskostnader for referanseløsningen
- Fastlegg alle driftskostnadene og driftsinntektene for referanseløsningen
- Utfør lønnsomhetsberegninger for referanseløsningen
- Dokumenter hovedløsningen som er pelletsanlegg med biobrensel, varmegjenvinning og fortørke
- Beregne masse og energibalanse for hovedløsningen
- Fastlegg alle investeringskostnader for hovedløsningen
- Fastlegg alle driftskostnadene og driftsinntektene for hovedløsningen
- Utfør lønnsomhetsberegninger for løsningen for å vise behov for Enova-støtte
- Spesifiser alle endringer mellom de to løsningene
- Vis støttenivå som kan utløse bevilgninger fra Enova
- Fullfør søknaden med alle forventede dokumenter og beregninger
- Sjekk ut alle forhold knyttet til tørke med Swedish Exergy
- Send pdf-versjon av søknaden til Enova for uformell gjennomgang
- Oppdater Enova-søknaden og send inn

Offentlige (TUF, IN, RNMoA)

- Følge opp videre støttemuligheter lokalt (Skienskontoret) fra Innovasjon Norge (IN)
- Følge opp støttemuligheter sentralt fra IN
- Avklare rammene for risikoavlastende lån fra IN
- Undersøke mulighetene knyttet til Fornybar AS
- Arbeide for å endre Investinors rammebetingelser
- Fortsette prosessen for å få Investinor inn på eiersiden i BioGren
- Følge opp søknadsprosessen med TUF administrasjon (TB)
- Følge opp søknadsprosessen med styret i TUF
- Diskutere støttemuligheter for kai med landbruksdepartementet
- Lage søknader om støtte til kai

HMS (HSE)

- Definer HMS-filosofi
- HMS påvirkning av løsninger
- Samle inn informasjon om «Best Practices» for HMS-aktiviteter

- Analyser hva som er relevant for BioGren og dokumenter forslag
- Gjennomfør krisevurderinger
- Lag utkast til operasjonelle regler
- Kartlegging av relevante søknader som skal lages for kommune, Fylkesmannen, Mattilsynet og Brannvesenet
- Utarbeide søknad knyttet til regulering og bygging
- Søknader knyttet til utslipp og støy
- Vurdering av brannmessige forhold og eventuelle søknader i denne forbindelse
- Eventuelle søknader ved import av virke
- Sikre en foreløpig avklare samtlige søknader

Rørforbindelse / mekanisk (Piping, mechanical)

- Avklar dokumentasjon med tegninger og beskrivelser
- Samle inn detaljerte krav til partikkelbevegelser
- Fastlegge krav til elektrisitet
- Fastsette krav til damp
- Fastsette krav til røykgass
- Fastsette krav til varmegjenvinning
- Fastsette krav til vann
- Dokumentere alle kravene og foreløpige løsninger
- Dokumentere alle krav for det mekaniske
- Utarbeide foreløpige løsninger for det mekaniske
- Kontroller alle tegninger

Ferdigvare (Pellets)

- Vurdere Drax
- Vurdere Dong
- Vurdere svensk aktør
- Vurdere varmeverk generelt
- Vurdere asfaltproduksjon spesielt
- Vurdere Hafslund / Felleskjøpet
- Lage forhandlingsstrategi i forhold til Cellmark evt. store brukere
- Gjennomgå avtaleutkast med jurister
- Fullføre avtaler inkludert styrebehandling
- Forhandle avtaler med Cellmark for store industrileveranser
- Forhandle med Cellmark om leveranser av kaminpellets
- Identifisere andre mulige kjøpere internasjonalt
- Avklare muligheter og betingelser for internasjonale kjøpere
- Identifisere nasjonale og nordiske muligheter
- Avklare muligheter og betingelser for nasjonale og nordiske kjøpere
- Slutte avtaler der det er ønskelig (Styregodkjenning eller adm. dir)

Råvarer (Raw material)

- Lage forhandlingsstrategi

- Spesifisere en blanding av råstoff som BioGren kan bruke og som bør være rimeligere for skogeiere å levere enn massevirke
- Finne tilgjengelig informasjon om råvarer med priser
- Kontakt med AT Skog
- Avtaleforslag med AT Skog for volumer og priser
- Kontakt med Nortømmer
- Avtaleforslag med Nortømmer med volumer og priser
- Kontakt og avtale med øvrige aktører
- Samarbeid om GROT o.l.
- Samarbeid med skogentreprenører
- Dokumentere resultater og risiko
- Oppdatere grunnlag for økonomi

Infrastruktur, kai, tomt, støtte (Infrastructure, dock, land, util.)

- Avklare foreløpig løsning for fyrkjele
- Avklare behov for kjølevann og eventuell løsning
- Avklare behovet for prosessdamp og eventuell løsning
- Oppsummer alle eksterne virkninger (støv internt og eksternt, kondensvann med partikler, støy, nødutslipp, avfall, avløp, varme til omgivelsene ...)
- Diskutere løsninger med offentlige myndigheter og identifiser snublesteiner
- Løs alle viktige snublesteiner
- Lage intensjonsavtaler for følgende områder; Vann, Strøm, Utslipp, Arealer, Bygninger, Avløp, Restavfall
- Avklar lagre, størrelse og eventuelle eksterne virkninger:
 - Tømmerlager
 - Flislager
 - Lager for sagspon
 - Brensel
- Oppdater layout for anlegget
- Identifisere krav til fundamentering og asfaltering
- Identifisere interne transportbehov
- Gjennomføre anbudsprosess for infrastruktur
- Lage overordnede krav til kai for lasting / lossing og evt. mellomlagring
- Identifisere alternativ bruk av ledige arealer
- Avklare samarbeid med AT Skog og Nortømmer
- Lage plan for trinnvis utbygging av kai
- Lage foreløpige løsninger med spesifikke antagelser i samarbeid med GH/Andre
- Avklare med offentlige myndigheter alle søknader
- Lage forespørsel og vurderingskriterier
- Sende ut forespørsel til 2-5 aktører
- Velge beste tilbud
- Gjennomføre forhandlinger

Økonomi (Economy/finance)

- Oppdater lønnsomhetsmodellen
- Fastsett alle komponentene for CAPEX
- Fastsett alle komponentene for OPEX
- Oppdatere alt øvrig grunnlag for økonomi inklusive pelletspriser, miks av pelletskvaliteter
- Oppdatere lønnsomhetsberegningene
- Gjennomfør sensitivitetsanalyser
- Kvalitetssikre lønnsomhets- og sensitivitetsanalyser
- Utarbeide detaljerte finansielle planer for investering, drift, balanse og kontantstrøm
- Lage opplegg for kontinuerlig rapportering av investering, drift, balanse og kontantstrøm
- Detaljere risikoanalyser for de viktigste områdene:
 - Finansiell risiko
 - Valutarisiko
 - Råvarerisiko
 - Pelletspriser
 - Risiko knyttet til subsidier i UK / EU
 - Teknisk risiko for oppstart og produksjon
 - Risiko for brann og eksplosjon
- Ajourholde hvilke reserver som trenges både for kapital og drift
- Velge samarbeidspartner for regnskapstjenester
- Overføre regnskapsansvaret

Kommunikasjon / IT / Org, (Research/Communication/Org.)

- Utarbeide en mediestrategi
- Holde kontakt med mediene
- Opprette og videreutvikle politiske kontakter som kan være av betydning for BioGren
- Reetablere kontakt med Zero / Bellona
- Utvikle kontakten med næringslivets organisasjoner
- Analyser behovet for personalet
- Fastlegg en foreløpig organisering for drift
- Definer stillingsinstruks for daglig leder
- Lag en sluttevaluering av kandidater
- Styrebehandle valg av ny daglig leder
- Lag overordnede krav til innkjøpte funksjoner som regnskap, renhold/vedlikehold, kranarbeid, annet teknisk arbeid
- Diskuter med NAV muligheter for støtte til operatøroppplæring
- Ajourhold av IT-løsning
- Ajourhold av nettsider
- Ajourhold av bakgrunnsinformasjon
- Dokumenter endringer av betydning for BioGren

Prospekt (Information memorandum, IM)

- Avklar formålet med IM

- Oppdater innholdsfortegnelsen for IM
- Lag et førsteutkast for IM
- Diskuter IM i Styret
- Ferdigstill IM med korrekturlesing
- Ferdigstill vedlegg til IM med korrekturlesing
- Gjennomfør juridisk vurdering
- Gjennomfør kvalitetskontroll med uavhengig tredjepart
- Lage investor-presentasjoner
- Test IM med investorer som er mindre sannsynlige
- Oppdater IM etter vurdering av alle innspillene

Reise, juridisk, kontor (Office, Travel, Legal) (kontinuerlig aktivitet uten ferdigkrav)

- Avklar regler for reise
- Fakturering av reisetid
- Innhent ad hoc juridiske råd
- Sikre at alle eksterne forhold gjennomgås av jurist
- Avklar reglene for arkiv
- Arkiver

Kvalitetssikring (Quality assurance) (kontinuerlig aktivitet uten ferdigkrav)

- Sikre kvalitetsgjennomganger av alt utført arbeid
- Dokumentere alle punkter som kommer opp i den forbindelse
- Sjekk at alle punkter blir adressert og at nødvendige endringer gjennomføres
- Vurder behovet for en tredjepart gjennomgang med pelletskyndige personer
- Gjennomfør eventuelt tredjepart gjennomgang
- Oppdater eventuelt etter gjennomgang

Ekstern finansiering (External financing)

- Avklar finansielle rådgivere
- Lage finansieringsplan
- Utarbeid aksjonæravtale
- Sikre kortsiktig finansiering. MNOK (1 - 1,5 mill.)
- Avhold Generalforsamling for kapitalutvidelse
- Utarbeide og ajourholde liste over potensielle investorer.
- Gjennomføre møter med investorer med langsiktig fokus; industrielle bedrifter, familieselskaper, pensjonsfond, finansielle aktører
- Slutføre en eller flere avtaler med industriell investor
- Ajourholde prosesser og materiell
- Gjennomfør styrebehandling før Generalforsamling
- Administrere aksjebok/tegningsoversikt
- Notere innbetalinger og følge opp avvik
- Sikre juridisk korrekt fremgangsmåte

Prosjektstyring (Management) (kontinuerlig aktivitet uten ferdigkrav)

- Utarbeide detaljerte tids- og ressursplaner

- Organisere prosjektet med interne og eksterne personer
- Lage opplegg for rapportering og avviksanalyse
- Ajourhold av alle avtaler og oppfølging av disse
- Dokumentasjonsopplegg for alle deler av arbeidet
- Administrasjon og oppfølging av aktivitetene
- Risikostyring av prosjektet
- Kvalitetssikring i forhold til overordnede mål
- Rapportering av økonomi og tid
- Analyse av prosjektets status
- Utarbeide tiltak for korrigerende avvik
- Lag plan og retningslinjer for styrets arbeid
- Forberede styremøter
- Gjennomføre styremøter
- Vurdere bruk av styringsgruppe

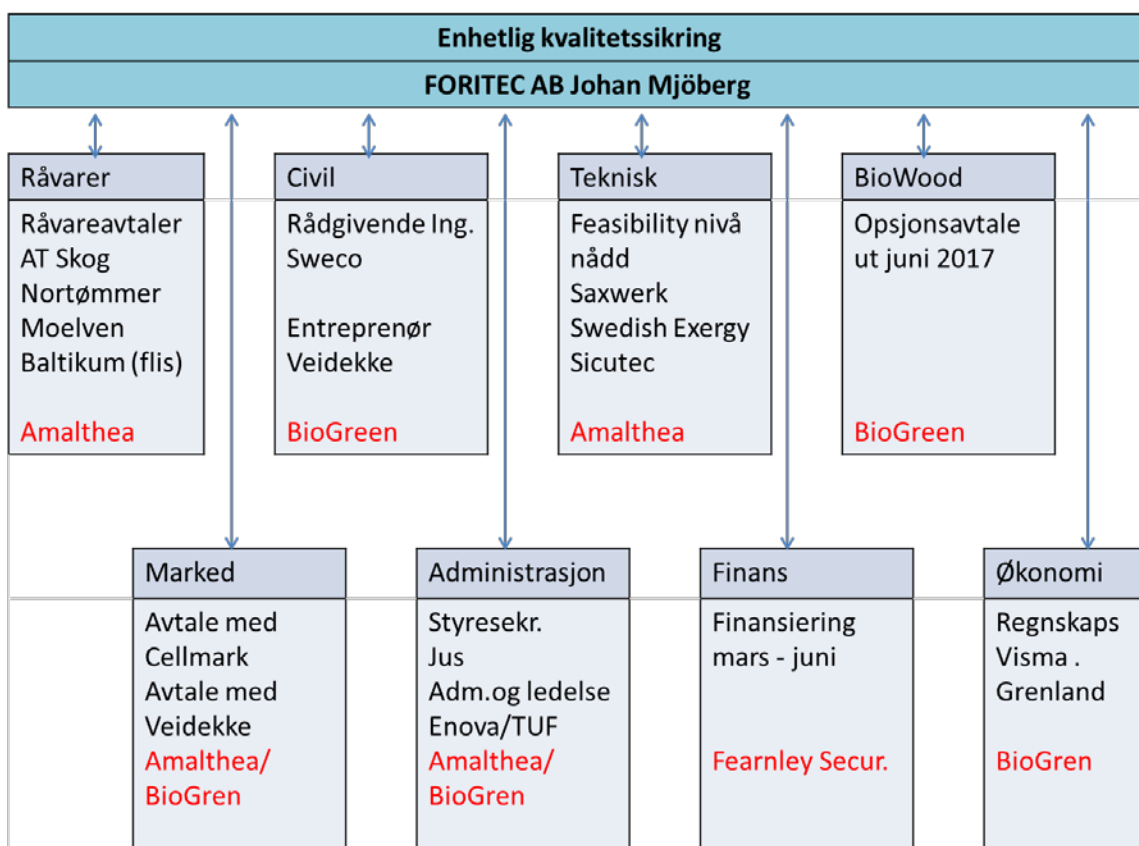
Reserve (Reserve) (kontinuerlig aktivitet uten ferdigkrav)

- Uproduktiv tid for å vente på andre
- Avtalt reservertid

Planer for BioGren frem til kapital er hentet inn (30.6.2017)

Oversikt over oppgavene

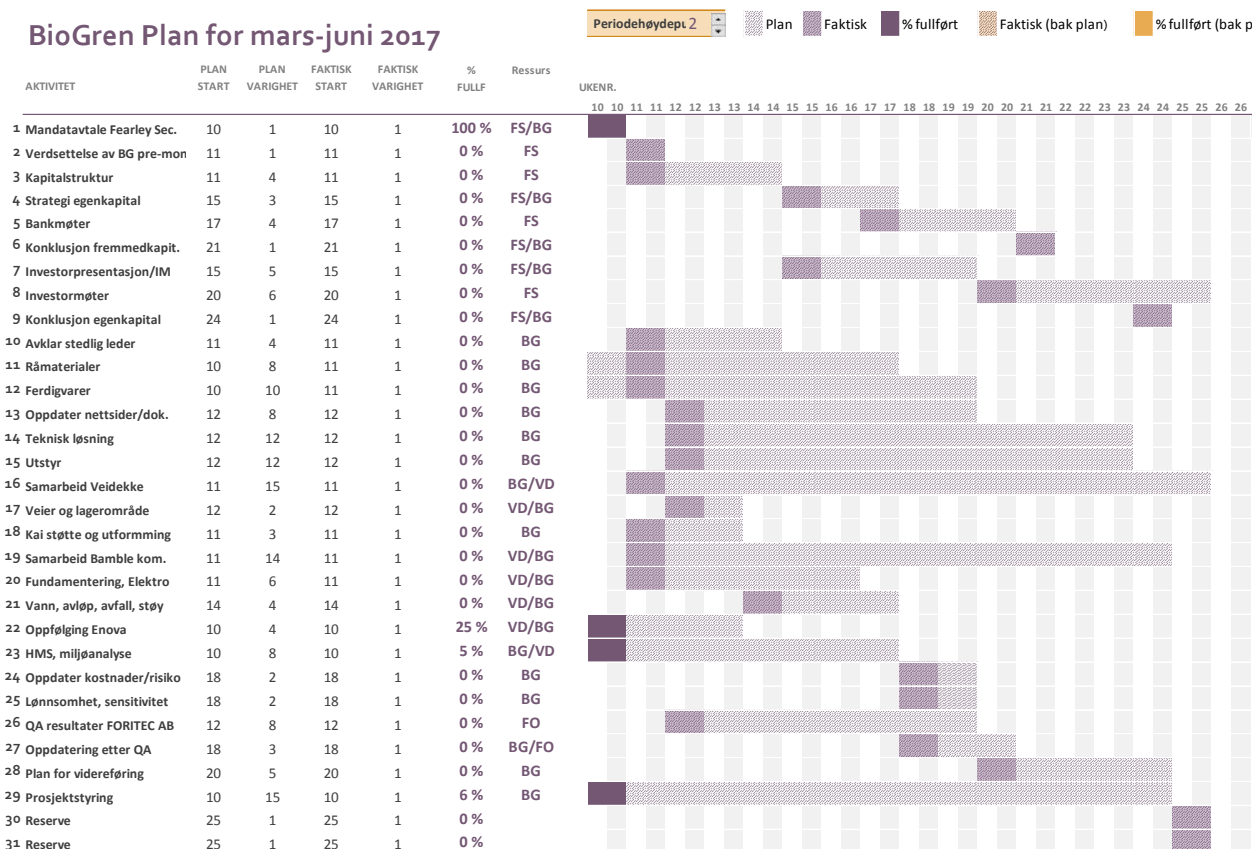
Figuren nedenfor illustrerer hvilke hovedoppgaver som skal utføres i de neste 3,5 månedene og indirekte hva midlene fra TUF er planlagt brukt til.

Det er utarbeidet en detaljert framdriftsplan, som er vist nedenfor. Bakerst i dokumentet vises en forstørret kopi. Forkortelsene for ansvar er som følger:

- FS Fearnley Securities AS
- BG BioGren AS / Amalthea Energy AS
- VD Veidekke AS / Sweco AS
- FO FORITEC AB

BioGren Plan for mars-juni 2017

Forklaring av Plan for Mars- Juni 2017

Nedenfor følger kort beskrivelse av hvert punkt. Dette er gjort for at planen skal være forståelig. Det er imidlertid ingen fullstendig beskrivelse. For det formålet vises til komplett aktivitetsliste.

1. Mandatavtale Fearnley Sec

BioGren AS og Fearnley Securities AS har signert mandatavtalen

2. Verdssettelse av BG pre-mo

Verdssettelse av BioGren pre-money blir gjort av Fearnley Securities.

Innspill fra BioGren blir tatt med i slutt fasen

3. Kapitalstruktur

Forskjellige finansieringskilder og kapitalstruktur vurderes. Etter fastsatt strategi for fremmedfinansiering lages bankpresentasjon.

4. Strategi egenkapital

Strategi for egenkapital fastlegges tidlig slik at nødvendig materiale kan lages. Trolig vil strategien være å først få med en stor aktør som andre vil følge etter.

5. Bankmøter

Bankmøter planlegges, avholdes og følges opp.

6. Konklusjon fremmedkapit.

Konklusjonen på fremmedkapital vil være gitt av en rekke møter. Belåning av tomt og kai kan bli skilt ut. Finansieringen av oppstart med kassakredit kan også bli behandlet som eget punkt.

7. Investorpresentasjon/IM

En ny investorpresentasjon vil bli laget. I tillegg vil Information memorandum bli oppdatert med nye innspill fra kvalitetsgjennomgangene og fra de øvrige prosjektaktivitetene.

8. Investormøter

Investormøter («Roadshow») vil bli gjennomført i løpet av 2 uker.

9. Konklusjon egenkapital

Oppsummering av hva konklusjonene har blitt og hva som skal gjøres videre eksempelvis ved overtegning eller manglende innbetaling.

10. Avklar stedlig leder

En leder som kan være til stede mesteparten av perioden for bygging og utstyrsmontering, er viktig. Vedkommende skal samspille med Veidekke og med de forskjellige leverandørene.

11. Råmaterialer

Avtalene med AT Skog og Nortømmer vil bli fornyet. Dessuten bør det gjennomføres kontakter med mulige flisleverandører både internasjonalt, nasjonalt og regionalt.

12. Ferdigvare

Det er mulig å få til en rekke intensjonsavtaler med Veidekke, Hafslund og Felleskjøpet i Norge. I tillegg bør Drax (UK) og Dong (Dk) kontaktes for å få innspill på kvalitet og pris.

13. Oppdatere nettsider/dok.

Når de viktigste faktorene for IM og presentasjonene er fastsatt, bør nettsidene harmoniseres med disse. Andre dokumenter vil også bli ajourført på samme tid.

14. Teknisk løsning

Selv om løsningene er fastsatt, skal det fortsatt gjøres en del detaljavklaringer for å sikre at alle krav er ivaretatt og at prisene på det meste av løsningene er avklart.

15. Utstyr

I forbindelse med utstyrsanskaffelser bør BioGren være proaktive og angi kriterier for anskaffelse som også omfatter leverandørers muligheter for eksportkreditt.

16. Veier og lagerområder

Arealbruken er i stor grad knyttet til lagre og veier inklusiv adkomstmuligheter til alt utstyr. Selve produksjonsanlegget med oppdeling, tørking og pelletering tar begrenset plass.

17. Samarbeid Veidekke

Veidekke og BioGren er enig om å samarbeide for å få til det nødvendige grunnlaget for å få bedre anslag for alle kostnader knyttet til opparbeiding av tomt, fundamentering, VVS, bygg og andre støttefunksjoner til utstyret.

18. Kai støtte og utforming

Det er en søknadsfrist for støtte som går ut den 1. april 2017. BioGren har en struktur for dette, men trenger en innsats på kort sikt for å få med alle relevante aktører. En felles kai for import av råvarer, eksport av tømmer, flis og pellets bør tjene Telemark bra.

19. Samarbeid Bamble kom.

BioGren har blitt positivt mottatt av kommunen. Den har også lovet snarlig behandling. I løpet av kort tid bør det være et oppstartsmøte som avklarer hva som skal gjøres både for rammeplan og for byggesøknad. Det er viktig å avklare at det ikke er nødvendig med konsekvensutredning og at kommunen ikke ser noen spesielle vanskeligheter med å få til godkjenning.

20. Fundamentering, Elektro

Basert på de mest sannsynlige leverandørene, bør det være mulig å gi ganske presise krav til fundamentering og til behov for elektro. Forholdet til Skagerak Nett er godt og avtaler bør fremforhandles.

21. Vann, avløp, avfall, støy

BioGren har laget en oversikt over behovene. Dette bør Veidekke benytte til å angi praktiske løsninger som kan prissettes.

22. Oppfølging Enova

Enova har gitt tilbakemelding på førsteutkastet til søknad. Nytt utkast må lages i uke 11. Deretter må alle tilbakespill vurderes før endelig søknad sendes.

23. HMS, miljøanalyse

HMS visjon er laget. Det er også gitt skisser til miljøanalyse. Begge deler har gitt innspill til teknisk løsning og utstyr. Arbeidet bør videreføres og dokumenteres.

24. Oppdater kostnader/risiko

Gitt innspillene fra alle andre aktiviteter, må alle kostnadsanslag oppdateres både når det gjelder OPEX og CAPEX. I tillegg bør risikoanalysen oppdateres ut fra endringer som er utført.

25. Lønnsomhet, sensitivitet

Gitt oppdaterte tall for kostnader og for ferdigvarer, bør lønnsomhets- og sensitivitets-analysene også oppdateres. Disse vil i en viss grad avhenge av kapitalstruktur. Derfor må analysene gjøres etter at kapitalstrukturen er avklart. Robustheten av lønnsomheten er viktig for investorer.

26. QA for resultater FORITEC AB

Det har fra styrets side i BioGren vært lagt vekt på å sikre god kvalitet i alt grunnlaget og å redusere risikoen for fremtidige problemer. BioGren har derfor engasjert FORITEC som er spesialister på å gjøre slike kvalitetsgjennomganger innen treforedling.

27. Oppdatering etter QA

BioGren har valgt å ta inn kvalitetssikring tidlig i prosessen for at innspill skal kunne tas vare på før investormøter avholdes. Det vil legges opp til en systematisk prosess hvor alle innspill enten følges eller at det utarbeides en forklaring til hvorfor det ikke vil bli gjort.

28. Plan for videreføring

Det er viktig for lønnsomheten er å ha en rask gjennomføring av byggeprosessen og av oppsettet av utstyret. Fra ferdig finansiert tar det minst 12 til 15 måneder å få anlegget ferdig og i full produksjon. Tidskrevende aktiviteter kan være søknader, strøm planering og fundamentering. Mye av de øvrige aktivitetene kan gjennomføres i parallell. Derfor må det være en overordnet plan for gjennomføringen til stede fra starten av.

29. Prosjektstyring

Aktivitetene må følges opp kontinuerlig slik at alle avvik blir analysert for at tilstrekkelige korreksjoner kan gjøres på et tidligst mulig tidspunkt.

Bruk av midler

Fokus for de neste 3,5 månedene er kapitalinnhenting, kvalitetssikring og risikoreduksjon. Det er en rekke av aktivitetene som krever betydelig ressurser. Nedenfor er angitt de aktivitetene som vil kreve mest midler.

Fearley Securities vil i hovedsak arbeide etter prinsippet om «No cure, no pay». Ved vellykket finansiering vil de ha et honorar på ca. NOK 15 mill. Deres eksterne kostnader skal dekkess av BioGren

Amalthea Energy vil dekke mesteparten av det som er benevnt BioGren. De vil da motta NOK 300.000 i perioden. Dette er ikke fordelt på aktivitetene nedenfor. Timesatsene er rabatterte til godt under halvparten av det vanlige og noen ganger vesentlig lavere.

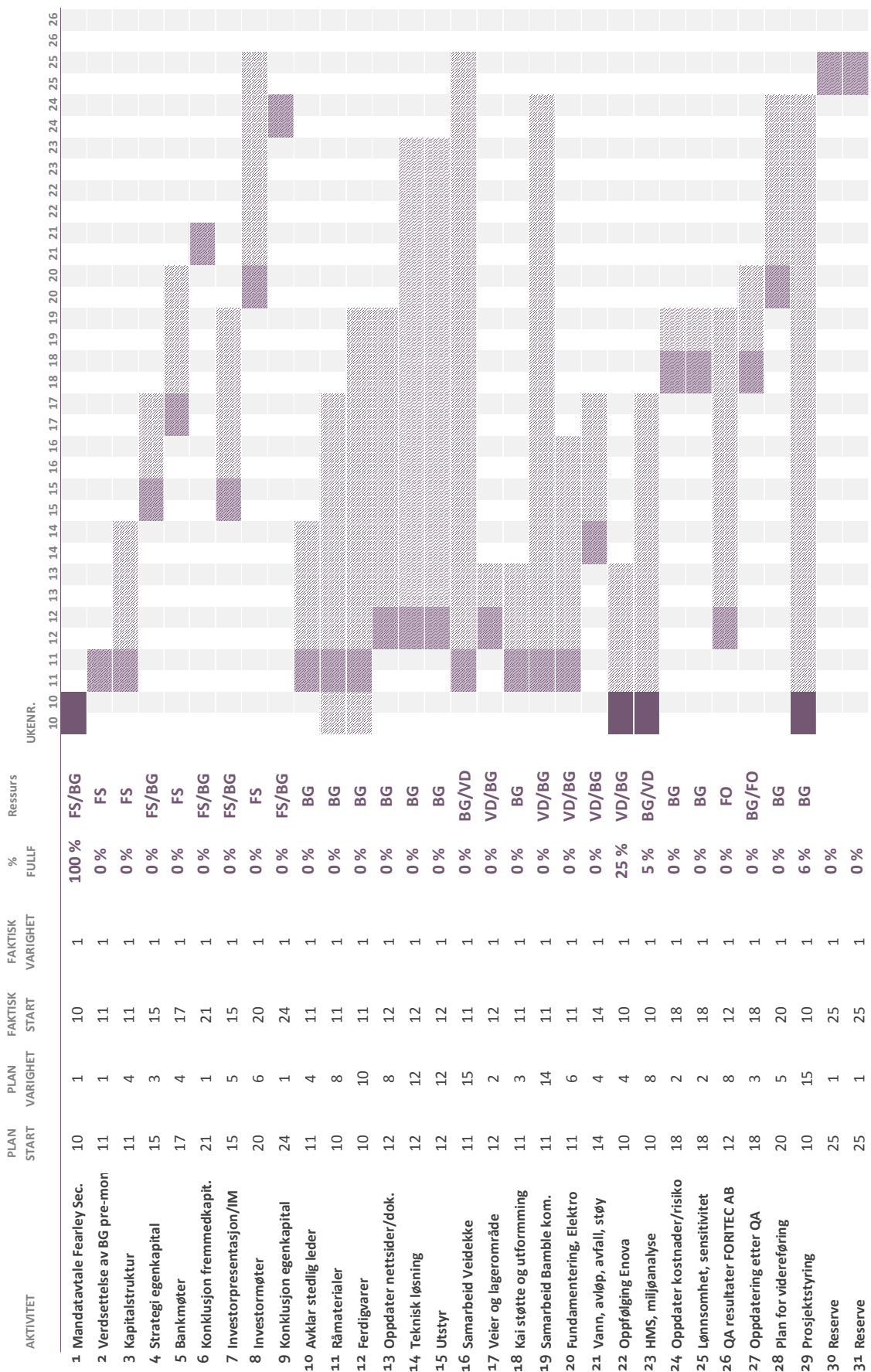
7.	Investorpresentasjon/IM	200.000	Eksterne for å profesjonalisere utkastene
12.	Ferdigvare	100.000	I hovedsak reisekostnader
14.	Teknisk løsning	350.000	Må ha en del utredninger som ikke er del av salg
15.	Utstyr	150.000	Reise leverandører og deres kunder
16.	Veier og lagerområder	100.000	Rådgivende ingeniører
17.	Samarbeid Veidekke	150.000	Rådgivende ingeniører
18.	Kai støtte og utforming	100.000	Kvalitetssikring av eksterne
19.	Samarbeid Bamble kom.	100.000	Hjelp til rammesøknad
20.	Fundamentering, Elektro	150.000	Fundamentering fra rådgivende ingeniører

21.	Vann, avløp, avfall, støy	150.000	Rådgivende ingeniører
26.	QA for resultater FORITEC AB	400.000	Fastpris tilbud
xx.	Amalthea Energy AS	300.000	De fleste av aktivitetene over

Summen blir NOK 2,2 mill. Dette er tenkt dekket med TUF NOK 1,5 mill. i lån, Frier Havn AS NOK 0,4 mill. ved emisjon som utvanner nåværende eiere og BioGren NOK 0,4 mill. Dersom ikke til nok midler blir tilgjengelig, vil dette føre til at eksterne ressurser i liten grad kan benyttes. Det vil gå ut over kvaliteten og kan i verste fall føre til at prosjektet stopper opp.

BioGren Plan for mars-juni 2017

Periodehøydept. 2
Faktisk
% fullført
Faktisk (bak plan)
% fullført (bak p

Kunde **BIOGREN AS**

Kontonummer **6039.08.31598** Status **AKTIV**

Kunderolle **INNEHAVER**

Fra dato **01.10.2016** Til dato **31.10.2016**

Fra beløp Til beløp

Saldo **816 419,18**

Disp. beløp **816 419,18**

Sperret beløp **0,00**

Debet Ja Pseudo Nei

Kredit Ja 10 siste Nei

Bokf. dato	Bokf	Betalingstype	Tekst	Ut av konto	Inn på konto	Disp. beløp	Aksept
24.10.2016	Ja	Omkostninger	SE SPESIFIKASJON VED MÅNEDSSLUTT	-630,00			
21.10.2016	Ja	Overførsel utland	TIL HENRIK SUNDSTRÖM	-6 818,84			
21.10.2016	Ja	Overførsel utland	TIL HENRIK SUNDSTRÖM	-10 219,89			
21.10.2016	Ja	Overførsel utland	TIL HENRIK SUNDSTRÖM	-7 410,77			
12.10.2016	Ja	Overførsel	FRA COLINA INVEST AS KJØP AV 250 AKSJER I BIOGREN TRANSREF: 605670 ARKIV: 860194132 ID: 03201605670 BUNTREF: 60017053018 MELD: KJØP AV 250 AKSJER I BIOGREN Oppdragsdato: 12.10.2016 Valuteringsdato: 12.10.2016		1 500 000,00		
12.10.2016	Ja	Nettbetaling	TIL AMALTHEA ENERGY	-125 000,00			
04.10.2016	Ja	Nettbetaling	TIL GLASSHUSET	-25 000,00			
03.10.2016	Ja	Omkostninger	SE SPESIFIKASJON VED MÅNEDSSLUTT	-179,50			

Org nr
Nordea

983 258 344